

Eesti Energia

EESTI ENERGIA AASTARUANNE

2017

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine	3	Eesti Energia konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded	106
Lühidalt Eesti Energiast	7	Konsolideeritud kasumiaruanne	108
Kontserni tegevus- ja finantsnäitajad	11	Konsolideeritud koondkasumiaruanne	109
Tähtsamad sündmused 2017. aastal	12	Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	110
Tegevuskeskkond	13	Konsolideeritud rahavoogude aruanne	111
Strateegia	22	Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	112
Hoolime oma klientidest	33	Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	113
Hoiame keskkonda	39		
Anname ühiskonnale tagasi	48	Audiitori aruanne	186
Meie inimesed	53	Kasumi jaotamise ettepanek	193
Maksujalajälg	61	Sõnastik	195
Ühingujuhtimine	65	Investori informatsioon	196
Riskijuhtimine	78		
Majandustulemused	83		
Elektrienergia	85		
Võrguteenus	88		
Vedelkütused	90		
Muud tooted ja teenused	92		
Rahavood	94		
Investeeringud	97		
Finantseerimine	101		
2018. aasta väljavaade	104		

Hea lugeja!

Tegevuskeskkond meie ümber on suurtes muutustes. Ollakse arusaamisel, et energiatootmine peab puhtamaks muutuma. Samal ajal tiheneb konkurents kõigis valdkondades, kus Eesti Energia tegutseb: ka meie viimane reguleeritud tegevusala – võrguteenus – on aina enam muutumas konkurentsiairiks.

Et suudaksime tegevuskeskkonnas toimuvate muutustega toime tulla ja konkurentsipüsida, vaatame igal aastal üle Eesti Energia strateegilise tegevuskava. 2017. aastal uuendasime kasvule ja puhtamale energiale suunatud strateegia elluviimiseks ka organisatsiooni struktuuri ja jaotasime ettevõtte viieks valdkonnaks, mis kõik panustavad eesmärkide saavutamisse. Need valdkonnad on suurenergeetika, taastuvenergia, võrguteenused, kliendi-teenused ja arendus.

Konkurentsivõimeline suurenergeetika

Eesti Energia suurenergeetika valdkonna peamine väljakutse on olemasolevate tootmisvarade konkurentsivõime säilitamine. Mida efektiivsemalt ja puhtamalt suudame energiat toota, seda kindlam on, et rakendame olemasolevaid suurenergeetika tootmisvarasid nende kavandatud elukaare lõpuni. See on ühiskonna jaoks soodsaim viis üleminekuks uutele, väiksema keskkonnavalajäljega tehnoloogiatele.

HANDO SUTTER | Juhatuse esimees

Efektiivsema ja puhtama energiatootmise poole oleme suurenergeetikas liikunud juba aastaid, investeerides uutesse tehnoloogiatesse ja täiendades vanemaid tootmisvahendeid nüüdisaegsete puhastusseadmetega. Meie pingutusi kinnitavad uuringud, mille andmetel on Eestis ja Ida-Virumaal õhk üks kõige puhtamaid kogu Euroopas. Samuti nimetas Keskkonnaministeerium hiljuti Eesti Energia kõige keskkonnasõbralikuma tootmisprotsessiga ettevõtteks.

2017. aastal tegime algust ühe olulise keskkonnaprobleemi lahendamiseks. Eestis tekib aastas üle 10 000 tonni ja Euroopas koguni üle 3 mln tonni vanarehve. 2017. aastast alustasime vanade rehvide energiaks töötlemist Iru jäätmepõletusjaamas. Aasta jooksul viisime vanarehvidega läbi mitmed katsed ka meie õlitehastes,

mis näitasid, et vanarehvide ja põlevkivi kooskasutamisel jäävad õhuemissioonid lubatud piiridesse ning ei halvene ka toodetud õli kvaliteet. Järgmise sammuna valmistame koostöös Keskkonnaministeeriumiga ette dokumentatsiooni selle kohta, mis tingimustel ei ole vanad rehvid enam jäätmed, vaid tooraine. Seejärel saame alustada rehvide kasutamisega õlitootmises.

Möödunud aastal suutsime parandada ka põlevkivi kaevandamise efektiivsust. Estonia kaevanduses võtsime täisvõimsusel kasutusele efektiivse kamberlaava kaevandamisemeetodi, mis aitab põlevkivi omahinda konkurentsivõimelisena hoida. Kasvas ka kaevandatud põlevkivi kogus – aastaga väljasime Estonia kaevandusest ja Narva karjäärist 16 mln tonni põlevkivi ehk 19% enam kui aasta varem. 45. sünnipäeva tähistanud Estonia kaevandus tegi seejuures uue tootmisrekordi, suutes aastaga maa alt välja tuua ligi 10 mln tonni põlevkivi. See on suurepärase tulemus arvestades, et kaevanduse kunagine projekteeritud võimsus on ligi poole väiksem. Paralleelselt tegelesime ka ohutuse suurendamisega – möödunud aastal ehitasime Estonia allmaakaevanduses välja mobiilside. Lisaks paremale ohutusele aitab mobiilside kaevandamisprotsesse ka nutikamaks muuta.

Kasvav taastuvenergia toodang

Juba praegu on Eesti Energia tootmisportfell kõige mitmekesisem kogu Läänemere piirkonnas: põlevkivi kõrval toodame elektrit nii tuulest, veest, segaolmejäätmetest kui ka biomassist. On märgiline, et 2017. aastal lisandus meie tootmisportfelli ka päikeseenergia. Eesti Energia strateegia näeb ette, et aastaks 2021 kasvatame taastuvatest ja alternatiivsetest allikatest toodetud elektri osakaalu 40%-ni kogu tootmisest. Selle ambitsioonika strateegia elluviimisesse panustab enim 2016. aastal asutatud

kontserni tütarettevõtte Enefit Green. Kasvuplaan sisaldab tootmise laiendamist nii Eestis kui ka neil välisturgudel, kus Eesti Energia juba tegutseb. Eesti Energia juhatus on saanud taastuvenergia kasvuplaani elluviimiseks mandaadi kaasata kapitali börsi kaudu.

Laienesime energiamüügiga Poola, Soome ja Rootsi

Oleme otsustanud panna kiiresti areneva tehnoloogia ja suurandmed klientide heaks tööle. Meie strateegiline eesmärk on pakkuda klientidele uudseid energialahendusi ning teha seda märkimisväärselt suuremal koduturul kui seni. 2017. aastal liikusime ka siin jõudsalt edasi.

Eesti Energia kasvas 2017. aastal Baltikumi elektrimüüjast Läänemere piirkonna energiamüüjaks ja teenusepakkujaks. Alustasime elektri ja maagaasi müügiga Poolas. Suvel avati konkurentsile Läti gaasiturg, kus tõusime riigi teiseks gaasimüüjaks. Möödunud aasta viimastel kuudel alustasime gaasimüüki ka Leedus ning seega on Eesti Energia nüüd nii Lätis kui ka Leedus mitte ainult elektrimüüja vaid energiamüüja.

Aasta lõpus asutasime jaemüügi tütarettevõtted Soomes ja Rootsis, kus käivitame elektri müügi klientidele 2018. aasta esimeses pooles. Lätis, Leedus, Poolas, Rootsis ja Soomes pakume klientidele energialahendusi Enefiti brändi all ning meie pakumine põhineb nutikatel e-lahendustel.

Võrguteenuse olemus on muutumas

Milline on tänapäeval kvaliteetne võrguteenus? Kui varem valitses veendumus, et tsentraalne tootmine on kahtlemata konkurentsivõimelisem kui mikro- või hajatootmine, siis praegu seda enam

paljude piirkondade kohta öelda ei saa. Uute ja konkurentsivõimeliste tehnoloogiate abil on avanenud tarbijatele võimalus olla ka ise elektritootja ja müüa oma tarbeks toodetud elektri ülejääke jaotusvõrgu kaudu edasi. See seab elektrivõrgule uued nõuded – kui varem liikus elekter piltlikult öeldes vaid ühes suunas, tootjalt tarbijale, siis nüüd võtab võrk elektrit ka tarbijatelt vastu. Selle arengu toetamiseks oleme mikrotootjatele võrguga liitumise lihtsamaks muutnud ning alustasime klientidele mikrotootmise täislahenduse pakkumist. See tähendab, et klient saab keskenduda oma põhitegevusele ja energiaga seonduva Eesti Energia hooleks jätta.

Elektrilevi, Eesti Energia kontserni kuuluv võrguettevõtte, tegi 2017. aastal olulisi samme ka vabaturuteenuste väljaarendamises. Selles vallas on 2017. aasta suurim saavutus Tartu tänavavalgustusvõrgu haldamise hankekonkursi võit. 2015. aastast haldab Elektrilevi ka Tallinna tänavavalgustust. Tänu oma tugevale kompetentsile on Elektrilevil potentsiaal areneda Läänemere piirkonna efektiivseimaks taristuhaldajaks, kes suudab pakkuda ühiskonnale efektiivset ja nutikat tänavavalgustus-, side- ja elektrivõrkude haldusteenust. Eelkõige efektiivsuse kasv lubas meil 2017. aastal kahel korral võrgutariife langetada: juulist keskmiselt 6,7% ja novembrist 2,3% võrra.

Investeeringud võrguteenuse kvaliteedi tõstmisse ja puhtamasse energiatootmisse

Kokku olid kontserni investeeringud 2017. aastal 144 mln eurot, mida on 2% rohkem kui 2016. aastal. Üle poole investeeringutest ehk 75 mln eurot suunasime elektrivõrku. Järjepidevate ja suuremahuliste elektrivõrgu investeeringute abil on praeguseks 64% kogu Elektrilevi võrgust ilmastikukindel. Võrreldes viie aasta

taguse ajaga on rikete arv vähenenud kaks korda. Elektrivõrgu uuendamine jätkub ka edaspidi, et tagada meie klientidele kindel ja kvaliteetne võrguteenus.

Suureenergeetika üks olulisemaid investeeringuid oli Eesti elektrijaama 8. energiaploki ümberehitus. Teisel poolaastal toimunud rekonstrueerimise tulemusel suudab energiablokk põlevkivigaasi kasutada varasema 13% asemel kuni 50% ulatuses. See aitab vähendada põlevkivist elektritootmise keskkonnamõju, sest kasutame elektri tootmiseks vähem põlevkivi ja rohkem vedelkütuste tootmise kõrvalsaadust – põlevkivigaasi. 2018. aasta esimeses pooles teeb ümberehituse teostanud Foster Wheeler seadistustöid ja vajalikke katsetusi. Projekti üleandmine Eesti Energiale on kavandatud 2018. aasta suvesse. Möödunud aastal investeerisime sellesse projekti 10 mln eurot, kogu eelarve on 15 mln eurot.

Kuigi Auvere elektrijaam on elektrit tootnud alates 2015. aasta maikuust, ei ole General Electric seda Eesti Energiale veel üle andnud. Nimelt selgus 2016. aastal, et suurtel võimustel töötades ületab elektrijaam tolmunormi. Probleemi lahendamiseks ehitab General Electric Auvere elektrijaamale 2017. aastal uued kottfiltrid. Pärast kottfiltrite paigaldamist jäävad tolmuemissioonid allapoole piirnorme ka siis, kui elektrijaam töötab maksimaalsel võimsusel. Elektrijaama üleandmine Eesti Energiale on planeeritud 2018. aasta II kvartalsisse.

Jordaania elektriprojekt sai 2,1 mld USA dollari suuruse rahastuse

Eesti Energial on maailmas unikaalne põlevkivi töötlemise kompetents. 2017. aastal toimus Eesti Energiale ja ka tervele Eesti

riigile märgilise tähtsusega sündmus – viisime lõpule Jordaania põlevkivielektrijaama ja -kaevanduse projekti rahastamis-tegevused. See 2,1 mld USA dollari suurune projekt on maailma suurim ühekordne investering põlevkivienergeetikasse ja ühtlasi suurim välisinvestering, mis on suunatud Jordaania kuningriiki. Sellise mastaabiga projekti edukas rahastamis-tegevuste lõpuleviimine näitab, et meil on piisavalt kompetentsi sarnaste tehnoloogiasirdeprojektide arendajana kogu maailmas ning et Eestis leidub oskusteavet, mida mujal maailmas vajatakse.

Eesti Energia toodang ja müügitulud kasvasid

Eesti Energia tootis 2017. aastal 9736 gigavatt-tundi elektrit, mida on 7% rohkem kui 2016. aastal. Taastuvenergiat tootsime 404 gigavatt-tundi ehk 6% enam kui aasta varem. Põlevkiviõli tootsime 395 000 tonni, mida on aasta võrdluses 24% rohkem. See oli Eesti Energia jaoks läbi aegade suurim aastane vedelkütuste tootmiskaht.

Kontserni 2017. aasta äritulud olid 811 mln eurot, müügituluks kujunes 754 mln eurot ehk 2% rohkem kui aasta varem. Kulumi-eelne ärikasum (EBITDA) oli 264 mln eurot, mida on 19% vähem kui 2016. aastal. 2016. aasta EBITDA-t kasvas oluliselt General Electricu poolt tasutav leppetrahv summas 69 mln eurot. Puhaskasumit teenisime 2017. aastal 101 mln eurot.

2018. aasta töötab tulla huvitav ja tegus. Energiaturgude lühiajaline väljavaade on pisut parem kui 2017. aasta III kvartalis prognoosisime. Näeme naftatoodete hinna puhul praegu

tasemeid, mida kogeti maailmas viimati 2014. aastal. See on julgustanud meid sahtlist välja võtma uue Enefit-tehnoloogial põhineva õli, elektri ja gaasi koostootmistehase rajamise plaanid. Investeerimisotsust ei ole me veel teinud. Samas on selge, et põlevkivienergeetika tulevik põhineb just puhtal ja efektiivsel tehnoloogial. Väga olulisel kohal on ka taastuvenergia portfelli laiendamine ja uutel energiamüügiturgudel klientide usalduse võitmine.

Kõik oma planeeritud tegevused suudame ellu viia professionaalsete ja pühendunud kolleegide abiga, kes Eesti Energias töötavad. Seda on märganud ka väljastpoolt, sest juba mitmendat aastat on Eesti Energia valitud Eesti parimaks tööandjaks.

Täna Eesti Energia meeskonda pühendunud töö eest!

HANDO SUTTER

Eesti Energia juhatuse esimees

Lühidalt Eesti Energiast

Oleme Läänemere elektri- ja gaasiturul ning rahvusvahelisel kütuseturul tegutsev ettevõte, mis kuulub Eesti riigile.

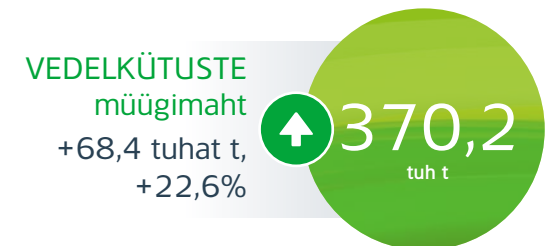
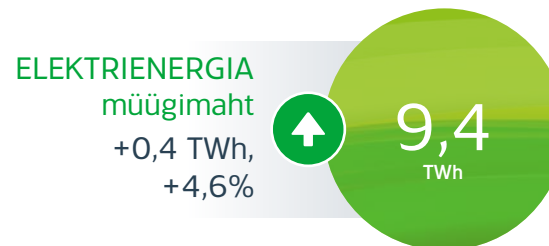
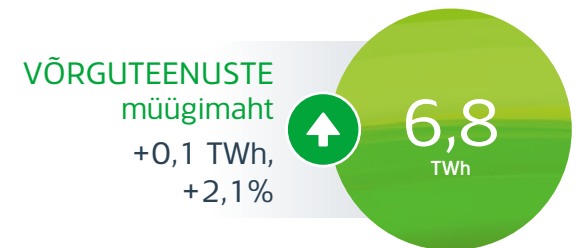
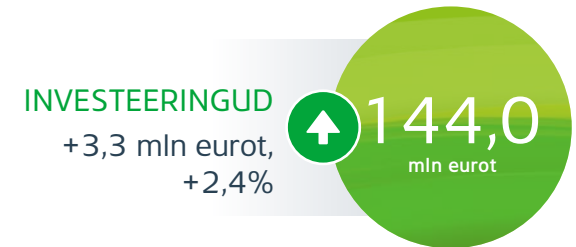
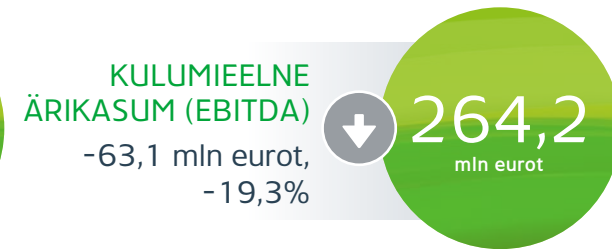
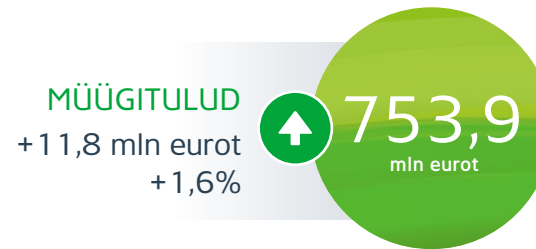
Meie tootmisportfell on Läänemere mitmekülgseim: toodame energiat nii põlevkivist, biomassist, rehvihakkest, olmejäätmetest, tuulest, päikesest kui ka veest. Põlevkivist toodame vedelkütuseid – põlevkiviõli ja põlevkivibensiini –, aga ka elektrit ja soojust.

Arendame pidevalt kontserni tooteid ja teenuseid ning töötame välja uusi lahendusi, et muuta tootmisprotsesse efektiivsemaks.

Müüme elektrit Baltimaade ja Poola jaeturul ning Nord Pooli hulgiturul; maagaasi Eesti, Läti, Leedu ja Poola jaeturul ning vedelkütuseid rahvusvahelisel hulgiturul. Oleme alustamas elektrimüüki Soomes ja Rootsis. Pakume nutikaid energia-lahendusi ja energiaga seotud teenuseid nii koduklientidele kui ka ettevõtetele.

Meie kontserni tütarettevõtte Elektrilevi on suurim võrguteenuse pakkuja Eestis.

Eesti Energia kontsern jaotub viide tegevusvaldkonda: suurenergeetika, taastuvenergia, võrguteenused, kliendi-teenused ja arendused. Anname tööd 5807 inimesele.

EESTI ENERGIA TEGEVUSVALDKONNAD

1. Põlevkivikaevandused
2. Soojuselektrijaamad

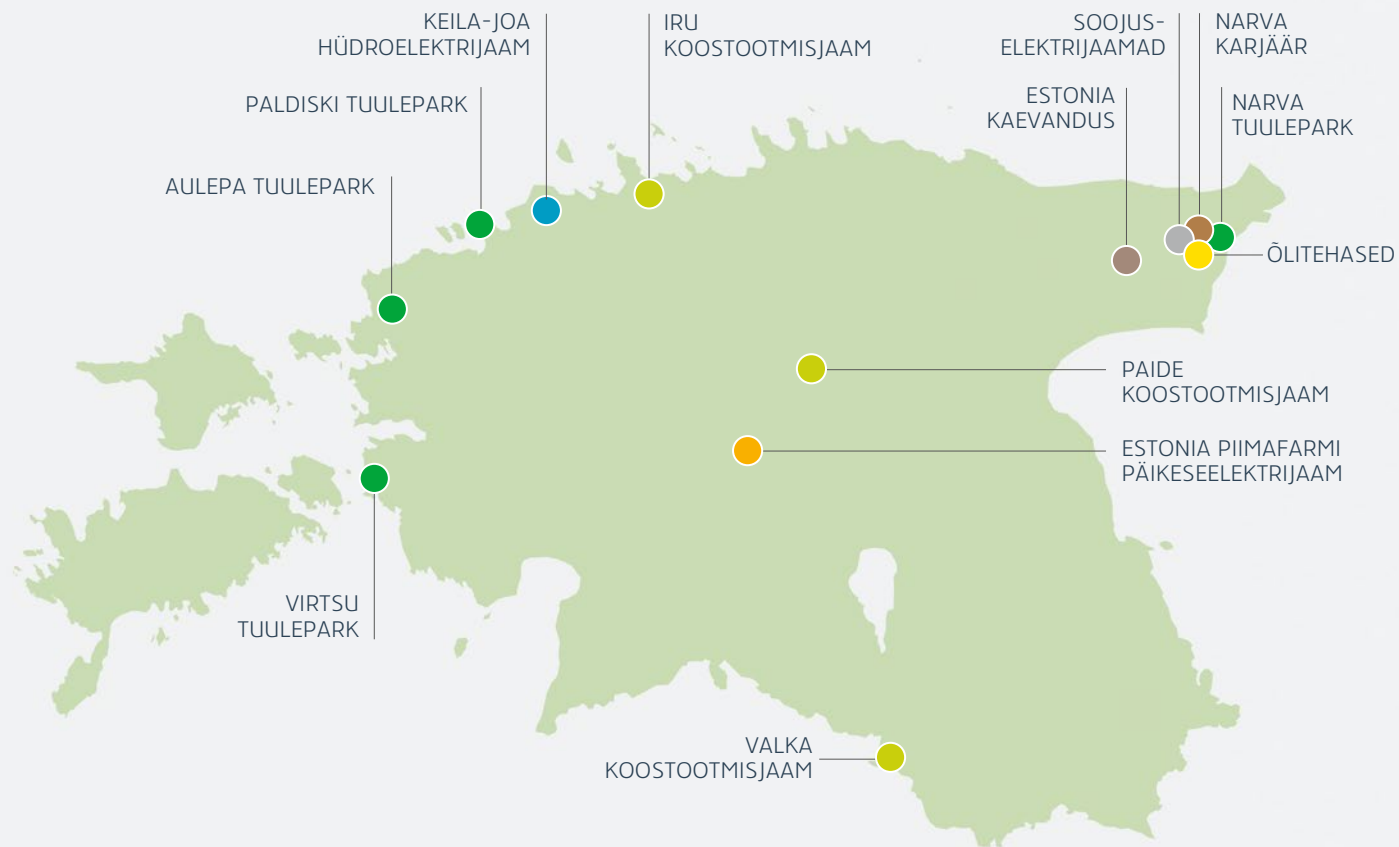
3. Õlitesed
4. Hüdroelektrijaam

5. Koostootmisjaamad
6. Tuulepargid

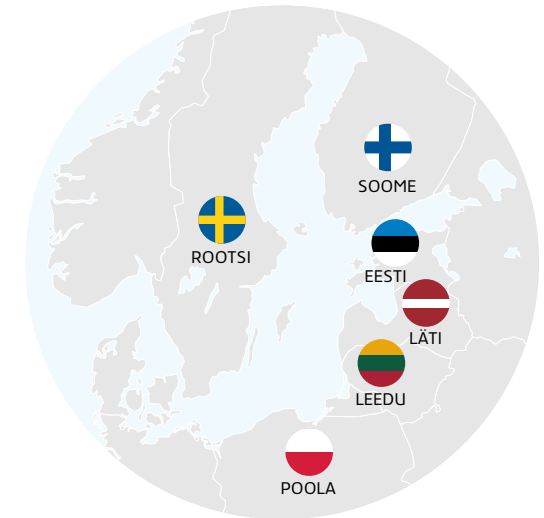
7. Päikeselektrijaamad
8. Elektri jaotusvõrk

9. Energiakaubandus
ja energiamüük

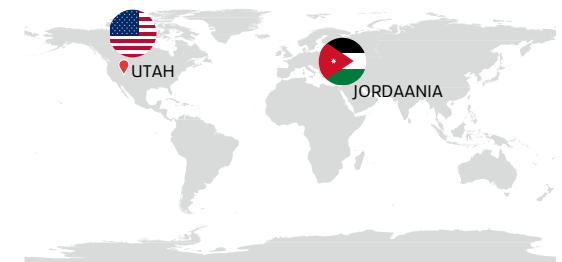
Eesti Energia tootmisüksused

ENERGIAMÜÜGI KODUTURUD

EESTI ENERGIA ARENDUSED

KONTSERNI TEGEVUS- JA FINANTSNÄITAJAD

		2013	2014	2015	2016	2017
Elektrienergia müük*, sh	GWh	11 368	9 137	7 698	8 956	9 364
hulgimüük*	GWh	4 271	3 125	1 823	2 760	3 161
jaemüük	GWh	7 097	6 012	5 875	6 196	6 203
Võrguteenuse müügiimaht	GWh	6 280	6 294	6 337	6 616	6 757
Vedelkütuste müük	tuh t	208	231	315	302	370
Soojusenergia müük	GWh	1 021	1 063	1 018	1 148	986
Töötajate keskmine arv	in.	7 314	6 792	6 289	5 696	5 708
Müügitulud	mln €	966,4	880,0	776,7	742,1	753,9
Kulumieelne ärikasum (EBITDA)	mln €	310,5	312,3	265,8	327,3	264,2
Ärikasum	mln €	175,5	186,1	57,2	183,9	128,4
Puhaskasum	mln €	159,5	159,3	40,5	171,0	100,8
Investeeringud	mln €	418,9	275,9	245,6	140,7	144,0
Äritegevuse rahavood	mln €	244,6	228,2	307,7	200,3	268,8
FFO	mln €	263,4	203,2	239,6	278,1	227,3
Põhivara	mln €	2 368,3	2 509,7	2 552,5	2 550,6	2 550,3
Omakapital	mln €	1 574,7	1 619,5	1 571,9	1 698,0	1 763,9
Netovõlg	mln €	744,3	834,7	792,0	716,6	582,4
Netovõlg / EBITDA	korda	2,4	2,7	3,0	2,2	2,2
FFO / netovõlg	korda	0,35	0,24	0,30	0,39	0,39
FFO / intressikulud võlakohustustelt	korda	7,9	5,5	6,4	7,7	6,6
EBITDA / intressikulud võlakohustustelt	korda	9,3	8,5	7,1	9,0	7,7
Finantsvõimendus	%	32,5	34,0	33,5	29,7	24,8
Investeeritud kapitali tootlus (ROIC)	%	8,6	8,1	2,4	7,8	5,5
EBITDA marginaal	%	32,1	35,5	34,2	44,1	35,0
Ärikasumi marginaal	%	18,2	21,1	7,4	24,8	17,0

* Seoses müügiimahtu aruandluspõhimõtte muudatusega on alates 2015. aastast müügiimahtus arvestatud Auvere elektrijaama kogu müügiikogus (kontserni müügituludes ei kajastu Auvere elektrijaama elektri tootmise muutuvkulu ja elektri müügitulu selles ulatuses, mille osas on neid ehitusmaksumuses kapitaliseeritud)

Tähtsamad sündmused 2017. aastal

Kasvasime aastaga **BALTIKUMI ELEKTRI-MÜÜJAST LÄÄNEMERE PIIRKONNA ENERGIA-MÜÜJAKS** – müüme nüüdsest elektrit ja gaasi nii Eestis, Lätis, Leedus kui ka Poolas

KLIENDI-TEENUSED

Asutasime energiamüügi ettevõtteid **SOOMES JA ROOTSIS**

Viisime lõpule 2,1 mld dollari suuruse **JORDAANIA PÕLEVKIVIPROJEKTI** rahastamise

ARENDUSED

Sõlmisime kontserni tehnoloogiaparkides **ESIMESED ELEKTRI-MÜÜGILEPINGUD ENERGIAMAHUKATE ETTEVÕTETEGA**

KÄIVITASIME BENSIINI PUHASTAMISE SEADME, mis tõstab meie toodetud põlevkivibensiini kvaliteeti

SUUR-ENERGEETIKA

Tegime Estonia kaevanduses uue tootmisrekordi: **KAEVANDASIME AASTAGA 10 MLN TONNI PÕLEVKIVI**

Töötasime välja kontserni taastuvenergia strateegia ja mehisime strateegiat ellu viiva tütarettevõtte **ENEFIT GREEN**

TAASTUV-ENERGIA

RAJASIME ESIMESE PÄIKESEELEKTRIJAAAMA Järvamaal asuvale Estonia piimafarmile

VÄHENDASIME KLIENTIDELE VÕRGUTASU aastas kokku 9%

VÕRGU-TEENUSED

Lisaks Tallinna tänavavalgustusele **ALUSTASIME TARTU TÄNAVAVALGUSTUSE HALDAMIST**, teenindades nüüd kokku 40% Eesti tänavavalgustuspunktidest

Tegevus-keskkond

0.45 ▲ +0.45

-0.23 ▼ -2.34%

-1.01 ▼ -1.89%

0.02 ▲ +0.21

+2.59

-0.87

-0.65

Eesti Energia tegevust ja tulemusi mõjutavad globaalsed ja regionaalsed tegurid, sh nafta, elektri ja heitmekvootide hinnad, konkurents kliendi-teenuste turul, euro vahetuskurss ning regulatsioonid.

2017. AASTAL TOIMUSID TURGUDEL JÄRGMISED MEIE JAOKS OLULISED SÜNDMUSED:

- ülekandekaablite ühendused Baltikumi riikide ja Põhjamaade vahel alandasid ja ühtlustasid Baltikumi elektri hindu;
- naftatoodete maailmaturu hinnad tõusid viimase kahe aasta kõrgeimale tasemele, mis parandas meie vedelkütuste müügin marginaale;
- heitmekvootide hinnad kasvasid teisel poolaastal märkimisväärselt, mis tõstis energiatootmise kulusid.

Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangul kasvas maailmamajandus 2017. aastal 3,7%. Eesti Panga andmetel kasvas Eesti majandus 2017. aastal 4,5%.

Põhjamaade ja Baltikumi elektriturg

Eesti on osaline elektribörsil Nord Pool, kus kauplevad elektri tootjad, kes müüvad oma toodetud elektri ja elektri müüjad, kes ostavad börsilt elektri, et see oma klientidele edasi müüa.

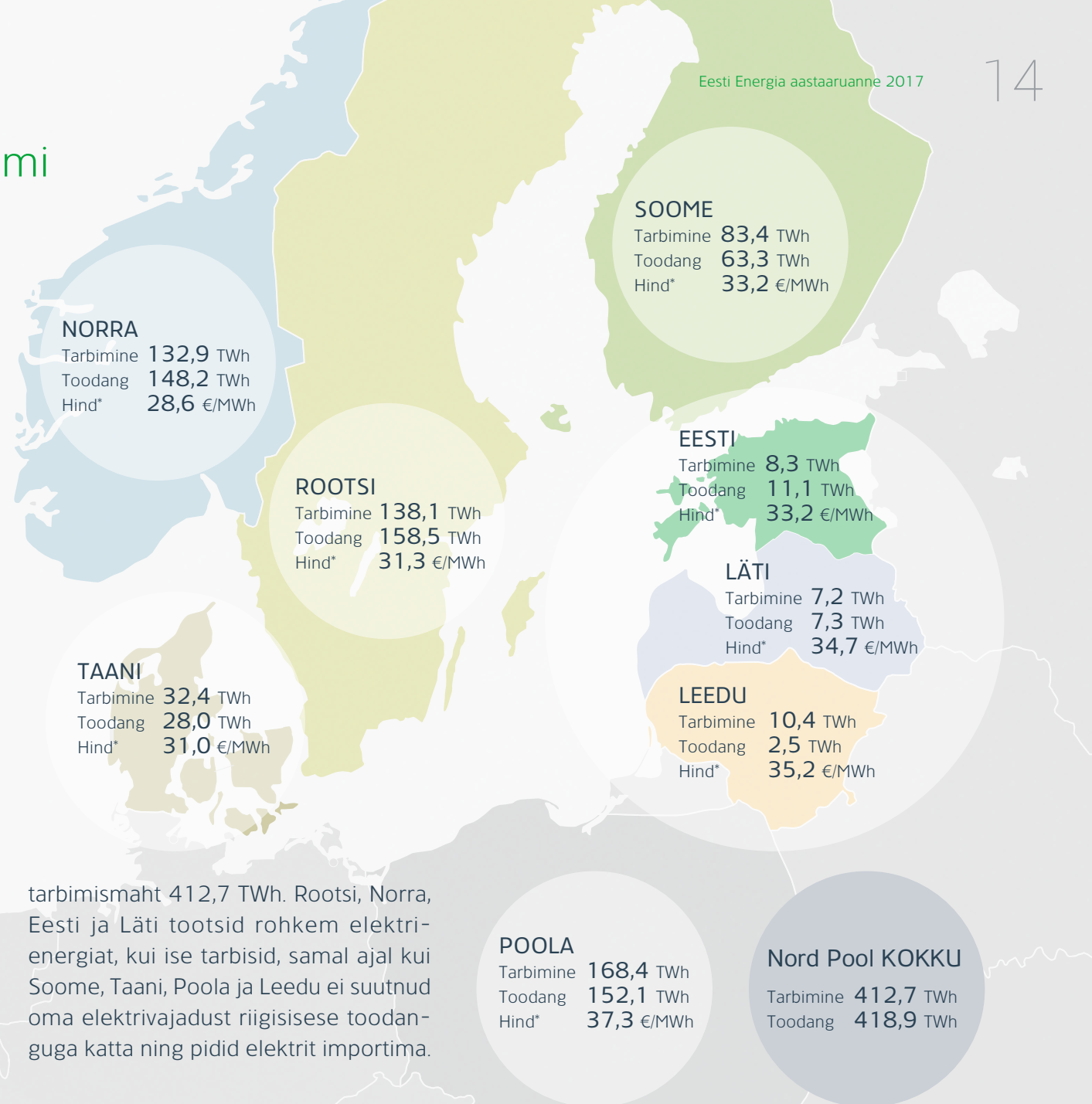
Eesti ja naaberriikide elektriturud on ülekandekaablitega tihedalt ühendatud. Seetõttu mõjutavad Eesti elektritootmist ja -hindu näiteks nii veetase Norra hüdroelektrijaamades kui ka Taani tuuleolud.

2017. aastal oli
Põhjamaade ja Baltikumi
elektritoodangu maht

418,9 TWh
ning tarbimismaht

412,7 TWh

2017. aastal oli Põhjamaade ja Baltikumi
elektritoodangu maht 418,9 TWh ning

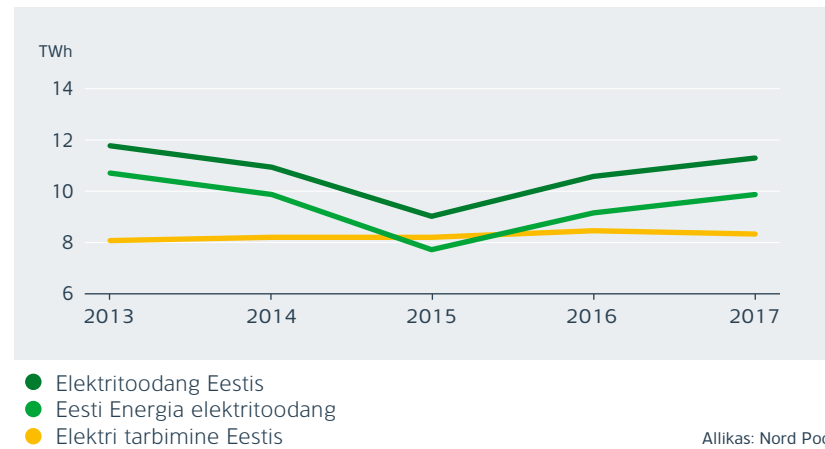

tarbimismaht 412,7 TWh. Rootsi, Norra, Eesti ja Läti tootsid rohkem elektrienergiat, kui ise tarbisid, samal ajal kui Soome, Taani, Poola ja Leedu ei suutnud oma elektrivajadust riigisisese tootanguga katta ning pidid elektri importima.

Eesti on elektrit eksportiv riik

Eesti on Euroopa Liidu kõige energiasõltumatum riik. Eesti elektritoodang oli 2017. aastal 11,1 TWh, mis on 2,8 TWh suurem kui tarbimine. Eesti eksportis Nord Pooli elektriturust kaudu ligi veerandi oma elektritoodangust. Eesti Energia panus kogu Eesti elektritoodangusse oli 2017. aastal 88% ehk 9,7 TWh, mis ületas Eesti tarbimist 1,4 TWh võrra.

EESTI ELEKTRITOODANG JA TARBIMINE

Eesti on
Euroopa Liidu
kõige energia-
sõltumatum riik

Baltikumi hindu kujundab üha enam Põhjamaade elektri import

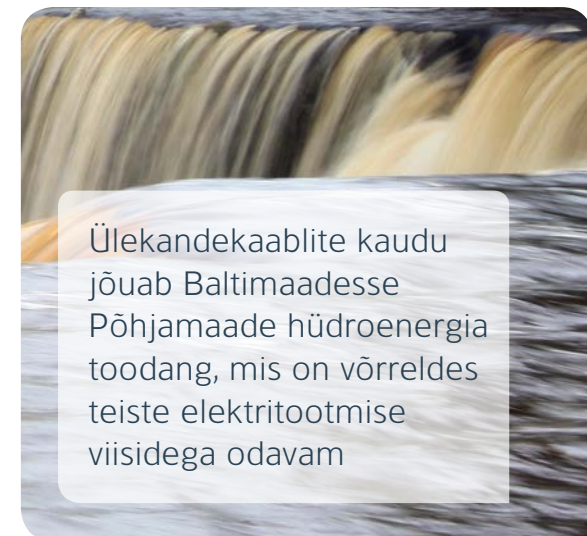
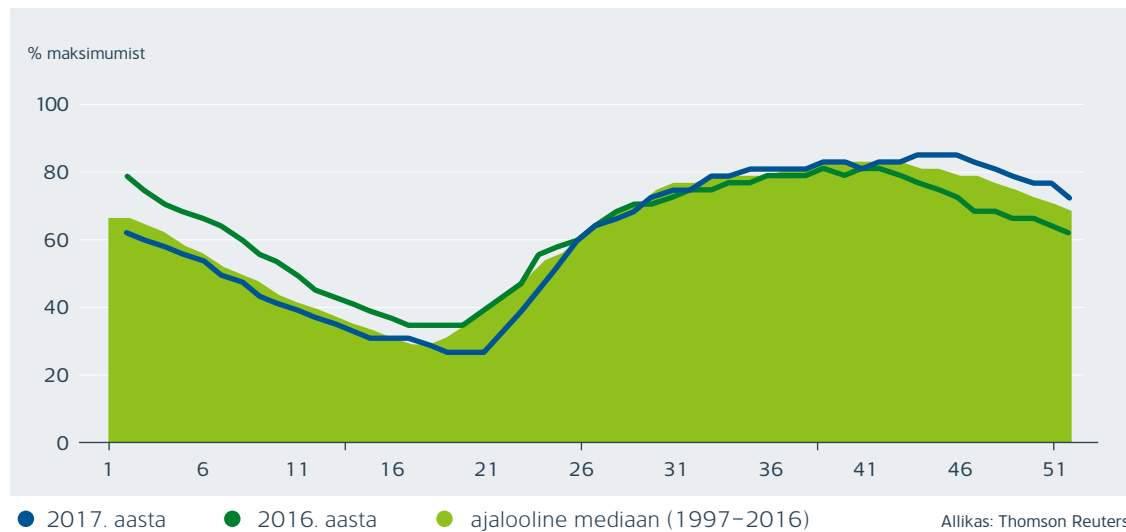
Eesti ja lähiriikide elektri hindu mõjutas 2017. aastal varasemate aastatega võrreldes suurem riikidevaheline elektrikaubandus. Rootsi ja Leedu vaheline ülekandeliin NordBalt, mis alustas tööd 2016. aastal, oli 2017. aastal kasutusel kogu aasta.

Ülekandekaablite kaudu jõuab Baltimaadesse Põhjamaade hüdroenergia toodang, mis on teistel viisidel toodetud elektrist odavam. 2017. aastal oli keskmine hüdroressursside tase väheste sademete tõttu 61,8% reservuaaride maksimumtasemest ehk 2,8% madalam kui 2016. aastal ning mõjus aastavõrdluses hindu kergitavalt. Suvekuudel mõjutas elektri hinda olulisel määral ka CO₂ heitmekvootide hind, sest tuumaelektrijaamade hoolduste

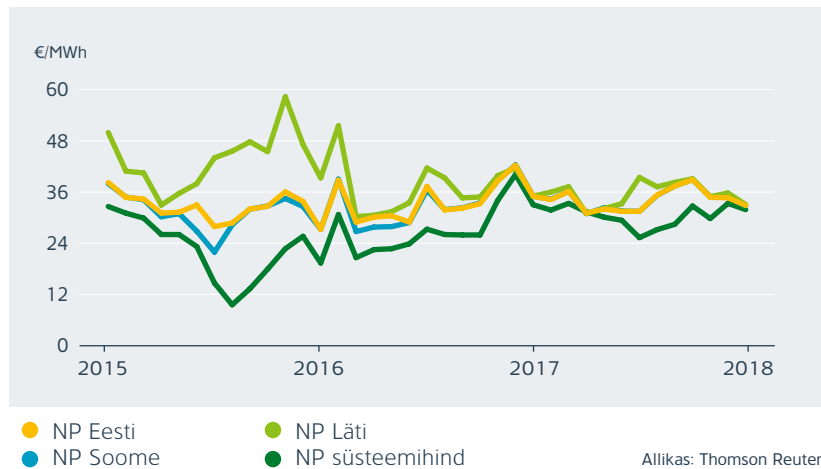
ajal asendati Euroopas tavapäraselt tuumajaamades toodetav elekter kivisöest toodetava elektriga. Kivisöest elektri tootmine tõstis nõudlust heitmekvootide järele, mis omakorda tõstis elektri hinda.

Eesti hinnapiirkonna 2017. aasta keskmine elektrihind oli 33,2 €/MWh. Kuu keskmine hind oli kõrgeim septembris, mil MWh maksis 37,7 eurot, aasta madalaim aga märtsis – 30,3 €/MWh. 2017. aastal vähenes ajalooline hinnaerinevus Soome ja Eesti hinnapiirkonna vahel. Elektri hind oli Eestis kõigest 0,03 €/MWh kõrgem kui Soomes.

PÕHJAMAADE HÜDRORESSURSSIDE TASE NÄDALATE LÕIKES

KUU KESKMISED ELEKTRIENERGIA HINNAD

Elektrienergia import Põhjamaadest kajastub ka Läti ja Leedu kahanenud elektrihindades. 2017. aastal oli keskmine elektrihind Läti hinnapiirkonnas 34,7 €/MWh ehk 1,4 €/MWh madalam kui 2016. aasta keskmine hind. Leedu hinnapiirkonna keskmine elektrihind oli 2017. aastal 35,2 €/MWh. Võrreldes 2016. aasta keskmise elektrihinnaga oli hind 1,4 €/MWh madalam.

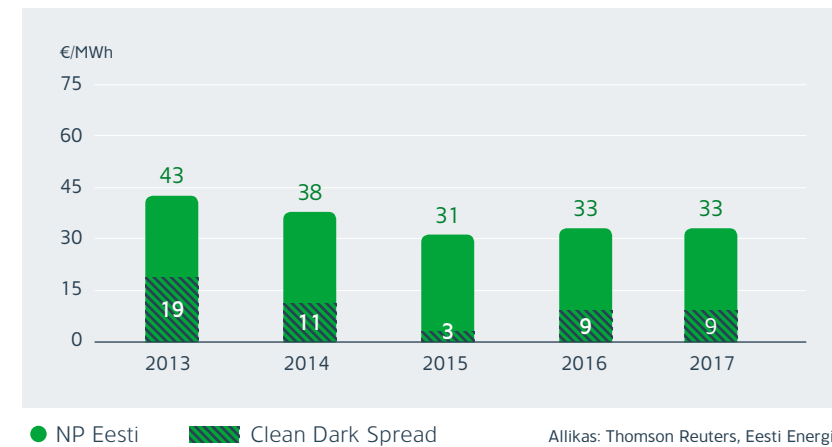
Elektrihindade kujunemist Balti turgudel mõjutab ka Poola süsteemihalduri (TSO) tegevus piiriüleste ülekandepiirangute seadmisel. Viimasest tulenevalt on Poola, Rootsi ja Leedu süsteemihaldurid leppinud kokku virtuaalse pakkumispirkonna loomises Poola elektriturul. Suure elektritarbimisega tundidel piiratakse Rootsist tuleva odavama elektrienergia ülekandeid Leetu ja mujale Baltikumi. Vähesema elektritarbimisega tundidel piiratakse aga Rootsist ülekantava elektrienergia jõudmist Poola

turule. Seega liigub odavam elektrienergia Rootsist vähesema elektritarbimisega tundidel Baltikumi piirkonda. See põhimõtte vähendab Eesti Energia võimalusi elektrit turule müüa. Põhimõtte vastavus Euroopa elektrituru reeglitele on hetkel Euroopa Komisjonis hindamisel.

Nord Pooli Eesti piirkonna hind mõjutab ka Eesti Energia põlevkivi ja CO₂ kulu vaba marginaali (ingl k *Clean Dark Spread, CDS*) kujunemist. Eesti Energia Clean Dark Spread oli 2017. aastal 9,0 €/MWh (+0,3 €/MWh, +3,8% võrreldes 2016. aastaga). Elektri hind kasvas aasta võrdluses 0,2 €/MWh. CO₂ ja põlevkivi kulu hinna- komponendi muutuse kombineeritud mõju oli +0,2 €/MWh.

Clean Dark Spread peegeldab elektritootja arvestuslikku kasumimarginaali, mis jääb alles pärast keskmisest elektri turuhinnast kütuse- ja CO₂ heitmekulude mahaarvamist.

EESTI ENERGIA CLEAN DARK SPREAD (CDS) NP EESTI ELEKTRIHINNAS

Vedelkütuste hinnad tõusid viimase kahe aasta kõrgeimale tasemele

2017. aasta esimesel poolaastal Brenti toornafta hind langes. Aasta madalaim kuu keskmine hind oli juunis 45,9 USD/bbl. Hinnalangus oli peamiselt põhjustatud USA naftapuurtornide arvu suurenemisest. Jaanuaris oli aktiivses kasutuses 683 puurtorni, juunis juba 931.

Teisel poolaastal Brenti toornafta hind tõusis. Detsembris oli keskmine hind 64,8 USD/bbl. See oli kõrgeim kuu keskmine hind alates 2015. aasta maist. Hinnatõusu põhjus oli naftatoodangu vähenemine. Nimelt leppisid nafta ekspordivate riikide ühenduse OPEC liikmesriigid ja 10 ühendusevälist tootjat 2016. aasta lõpus kokku, et alates 2017. aasta jaanuarist piiratakse naftatoodangut 1,8 mln barreli võrra päevas. Kokkulepe kehtib 2018. aasta lõpuni.

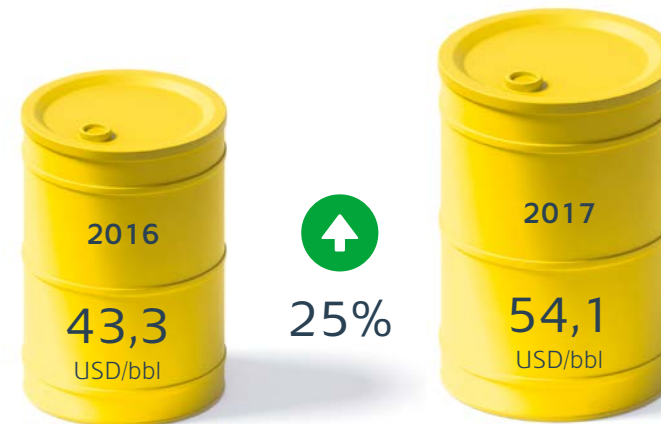
Brenti toornafta keskmine hind oli 2017. aastal 54,1 USD/bbl ehk oluliselt kõrgem kui 2016. aastal (+25,0%, +10,8 USD/bbl).

VEDELKÜTUSTE HINNAD

KESKMINE HIND		2017	2016	Muutus
Brenti toornafta	USD/bbl	54,1	43,3	+25,0%
Kütteõli 1%	€/t	270,8	195,0	+38,9%
Euro vahetuskurs	EUR/ USD	1,1300	1,1070	+2,1%

Meie toodetavale põlevkiviõlile kõige lähedasem õliturul laialdaselt kaubeldav toode on 1% väävlisisaldusega kütteõli. Kütteõli

BRENTI TOORNAFTA

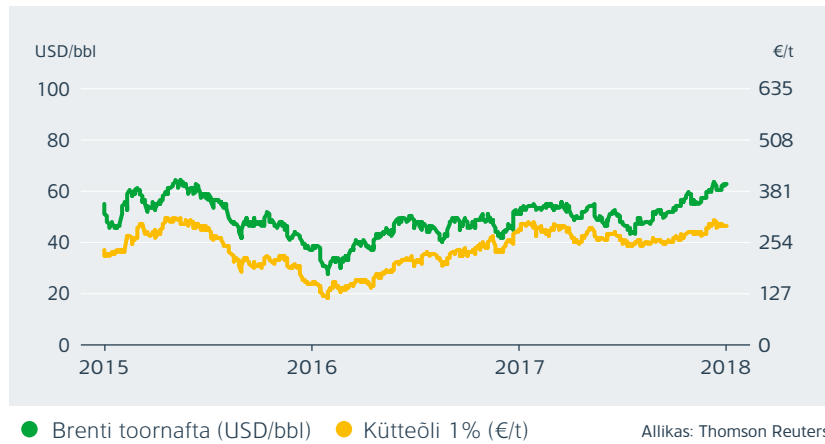
Allikas: Thomson Reuters

Eesti Energia jaoks on toornafta ja kütteõli hinnatõus positiivse mõjuga, sest see kergitab meie põlevkiviõli hinda ja kasvatab müügitulu

hind sõltub peamiselt Brenti toornafta hinnast. Eesti Energia jaoks on toornafta ja kütteõli hinnatõus positiivse mõjuga, sest see kergitab meie põlevkiviõli hinda ja kasvatab müügitulu.

2017. aasta esimesel poolaastal oli Euroopas kütteõlile suur kohalik nõudlus ja head ekspordivõimalused Aiasse. See hoidis kütteõli hinna nafta hinna suhtes kõrgemal tasemel. Teisel poolaastal kohalik nõudlus Euroopas vähenes ja ka ekspordivõimalusi Aiasse oli tavapärasest vähem. Kütteõli hinna tõus jäi seetõttu madalamaks kui Brenti toornafta hinna tõus samal perioodil. Aasia on põhiline sihtkoht Euroopas toodetud 1% väävlisaldusega kütteõlile. Kui ekspordivõimalused Aiasse on piiratud, siis suurenevad Euroopas kütteõli laovarud ning toote hind kohalikul turul langeb.

VEDELKÜTUSTE HINNAD

1% väävlisaldusega kütteõli keskmine hind oli 2017. aastal 270,8 €/t ehk 38,9% (75,9 €/t) kõrgem kui 2016. aastal. Sarnaselt nafta hinnaga oli ka kütteõli hind madalaim juunikuus, 247,5 €/t. Novembriks tõusis kütteõli hind aasta kõrgeima tasemeni 298,4 €/t.

Kui ekspordivõimalused Aiasse on piiratud, siis suurenevad Euroopas kütteõli laovarud ning toote hind kohalikul turul langeb

Euroopa Liidu heitmekaubanduse reformi ootus kasvatas heitmekvootide hindu

Mida kõrgem on heitmekvootide hind, seda kallim on Eesti Energial põlevkivist elektrit toota. See omakorda avaldab negatiivset mõju meie majandustulemustele.

2017. aasta detsembris arveldatavate CO₂ heitmekvootide keskmine hind oli 2017. aastal 5,7 €/t. 2016. aastaga võrreldes oli see hind 5,2% (0,3 €/t) kõrgem.

Seejuures kasvasid teisel poolaastal CO₂ tulevikutehingute hinnad Euroopa Liidu heitmekaubanduse turu reformi ootuses oluliselt. Kõrgeimad hinnad olid novembris, ulatudes keskmiselt 7,6 €/t.

CO₂ HEITMEKVOOTIDE HINNAD

CO₂ HEITMEKVOOTIDE TULEVIKUTEHINGUTE HINNAD

KESKMINE HIND (€/t)	2017	2016	Muutus
CO ₂ 2017 detsember	5,7	5,4	+5,2%
CO ₂ 2018 detsember	5,9	5,5	+7,7%

Eesti Energia panustab nii Euroopa Liidu kui ka Pariisi kliimakokkulepete täitmisse

2015. aastal lepitati Pariisis ÜRO kliimakonverentsil (COP 21) kokku rahvusvahelise kliimaleppe sõlmimises, et pidurdada kliima soojenemist. See lepe mõjutab olulisel määral energeetikasektorit.

Leppe täitmisse nõustusid panustama üle maailma 197 riiki, nende hulgas ka Eesti.

Euroopa Liidu riigijuhid leppisid pikaajalistes kliimaeesmärkides kokku 2014. aasta oktoobris ehk enne Pariisi kliimakonverentsi. Need eesmärgid on Pariisis kokku lepitust paljuski ambitsioonikamad.

Oleme Eesti Energia strateegias Euroopa Liidu kliimaeesmärkidega arvestanud juba enne Pariisi lepet. Meie tootmine on muutunud aasta-aastalt puhtamaks. Siin mängivad olulist rolli nii uued tehnoloogiad kui ka sadadesse miljonitesse eurodesse küündivad investeeringud nüüdisaegsetesse puhastusseadmetesse.

PARIISI KLIIMALEPPE neli põhilist eesmärki:

- peatada CO₂ emissiooni kasv nii kiiresti kui võimalik ja saavutada 21. sajandi teises pooles tasakaal kasvuhooonegaaside allikate ja sidujate vahel
- hoida globaalne soojenemine alla 2 kraadi ja pingutada, et see ei ületaks 1,5 kraadi
- hinnata saavutatut iga viie aasta järel ja koostada iga järgneva viie aasta plaan ambitsioonikam kui eelmine
- finantseerida arenguriikide võitlust kliimamuutustega

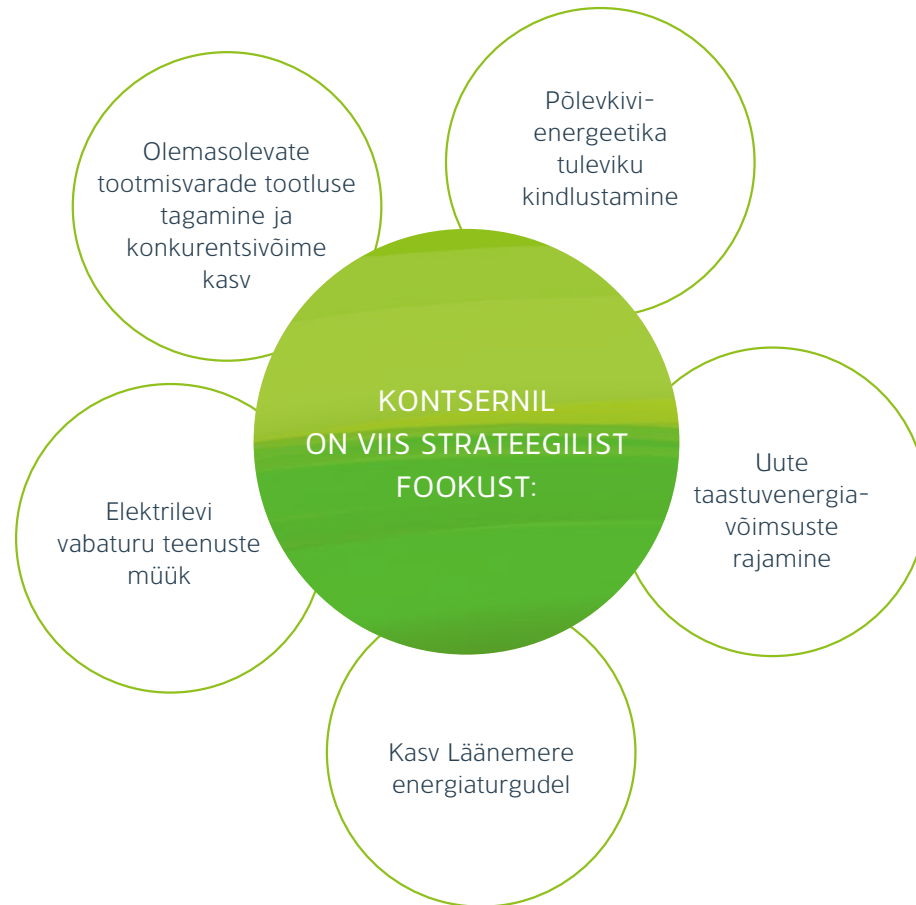
Strateegia

Eesti Energia pakub läbimõeldud energialahendusi, mis põhinevad nüüdisaegsel tehnoloogial ja Läänemere piirkonna mitmekülgseimal energia-tootmisel, millest üha suurenev osa on taastuva iseloomuga.

Vaatame Eesti Energia strateegilised fookused üle igal aastal, et hinnata tegevuskeskkonnast tulenevate muutuste mõju meie eesmärkidele.

Peamised energeetikasektori arengut mõjutavad tegurid on seotud regulatiivses keskkonnas toimuvate muutustega, tehnoloogilise arenguga ning konkurentsiga energia- ja klienditurul. Nendega arvestame ka ettevõtte strateegia kujundamisel.

„Keskkond, kus tegutseme, muutub pidevalt ja üha tõusvas tempos. Meie eesmärk on energiaettevõtete hulgas kindlalt konkurentsipüsida. IT-võimaluste järjekindel realiseerimine on üks olulistest tööriistadest nii tööstuses, võrguteenustes, klienditeeninduses kui ka inimeste juhtimises, et oma eesmärged saavutada.“

AGNES ROOS

Äri ja infotehnoloogia teenistuse juht

IT-juhtimise aastakonverentsil valiti Agnes Roos aasta mõjukaimaks IT-juhiks

Strateegia elluviimist toetav organisatsioon

Strateegilise tegevuskava edukaks elluviimiseks oleme muutnud Eesti Energia organisatsiooni struktuuri ja jaotanud tegevused viide valdkonda: suurenergeetika, taastuvenergia, võrguteenused, arendusvaldkond ja klienditeenused. Uuendatud organisatsioon toetab ambitsioonikate strateegiliste eesmärkide poole liikumist.

Suurenergeetika

Suurenergeetika valdkonda kuuluvad meie juhitavad energia- tootmisvarad, mis on seotud kaevandamise, elektri ja õli tootmisega ning nende äridega seotud varahaldusega. Lisaks põlevkivile oleme suurenergeetika valdkonnas võimelised energiaks töötlemaks ka alternatiivkütuseid nagu biomass, turvas, põlevkivigaas ja rehvihake.

MEIE TEGEVUSED JAGUNEVAD VIIDE VALDKONDA:

SUURENERGEETIKA

TAASTUVENERGIA

VÕRGUTEENUSED

ARENDUSVALDKOND

KLIENDITEENUSED

SUURENERGEETIKA VALDKONNA MOODUSTAVAD

ENEFIT
KAEVANDUSED

ENEFIT
ENERGIATOOTMINE

ENEFIT
SOLUTIONS

Taastuenergia

Taastuenergia tootmisega tegeleb kontsernis **ENEFIT GREEN**

Läänemere kõige mitmekesisema portfelliga taastuenergia ettevõtte

ENEFIT GREENIS TOODAME ENERGIAT

Võrguteenused

Arenevad hajaenergeetika tehnoloogiad on toonud konkurentsi ka peamiselt reguleeritud äris tegutseva Elektrilevi tegevusvaldkonda. Peale elektri jaotusvõrgu teenuse suudab kontserni jaotusvõrgu ettevõtte Elektrilevi konkurentsivõimeliselt pakkuda ka teisi teenuseid, mis vajavad sama taristut, nagu näiteks tänavavalgustus, sidevõrk või elektriautode teenindusvõrk. Tugev kompetents ja sünergia eri taristute vahel võimaldavad meil pakkuda klientidele ja ühiskonnale taristuteenuseid efektiivselt ja kulutõhusalt.

Klienditeenused

Tegutseme
kuuel
koduturul

EESTIS, LÄTIS,
LEEDUS, POOLAS,
SOOMES JA
ROOTSIS

Tänapäevased energiateenused on tugevalt seotud IT-lahendustega. Meie eesmärk on olla oma klientidele energia-partner, kes loob kliendile väärtust, pakkudes neile nüüdisaegseid terviklahendusi kõigil turgudel, kus tegutseme. Keskendume tootearendusele ja klienditeeninduse taseme tõstmisele.

Arendusvaldkond

Arendusvaldkonnas arendame suurprojekte, millel on Eesti Energia grupi viie aasta tulemusele kõige olulisem mõju

Sellisteks projektideks on näiteks Enefit-tehnoloogia ja vedelkütuste kvaliteedi tõstmise tehnoloogiate arendamine. Samuti viime läbi uuringuid põlevkivile uute kasutusvaldkondade leidmiseks. Tegeleme ka alternatiivkütuste kasutusvõimaluste uurimisega, näiteks vanadest rehvidest õli tootmisega. Ekspordime oma tehnoloogia arendamise kompetentsi ka teistesse riikidesse, kus soovitakse põlevkivist efektiivselt ja keskkonnahoidlikult energiat toota.

Arendusvaldkonnas teeme tihedat koostööd nii kontserni sees, Eesti ülikoolide, teadusasutuste kui ka teiste väliste partneritega. Innovaatiliste ärivõimaluste süsteemseks kogumiseks ja tuvastamiseks oleme loonud ideepanga, kuhu oli 2017. aasta lõpu seisuga kogutud enam kui 600 potentsiaalset ärivõimalust. Oma ettepanekuid ja ideid saab meile esitada nii organisatsiooni seest kui ka väljastpoolt e-adressile ideed@energia.ee.

Eesti Energia strateegilised projektid 2017. aastal

FOOKUSED:

- Olemasolevad tootmisvarad
- Põlevkivienergeetika tuleviku kindlustamine
- Uute taastuvenergia võimsuste rajamine
- Kasv uutel elektri- ja gaasimüügi turgudel Läänemere piirkonnas
- Elektrilevi vabaturu teenuste müük

FOOKUS

Olemasolevad tootmisvarad

Põlevkivigaasi kasutamise kasv

Ehitame Eesti elektrijaama 8. plokki 2018. aastaks ümber nii, et kütusena kasutatavale põlevkivile saab kuni 50% ulatuses lisada õli tootmisel tekkivat põlevkivigaasi. Projekt võimaldab vähendada elektri tootmise keskkonnamõjusid, suurendada elektritootmise kasumlikkust ning edukamalt konkureerida Põhjamaade elektritootjatega. Sellesse projekti 2017. aastal tehtud investeeringutest on

täpsemalt räägitud investeeringute peatükis (vt lk 97).

Rajame õlitehaste juurde põlevkivigaasist bensiini eraldava seadme, mis suurendab vedelkütuste tootmismahu 10% võrra, kahekordistab kõige väärtuslikuma põlevkiviõli toote – põlevkivibensiini toodangut ja suurendab õli tootmise kasumlikkust. 2017. aastal jätkasime „võtmed kätte“ lepingu sõlmimiseks hanketoimingutega ja III kvartalis laekusid hanke pakkumised. Investeerimisotsuseni plaanime jõuda 2018. aasta esimeses pooles. Positiivse otsuse korral valmib seade 2020. aasta lõpuks.

„Strateegia annab suuna, kuhu püüelda. Meil Eesti Energias on inimesed, kelle igapäevane sihipärane tegevus ja nõ õige suhtumine on just need, mis aitavad püstitatud eesmärgid ära tuua ja saada hakkama ka väliskeskkonnast tulenevate muutustega, sest suudame olla paindlikud.“

LAURI ULM

Arendusteenistuse uue energia projektijuht

Hõbemärk kategoorias „Minust sõltub“

● Tarbimise toomine tootmise juurde

Eesti Energia tootmisvõimsuste suuremaks ja stabiilseks koorimiseks pakume suurtarbijatele võimalust tarnida endale elektrit otseliini kaudu, mille puhul on võimalik minimeerida ülekandetasusid ning seeläbi säästa pea kolmandiku elektrienergiale tehtavatest kulutustest. Otseliini lahendus sobib näiteks andmekeskustele, kus teenuse hinnast üle poole moodustavad kulutused elektrienergiale.

2017. aastal lansseerisime uue tootena Enefiti tehnoloogiapargid. Enefiti tehnoloogiaparkide kontseptsioon võimaldab kuluefektiivse lahendusena pakkuda suurtarbijatele elektrienergiat Eesti Energia tootmisüksuste lähiümbruses.

2017. aasta lõpus algatasime tehnoloogiaparkide arendused Harjumaal Iru elektrijaama ning Ida-Virumaal Balti elektrijaama lähedal Narva tehnoloogiapargis. Narva tehnoloogiapargis sõlmsime aasta teises pooles esimesed kliendilepingud.

● Statistikaubanduses osalemine

Soovime müüa taastuenergia statistilisi ühikuid Euroopa Liidu statistikaubanduse turul, kus riigid, kes on juba saavutanud 2020. aastaks seatud taastuenergia kasutamise eesmärgi, saavad müüa taastuenergia statistilisi ühikuid riikidele, kes ise seda eesmärki täita ei suuda.

Eesti on tänaseks oma taastuenergia kasutamise üldeesmärgi juba täitnud. Seetõttu saab Eesti Energia pakkuda teistele Euroopa Liidu liikmesriikidele kiiresti, paindlikult ja konkurentsivõimelise

Eesti on tänaseks oma taastuenergia kasutamise üld-eesmärgi juba täitnud

hinnaga oma kõige uuemates keevkihtplokkides (Auvere elektrijaam ja Balti elektrijaama 11. plokk) biomassist toodetavat elektri- ja soojusenergiat statistikaubanduse eesmärkidel.

Need seadmed võimaldavad energiatootmisel kasutada kütusena kuni 50% ulatuses biomassi.

Plaani realiseerimist toetab Euroopa Komisjoni 2017. aasta lõpus väljastatud riigiabi luba, mis kinnitab Eesti Energia seadmete õiguspärast osalemist statistikaubanduses.

● Andmepõhise juhtimise juurutamine tootmisettevõtetes

Andmepõhist juhtimist juurutame tootmisettevõtetes tööstuse digitaliseerimise programmi Industry 3.5 raames.

2017. aastal viisime ellu projekti Balance & Efficiency, mis tunnustati ka Eesti Energia aasta digilahenduseks. Selle projekti tulemusel sündinud lahendus võimaldab arvutada reaajas elektrijaama kasutegureid ja tööparameetrite kõrvalekaldeid. Nii saame täpsemini analüüsida jaama efektiivsust ning teha täpsemaid pakkumisi elektrienergia börsile. Ühtlasi alustasime kaevanduste varahalduse protsessi digitaliseerimisega.

Eelmisel aastal algatasime ka logistika juhtimissüsteemi projekti, mille eesmärk on tulevikus muuta meie kütuse tarneahel reaajas jälgitavaks ja mõõdetavaks, ning varahalduse digitaliseerimise projekti, mille eesmärk on optimeerida hooldustöödele kuluvat aega ja raha.

● Efektiivne juhtimisstruktuur

2017. aasta lõpus kinnitasime uue juhtimisstruktuuri, mis aitab eri eesmärgi omavahel paremini integreerida ning rolle ja vastutus- alasid täpsemini jagada. Eesti Energia uuendatud organisatsioon on jagatud viieks valdkonnaks: suureenergeetika, taastuvenergia, võrguteenused, arendused ja klienditeenused.

Lähtuvalt funktsioonidest ja eesmärkidest jagasime üksused tulemus-, sisu- ja tugiüksusteks. Tulemusüksused on strateegiliste

Lähtuvalt funktsiooni-
dest ja eesmärkidest
jagasime üksused
tulemus-, sisu-
ja tugiüksusteks

eesmärkide peamised elluviijad. Sisuüksused panustavad oma valdkonna sisulise kompetentsiga strateegiliste eesmärkide elluviimisse. Tugiüksused tagavad tööpõhimõtted ja keskkonna, mis aitab organisatsioonis võetud eesmärgi võimalikult sujuvalt täita.

Tootmisettevõtetes asusime muutma efektiivsemaks ka varahalduse korraldust ja juhtimist. Koondasime valdava osa varahalduse kompetentsist kontserni ettevõttesse Enefit Solutions. Varahaldusel on oluline roll tootmisettevõtete töökindluse tõhustamises, energiatoodangu omahinna kujunemises ja konkurentsivõime tagamises suureenergeetika valdkonnas. Varahalduse ühtne juhtimine võimaldab seda kompetentsi efektiivsemalt rakendada.

FOOKUS

● Põlevkivienergeetika tuleviku kindlustamine

● Õli, elektri ja gaasi koostootmise laiendamine

Eesti põlevkivi aktiivvaru ulatub üle miljardi tonni. Omaniku ootuste kohaselt peab Eesti Energia tagama põlevkivienergeetika jätkusuutlikkuse järgmisel 30 aastal, keskendudes seejuures kõrgemat väärtust loovatele toodetele nagu põlevkiviõli.

Selleks valmistame ette õli, elektri ja gaasi koostootmise laiendamist. Oleme valmis Enefit282 investimisotsuseks 2019. aasta esimeses pooles, mil tuleb hinnata ka vedelkütuste hindade pikaajalist väljavaadet.

Omaniku ootuste kohaselt peab Eesti Energia tagama põlevkivienergeetika jätkusuutlikkuse järgmisel 30 aastal

● Narva allmaakaevanduse rajamine

Narva karjääris oleme jõudmas paksema katendigaalani. Sõltuvalt katendi paksusest on allmaakaevandamise kulu väiksem ava-kaevandamise kulust. Et säilitada kaevandamiskulud optimaalsel tasemel, tuleb Narva allmaakaevanduse avada hiljemalt aastaks 2023. Rajatavas kaevanduses kavatakse kasutada laavakombaini meetodit, mille puhul on põlevkivikaod ja keskkonnamõjud võimalikult väikesed.

● Arendusteenuste müük

Eesti Energial on maailmas unikaalne põlevkivi töötlemise kompetents

Pakume oma oskusteavet arendusprojektides väljaspool Eestit. Eesti Energial on maailmas unikaalne põlevkivi töötlemise kompetents. 2017. aastal toimus Eesti

Energiale ja tervele Eesti riigile märgilise tähtsusega sündmus – viisime lõpule Jordaania põlevkivielektriijaama ja -kaevanduse projekti rahastamistegevused. See 2,1 mld USA dollari suurune projekt on maailma suurim ühekordne investering põlevkivi-energeetikasse ja ühtlasi suurim välisinvestering, mis on suunatud Jordaania kuningriiki. Sellise mastaabiga projekti rahastamise edukas lõpule viimine näitab, et Eesti Energial on piisavalt kompetentsi sarnaste tehnoloogiasirde projektide arendajana kogu maailmas ning Eestis leidub oskusteavet, mida mujal maailmas vajatakse.

Samuti on Eesti Energial tõestatud kompetents olmeprügist energia tootmisel, mastaapsetes taastuvenergiaprojektides ning hajaenergeetika lahendustes, mille järgi on mitmel pool maailmas kasvav nõudlus.

FOOKUS

● Uute taastuvenergia võimsuste rajamine

● Tootsi tuulepark

Taastuvenergia osakaalu kasvatamiseks alustas Eesti Energia 2011. aastal Tootsi Suursoo ammendunud turbamaardlale Baltikumi suurima tuulepargi arendamist.

2016. aastal otsustas valitsus oma korraldusega anda Tootsi kinnistu Eesti Energiale suurendades aktsiakapitali mitterahalise sissemaksega. Seejärel alustas Eesti Energia Tootsis ehitustöid. Valitsuse otsus aga vaidlustati. Seejärel otsustas riik maa enam-pakkumise kasuks, kuid ka see otsus vaidlustati kohtus.

Juhul kui Eesti Energial õnnestub pärast kinnistu enampakkumise toimumist kinnistu omandada, oleme valmis jätkama Tootsi tuulepargi väljaehitamiseega.

Tuuleparki on võimalik püstitada kuni 52 nüüdisaegset tuulikut. Tootsi tuulepark suudaks katta Pärnumaa-suuruse piirkonna elektrienergia vajaduse, suurendaks oluliselt taastuvenergia tootmist Eestis ja annaks ammendunud turbamaardlale uue väärtuse.

Kontserni strateegilise tegevuskava kohaselt kasvatab Enefit Green lähiaastatel kontserni taastuvenergia toodangut ka teistes

Suurimaid võimalusi laienemiseks näeme nii tuule- kui päikeseenergia vallas

Läänemere äärses riikides, kus asuvad Eesti Energia praegused energiamüügiturud. Suurimaid võimalusi laienemiseks näeme nii tuule- kui ka päikeseenergia

vallas, kuid kaalume investeerimist ka koostootmise valdkonda. Juba praegu toodame Valkas taastuvenergiat biomassist. Valitsus on koalitsioonileppes kokku leppinud Enefit Greeni vähemusosalus börsile viia. Lõplikku otsust tehtud ei ole.

🕒 Tootmise toomine tarbimise juurde

Tõime turule päikeseenergial põhineva täisteenuse lahenduse, mis võimaldab tarbijal elektrihinna fikseerida aastakümneteks. Klient säästab võrgutasude arvelt ega pea tegelema seadmete hooldamisega. 2017. aastal sõlmis Eesti Energia esimese ärikliendilepingu päikeseelektri tootmiseks Järvamaal asuva OÜ Estonia piimafarmiga. Farmi katusele rajati päikeseelektrijaam võimsusega 174 kW, mis katab ca 15% kogu Estonia piimafarmi aastasest elektritarbimisest ning suurema osa suvisest tarbimisest. Uudse lahendusena jääb elektrijaama omanikuks ja

2017. aastal sõlmis Eesti Energia esimese ärikliendilepingu **päikese-
elektri tootmiseks** Järvamaal asuva OÜ Estonia piimafarmiga

hooldajaks Enefit Green ning toodetavat päikeseelektrit kasutab põllumajandusettevõtte fikseeritud tariifiga oma tarbeks. Eesti Energia eesmärk on 2021. aastaks ehitada päikeseelektrijaamu koguvõimsusega vähemalt 50 MW.

FOOKUS

🕒 Kasv uutel elektri- ja gaasimüügi turgudel Läänemere piirkonnas

Eesti Energia eesmärk on kasvada 2021. aastaks Balti riikide elektrimüüjast **Läänemere piirkonna energiamüüjaks ja energiateenuste pakkujaks**

Eesti Energia eesmärk on kasvada 2021. aastaks Balti riikide elektrimüüjast Läänemere piirkonna energiamüüjaks ja energiateenuste pakkujaks. 2017. aasta lõpuks olime sisenenud energiapakkujana Poola ning loonud energiamüügiettevõtte Soomes

ja Rootsis, kus plaanime jaemüüki alustada 2018. aastal. Näeme suurt potentsiaali gaasimüügil.

FOOKUS

🕒 Elektrilevi vabaturu teenuste müük

Elektrivõrk kätkeb endas oluliselt suuremat potentsiaali kui üksnes elektri kohale toomine. Nii on Elektrilevi laienemas tegevusvaldkonnadesse, kus elektrivõrguga sarnaste taristute haldamisel tekib meie kompetentsi kasutamisega tarbijatele ja ühiskonnale laiemalt kulusääst. Mitme taristu koostoimimisel saadakse

tõhusamad lahendused kui iga taristut eraldi rajades ja hooldades.

Taristute ühishaldamise näide on tänavavalgustus, mida oleme juba mitu aastat hallanud Tallinnas ja alates 2017. aastast ka Tartus. Kokku juhib ja hooldab Elektrilevi ligikaudu 40% Eesti tänavavalgustusvõrgust.

Olulise verstapostina uute teenuste arendamisel jäi 2017. aastasse ka

Elektrilevi uue võrguvaba hajaenergeetika lahenduse väljatöötamine. Unikaalse päikesepaneelidest, akust ja generaatorist koosneva tootega saame pakkuda liinist kaugel asuvatele tarbimiskohtadele soodsamat, kiiremat ja praktilisemat lahendust, kui seda on tavalise võrguühenduse rajamine. Näeme, et peale Eesti on meie unikaalsel hajajaama-lahendusel potentsiaali ka piiri taga.

KOKKUVÕTTES

on meie strateegilised eesmärgid 2021. aastaks:

- kasvatada võimekust toota energiat erinevatest energiaallikatest
- tõsta taastuv- ja alternatiivenergia osakaalu meie tootmisportfellis kuni 40%-ni
- olla Läänemere piirkonna riikides edukas energiamüüja ja klienditeenuste pakkuja
- tõsta vedelkütuste tootmiskahtu
- võtta kasutusele efektiivsust ja juhtimiskvaliteeti kasvatavad ning paindlikke kliendilahendusi toetavad digitaalsed lahendused
- rakendada strateegia elluviimisel Ida-Virumaa tööjõuressurssi

„Elektrilevi eesmärk on realiseerida võrgu potentsiaali. Tänu aastakümnete pikkusele kogemusele saame pakkuda ühiskonnas kasu ja efektiivsust ka taristulahendustega, mis ulatuvad elektrivõrgust kaugemale. Need on terve Euroopa mõistes märgilise tähendusega suunad, millega tahame olla innovatsiooni teenäitajateks.“

TAAVO RANDNA
Elektrilevi juhatuse liige

Kuldmärk kategoorias „Väärtust kasvatav“

Hoolime oma klientidest

Alates 2017. aastast oleme elektri ja maagaasi jaemüüja neljas riigis: Eestis, Lätis, Leedus ja Poolas. Eestis teenindame nii era- kui ka ärikliente, teistes riikides keskendume praegu äriklientidele. 2018. aasta esimeses pooles plaanime alustada elektri jaemüüki era-klientidele Soomes ja Rootsis. Rootsis hakkame teenuseid pakkuma ka äriklientidele.

Igapäevane kokkupuude meie toodete ja teenuste lõpptarbijatega seab meie klienditeenindusele kõrged eesmärgid.

Kliendid saavad meiega suhelda nii telefoni kui ka e-kirja teel. Eestis kasutusel oleva mugava, erinevates nutiseadmetes toimiva iseteeninduse plaanime võtta kasutusele ka meie teistel koduturgudel. Esimesena jõuavad tänapäevased e-teenused meie klientideni Soomes, Rootsis ja Lätis, seejärel Leedus ja Poolas.

Klientide rahulolu püsib kõrgel

Koostöös rahvusvahelise uuringufirmaga Kantar Emor viime regulaarselt läbi kliendi rahulolu-uuringuid: Eestis korraldame neid igal aastal, Lätis ja Leedus igal teisel aastal. Kliendiuuring hõlmab Eestis nii kodu- kui ka ärikliente, Lätis ja Leedus vaid ärikliente. Poolas, Soomes ja Rootsis plaanime klientide rahulolu esmakordselt uurida 2019. aasta alguses.

Rahulolu-uuringu eesmärk on kaardistada meie klientide rahulolu ehk kliendisuhete tugevust, saada tagasisidet aasta jooksul tehtule ja selgitada välja, mida

peaksime klientide hoidmiseks ja nende rahulolu säilitamiseks oma pakkumise ja teenindusprotsessi juures muutma. Lisaks kaardistame selle uuringuga ka konkurentsiolukorda.

2017. aasta uuringu tulemused näitasid, et kliendisuhetugevuse TRI*M indeks on aasta jooksul Eesti koduklientide puhul tõusnud

2017. aasta uuringu tulemused näitasid, et kliendisuhetugevuse TRI*M indeks on aasta jooksul Eesti koduklientide puhul tõusnud (62-lt 68-le), äriklientide hulgas jäänud samale tasemele (67) ning suur-äriklientide puhul punkti võrra tõusnud (73-lt 74-le). 60% meie Eesti kodu- ja äriklientidest on valmis positiivset kogemust jagama. Võrreldes 2015. aasta uuringu tulemustega on Lätis meie klientide rahulolu märgatavalt kasvanud: TRI*M indeks tõusis 66-lt 78-le, mis paigutab meid energiavaldkonna tippu kuuluvate ettevõtete hulka. 72% meie klientidest Lätis on valmis meid soovitama oma

„Energiamüük on väljakutseid esitav töö, sest kõigil on vaja energiat, kuid seda ei saa osta poest nagu leiba. Energiaturgudel toimuv on kliendile paras peavalu, kuid nad teavad, et Enefit on energiaäri ekspert. 2017. aastal alustasime gaasimüüki Lätis ja kasvasime turu nr 2 tegijaks. See on parim näide sellest, et meie kliendid hindavad meid kõrgelt. Mulle meeldib mu töö, sest tean, et minust sõltub paljude Läti ettevõtete edukus!”

EDGARS CVETKOVŠ

Läti energiämüügi ettevõtte Enefit SIA kliendihaldur

Kuldmärk kategoorias „Minust sõltub“

tuttavatele. Ka Leedus on kliendirahulolu kahe aasta jooksul teinud tuntava hüppe paremuse suunas: 2015. aastal oli meie TRI*M indeks Leedus 50, 2017. aastal 77. Seega kuulume ka Leedus energiamüügi ettevõtete paremikku.

Nii Eestis, Lätis kui ka Leedus hindavad kliendid tugevustena meie kui suur-ettevõtte poolt pakutavat kindlustunnet, teeninduse asjatundlikkust, sõbralikkust ja energiasäästualast nõustamist.

Mugavad e-teenused

Eesti on maailma esimene laialdaselt e-teenuseid kasutatav riik. Eesti kodanikud saavad peaaegu kõik riigiga seotud

Eesti Energia pakub oma Eesti klientidele sujuvat, mugavat ja **suures osas digitaliseeritud klienditeenindust**

toimingud teha e-teenuseid kasutades. Ka Eesti Energia pakub oma Eesti klientidele sujuvat, mugavat ja suures osas digitaliseeritud klienditeenindust. Kodunt väljumata ja paberit kulutamata saavad kliendid meie e-teeninduses mugavalt elektri- ja gaasilepingut sõlmida, vahetada paketti, vaadata elektri- ja gaasihinda, tasuda arveid, vormistada volitusi ja oma tarbimist analüüsida. Ka jaotusvõrgu

ettevõtte Elektrilevi võrgulepingu saab lihtsalt Elektrilevi e-teeninduses vormistada.

Eesti kogemuse baasil on meie eesmärk võtta klienditeeninduse e-lahendused lähiaastatel kasutusele meie igal turul, kus energiat juba müüme või peatselt müüma asume, s.o Eesti kõrval ka Lätis, Leedus, Poolas ning 2018. aastast ka Soomes ja Rootsis.

Rahvusvaheliselt tunnustatud mobiiliäpp aitab säästa energiat ja raha

Mobiiliäpis on elektri tarbimisinfo, elektrileping, arved ja ettevõtte kontaktid meie kliendile kõikjal mugavalt ja kiiresti kättesaadavad

Alates 2017. aastast saavad mobiiliäppi meie Eesti koduklientide ja Elektrilevi üldteenuse klientide kõrval kasutada ka Eesti Energia ärikliendid

Igakuiste aktiivsete kasutajate arv lähenemas 24 000-le

Lisainfo: www.energia.ee/app

Eesti Energia poolt välja töötatud mobiiliäpis on elektri tarbimisinfo, elektrileping, arved ja ettevõtte kontaktid meie kliendile kõikjal mugavalt ja kiiresti kättesaadavad. Alates 2017. aastast saavad mobiiliäppi meie Eesti koduklientide ja Elektrilevi üldteenuse klientide kõrval kasutada ka Eesti Energia ärikliendid. Igakuiste aktiivsete kasutajate arv on lähenemas 24 000-le. Lähiajal saavad mobiiliäppi kasutama hakata ka meie kliendid teistes riikides.

Alates 2016. aasta lõpust on kõik Elektrilevi kliendid üle viidud kaugloetavatele tunnipõhistele elektriarvestitele, mistõttu saavad elektritarbijad oma tarbimist planeerida vastavalt elektri turuhinnale. Eesti Energia mobiiliäpp kuvab järgmise päeva elektri börsihinda ning börsihinnaga elektrit ostev klient saab oma tarbimist planeerida, ajatades näiteks seadmed tööle siis,

kui elektri hind on kõige soodsam. Fikseeritud hinnaga elektrit ostev klient saab äpist jälgida, milline on tema tarbimine, ja seda analüüsides leida võimalike kokkuhoiukohti. Iga kilovatt-tund, mis tarbides säästetakse, kajastub otseselt elektriarvel. Elektri tarbimise vähendamise mõju arvele võib olla kuni 20%.

Meie mobiiliäpp on saanud ka rahvusvahelise tunnustuse osaliseks. 2017. aastal toimus Dubais juba viiendat korda tippkohtumine World Government Summit, kus Eesti Energia mobiiliäpp valiti parimaks m-teenuseks keskkonna kategoorias. Suurbritannia ajakiri Capital Finance International tunnustas möödunud aasta lõpus Eesti Energia mobiiliäppi auhinnaga *2017 Best Energy-Saving App Baltics Award*. Auhind anti IT-valdkonnas eesrindlike ning kliendi mugavust väärtustavate teenuste ja lahenduste loomise eest.

Rohelise energia tarbimine

Meie klientidel on võimalik valida, millist elektrit nad kasutada soovivad. Näiteks on võimalik tarbida vaid taastuvatest allikatest toodetud Rohelist Energiat. 2017. aastal meie Eesti klientide

2017. aastal meie Eesti klientide seas **Rohelise Energia lepingute arv kolmekordistus**

seas Rohelise Energia lepingute arv kolmekordistus. Aasta lõpu seisuga tarbib 100% taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit 10 045 Eesti majapidamist ja ligi 500 Eesti Energia äriklienti.

Lätis on Rohelise Energia valinud 11 ettevõtet ja nende aastane taastuva elektri tarbimine kokku on 15,78 GWh. Leedus kehtib Rohelist Energiat tarbivatele ettevõtetele aktsiisivabastus ning seetõttu on taastuenergia seal meie äriklientide seas populaarne

valik. Leedus tarbisid meie 355 äriklienti 2017. aastal kokku 33,61 GWh Rohelist Energiat.

Kokku tarbisid meie kliendid 2017. aastal Eestis, Lätis ja Leedus **190 GWh** taastuvat elektrit

Kokku tarbisid meie kliendid 2017. aastal Eestis, Lätis ja Leedus 190 GWh taastuvat elektrit.

Taastuenergiat tootsime kontsernis 2017. aastal kokku 403,7 GWh, sellest 214,9 GWh tuulest, 184,4 GWh biomassist ja jäätmetest ning 4,4 GWh veest.

Rohelise Energiaga saavad kliendid liituda, kui sõlmivad või muudavad oma elektrilepingut. Rohelist Energiat tarbivad ettevõtted saavad kasutada Rohelise Energia kaubamärki ka oma ettevõtte turundamisel.

TAASTUENERGIAT TOOTSIME KONTSEERNIS 2017. AASTAL KOKKU

403,7 GWh

214,9 GWh

184,4 GWh

4,4 GWh

Kvaliteetne võrguteenus

Kontserni võrguettevõtte Elektrilevi tähtsaim eesmärk on kvaliteetse võrguteenuse tagamine – sellest sõltub ka klientide rahulolu. Elektrilevi toob elektri kohale 93%-le eestimaalastest. Elektrikatkestuste võimalikult jõudsaks vähendamiseks muudab Elektrilevi oma võrku järjest ilmastikukindlamaks. 2017. aastal ehitas võrguettevõtte 1572 km liini ning uuendas 221 alajaama. 2016. aastal olid vastavad näitajad 2699 km liini ja 253 alajaama.

2017. aastal paigaldasime ka olulises mahus ehk ligikaudu 1565 km õhukaablit maapiirkondades. Kaetud juhtmega õhuliin aitab tavalisest paljasjuhtmelist liinist märgatavalt tõhusamalt rikkeid ära hoida. Kokku jõudis ilmastikukindlate liinide osakaal tavalise õhuliiniga võrreldes juba 62%-ni, 2025. aastaks on plaanis muuta ilmastikukindlaks 75% võrgust. Rikkeid oli Elektrilevi võrgus 2017. aastal kokku 12 131 ehk 28% vähem kui aasta varem. Viimase viie aastaga on rikete arv jaotusvõrgus kahanenud ligikaudu kaks korda.

2017. aastaks oli lõppenud ulatuslik kaugloetavate arvestite paigaldamise projekt. See mõjutas oluliselt kliendipöördumiste vähenemist. 2016. aastaga võrreldes oli 2017. aastal kliendipöördumisi 6000 võrra vähem. Viimase viie aastaga on pöördumiste arv aga viis korda vähenenud.

2017. aastast said elektri ja võrguteenuse ühist arvet oma klientidele esitama hakata kõik Eestis tegutsevad elektrimüüjad, kes seda soovivad. Elektrilevi eestvedamisel valminud arendusega sai Eestist üks esimesi riike Euroopas, kus elektriarved on suurele osale klientidest ühtselt ja mugavalt korraldatud. Aasta lõpuks oli ühine arve kasutusele võetud ligi 73%-l Elektrilevi kõikidest mõõtepunktidest.

ELEKTRILEVI EHITAS 2017. AASTAL

1572 km ilmastikukindlat võrku ning

uuendas **221** alajaama

Paigaldasime ka olulises mahus ehk ligikaudu

1565 km õhukaablit maapiirkondades

Hoiame keskkonda

Energiatootjad pingutavad aina enam, et muuta oma tootmist keskkonnahoidlikumaks ning kasutada rohkem taastuvaid allikaid. Sama suunda järgib oma strateegilistes eesmärkides ka Eesti Energia.

Eesti Energia tootmine vastab kõikidele Euroopa Liidu keskkonnanõuetele, sest oleme mitme aastakümne jooksul oma tootmisüksuste keskkonnanahidlikkuse suurendamiseks märkimisväärselt investerinud. Selle tulemusel on meie tootmise keskkonnamõjud oluliselt vähenenud.

2017. aastal auhinnati Eesti Energia tootmisprotsessid Eesti kõige keskkonnasõbralikumaks

2017. aasta Keskkonnateo konkursi raames nimetas Keskkonnaministeerium Eesti Energia tootmisprotsessid Eesti kõige keskkonnasõbralikumaks. Tunnustuse pälvisime Estonia kaevanduse maa-aluse settebasseini rajamise ning suureenergeetika tootmise kõrvalsaaduse – põlevkivituha – kasutusvõimaluste eest põllumajanduses ja tee-ehituses.

Eesti Energia KESKKONNAPÕHIMÕTTED

Eesti Energia süstemaatilise keskkonnategevuse aluseks on põhimõtted, mis on koostatud kontserni ühtseks keskkonnapoliitikaks:

- Kasutame rahvusvahelistele standarditele ISO 14001 ja EMAS (Euroopa Ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteem) vastavat keskkonna juhtimissüsteemi
- Järgime kõiki kohalduvaid Eesti, Euroopa Liidu ja rahvusvahelisi keskkonnaõigusakte, konventsioone ja lepinguid
- Analüüsime eelnevalt oma tegevuse keskkonnamõju ning vähendame seda nii tehnoloogiliste lahenduste ja innovatsiooni abil kui ka efektiivsuse tõstmise ja materjalide taaskasutamise teel
- Vähendame toodetava energia CO₂-mahukust. Selleks mitmekesistame oma tootmisportfelli ja rakendame taastuvenergia allikaid parimat võimalikku tehnikat kasutades tehnoloogiliselt ja majanduslikult otstarbekas mahus
- Oleme avatud uutele lahendustele, teeme oma keskkonnanäesmärkide saavutamiseks koostööd nii Eesti kui ka rahvusvaheliste teadus- ja uurimisasutuste ning konsultatsioonifirmadega
- Eelistame hankekonkurssidel muude võrdsete tingimuste puhul sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemiga tarnijaid, kes kasutavad keskkonda säästvaid tehnoloogiad ja materjale

Rajasime välisõhu seirejaama

võrgustikku 2017. aasta alguses. Auvere-Vaivara vahelisele alale paigaldatud püsiseirejaamaga saame piirkonnas jälgida ja analüüsida meie elektrijaamade ning õlitööstuse mõju välisõhu kvaliteedile.

Samuti saame hinnata teiste selles piirkonnas keskkonda mõjutavate ettevõtete mõju õhukvaliteedile. Projekti eelarve oli 221 304 eurot, millest 50% ehk 110 652 eurot katsime Keskkonna-investeeringute Keskuse toetuse abil.

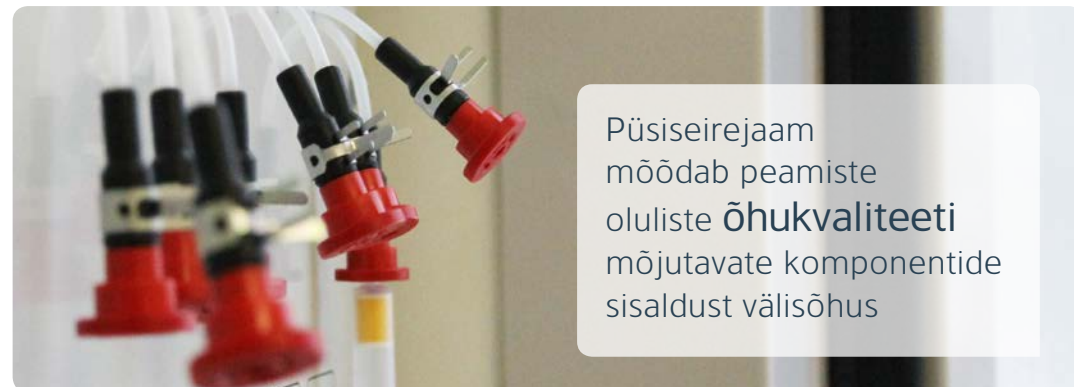
Püsiseirejaam mõõdab peamiste õhukvaliteeti mõjutavate komponentide sisaldust välisõhus, sh vääveldioksiidi, benseeni ja vesiniksulfiidi. Lisaks mõõdab seirejaam tuule suunda, kiirust, õhuniiskust ja temperatuuri, mis on meile samuti väärtuslik informatsioon õhukvaliteedi

Koostöös Keskkonna-investeeringute Keskusega rajasime Vaivara valda (2018. aastast Narva-Jõesuu vald) välisõhu kvaliteedi seiramiseks Sinimäe püsiseirejaama, mis ühendati Eesti üleriigilisse seirejaamade sidus-

juhtimiseks ning selle mõjutajate hindamiseks. Mõõtmisperioodi algusest alates ei ole seirejaam saastennormide olulisi ületamisi fikseerinud, mis näitab, et suudame tagada seadusega ette nähtud normide täitmist.

Võimalikud lõhnahäiringud tekivad ka piinormidest allapoole jäävate kontsentratsioonide puhul. Seetõttu jätkame süstemaatilist tööd võimalike lõhnahäiringute vähendamiseks ümbruskonnas. Seda eesmärki silmas pidades moderniseerisime 2017. aastal Enefit140 õlitehase seadmete leektorud ning põlevkivikuivati jahutussüsteemi. Samuti rajasime uue nüüdisaegsetele nõuetele vastava valmistoodangu mahuti. Need meetmed vähendavad oluliselt võimalikke lõhnahäiringuid tekitavate ainete välisõhku sattumist.

Üleriigilise seirejaamade võrgustiku andmetega saab tutvuda kodulehel www.ohuseire.ee.

Püsiseirejaam mõõdab peamiste oluliste **õhukvaliteeti** mõjutavate komponentide sisaldust välisõhus

Ehitasime põlevkivivaldades 50 km veetrasse

Enefit Kaevandused rajavad kooskõlas väljastatud maavarade kaevandamise lubadega kaevanduse mõjupiirkonda jäävatele majapidamistele alternatiivse veevarustuse. Tehnilistel põhjustel mõjutab kaevandamistegevus looduslikku veerežiimi, millele võib järgneda veetaseme langus madalamates joogiveekaevudes. Koostöös kohalike omavalitsustega oleme leidnud lahendused, mis tagavad kaevanduspiirkonna elanikele kvaliteetse joogi- ja tarbevee varustuse.

Koostöös kohalike omavalitsustega oleme leidnud lahendused, mis tagavad kaevanduspiirkonna elanikele kvaliteetse joogi- ja tarbevee varustuse

2017. aastal rajasime Illuka ja Iisaku vallas ligi 50 km veetrasse ja 9 puurkaevu. Puhta joogivee sai üle 150 tarbija, sealhulgas ka Illuka lasteaed-

2017. AASTAL RAJASIME ILLUKA JA IISAKU VALLAS LIGI

50 km veetrasse

ja **9** puurkaevu

Puhta joogivee sai üle

150
tarbija

põhikool ja vallamaja. Puurkaevude sügavus on kuni 130 meetrit. Rajatud pumplad on varustatud veetötlussüsteemiga, mis koos sügavate kaevudega tagavad vee kvaliteedi vastavuse tervisekaitse nõuetele. Veetrassi ehituse kogumaksumus põlevkivivaldades moodustas ligi 1,7 mln eurot.

Rajasime Estonia kaevandusse maa-aluse settebasseini

Vähendasime möödunud aastal allmaa kaevandamise keskkonnamõjusid. Rajasime Estonia kaevanduse ammendunud kambriplokkidesse unikaalse settebasseini ja nüüdisaegse pumpla. Settebasseinid on vajalikud iga kaevanduse juures, sest kaevandusest väljapumbatud vesi – mis oma olemuselt on põhjavesi – tuleb puhastada liigsest heljumist. Maa alla rajatud settebassein on viis korda suurem kui senised maapealsed basseinid. Maa-aluse settebasseini pindala on 2 km² ja maksimaalne maht 1,1 mln m³. Tänu settebasseini suuremale mahule on kaevandusvee settimisaeg pikem ning seeläbi ka maa peale pumbatavas vees heljumi sisaldus väiksem. Ka varem oli heljumisisaldus kõikide maapealsete settebasseinide vees lubatud normist allpool, kuid nüüd on vesi nii puhas, et labori seadmed suudavad vaevalt vees heljumit tuvastada. Keemilise koostise poolest on Estonia kaevandusvesi väga sarnane maailmakuulsatele mineraalvetele.

Looduskeskkonda säästeti ka seeläbi, et ära jäi tarvidus rajada settebassein maapinnale ehk metsaalale. Tänu sellele, et basseini pumpla asub samuti maa all, saab selle olemasolust maapinnal aimu ainult kaevandusvee äravoolukanali kohal olevatest toruotstest. Tegemist on müravaba lahendusega, kus müra asemel kostab maa peal ainult veevulin.

Lisaks kulutab nüüdisaegne pumpla vähem elektrienergiat ja on töös ajal, mil elekter on odavam – valdavalt öösiti. Tulemuseks on märkimisväärne keskkonnasääst ning lõpuks ka odavam tooraine elektri tootmiseks.

Settebasseinid on vajalikud iga kaevanduse juures, sest kaevandusest väljapumbatud vesi – mis oma olemuselt on põhjavesi – tuleb puhastada liigsest heljumist

Uus energia vanarehvidest

Loodusesse sattuvad vanad rehvid lagunevad väga aeglaselt, seepärast on metsa alla või ka mujale viidud kasutuskõlbmatud rehvid oluline keskkonnaprobleem. Samas on vanarehvid potentsiaalselt väärtuslik tooraine meie vedelkütuste tootmise tehnoloogias.

2016. ja 2017. aastal tehtud tööstuskatsete käigus kontrollisime erinevate põlevkivi ja vanade purustatud rehvide segudega tootmingimusi, mis ei mõjutaks saadavate toodete kvaliteeti ja keskkonnanäitajaid. Katsed andsid väärtuslikku informatsiooni vanarehvide kui kütuse ettevalmistamise nõuetele.

Eesti Energial on juba praegu olemas võimekus kasutada energia tootmiseks aastas kuni 5000 tonni eelnevalt

purustatud vanarehve Iru elektrijaamas. Tegemist on spetsiaalselt jäätmete põletuseks projekteeritud ja ehitatud põletussüsteemiga. Tavapärasest tõhusamad heitgaaside puhastusseadmed võimaldavad välisõhu kvaliteeti säilitavat puhastusefekti. Iru elektrijaamas saame seega käidelda ka neid rehve, mis oma koostise tõttu vedelkütuste tootmiseks ei sobi.

2017. aastal viisime kolmes etapis läbi katsed Enefit seadmetel. Katsed olid edukad ja nende tulemusel saime kinnituse, et põlevkivi ja rehvihakke kooskasutus Enefit-seadme pürolüüsprotsessis toimib rehvihakke kasutusega kuni 10% kütusesegust. Katsete käigus jälgiti toote omadusi ja heitmeid. Kooskasutusel heitmete piirnorme ei ületatud.

Eesti Energial on juba praegu olemas võimekus kasutada energia tootmiseks aastas kuni **5000 tonni** eelnevalt purustatud **vanarehve** Iru jäätmeenergia plokis

„Eestis tekib à 10 000 tonni kasutatud rehve aastas ning see on otsene keskkonnaprobleem. 2017. aastal tegime oma õlitootmises rehvihakkega edukad katsed ja need näitasid, et meil on võimekus senised jäätmed – vanad rehvid – toorainena kasutusele võtta.“

ANTON TOIKKA
Arendusteenistuse primaarenergia
projektijuht

Hõbemärk kategoorias „Ohutus eelkõige“

Katsete lõppraporti alusel on Keskkonnaministeeriumil võimalik koostada rehvide kui jäätme lakkamise eelnõu. Pärast kooskõlastamist Euroopa Komisjoniga on võimalik see Eestis kehtestada, mis on omakorda eelduseks tootmise alustamisele. Lisaks tuleb Euroopa Liidu REACH süsteemis (ingl k *Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*) registreerida vanarehvide ja põlevkivi segust toodetud vedelkütused kui uued tooted, et tagada nende edasine piiranguteta kasutus. Kui luuakse õiguslikud eeldused Eestis rehvihakke kasutamiseks

põlevkiviõli tootmisel, siis võimaldab see teha vanarehvidest puhtaks ka kõik Eesti metsaalused, sest rehvidest saaks jäätmete asemel väärtuslik tooraine.

Projekti lõpptähtaeg on hetkel planeeritud 2019. aastasse.

Meie jaoks on tegemist tähelepanuväärse projektiga, mille tulemusena lahendame olulise keskkonnaprobleemi nii Eestis kui ka lähiriikides, suurendades samal ajal tootmises kasutatavate kütuste valikuid.

CO₂ heitmete vähendamine tänu madala kvaliteediga puidu kasutamisele energiatootmises

Meie üks olulisemaid eesmärke on vähendada elektrienergia tootmisega kaasnevat CO₂ heitmeid. Uute CO₂-vabade taastuvenergia tootmisvõimsuste rajamise kõrval on selle eesmärgi saavutamisel märkimisväärse mõjuga lahendus põlevkivi osaline asendamine tahke biomassiga. Kasutatavast tahkest biomassist moodustab täna suurema osa väheväärtuslik puit ja ohtlikke ained mittesisaldavad puidujäätmed (nt ehituslammutusjäätmed), mis ei sobi kasutamiseks teistes tootmisharudes.

Biomassi kasutamist loodame suurendada Balti ja Auvere elektrijaamas. Nii Balti kui ka Auvere elektrijaam on mõlemad projekteeritud kasutama biomassi kuni 50% ulatuses kütuse-segust. Praeguste turuhindade juures ei ole biomassi suurem kasutamine majanduslikult põhjendatud. Seetõttu on statistika-kaubanduses osalemine üks lahendus biomassi suuremal kuid jätkusuutlikul kasutamisel.

Kasutatavast tahkest biomassist moodustab täna suurema osa väheväärtuslik puit ja ohtlikke ained mittesisaldavad puidujäätmed

Jagame huvigruppidele keskkonnateavet

Suure energiaettevõttena peame eriti oluliseks loodusressursside vastutustundlikku ja efektiivset kasutamist. Keskkonna kvaliteeti parandavate tegevuste kõrval on väga oluline ka huvigruppidega suhtlemine ning oma keskkonnategevustest informeerimine.

Alates 2013. aastast oleme jätkanud Eesti Energia iga-aastaste **keskkonnapäevade traditsiooni**

Alates 2013. aastast oleme jätkanud Eesti Energia iga-aastaste keskkonnapäevade traditsiooni. Üritusele kutsume huvigruppe alates loaandjatest ja keskkonnaorganisatsioonidest kuni ülikoolide ja teiste energeetikasektori ettevõtteni.

Viimastel aastatel oleme käsitlenud selliseid teemasid nagu põlevkivituhk, kaeandusvesi, õhuheitmed ja taastuvenergia. 2017. aastal toimunud keskkonnapäeva

teema oli efektiivsuse mõju ökoloogilise jalajälje vähendamisele. Päeva jooksul tutvustasime osalejatele Eesti Energia erinevaid efektiivsuse tõusule suunatud arendusprojekte, kuulasime Keskkonnaministeeriumi seisukohti põlevkivitööstuse efektiivsuse suurendamise võimaluste kohta ning arutlesime põlevkivituha uute taaskasutusvõimaluste üle.

Kogukonnaga suhtleme aktiivselt ka teistel teemadel, näiteks on tänu avatud dialoogile kohalik kogukond Tootsi tuulepargi arenduse suhtes toetav. Tootsi on endine tööstusasula, kus varasem suuremahuline turbakaevandamine on lõppenud, sest varud on ammendunud. Ammendunud turbamaardla seisab tühjana ning Pärnu maavanema algatusel oleme koostöös koostanud planeeringu ja teinud uuringud, et anda alale uus kasutus. Tuulepargi rajamise käigus saab kaasata kohalikku elanikkonda ning luua kaudselt töökohti. Samuti on tuulepargi hilisemal hooldamisel kohalikel ettevõtetal ja elanikel võimalik hangete kaudu tööd leida.

„Eesti Energias on tänu kindlatele keskkonnaalastele põhimõtetele keskkonnaalased tegevused läbipaistvad ja süstemaatilised. Pean tähtsaks, et keskkonnaspetsialistid teevad tihedat koostööd erinevate üksustega ja saavad tuge nii üksuste juhtidelt kui ka keskkonnatiimi teistelt liikmetelt. Meie keskkonnateenistuses töötavad oma valdkonna tõelised professionaalid ja Eesti tipp-spetsialistid.“

SIRJE SIIM

42 aastat Eesti Energias töötanud keskkonnaspetsialist

Höbemark kategoorias „Elutöö Eesti Energias“

TÄHTSAMAD KESKKONNANÄITAJAD

		2013	2014	2015	2016	2017
TOODANGUD						
Elektrienergia	GWh	10 560	9 687	7 689	9 071	9 736
sh taastuvatest allikatest	GWh	263	297	361	380	404
Soojusenergia	GWh	1 242	1 309	1 288	1 358	1 186
sh toodetud biomassist ja jäätmetest	GWh	223	337	357	412	424
Vedelkütused	tuh t	214	265	337	318	395
Põlevkivigaas	mln m ³	61	72	95	91	112
KASUTATUD RESSURSID						
Põlevkivi	mln t	17,2	17,0	13,7	15,2	16,6
Maagaas	mln m ³	47,3	43,8	47,1	60,7	37,2
Biomass	mln t	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Segaolmejäätmed	tuhat t	183,6	221,4	244,6	247,9	235,7
Jahutusvesi	mln m ³	1 475,0	1 454,5	1 365,1	1 481,9	1 486,7
Pumbatud kaevandusvesi	mln m ³	138,2	117,3	103,6	139,5	155,6
sh vesi karjääridest	mln m ³	61,6	57,0	49,0	71,2	76,3
sh vesi allmaa-kaevandustest	mln m ³	76,5	60,3	54,7	68,3	79,2

		2013	2014	2015	2016	2017
ÕHUHEITMED						
SO ₂	tuh t	20,9	24,2	17,5	20,7	22,6
NO _x	tuh t	8,8	8,5	5,9	6,4	6,7
Lendtuhk	tuh t	9,1	8,5	3,5	2,3	2,5
CO ₂	mln t	13,4	12,8	10,0	11,5	12,3
TAHKED JÄÄTMED						
Põlevkivituhk	mln t	8,1	7,9	6,3	7,0	7,2
sh taaskasutatud	mln t	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Aheraine	mln t	6,3	6,4	6,6	5,0	4,2
sh taaskasutatud	mln t	4,4	1,8	2,0	1,5	1,4
HEITMED VETTE						
Heljum	tuh t	0,8	0,8	0,6	1,0	0,9
Sulfaadid	tuh t	64,8	51,7	60,1	71,1	86,2
KESKKONNATASUD						
Ressursitasud*	mln €	28,3	28,5	28,1	1,3	15,3
Saastetasud	mln €	24,5	31,8	30,4	30,3	28,7

*2016. aasta kohta arvestatud ressursitasusid mõjutab tagasiulatuv ressursitasude vähendamine. Ilma tagasiulatuva ressursitasude vähendamiseta oleks 2016. aastal arvestatud ressursitasudeks 17,3 mln eurot.

A group of children and adults are shown from the chest up, with their hands raised in the air. They appear to be in a museum or educational setting, looking upwards with interest. The background shows a modern interior with blue and yellow lighting. The text 'Anname ühiskonnale tagasi' is overlaid on the left side of the image.

Anname ühiskonnale tagasi

Mõistame, et meie tegevusel on oluline mõju elukeskkonnale tervikuna.

Seetõttu järgime oma igapäevatoos vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid. Panustame ühiskonda, jälgime, et meie tootmisprotsessid oleksid võimalikult keskkonnasäästlikud ning pühendume oma töötajate ja järelkasvu arendamisele. Usume, et parimad tulemused sünnivad koostöös, mistõttu suhtume hoolivalt oma töötajatesse, klientidesse, partneritesse ja teistesse ühiskonnagruppidesse.

Keskendume energeetikavaldkonna haridusele ja innovatsioonile, et ka tulevikus jaguks motiveeritud tegijaid ja tublisid valdkonna edendajaid.

Edendame sportlikku ja tervislikku eluviisi

Eesti terviserajad

Meile on oluline inimeste tervis ja heaolu. Seetõttu oleme juba viimased 12 aastat koos Swedbanki ja Merkoga panustanud

Tänaseks
on üle Eesti
rohkem kui
100
terviserada

Eesti terviseradade arengusse. Täna-seks on üle Eesti rohkem kui 100 terviserada, mille küllastusi aasta jooksul saab lugeda miljonites. Ühiste investeringute

tulemusel on loodud uusi ja korrastatud vanu terviseradu, parandatud lumetootmisvõimekust ning arendatud valgustatud radade võrgustikku. „Teeme ära!“ talgupäeva raames aitasime oma töötajatega korrastada Narva Pähklikmäe terviserada.

Kolme ettevõtte ühistöös sündinud sotsiaalmeedias läbiviidud #rajavallutaja kampaaniaga kutsusime maikuus terviseradadele tuhandeid spordisõpru. Maikuust on kujunenud Eesti Energia jaoks tervisekuu, mille jooksul treenitakse ühiselt aktiivselt Narva Energiajooksuks.

Narva Energiajooks

Narva Energiajooks, mis toimus sel aastal Eesti Energia ja MTÜ Spordiürituste Korraldamise Klubi eestvedamisel seitsmendat korda, on kasvanud üheks olulisemaks sündmuseks jooksusõprade võistluskalendris. Sel aastal tehti osalusrekord – võistluste eri distantsidele registreerus kokku 4696 inimest. Järgmisel aastal loodame Narva Energiajooksu stardis näha juba enam kui 5000 spordientusiasti.

„Eesti Energia Spordiklubi kaudu saame soodustingimustel osaleda treeningutes ning panna end proovile erinevatel võistlustel. Spordiklubi läheneb töötajate harrastustele individuaalselt ja alade valik on lai. Tunnen uhkust, et Eesti Energia on 12 aasta jooksul toetanud ka Eesti terviseradasid.“

EVE KITVEL

Äri- ja infotehnoloogia teenistuse
teenustehaldur

*Eesti Energia kiireim naine 2017. aasta
Narva Energiajooksu 21 km distantsil*

Toetame andekaid noori kui Eesti Energia potentsiaalset järelkasvu

Andekate Noorte Energiafond

Pöörame suurt tähelepanu Ida-Virumaale, kuna seal paiknevad kontserni suureenergeetika tootmisvarad. Seetõttu lõime 2013. aastal koostöös Ida-Virumaa Omavalitsuste Liiduga Andekate Noorte Energiafondi. Kaks korda aastas jagatakse väljapaistvaid tulemusi saavutanud Ida-Virumaa noortele stipendiume haridustee toetamiseks ja huvitegevusega tegelemiseks. Toetuse saajate otsustamisel arvestatakse seniseid saavutusi, noore enda arengusoovi, soovitaja hinnangut, noore mitmekülgset ja toetuse mõju seatud eesmärkidele saavutamisele.

2017. aastal toetasime 51 noore idavirumaalase huvitegevust. Stipendiaatide hulgas oli ka teaduse, robotika, muusika ja kunstiga tegelevaid noori. Alates 2013. aastast on Andekate Noorte Energiafondi stipendiumi pälvinud 192 Ida-Virumaa tulevikutegijat.

Koostöö koolidega

Eesti Energia töötajad on juba aastaid kaasa löönud „Tagasi kooli“ programmis, mille raames tutvustatakse õpilastele oma tööd ja energeetikavaldkonda laiemalt. Programmi raames anti kokku rohkem kui 200 külalistundi.

Lisaks sellele korraldasime 2017. aastal õpilastele kokku 49 õppekäiku ja ekskursiooni, mille raames külastas meie tootmisterritooriumi kokku 1133 õpilast.

2017. aasta sügissemestril korraldasime Tallinna Tehnikaülikoolis juba mitmendat aastat energeetikalase loengukursuse, mis keskendus sel korral energiasüsteemi strateegilisele arendamisele. Kursuse raames tutvustasid Eesti, Soome, Läti ja Leedu tippeksperdid energeetikavaldkonna väljakutseid. „Energiasüsteemi strateegiline arendamine“ oli üks sügissemestri populaarsemaid õppeaineid, mis tõi kohale keskmiselt 100 kuulajat loengu kohta. Kuna kursus keskendus eelkõige strateegilistele juhtimisküsimustele, mis ei eeldanud spetsiifilisi energeetikaalaseid teadmisi, leidis kuulajaskonnas tudengeid kõikidest TTÜ teaduskondadest ning ka hulganisti vabakuulajaid.

Insenergia

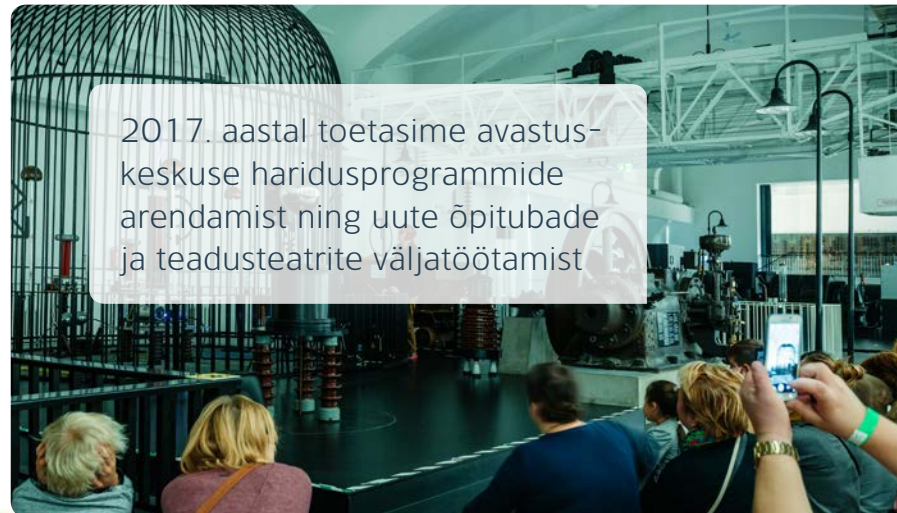
2015. aastal lõime Insenergia fondi, mille eesmärk on toetada inseneriõppe edendamist energeetikast infotehnoloogiani. Fondi toetatav algatus peab olema seotud fondi eesmärgiga, laia mõjuulatusega ja Eesti Energiat sisuliselt kaasav. Taotlusi saavad esitada koolid, ülikoolid, tudengiühendused ja mittetulundusühingud.

2017. aastal toetasime Insenergia fondist nelja projekti, sh tulevastele inseneridele suunatud joonestamisvõistlust CADrina, mis toimus sel aastal juba kaheksandat korda. Tänu fondi toetusele sai sisustatud Tartu Ülikooli Narva Kolledži progeklubi ruum, koostatud erinevaid õppematerjale ning arendatud õppeplatvormi robotikateadmiste tõstmiseks.

Energia Avastuskeskus

Lastele energeetikamaailma tutvustamiseks oleme aastaid koostööd teinud Tallinnas asuva Energia Avastuskeskusega. 2017. aastal toetasime avastuskeskuse haridusprogrammide arendamist ning uute õpitubade ja teadusteatri väljatöötamist, mis oleks tihedalt seotud koolide õppekavadega. Algtõdesid elektrist on võimalik õppida näiteks särtsutunnis, süvendatult saab tutvuda ka roheline energia põneva maailmaga.

Energia Avastuskeskus oli meile partner ka jõuluaegses heategevuses. Traditsiooniks saanud jõluannetuse suunasime 2017. aastal suurperedele, kellele korraldasime avastuskeskuses meeleolukaid perepäevi. Muu hulgas avastati teadusteatri elektrit, pere noorimad meisterdasid tuulikuid ja tuulelippe ning vanemad tutvusid ajaloolise elektrijaamaga. Ühtekokku sai perepäevadest osa 247 suurperet üle Eesti.

Eesti Energia on tunnustatud kui vastutustundlik ettevõtte

Vastutustundliku ettevõtte kuldmärgis

2017. aastal pälvisime teist aastat järjest vastutustundliku ettevõtte kuldmärgise. Varem on meid kolmel korral pärjatud hõbemärgisega. Märgisega tunnustatakse organisatsioone, kes on silma paistnud jätkusuutliku arengu, keskkonnasõbraliku toimimise ning töötajate, klientide ja kogukonna kaasamisega. Kuldtaseme vääriliseks hinnati sel aastal 15 ettevõtet, nendest üheksa olid suurettevõtted.

Rohelise Kontori sertifikaat

Keskkonnasäästlikust ja rohelisest mõtteviisist lähtuvad kõik meie töötajad – selle tunnustuseks pälvisime 2017. aasta alguses Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioonilt Eesti Energia kontserni peakontorile Rohelise Kontori sertifikaadi. Aasta lõpus tunnustati peakontorit ka tiitliga Aasta Roheline kontor 2017. Rohelise Kontori süsteemi tunnustus antakse organisatsioonidele, kes on oma töökeskkonnas silma paistnud keskkonnateadlike lahendustega, mille eesmärk on hoida töötajate tervist ja vähendada kontorite keskkonnamõju. Rohelise Kontori sertifikaadi poole püüdleval ka teised meie büroohooned.

Meie inimesed

Peame oluliseks, et meie inimestel oleks turvaline, erialaselt huvitav ja meeldiv Eesti Energia kontsernis töötada.

Suurt tähelepanu pöörame oma juhtide arendamisele, kellega koostöös viime Eesti Energia ambitsioonikad strateegilised eesmärgid ellu (loe lähemalt strateegia peatükist lk 22).

Meie juhid on eeskujuks eetikanõuete täitmisel. Oma töös lähtuvad nad juhtimisotsuste langetamisel ettevõtte põhiväärtustest, hea ühingujuhtimise põhimõtetest ja õigusaktidest.

Ettevõtte põhiväärtused on omavahel kokku lepitud põhimõtted, millele oma tööalastes valikutes toetume. Sellisena on need meile praktilised töövahendid ja üheselt mõistetav vundament. Need aitavad meil teha valikuid nii investeerimisotsustes kui ka igapäevatoos.

EESTI ENERGIA VÄÄRTUSED

Saame olla edukad ainult siis, kui **LOOME** kliendile väärtust

KESKENDUME ennekõike tegevustele, mis loovad suuremat väärtust

MUUDAME keerulise lihtsaks ja arusaadavaks

Minu energia, tahe ja vastutustunne tagavad **ÜHISTE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISE**

Meie tegevus on alati seotud riskidega keskkonnale ja inimeste tervisele. Seetõttu **ARVESTAME ALATI** tööohutuse, tervise ja keskkonnaga

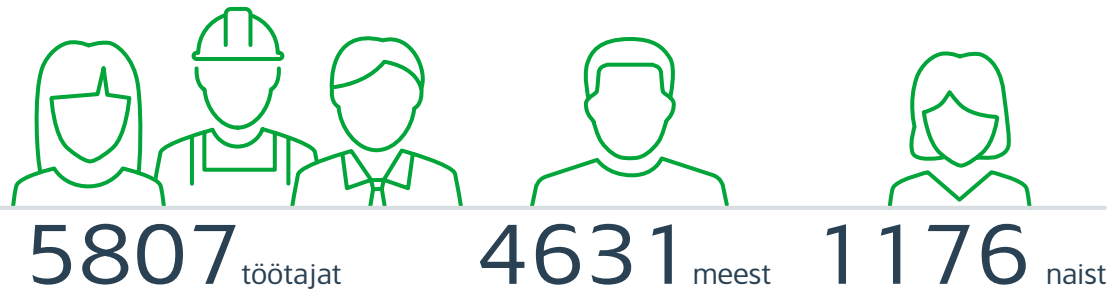
EESTI ENERGIAS

- on kõrge töökultuur ja ohutu töökeskkond
- on konkurentsivõimeline tasusüsteem
- on hea koostöö ja vastutustundlik juhtimine
- toetatakse töötajate arengut ning hoolitsetakse nende tervise ja heaolu eest
- teavad töötajad, et nad teevad olulist ja vajalikku tööd

Meie töötajaskond

Eesti Energia on mitmekülgne organisatsioon – meie 5800 töötaja hulgas on nii eestlasi, venelasi, ukrainlasi, lätlasi, leedukaid, poolakaid, soomlasi, rootslasi ja ka teiste rahvuste esindajaid. Mitmekülgse meeskonnaga arvestamiseks jagame organisatsioonisiselt suurt osa infost kolmes keeles – eesti, vene ja inglise keeles.

2017. AASTA 31. DETSEMBRI SEISUGA OLI EESTI ENERGIAS

Eri astemete juhte oli aasta lõpu seisuga 779. Eesti Energia on ka aktiivne praktikapakkuja – 2017. aastal oli meil kokku 205 praktikanti.

Tulemusjuhtimine

2017. aasta kevadel kinnitasime kontserniülese tulemusjuhtimise põhimõtted.

Tulemusjuhtimine on eesmärkide täitmise juhtimine strateegia elluviimiseks. See hõlmab eesmärkide seadmist, tulemuste hindamist, tagasiside andmist ja tunnustamist.

Kontserni juhid kannavad hoolt selle eest, et nende töötajad:

- teavad, millised on ettevõtte püüdlused, ja usuvad ettevõtte eesmärkide täitumisse;
- teavad, mida neilt oodatakse, ja annavad endast parima, tehes tööd, milles nad on kompetentsed.

„Meil töötavad oma valdkonna tipud. Meil on ja meile tulevad tööle need, kes tahavad oma töös midagi suurt ära teha. Meie juures väljakutseid jagub, sest tahame olla energeetika valdkonna liider ja vähemaga me ei lepi.“

TIINA DRUI
personalidirektor,

*eripreemia saanud meeskonna liige
„Aasta tegu“ eripreemia juhtide arendamis-
tegevuste eest*

Me hoiame oma töötajate motivatsiooni, tunnustades ja arendades nende tugevusi ning võimaldades neil töötada vastutusrikkas valdkonnas, kus koos nendega tegutsevad oma ala parimad spetsialistid. Eesti Energias on iga töötaja rolli ja võimeid väärtustav ning paremaid töötulemusi soodustav tasusüsteem ja seda toetav motivatsioonipakett – tööandja pakkumine oma töötajatele.

Tööandja pakkumine

Soovime pakkuda oma töötajatele erialaselt põnevat tööd, turvalist töökeskkonda ja konkurentsivõimelist töötasu. Oleme loonud tööandja pakkumise, mis sisaldab töötasude, hüvede ja tunnustamise põhimõtteid.

Tagame töötaja panusele vastava, õiglase ja konkurentsivõimelise töötasu. Selleks jälgime pidevalt tööjõu- ja palgaturgu ning seal toimuvaid muutusi ning arvestame ettevõtte majandustulemustega.

Täname tööjuubilare, tunnustame parimaid töötajaid, valides nende seast aasta tegijaid, võimaldame lisapuhkusepäevi, korraldame igal aastal oma töötajate lastele jõulupidusid ning peame töötajaid meeles isiklike tähtpäevade puhul.

Samuti märkame abivajajaid, toetame töötajaid töövõimetuse ja kutsehaiguste korral. Väärtustame puhkust ja vaba aega ning ühiselt veedetud aega, korraldades mitmesuguseid meeskonnaüritusi.

Pakume oma töötajale võimalust osaleda ka Eesti Energia spordiklubis, mis on Eesti suurim tööandja poolt korraldatav spordiklubi.

Tagame töötaja panusele vastava, õiglase ja konkurentsivõimelise töötasu

Meie spordiklubil on üle 1500 liikme. 2017. aastal said spordiklubi liikmed osaleda eri spordialade treeningutel enam kui 120 partneri juures. Lisaks korraldas spordiklubi 2017. aastal oma liikmetele võistlusi nii jalgpallis, võrkpallis kui ka saali jalgpallis ning ühiselt võeti osa ka mitmetest rahvaspordiüritustest.

Märkame head tööd ja tunnustame häid tegijaid

Meie töötajaid ühendab soov ja võimalus teha oma tööd teadmise ja oskusega, et nende töö aitab kaasa Eesti Energia edukusele. Iga

Iga majandusaasta lõpus tunnustame oma parimaid töötajaid, lähtudes tulemustest ja väärtustest

majandusaasta lõpus tunnustame oma parimaid töötajaid, lähtudes tulemustest ja väärtustest, ning valime ühiselt aasta tegijad, aasta teo ja aasta insenerlahenduse.

Alates 2017. aastast valime ka aasta digilahenduse, sest digitaalsed tehnoloogiad tõstavad meie konkurentsivõimet.

2017. aasta teoks valisime Estonia kaevanduse efektiivse töökorralduse põlevkivi tarbimismahtude muutumise tingimustes. Aasta insenerlahendusena pälvis tunnustuse põlevkivibensiini merkaptaanidest puhastamise komplekslahendus. Aasta digilahendus oli 2017. aastal projekt Balance & Efficiency, mille tulemusel parandasime elektrijaamade kasutegureid.

Igal aastal valime ja tunnustame oma ettevõtte parimaid sisekoolitajaid ning tunnustame ja täname tööjuubilare. 2017. aastal tähistas 55 aasta tööjuubelit üks töötaja, 50 aasta tööjuubelit kolm, 45 aasta tööjuubelit üheksa, 40 aasta tööjuubelit 35, 35 aasta tööjuubelit 81 ja 30 aasta tööjuubelit 59 töötajat. Kokku tähistas 2017. aastal oma tööjuubelit 1167 töötajat.

2017. AASTA TEOKS valisime Estonia kaevanduse efektiivse töökorralduse põlevkivi tarbimismahtude muutumise tingimustes

AASTA INSENERLAHENDUSENA pälvis tunnustuse põlevkivibensiini merkaptaanidest puhastamise komplekslahendus

AASTA DIGILAHENDUS oli 2017. aastal projekt „Balance & Efficiency“, mille tulemusel parandasime elektrijaamade kasutegureid

ERIPREEMIA juhtide arendamistegevuste eest

Turvaline töökeskkond

Pingutame, et kõikidel meie töötajatel oleks turvaline ja tervislik töökeskkond, tööks vajalik väljaõpe, kvaliteetsed töövahendid ja ametirõivad, et töötajal oleks iga päev hea oma tööd teha.

Lähtume iga päev Eesti Energia eetikanormidest ja oleme oma töötajate jaoks loonud ohutuse kuldreeglid. Hoolitseme oma inimeste töövõime säilimise, tervise ja heaolu eest nii füüsilises kui ka vaimses mõttes. Oleme ennetavalt valmistunud olukordadeks, kus meie töötajad võiksid vajada psühholoogist tuge, näiteks võimalike tööõnnetuste puhul. Peame lugu tervislikest eluviisidest ning kutsume töötajaid üles osalema Eesti Energia spordiklubi tegevustes (vt rohkem infot lk 56).

Organisatsiooni arendamine

Inimeste arendamine ja koolitamine on Eesti Energias eesmärgipärane ja süsteemne. Usume, et see on konkurentsieelise tagamisel hädavajalik ja seetõttu ettevõttele strateegilise tähtsusega.

Personali arengustrateegia ettevalmistamise käigus intervjueriti 166 juhti. Selle tulemusel kaardistati juhtide järelkasv ja suure potentsiaaliga töötajad ning moodustati neist n-ö talentide salv.

Leiame, et kõige efektiivsem on õppida tegevustest ja kogemustest. Iga töötaja vastutab enda pideva erialase arendamise ning saadud teadmiste ja oskuste töösse rakendamise eest.

Loome töötajate arenguks soodsad tingimused. Väärtustame sisekoolituste kaudu teadmiste ja oskuste jagamist ning käitumise kujundamist. Oleme selleks loonud tervikliku sisekoolitamise arendamise süsteemi. Suurt rolli meie kvalifitseeritud töötajaskonna kujunemises mängib tootmisväljaõppe süsteem, mida loome oma sisekoolitussüsteemi kõige olulisemaks osaks.

Peame oluliseks uute kolleegide edukat sisseelamist organisatsiooni. Suuname palju energiat õige inimese leidmisele, mistõttu on oluline toetada ka tema kiiret kohanemist organisatsiooniga. Kiire sisseelamise toetuseks on meil loodud sisseelamisprogramm, mis hõlmab näiteks uue töötaja päeva ja koolitust „Energeetika ABC“.

2017. AASTAL KOOSTASIME PERSONALI ARENGUSTRATEEGIA, MILLE EESMÄRGID ON:

- luua organisatsiooni ja üksuste strateegiline kolmeaastane personali arengukava, mis hõlmab personali planeerimist, mehitamist ja arendamist lähtuvalt kontserni strateegiast
- kaardistada kriitilised edu tagavad kompetentsid ja arenguvajadused pikas perspektiivis, et nende põhjal töötada välja arenguprogrammid ja kompetentsimudelid
- kaardistada talendid, sh juhtide järelkasv ja sellest tulenevad arenguvajadused

Juhtide arendamine

Tänapäevane tehnoloogiliselt pidevalt arenev tööstus vajab oskustäpset inimeste juhtimist. Eesti Energia pöörab suurt tähelepanu juhtide ja nende järelkasvu arendamisele.

2017. aastal algas kolm aastat kestev liidrite arenguprogramm eestvedamisoskuste arendamiseks

2017. aastal algas kolm aastat kestev liidrite arenguprogramm eestvedamisoskuste arendamiseks. Arenguprogrammi läbis 2017. aasta kevadel 117 juhti. Sügisel alustasime uute gruppidega,

milles osaleb ligi 100 Eesti Energia juhti.

Märtsis toimus Eesti Energia juhtide konverents, mis keskendus teemale „Liidriks olemine“.

2017. aastal alustasime juhtide kogemusklubide sarjaga, mis keskendub praktiliste juhtimiskogemuste vahetamisele ja üksteiselt õppimisele.

Augustis toimus juhtide suveakadeemia teemal „Meie teeme asjad ära“. Kahepäevase ürituse keskmes oli kontserniülese koostöö arendamine. Kokku osales akadeemias 208 juhti.

Augustis toimus juhtide suveakadeemia teemal „Meie teeme asjad ära“

Peame oluliseks oma tublisid juhte märgata ja tunnustada. Esimest korda valisime 2017. aastal ka aasta juhi, kelleks sai pikaajase kogemusega kaevandusjuht Valeri Abramov, kes vastutab nii Narva karjääri kui ka Estonia kaevanduse juhtimise eest.

Meile on suur tunnustus, et Eesti Energia juhte märgatakse ka väljaspool organisatsiooni. 2017. aasta kevadel valiti Eesti aasta mõjukaimaks IT-juhiks meie äri- ja infotehnoloogia juht Agnes Roos.

Atraktiivseim tööandja

Meil on heameel, et juba mitu aastat oleme saanud Eestis erinevates atraktiivseima tööandja uuringutes kõrgeid kohti. 2017. mais sai Eesti Energia tööandjate maine uuringus Eesti eelistatuimaks tööandjaks juba neljandat aastat järjest.

2017. mais sai Eesti Energia tööandjate maine uuringus **Eesti eelistatuimaks tööandjaks** juba neljandat aastat järjest

tatuimaks tööandjaks juba neljandat aastat järjest. Nii palgatöötajad kui ka tudengid tõi parima tööandja nimetamisel spontaanselt välja Eesti Energia. Uuringu järgi kaaluks meie ettevõtet tööandjana iga teine palgatöötaja ja üle kolme

neljandiku tudengitest. Eesti Energia tugevusteks lugesid uuringus osalejad konkurentsivõimelist töötasu, stabiilset töökohta, ettevõtte suurust, traditsioone ja seeläbi suurt usaldusväärust. Lisaks tõi tudengid välja ka võimaluse isiklikuks arenguks.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektori tööandjate maine uuringus tunnustasid palgatöötajad Eesti Energiat 2017. aastal viienda kohaga. Instar EBC tehtud atraktiivsete tööandjate uuringus tudengite seas saavutas Eesti Energia tehnikaeriala tudengite silmis esimese koha. Asjaolu, et oleme atraktiivne tööandja ka infotehnoloogia valdkonnas, on meile suur tunnustus. Digitaliseerimine tõstab oluliselt meie konkurentsivõimet.

Instar EBC tehtud atraktiivsete tööandjate uuringus tudengite seas saavutas Eesti Energia tehnikaeriala tudengite silmis esimese koha

Maksujalajälg

Peame oma kohustuseks olla vastutustundlik maksumaksja, teadvustades, et kontserni tasutud maksud mängivad olulist rolli kõigi riikide ja kohalike omavalitsuste arengus, kus me tegutseme.

Oleme vastutustundlik maksumaksja

Kontsern lähtub oma tegevuses juhatuse poolt kinnitatud maksuriskide juhtimise põhimõtetest, mille kohaselt, muu hulgas:

1. täidame õigesti ja õigeaegselt kõiki maksuõigusaktidest tulenevaid nõudeid riikides, kus me tegutseme;
2. tehingud seotud isikutega teeme turuhinnas, mida dokumenteerime vastavalt nõuetele. Esmakordselt esitasime 2017. aastal maksuametile riikidepõhise maksuaruande CbCR (ingl k *Country-by-Country Report*).
3. maksumõtjude hindamine on projektijuhtimise oluline osa. Kontsern ei tee tehinguid üksnes või peamiselt maksude planeerimise eesmärgil. Äriliste eesmärkide olulisus ei kaalu ühelgi juhul üles kohustust täita õigusaktidest tulenevaid nõudeid;
4. loome maksuhalduritega avatud ja vastastikusel usaldusel põhinevaid suhteid, et proaktiivselt ennetada võimalikke maksuvaidlusi ning maksuseaduste ebakorrektselt täitmisest tulenevat ohtu kontserni usaldusväärsusele;
5. maksumõtjude hindamisega kontsernis tegelevad pädevad isikud. Projektide puhul, kus meil majasisene maksutehniline kompetents puudub, kaasame välisnõustajaid.

Meie maksujalajälg

Maksujalajälje koostamisel lähtume heast tavast, mille kohaselt rahvusvaheliselt tegutsevad kontsernid annavad ülevaate tasutud maksudest maksuliikide ja riikide lõikes.

MAKSUJALAJÄLJE ARVUTAMISEL ERISTAME TASUTUD JA KOGUTUD MAKSE:

- tasutud maksud on maksud, mille koormuse kandja on Eesti Energia
- kogutud maksud on maksud, mille puhul Eesti Energia täidab vahendaja rolli, st kogub maksud kokku tarbijatelt ja töötajatelt ning kannab need üle maksuhaldurile

Eesti Energia kajastab maksujalajäljes oma kolmes peamises tegevusriigis – Eesti, Läti ja Leedu – tasutud ja kogutud makse.

2017. aastal olid Eesti Energia tasutud maksud 87,7 mln eurot ja kogutud maksud 111,4 mln eurot, mis tegi kontserni maksujalajäljeks Eestis 199,1 mln eurot.

62,9 miljoni euroga on Eesti Energia kontsern suurim töjõu-maksude maksja Eestis. Eelneva aastaga võrreldes mõjutas makstud maksude suurust peamiselt 2017. aasta detsembris Eestis välja makstud dividendid, millelt arvestatud tulumaks kuulub tasumisele 2018. aasta jaanuaris.

MAKSUJALAJÄLG: EESTI ENERGIA KONTSERNI BALTIKUMIS MAKSTUD MAKSUD* (MLN EUROT)

TASUTUD MAKSUD	Eestis 2017	Eestis 2016	Lätis 2017	Lätis 2016	Leedus 2017	Leedus 2016	Kokku 2017	Kokku 2016
Töötajamaksud (sotsiaalmaks, tööandja töötuskindlustus)	39,2	36,1	0,1	0,1	0,1	0,0	39,4	36,2
Keskonnatasud: ressursitasud	14,9	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0	14,9	15,1
Keskonnatasud: saastetasud	32,5	31,6	0,0	0,0	0,0	0,0	32,6	31,6
Äriühingu tulumaks	0,3	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	15,3
Tollikäibemaks	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4
Maamaks	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3
Tasutud maksud kokku	87,5	98,8	0,1	0,1	0,1	0,1	87,7	99,0
Kogutud maksud								
Aktsiisid	33,4	33,3	1,5	0,2	0,1	0,1	35,0	33,6
Töötajamaksud (kinnipeetud tulumaks, töötaja töötuskindlustus, kogumispension)	23,7	21,7	0,2	0,1	0,0	0,0	24,0	21,9
Käibemaks (saldo)	37,6	41,5	10,0	10,6	4,8	4,8	52,5	56,9
Kogutud maksud kokku	94,7	96,5	11,7	10,9	5,0	4,9	111,4	112,4
Maksud kokku	182,2	195,3	11,8	11,0	5,1	5,0	199,1	211,4

* kassapõhine arvestus

Eesti energia poolt ühiskonnale loodud väärtus ja selle jaotamine

*tegemist on tekkepõhise vaatega

Ühingu- juhtimine

Eesti Energia

Andri
Avila

Eesti Energia
juhatuse
liige

Eesti Energia ainuomanik on Eesti riik.

Omaniku ootused Eesti Energiale koosnevad põhimõtetest, millest kontsern peab lähtuma oma strateegia ja tegevuskava kujundamisel, ning strateegilistest ja finantsilistest eesmärkidest.

OMANIKU SEATUD

STRATEEGILISED EESMÄRGID

- hoida olulist turuosa regionaalsel elektriturul
- vähendada CO₂ heitmeid elektri tootmisel
- arendada õli tootmist ja teisi põlevkivi väärimise viise
- tugevdada Eesti põlevkivienergeetika rahvusvahelist kompetentsipositsiooni
- tõsta võrguteenuse kvaliteeti
- minimeerida äritegevuse keskkonnamõju

Täpsemalt tutvustame strateegilisi eesmärke ja projekte strateegia peatükis (vt lk 27).

FINANTSEESMÄRGID

- tagada kontserni tegevuse kujundamisel piisav omakapitali tootlus
- suurendada äritegevuse efektiivsust
- tagada stabiilne ja ajas kasvav dividenditulu
- tagada äritegevuse kujundamisel optimaalne kapitalistruktuur ja sektori keskmine riskitase
- rahastada investeeringuid valdavalt äritegevuse
- rahavoogude ja võõrkapitali abil
- tagada tegevusvaldkondade iseseisev ja mõõdetav tasuvus

Juhtimispõhimõtted

Eesti Energia nõukogu ja juhatuse eesmärk on arendada ja juhtida Eesti Energiat nii, et see oleks strateegilise selguse, heade juhtimistavade, tegevuse efektiivsuse, majandustulemuste ja koostöö poolest teistele Eesti ettevõtetele heaks eeskujuks. Eesti Energia nõukogu kinnitab kontserni strateegia.

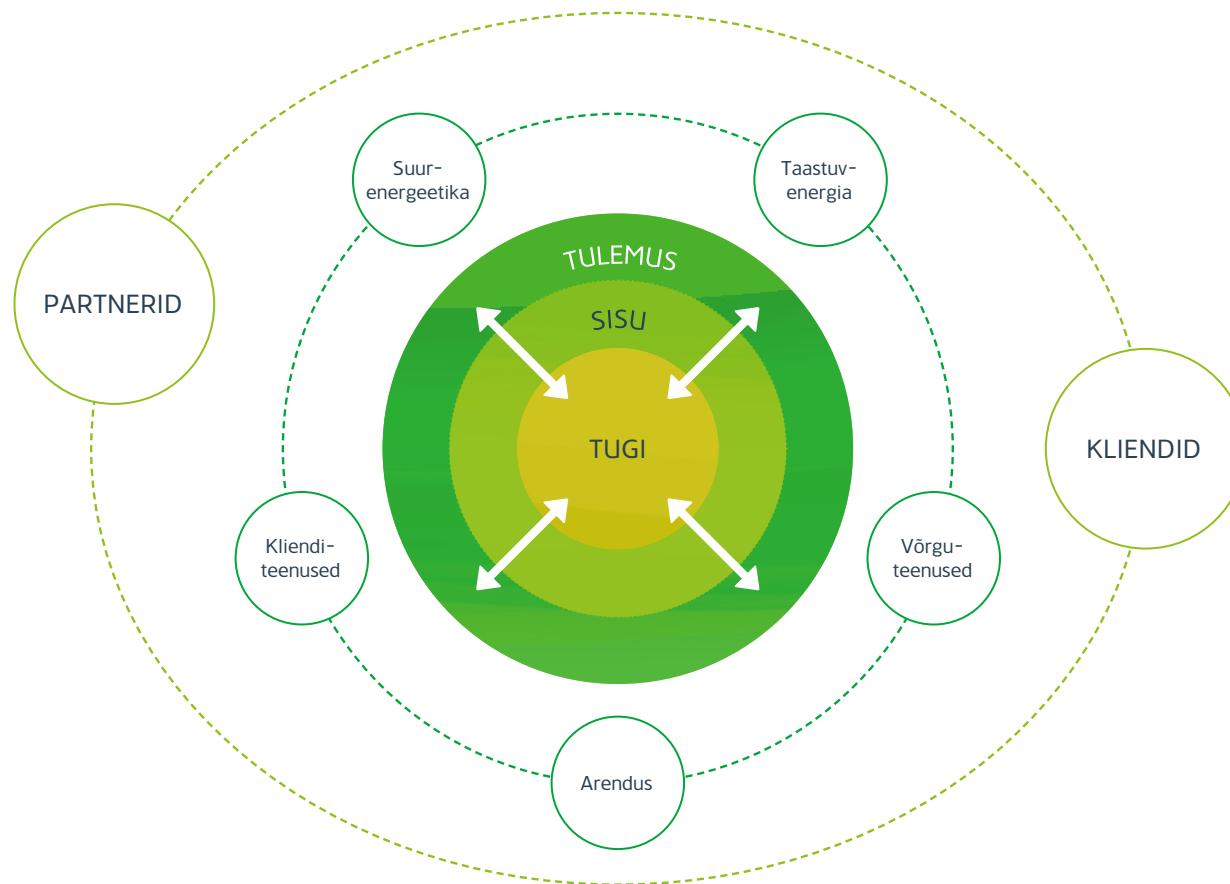
Juhatus ja nõukogu lähtuvad Eesti Energia juhtimisel omaniku ootustest, kontserni visioonist, väärtustest ning kontserni tegevust reguleerivatest õigusaktidest. Juhtimiskvaliteedi tõstmiseks peame Eesti Energias eriti oluliseks juhtide arendamist. Lähemalt on juhtide arendamisest kirjutatud „Meie inimesed“ peatükis (vt lk 59)

Eesti Energia ambitsioonikate eesmärkide täitmiseks vajame pühendunud inimesi. Hindame kõrgelt kutsumusega töötajaid – kui töö ja inimene kokku sobivad, võimendub töötajate loomupärane talent, mis on kasulik nii inimesele endale kui ka ettevõttele. Pühendumuse eest hoolitsevad meie juhid, kes lähtuvad ühistest inimeste juhtimise põhimõtetest. Hoiaime oma töötajaid pidevalt kursis organisatsiooni eesmärkide ja nende täitmisega, hoolitseme ohutu töökeskkonna ja kõrge töökuultuuri eest, maksame oma töötajatele konkurentsivõimelist tasu ning märkame ja tunnustame oma inimesi. Eesti Energia inimeste juhtimise põhimõtete saavad kõik meie töötajad tutvuda sisekommunikatsiooni kanalite kaudu.

Organisatsiooni struktuur

Meile on oluline, et Eesti Energia struktuur oleks lihtne, lähtuks organisatsiooni eesmärkidest ja vajadustest. Lähtuvalt äri-keskkonna arengust oleme valmis muutma ka oma struktuuri. 2017. aasta detsembrist jagasime Eesti Energia viide valdkonda:

suureenergeetika, taastuvenergia, arendused, võrguteenused ja klienditeenused. Lähemalt selgitame valdkondade eesmärke strateegia peatükis (vt lk 22)

Eesti Energia juhtimisorganid

Kontserni emaettevõtte Eesti Energia AS-i juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Üldkoosolek

Aksionäride üldkoosolek on Eesti Energia kõrgeim juhtimisorgan, kes muu hulgas otsustab uute ettevõtete asutamise ja omandamise, olemasolevate ettevõtete likvideerimise, nõukogu liikmete ametisse määramise ja tagasikutsumise, oluliste investeeringute tegemise, audiitori määramise ja majandusaasta tulemuste kinnitamise. Eesti Energia nõukogu oli üks esimesi, mille ametisse määramisel andis oma soovitusel 23. veebruarist 2017 tegutsev riigi osalusega äriühingute nõukogude liikmete nimetamiskomitee.

Eesti Energia ainuomanik on Eesti Vabariik, keda üldkoosolekul esindab rahandusminister. Korraline üldkoosolek toimub kord aastas kuue kuu jooksul pärast kontserni majandusaasta lõppu juhatusel poolt määratud ajal ja kohas.

Nõukogu

Nõukogu on juhtimisorgan, mis planeerib kontserni tegevust, korraldab juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu annab järelevalve kohta aru omanikule. Eesti Energia nõukogul on 6-8 liiget, kes määratakse ametisse rahandusministri kui omaniku esindaja otsusega, võttes arvesse riigi osalusega

äriühingute nõukogude liikmete nimetamiskomitee ettepanekuid. Nõukogu tööd juhib esimees. Eesti Energia nõukogu liikmetele seatud nõuded ja ootused on sätestatud äriseadustikus ja riigivaraseaduses. Lisaks juhindub nõukogu Eesti Energia AS-i põhikirjast ja nõukogu töökorrast.

NÕUKOGU PEAMISED ÜLESANDED ON:

- järelevalve kontserni strateegia elluviimise üle
- kontserni tegevuse planeerimine ja olulisemate strateegiliste otsuste vastuvõtmine, juhtimise korraldamine ja järelevalve juhatuse tegevuse üle

2017. aastal oli nõukogu õigusnõustaja advokaadibüroo Raidla Ellex vandeadvokaat Sven Papp.

2017. aasta lõpu seisuga kuulusid Eesti Energia nõukogusse selle esimees Väino Kaldoja ning liikmed Kaie Karniol, Danel Tuusis, Ants Pauls, Andres Liinat, Ivo Palu ja Einari Kisel.

Vastavalt 2017. aasta jaanuaris tehtud omaniku otsusele kutsuti Eesti Energia nõukogust tagasi Erkki Raasuke ja Märt Vooglaid ning nimetati uueks nõukogu liikmeks Kaie Karniol. Täiendavalt kutsuti veebruaris ainuaktsionäri otsusega nõukogust tagasi Meelis Virkebau seoses tema nimetamisega riikliku lepitaja ametikohale.

Riigi osalusega äriühingute nõukogude liikmete nimetamiskomitee tegi 10. mail 2017 ettepaneku Eesti Energia üldkoosolekule

nõukogu liikmete volituste perioodi ühtlustamiseks. Üldkoosolek kutsus nõukogust tagasi Veiko Tali, Danel Tuusise, Väino Kaldoja, Rannar Vassiljevi, Ants Paulsi ja Kaie Karnioli ning nimetas riigi osalusega äriühingute nõukogude liikmete nimetamiskomitee ettepanekul nõukogu liikmeteks Väino Kaldoja, Kaie Karnioli, Danel Tuusise, Ants Paulsi, Andres Liinati, Ivo Palu ja Einari Kiseli.

Eesti Energia nõukogu liikmete tasustamist reguleerib riigivara-seadus, mille kohaselt otsustab tasu suuruse ja maksmise korra omanik. Arvestades riigi osalusega äriühingute nõukogude liikmete nimetamiskomitee ettepanekut, määrati nõukogu esimehe tasuks 2000 eurot kuus ja nõukogu liikme tasuks 1000 eurot kuus. Muid täiendavaid tasusid ja lahkumishüvitisi nõukogu liikmetele ei maksta. Nõukogu koosolekud toimuvad üldjuhul kord kuus, v.a suvekuudel. 2017. aastal toimus 11 nõukogu koosolekut. Kolm otsust võeti vastu koosolekut kokku kutsumata.

Lisaks nõukogu koosolekutele osalemisele panustavad nõukogu liikmed aktiivselt Eesti Energia tegevuse toetamisse. Käiakse lähemalt tutvumas Eesti Energia ettevõtete ja äriüksustega, osaletakse Eesti Energiale olulistel kohtumistel omaniku esindajate, koostööpartnerite ja huvigruppidega.

2017. aastal osalesid nõukogu liikmed peaministri ja rahandusministri visiitidel Eesti Energiasse. Samuti käisid nad lähemalt tutvumas Enefit Solutionsi, Elektrilevi, õlitechaste ja Balti elektri-jaama tegevusega. Nõukogu osales kohtumisel VKG juhatuse ja nõukoguga ning TTÜ Virumaa kolledži juhtkonnaga. Koos juhatusega tutvuti Repo Vabrikud AS-iga. Nõukogu esimees koos juhatuse esimehega külastasid meie esimest päikeseenergia projekti Estonia piimafarmis ja Cleveroni tehist.

NÕUKOGU LIIKMETE KOOSOLEKUTEL OSALEMINE JA NEILE MAKSTUD TASUD

	Koosolekutel osalemine 2017	Tasu kokku 2017 (eurot)	Tasu kokku 2016 (eurot)
VÄINO KALDOJA	11	16 639	4 257
ANTS PAULS	11	9 184	4 257
VEIKO TALI	4	2 064	3 902
DANEL TUUSIS	10	8 184	3 547
RANNAR VASSILJEV	4	1 548	4 257
MEELIS VIRKEBAU	2	708	4 257
KAIE KARNIOL	10	8 894	0
ANDRES LIINAT	6	6 636	0
IVO PALU	7	7 636	0
EINARI KISEL	6	7 636	0

NÕUKOGU

(koosseis seisuga 31.12.2017)

VÄINO KALDOJA / 61

nõukogu esimees

Ametisse määramise aeg: 18.05.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

DANEL TUUSIS / 47

nõukogu liige

Ametisse määramise aeg: 12.06.2014
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

ANTS PAULS / 77

nõukogu liige

Ametisse määramise aeg: 06.10.2015
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

KAIE KARNIOL / 47

nõukogu liige

Ametisse määramise aeg: 12.05.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

IVO PALU / 38

nõukogu liige

Ametisse määramise aeg: 12.05.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

EINARI KISEL / 45

nõukogu liige

Ametisse määramise aeg: 12.05.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

ANDRES LIINAT / 55

nõukogu liige

Ametisse määramise aeg: 12.05.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 11.05.2020

Tütar- ja sidusettevõtjate nõukogud

Eesti Energia tütar- ja sidusettevõtete nõukogude volitused ja vastutus on sätestatud nende põhikirjas. Nõukogud koosnevad valdavalt Eesti Energia juhatuse liikmetest. Tütar- ja sidusettevõtete nõukogude koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele ja seaduses toodud tingimustele. Eesti Energia tütar- ja sidusettevõtete nõukogu liikmete volituste kehtivus kattub liikmete volituste kehtivusega Eesti Energia juhatuses. Nende kokkukutsumisel juhindutakse kontserni reeglistest, tütar- või sidusettevõtte põhikirjast, õigusaktidest ja kaasomanikega sõlmitud kokkulepetest.

Juhatus

Kontserni tegevjuhtimise eest vastutab Eesti Energia juhatus, kes juhindub ettevõtte juhtimisel nõukogu seaduslikest korraldustest. Juhatuses esimehe määrab nõukogu. Juhatuses liikmed kinnitab nõukogu vastavalt juhatuse esimehe ettepanekutele.

2017. aasta 1. detsembril muutus Eesti Energia juhatuse koosseis. Andres Vainola juhatuse liikme leping lõppes. Nõukogu poolt nimetatud uueks juhatuse liikmeks sai Andres Sutt. Aasta lõpu seisuga kuulusid Eesti Energia juhatusse selle esimees Hando Sutter ning liikmed Andri Avila, Raine Pajo, Margus Vals ja Andres Sutt. Juhatuses liikmete vastutusvaldkonnad on esitatud ülevaates lk 72.

Eesti Energia juhatuse tasustamist reguleerib riigivaraseadus. Tasu suuruse otsustab nõukogu. Juhatuses liikme tasu makstakse juhatuse liikme kohustuste täitmise eest. Tasu on fikseeritud juhatuse liikme sõlmitud lepingus ja seda saab muuta poolte kokkuleppel. Juhatuses liikmele võib maksta ka täiendavat tasu. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei tohi ületada juhatuse liikme neljakordset keskmist kuutasu eelmisel majandusaastal. Täiendava tasu määramine peab olema põhjendatud ja arvestama kontserni eesmärkide täitmist, loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Lahkumishüvitist võib maksta üksnes juhul, kui nõukogu kutsus juhatuse liikme tagasi oma algatusel enne tema volituste lõppemist, ja selle suurus ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

Juhatuses koosolekud toimuvad üldjuhul kord nädalas. Vajadusel korraldatakse koosolekuid elektrooniliselt. 2017. majandusaastal toimus 53 koosolekut, neist 2 elektrooniliselt.

JUHATUSE LIIKMETE KOOSOLEKUTEL OSALEMINE JA NEILE MAKSTUD TASUD

	Koosolekutel osalemine 2017	Tasu kokku 2017 (eurot)	Tasu kokku 2016 (eurot)
HANDO SUTTER	47	202 150	163 850
ANDRI AVILA	49	130 150	105 850
RAINE PAJO	49	130 150	105 850
ANDRES VAINOLA	44	131 406	134 850
MARGUS VALS	47	130 150	105 850
ANDRES SUTT	2	9 000	0

JUHATUS

(koosseis seisuga 31.12.2017)

HANDO SUTTER / 47

juhatuse esimees

Ametisse määramise aeg:
1.12.2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
30.11.2019

ANDRI AVILA / 41

juhatuse liige,
finantsdirektor

Ametisse määramise aeg:
1.03.2015
Volituste kehtivuse tähtaeg:
30.11.2019

MARGUS VALS / 38

juhatuse liige,
vastutusvaldkond: arendus

Ametisse määramise aeg:
1.12.2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
30.11.2019

RAINE PAJO / 41

juhatuse liige,
vastutusvaldkond: suurenergeetika

Ametisse määramise aeg:
1.12.2006
Volituste kehtivuse tähtaeg:
30.11.2019

ANDRES SUTT / 50

juhatuse liige,
vastutusvaldkond: klienditeenused

Ametisse määramise aeg:
1.12.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg:
30.11.2019

VARASEMAD AMETIKOHAD

- Nord Pool Spot AS: Eesti, Läti, Leedu ja Venemaa regiooni juht
- US Invest AS: arengu nõunik
- Olympic Entertainment Group AS: operatsioonide direktor

HARIDUS

- Estonian Business School, MBA kursus
- Tallinna Tehnikaülikool, mehaanikainsener

VARASEMAD AMETIKOHAD

- Premia Foods AS: juhatuse liige/ finantsdirektor
- Olympic Entertainment Group AS: juhatuse esimees
- Olympic Entertainment Group AS: juhatuse liige/ finantsdirektor/ operatsioonide direktor

HARIDUS

- Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis, rahvusvaheline ärijuhtimine *cum laude*

VARASEMAD AMETIKOHAD

- Eesti Energia AS: strateegiadirektor
- Eesti Energia AS: energiakaubanduse direktor

HARIDUS

- London Business School, teadusmagister
- Tallinna Tehnikaülikool, majandusteaduse bakalaureus

VARASEMAD AMETIKOHAD

- Eesti Energia juhatuse liige, tehnikadirektor, keskkond, elektri ja soojuse tootmine, energiakaubandus, tehnoloogia tööstus, õli tootmine
- OÜ Põhivõrk (praeguse nimega Elering): nõukogu esimees, juhatuse liige, arendusosakonna juhataja, elektrivõrgu planeerimise sektori juht, kliendihaldur
- Soome põhivõrgu ettevõtte Fingrid Oy: elektrivõrgu planeerija
- AS Ecomatic: tootejuht

HARIDUS

- Tallinna Tehnikaülikool, ärijuhtimise magister
- Tallinna Tehnikaülikool, tehnika-teaduste magister ja doktor
- Tallinna Tehnikaülikool, elektroenergeetika insener

VARASEMAD AMETIKOHAD

- Eesti Energia regulaatorsuhete direktor
- Euroopa Stabiilsusmehhanism (ESM): pangandusdivisjoni juht
- Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF): tegevjuhi vanemnõunik
- Rahvusvaheline Valuutafond (IMF): Põhja-Balti valijaskonna tegev-direktori vanemnõunik ja direktorite nõukogu liige
- Eesti Pank: asepresident, keskpangapoliitika osakonna juhataja asetäitja, pangainspektsiooni juhataja asetäitja

HARIDUS

- Tartu Ülikool, rahandus ja krediit
- INSEAD, Prantsusmaa, tippjuhtide programm
- Harvard Law School PON, läbi-rääkimised ja juhtimine

Jaotusvõrgu ettevõtja Elektrilevi OÜ juhtimist puudutavad erisused

Elektrituruseadusest lähtuvalt on Elektrilevil võrguettevõtjana muu hulgas kohustus tagada turuosaliste võrdne kohtlemine ja võrguettevõtja informatsiooni kaitsmine. Koosõlas õigusaktide ja parimate tavadega on Eesti Energia kehtestanud juhtimisalased erinõuded, mis tagavad Elektrilevi sõltumatuse investeerimisotsuste vastuvõtmisel, hangete teostamisel ning turuosalisi ja kliendi-lepinguid puudutava informatsiooni konfidentsiaalsuse hoidmisel.

Aruandluspõhimõtted

Õiged andmed õigel ajal loovad olulised eeldused kvaliteetsete juhtimisotsuste tegemiseks. Selleks oleme juurutanud aruandlusprotsessid peamiste võtmemõõdikute ja teiste oluliste näitajate jälgimiseks nii nädala, kuu-, kvartali- kui ka aastapõhiselt. Kord kuus võrdleme tulemusi eelarve ja viimase prognoosiga. Kord kvartalis vaatame üle ülejäänud aasta tegevusplaani ja vajaduse korral kohandame oma äritegevust nii, et see vastaks muutunud turuolukorrale. Kord aastas uuendame kontserni viie aasta strateegilist tegevuskava.

2017. aastal kinnitasime kontserni võtmemõõdikute põhimõtted, et tagada kontserni oluliste eesmärkide joondatus läbi kõigi juhtimistasandite. Teeme järjepidevat teavitustööd efektiivseimate mõõdikute juurutamiseks.

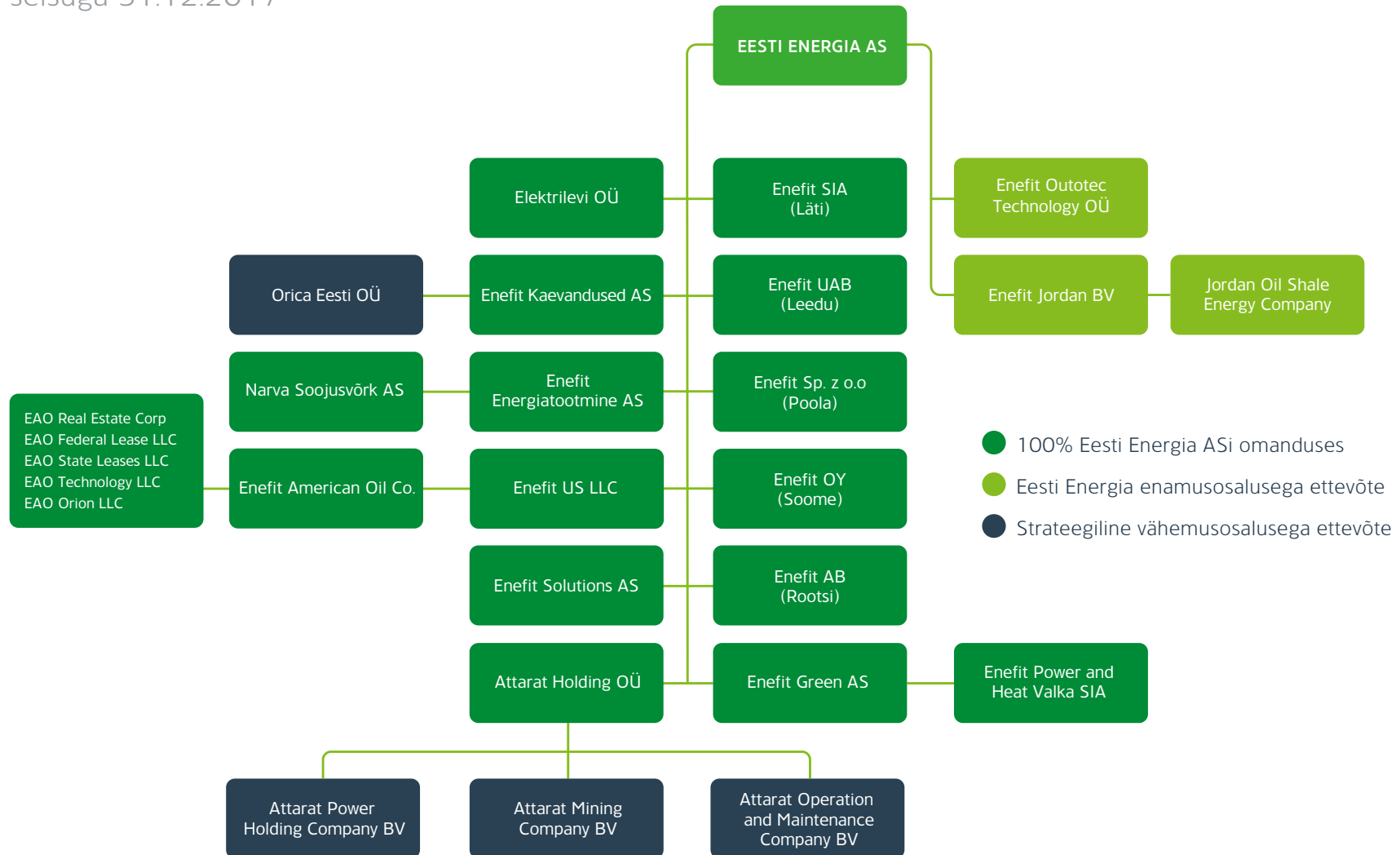
2017. aastal viisime kontserni igakuise aruandluse Tableau raporteerimis- ja aruandlustarkvarasse. Tänapäevased juhtimisinfo töölaudad võimaldavad saada kiiremat, mugavamat ja interaktiivsemat tagasisidet meie tulemuste kohta ning loovad eeldused kvaliteetsemate ja operatiivsemate juhtimisotsuste langetamiseks. 2018. aastal plaanime Tableausse viia ka kontserni igapäevase aruandluse ning kõigi suuremate üksuste regulaarsed aruanded.

Kolm korda aastas avalikustame mahuka kvartaliaruande ning kord aastas aastaaruande. Aasta- ja kvartalitulemuste tutvustamiseks korraldame pressikonverentsi ja investorkõne. Samuti teeme tulemustest põhjaliku ülevaate Eesti Energia töötajatele.

Ettevõtte tegevust puudutavat ja eurovõlakirja hinda potentsiaalselt mõjutavat informatsiooni jagame Londoni börsi reeglite kohaselt ja esmalt Londoni börsi infosüsteemi kaudu. Muud teavet, mis eeldatavalt eurovõlakirja hinda ei mõjuta, avaldame riiklike meediakanalite vahendusel. Mõlemal juhul järgime kontsernis kehtivaid siseteabe käitlemise reegleid, mille eesmärk on kaitsta võlakirjainvestorite huve ning tagada aus ja õiglane võlakirjadega kauplemine. Oluline informatsioon Eesti Energia ja tema tütarettevõtete kohta peab olema kõigile võlakirjaomnikele ja potentsiaalsetele investoritele õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel (samas mahus ning samal ajal ja viisil) kättesaadav.

JURIIDILINE STRUKTUUR

seisuga 31.12.2017

Kontserni järelevalve

Kontsernis on juurutatud mitmetasandiline protsess eesmärgiga tagada tõhus järelevalve sisekontrollisüsteemi toimimise üle. Järelevalveprotsessis osalevad kontserni nõukogu ja juhatuse, auditikomitee, kontserni ettevõtete nõukogud ja juhatused, riskijuhtimise ja siseauditi teenistus ning muud selleks määratud üksused nagu hanketeenistus ja keskkonnateenistus.

Lõppvastutus kontserni riskijuhtimise põhimõtete ja sisekontrollisüsteemi rakendamise ja toimimise eest lasub juhatusel. Selle kohustuse täitmiseks juhatuse muu hulgas:

- kinnitab riskide juhtimise põhimõtted ja üksikute riskivaldkondade poliitika;
- töötab välja strateegia ja korraldab eelarve koostamise;
- juhib kontserni tööd viisil, mis tagab kinnitatud strateegia ja eelarve täitmise;
- korraldab juhtimiseks vajalike töökorralduslike kokkulepete ja nõuete väljatöötamise ning kinnitamise;
- arendab juhtimistegevuste abil riske teadvustavat juhtimiskultuuri;
- jälgib, et kontserni hetke ja oodatav riskide tase vastaks kontserni riskivalmidusele ning riskitaluvusele.

Tütarettevõtja juhatuse üle teostab järelevalvet tütarettevõtja nõukogu, mille moodustavad kontserni juhatuse liikmed. Tütarettevõtja juhatuse esimees ja juhatuse liikmed informeerivad nõukogu regulaarselt tütarettevõtja käekäigust, väljavaadetest

ning õigeaegselt ja igakülgsetest olulistest riskidest ja tehingutest vastavalt kehtestatud korrale.

Kontserni tegevust reguleerivad dokumendid on üldjuhul järgimiseks ka tütarettevõtjatele ning vajaduse korral kehtestatakse need tütarettevõtjasiseselt. Ühtlasi järgivad tütarettevõtjad kontserni tegevust puudutavate dokumentidega seotud muudatusi.

Tütarettevõtja juhatuse liige kohustub osalema kontserni tegevust reguleerivate dokumentide väljatöötamisel eesmärgiga tagada tütarettevõtja huvidega arvestamine kontserni tegevust reguleerivates dokumentides. Tütarettevõtja juhatuse on kohustatud viivitamata teavitama kontserni tegevust reguleerivate dokumentide järgimata jätmisest ja selle põhjustest tütarettevõtja nõukogu.

Auditikomitee ja finantsaudiitor

Auditikomitee on kontserni nõukogu moodustatud organ, mille ülesanne on nõukogu nõustamine raamatupidamise, audiitorikontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Auditikomiteel on neli liiget. Komitee koosseisu ja esimehe määrab kontserni nõukogu. Auditikomitee koosolekud toimuvad vastavalt kokkulepitud ajakavale, kuid mitte harvem kui kord kvartalis. 2017. majandusaastal toimus 11 korralist koosolekut. Auditikomitee tegevusaruanne esitatakse nõukogule kord aastas. Auditikomitee esitab oma tegevusaruande enne, kui nõukogu majandusaasta aruande heaks kiidab. Auditikomitee kinnitus on esitatud lk 77.

Finantsauditi teostamisel lähtutakse rahvusvahelistest auditeerimise standarditest. Eesti Energia põhikirja kohaselt määrab finantsaudiitori üldkoosolek. Üldkoosolek on kinnitanud 2017. majandusaasta finantsaudiitoriks audiitorühingu PricewaterhouseCoopers (PwC). Allkirjaõiguslik audiitor sõltub ettevõtte asukohamaast. Konsolideeritud raamatupidamise aruande auditi eest vastutab vandeaudiitor Tiit Raimla. Finantsauditi teostamise tasu Eesti Energia ei avalikusta, kuna kontserni hinnangul võib see kahjustada tulevaste perioodide hangete tulemusi.

Majandusaastaga seotud töö tulemusi tutvustas PwC kahes etapis:

- 1) vaheauditi tulemused esitati 2017. aasta detsembris toimunud auditikomitee koosolekul ja
- 2) lõppauditi tulemused esitati 2018. aasta veebruaris toimunud auditikomitee koosolekul.

Vandeaudiitori aruanne on esitatud lk 186.

AUDITIKOMITEE

(koosseis seisuga 31.12.2017)

Auditikomitee hindab finantsauditi teostaja sõltumatust ja teeb järelevalvet huvide konflikti tekkimise vältimiseks. Selleks on auditikomitee kehtestanud põhimõtted, mida järgitakse, kui finantsauditi teostaja soovib pakkuda kontserni ettevõtetele täiendavaid teenuseid. PwC osutas 2017. aasta jooksul kontsernile maksunõustamisteenust ja mõningaid teisi Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse kohaselt lubatud nõustamisteenuseid.

AUDITIKOMITEE LIIKMETE KOOSOLEKUTEL OSALEMINE JA NEILE MAKSTUD TASUD

	Koosolekutel osalemine 2017	Tasu kokku 2017 (eurot)	Tasu kokku 2016 (eurot)
KAIE KARNIOL	11	3 224	2 400
DANEL TUUSIS	10	1 855	710
MEELIS VIRKEBAU	2	177	1 065
ANTS PAULS	9	1 927	0
MAIT PALTS	5	2 500	0

KAIE KARNIOL / 47
auditikomitee esinaine

Ametisse määramise aeg: 16.06.2016
Volituste kehtivuse tähtaeg: 16.06.2019

ANTS PAULS / 77
auditikomitee liige

Ametisse määramise aeg: 23.02.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 23.02.2020

DANEL TUUSIS / 47
auditikomitee liige

Ametisse määramise aeg: 01.11.2015
Volituste kehtivuse tähtaeg: 15.10.2018

MAIT PALTS / 38
auditikomitee liige

Ametisse määramise aeg: 15.06.2017
Volituste kehtivuse tähtaeg: 15.06.2020

Siseaudit

Siseauditi töö korraldamisel on lähtunud audiitortevõuse seadusest ja sellega seotud määrustest ning rahvusvahelistest siseauditeerimise kutsetevõuse standarditest. Siseauditi ülesanne on kaasa aidata sisekontrollikeskkonna, riskide juhtimise ja ärijuhtimise kultuuri parandamisele. Siseauditi töö hõlmab kogu kontserni tegevust. Siseauditi toimimise eest vastutab siseauditi osakond. Osakonnal on aruandluskohustus auditikomitee ja nõukogu ees. Siseauditi tegevusplaani kinnitab ja tegevust hindab auditikomitee. Siseauditi 2017. aasta tegevusaruanne esitati auditikomiteele 2018. aasta veebruaris.

Auditikomitee kinnitus

2017. majandusaasta kestel tegutses auditikomitee kehtiva töökorra ning selle alusel fikseeritud tegevusplaanist lähtudes. Meie tegevusele ei ole seotud mingeid piiranguid ja kontserni esindajad on meile teinud kättesaadavaks vajaliku hulga informatsiooni. Juurutatud on kindlad aruandlusliinid, mis toetavad vajaliku informatsiooni korrapäraselt jõudmist meieni. Töö tulemusena kujunenud seisukohtadest ja nendega seotud ettepanekutest oleme jooksvalt andnud teada kontserni nõukogule ja juhatuse esindajatele.

2017. majandusaasta kohta oleme kujundanud oma hinnangud järgmiste kontserni tegevuste suhtes:

- juhendumine raamatupidamise põhimõtetest;
- finantseelarve ja -aruannete koostamine ja kinnitamise protsesside toimimine;

Kontsern on juurutanud majanduslike huvide aruandluse süsteemi, mille kohaselt esitavad töötajad, kes võivad oma tööülesandeid täites sattuda huvide konflikti, oma majandushuvide deklaratsiooni ja kinnitavad korrapärase enesehindamistega oma sõltumatust. Teadaolevalt ei olnud kontserni juhatusel ega tütarettevõtete juhtidel 2017. aastal huvide konflikte ja nad ei teinud seotud osapooltega tehinguid, mille tingimused oleksid erinenud turutingimustest. Ülevaade 2017. aastal seotud osapooltega tehtud tehingutest on esitatud raamatupidamise aruandes.

- välisauditi piisavuse ja tõhususe korraldamine ning sõltumatuse tagamine;
- sisekontrollisüsteemi arendamine ja toimimine;
- ettevõtte tegevuse seaduslikkuse jälgimine;
- siseauditi funktsiooni korraldamine.

Auditikomitee leiab, et Eesti Energia kontserni tegevuses ei esine selliseid puudusi, millest juhtkond ei oleks teadlik ja/või mis võiksid avaldada materiaalset mõju kontserni 2017. majandusaasta aruandele.

Tegevusaruande ja hinnangud koos käesoleva kinnitusega on auditikomitee esitanud nõukogule 2018. aasta veebruaris.

Kaie Karniol
Auditikomitee esinaine

Riskijuhtimine

Eesti Energia riskijuhtimise eesmärk

toetada Eesti Energia strateegia elluviimist

aidata saavutada kontserni finants- ja tegevuseesmärke

tunda ära potentsiaalseid võimalusi

hoida ära mitte-soovitavaid sündmusi

Kontserni riskijuhtimise eest vastutab kontserni juhatus. Riskijuhtimise tegevuste ja protsessi ootuspärase toimimise üle teostavad järelevalvet kontserni nõukogu, auditi-komitee ja siseauditi osakond.

Riskiprofiil

Oleme tuvastanud ja kirjeldanud meie tegevust mõjutavad riskid. Peamisteks riskiallikeks on energiaturud, tegevuskeskkond ja kasutatav tehnoloogia.

Meie riskiprofiilis kirjeldatud riskide hulka kuuluvad näiteks finantsrisk (sh turu-, krediidi- ja likviidsusrisk), õigusrisk, vastavusrisk, tehnoloogiline ja tehniline risk, keskkonnarisk, töökeskkonnarisk, IT-risk, pettuserisk ning personalirisk. Riskiprofiili hindamine ja uuendamine on osa igapäevasest juhtimistegevustest. Riske hindame nii olemasolevate kui ka arendatavate tegevuste juures.

Riskijuhtimise raamistik

Riskijuhtimise raamistiku moodustavad riskijuhtimise põhimõtted, kus on kirjeldatud riskijuhtimisprotsess, osapoolte rollid ja vastutusalad ning üksikriskide juhtimise poliitikad, mis kirjeldavad vastava riski juhtimise põhimõtteid. Põhimõtete väljatöötamisel ja uuendamisel oleme lähtunud õigusaktidest, rahvusvahelistest standarditest ja parimast praktikast. Tegevuspõhimõtete kohaselt oleme finants-, IT-, õigus-, turva- ja tuleohuriski juhtimise tsentraliseerinud.

Üksiku riskivaldkonna riskijuhtimise põhimõtete ja meetodite väljatöötamine ning rakendamine on iga riskijuhtimisega tegeleva üksuse juhi ülesanne. Riskidega seotud infovahetus, raporteerimine, otsuste langetamine ja muud asjakohased tegevused toimuvad selleks volitatud juhtimistasemetel või juhtimisüksustes (nt finantsriskikomitee). Riskide juhtimisel pöörame suurt tähelepanu

riskide realiseerumise ennetamisele suunatud koolitus- ja teavitustegevusele.

Kontserni riskivalmidus on kajastatud strateegias ja väljendatud eelarves.

Riskitaluvus on kehtestatud kontserniüleste põhimõtete, piirmäärade ja limiitidega ning väliste regulatiivsete nõuete ja tingimustega.

Riskijuhtimise põhimõtete rakendamisel pöörame suurt tähelepanu riskide realiseerumise ennetamisele suunatud koolitus- ja teavitustegevusele

Olulisemad riskid ja nende maandamine

MEIE EESMÄRKIDE SAAVUTAMIST OLULISELT MÕJUTAVATEKS RISKIDEKS ON:

- finantsriskide hulka kuuluv tururisk
- õiguskeskkonnarisk
- keskkonnarisk
- tegevusriskid

Suurt tähelepanu pöörame elutähtsate ja ärikriitiliste tegevuste toimepidevusele, andmekaitsele ja töökeskkonna ohutusele.

TURURISK mõjutab meie toodangu ja teenuste müüki ning tootmistegevuses kasutatavate ressursside ostu. Kõige olulisemad tururiskid on elektrienergia, vedelkütuste ja heitmekvootide hinnarisk. Kasutame finantsriskide maandamiseks ka tuletis-instrumente, mille kohta leiab informatsiooni raamatupidamise aruandest.

ÕIGUSRISK tuleneb regulaatorite tegevusest ja poliitilistest otsustest ning mõjutab meie igapäevast äritegevust ja strateegilisi eesmärke. Õigusrisiki juhtimiseks jälgime õiguskeskkonna suundumusi ja planeeritavaid muudatusi, osaleme uute õigusaktide väljatöötamises ning tagame oma tegevuse õigusaktidele vastavuse.

KESKKONNARISK on risk, et kontserni tegevus või tegevusetus tekitab keskkonnale kahju ulatuses või mahus, mis ei ole kooskõlas kokkulepitud eesmärkidega. Samuti on keskkonnarisk olukord, kus meile kehtestatud piirangute mittejärgimine seab ohtu kontserni eesmärkide saavutamise ja seeläbi strateegia elluviimise. Meie strateegiline eesmärk on vähendada negatiivseid keskkonnamõjusid. Keskkonnamõjude ohjamiseks ja vähendamiseks rakendame standardit ISO 14001 ja EMAS (ingl k *Eco-Management and Audit Scheme*) standardile vastavat keskkonnajuhtimise süsteemi. Samuti ennetame kahjulikku keskkonnamõju tekkimist tehnoloogiliste lahenduste, efektiivsuse tõstmise ja materjalide taaskasutamise teel. Lisaks mitmekesistame tootmisportfelli, võttes üha enam kasutusele taastuvenergiaallikaid.

TEGEVUSRISKID tulenevad ebapiisavatest või mittetoimivatest protsessidest, inimestest, seadmetest, süsteemidest või

välistest sündmustest. Tegevusriske juhime poliitikate, standardite, juhtimispõhimõtete ja tulemusmõõdikute rakendamise abil. Osade tegevusriskide mõju vähendamiseks, näiteks varakahjude katmiseks, kasutame ka kindlustust.

Arvestades kontserni tegevuse ulatust ja mahtu, pöörame olulist tähelepanu pettuseriski juhtimisele. Sellele keskendub sisekontrolli osakond, mis on osa kontserni sisekontrollisüsteemist.

Pettuseriski juhtimisel keskendume eelkõige ennetavate meetmete osakaalu ja tõhususe suurendamisele, eesmärgiga vähendada pettuseriski realiseerumise ohtu ning seeläbi tekkida võivat kahju. Selleks oleme kehtestanud eetikakoodeksi, rahvusvahelistele standarditele vastavad pettuseriski juhtimise

Kõrgendatud tähelepanu pöörame **tööohutuse ja töökeskkonna riskidele**

põhimõtted, korraldame info- ja koolitusprogramme ning teeme koostööd õiguskaitseorganitega.

Teostame regulaarselt pettuseriski hindamist, mille eesmärk on tuvastada kontserni protsessides ja struktuuriüksustes avatus pettuseriskile, hinnata riski realiseerumise tõenäosust ja mõju kontserni varale ja/või mainele ning rakendada riskide maandamiseks sobivad meetmed. Riigikontroll oma 2017. aasta auditis „Ülevaade korrupsiooni ennetamisest riigile kuuluvates äriühingutes“ leidis, et Eesti Energia kontsernis on korrupsiooni kui ühe pettuse liigi ennetamiseks kehtestatud sisekorrad ja kontroll nende täitmise üle piisav.

Suurt tähelepanu pöörame tööohutuse ja töökeskkonna riskidele. Kõigis kontserni tootmisettevõtetes on juurutatud töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteem OHSAS 18001. Meie eesmärk on töötada ilma tööõnnetuste ja kutsehaigestumisteta.

Oluliseks peame töötajate kaasatust töökeskkonna riskide tuvastamisel ja maandamise meetmete elluviimisel

Oleme moodustanud tööohutuse nõukoja, nõuandva organi, mille töös osalevad kontserni tootmisettevõtete juhid, töökeskkonna spetsialistid ja ohutuse valdkonna

spetsialistid. Nõukoja tegevust juhivad suureenergeetika valdkonna eest vastutav Eesti Energia juhatuse liige. Nõukoja eesmärk on arendada koostööd kontserni ettevõtete vahel töökeskkonna ja tööohutuse valdkonnas ning aidata kaasa ohutuse eesmärkide saavutamisele ettevõtetes ja kontsernis tervikuna. 2017. aastal toimus kolm tööohutuse nõukoja kohtumist ja kontserni tootmisettevõtete juhtidele suunatud Tööohutusfoorum. Korraldame oma tootmisettevõtetes regulaarseid ohutuspäevi ja -nädalaid, et kontrollida töökohtade vastavust töökeskkonna ja -ohutusnõuetele. 2017. aasta jooksul toimus kontsernis 40 ohutuspäeva ja 12 ohutusnädalat.

Oluliseks peame töötajate kaasatust töökeskkonna riskide tuvastamisel ja maandamise meetmete elluviimisel. Teavitame ka partnereid meie eetika-, töötervishoiu-, tööohutuse ja tuleohutuse nõuetest, mida nad peavad järgima Eesti Energia ettevõtetes, territooriumil ja projektides töötades.

Tootmisettevõttena pöörame suurt tähelepanu varade käidu- ja hooldustingimustele. Varade efektiivse ja ohutu ning keskkonnahoidlike järgiva käitamise tagamiseks oleme loonud eraldi varahalduse üksused Enefit Energiatootmises ja Enefit Kaevandustes. Üks eesmärke on võtta kasutusele standardile ISO 55000 vastavad varade juhtimissüsteemid.

Kontserni riskianalüüsi metoodika

Riskide analüüsimiseks kasutame nii analüüsimudeleid kui ka kvalitatiivseid hinnanguid ja simulatsioonimeetodeid.

Analüüsime eri tegurite mõju, näiteks:

- eesmärkide saavutamisele;
- investeeringute tegemiseks kavandatud rahavoogudele;
- laenulepingutes finantssuhtarvudele kehtestatud nõuete täitmisele;
- finantssuhtarvude optimaalse taseme säilitamisele.

Riskiaruandlus

Kontserni aruandlus ja info edastamise protsess tagavad riskidega seotud info jõudmise kõigi vajalike osapoolteni. Lisaks on riskiinfo osa üldisest tegevusnäitajate ja tulemuste edastamise ja analüüsimise protsessist. Protsesside ja tegevuste edukust ning eesmärkide saavutamist mõõdame muu hulgas tulemusmõõdikute (KPI ehk *Key Performance Indicator*) abil.

Kontserni eesmärkide saavutamist oluliselt mõjutavatest riskidest antakse regulaarset aru kontserni juhatusele ja auditikomiteele. Juhtkonda ja kõiki teisi asjaomaseid isikuid teavitatakse viivitamata kõigist olulistest üksiksündmustest ja muutustest kontserni riskiprofiilis.

Majandus- tulemused

Eesti Energia 2017. aasta müügitulud kasvasid 2%, kuid EBITDA ja puhaskasum langesid.

Kontserni 2017. aasta müügitulu ulatus 753,9 mln euroni. Müügitulu kasvas 2016. aastaga võrreldes 1,6% (+11,8 mln eurot). Müügitulu suurenemine tulenes peamiselt vedelkütuste müügikoguse ning müügihinna olulisest kasvust. Müügikogused kasvasid kõikide põhitoodete lõikes.

Kulumieelne ärikasum EBITDA kahanes 19,3% ja langes 264,2 mln euroni (-63,1 mln eurot).

EBITDA langust aastate võrdluses mõjutasid enim 2016. aastas kajastatud ühekordsete sündmuste positiivsed mõjud, millest suurema osa moodustasid Auvere elektriijaamaga seotud trahvide tulud. Ühekordsed mõjud kajastuvad muude toodete EBITDA-s.

Sellised ühekordsed positiivseid mõjud olid 2017. aastal oluliselt väiksemad, põhjustades aasta võrdluses EBITDA languse.

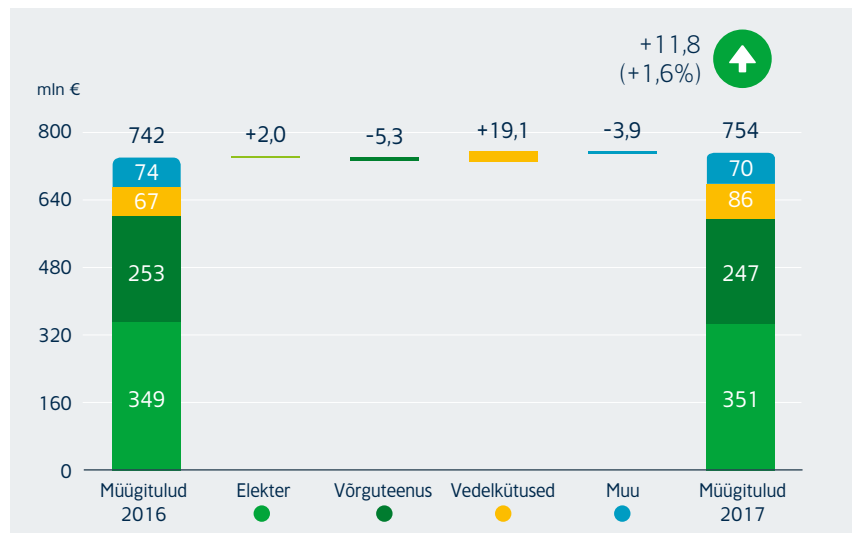
Puhaskasum kahanes 41,1% võrra 100,8 mln euroni (-70,2 mln eurot).

Põhitoodetest mõjutas kontserni tulemust positiivselt enim vedelkütuste EBITDA, +14,3 mln eurot.

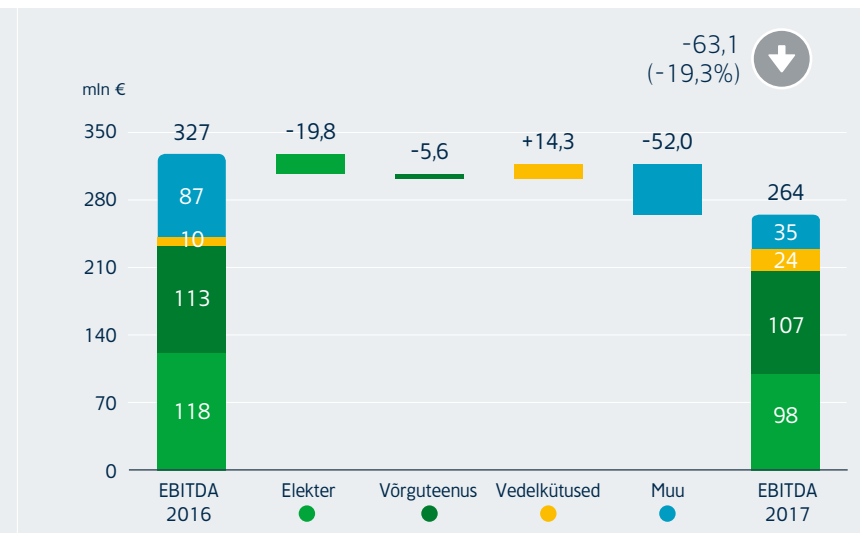
Elektri EBITDA vähenes -19,8 mln eurot, peamiselt madalama müügihinna ning tuletistehingutega seotud mõjude tõttu.

Võrguteenus EBITDA vähenes -5,6 mln eurot tulenevalt võrgutariifide langusest.

KONTSERNI MÜÜGITULUDE JAGUNEMINE JA MUUTUS

KONTSERNI EBITDA JAGUNEMINE JA MUUTUS

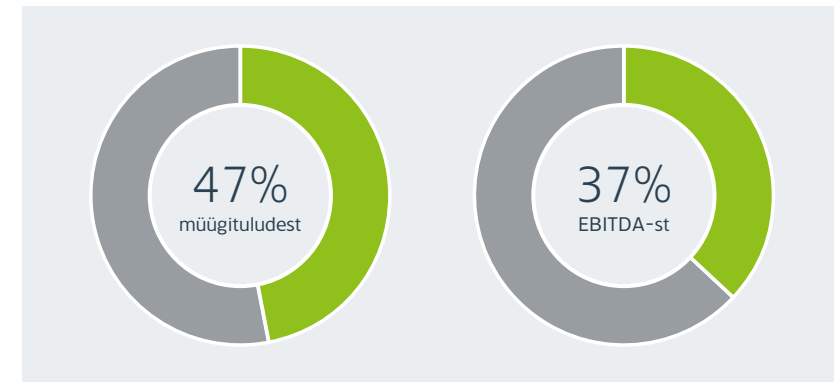
Elektrienergia

Elekter on läbi aastate olnud Eesti Energia üks peamine tulu ja kasumi allikas. Ka 2017. aastal teenisime suurima osa oma müügitulust elektri müügist.

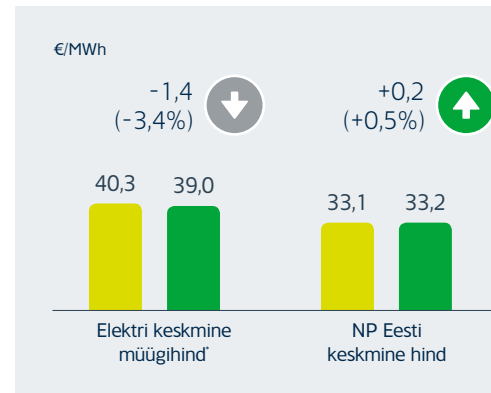
Elektrienergia müügitulu

Vaatamata enam kui 3% madalamatele müügihindadele suutsime müügitulu võrreldes 2016. aastaga kasvatada. Elektri müügist teenitud tulu moodustas 350,8 mln eurot, kasvades 0,6% võrra (+2,0 mln eurot).

ELEKTRIENERGIA OSA KONTSERNI MÜÜGITULUDEST JA EBITDA-ST

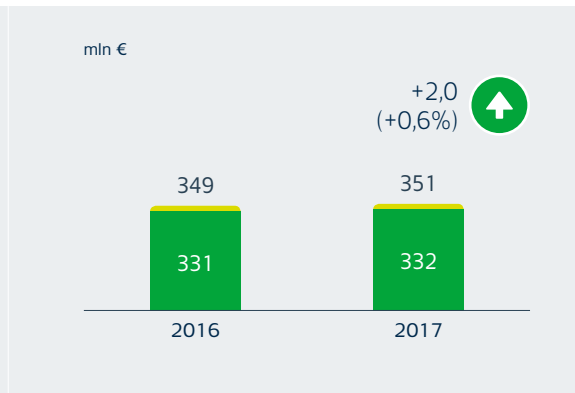
ELEKTRI KESKMINE MÜÜGIHIND

● 2016 ● 2017

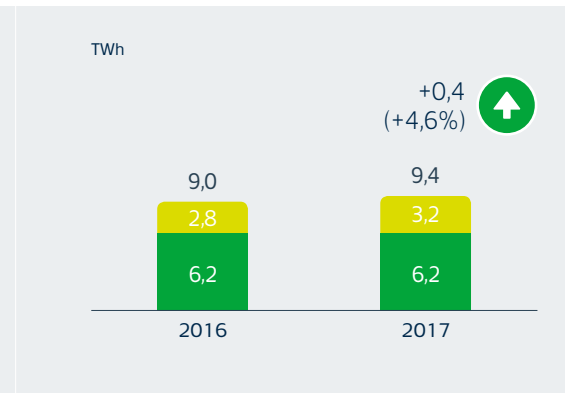
* Elektri toote keskmine müügihind kokku (sisaldab jaemüüki, hulgimüüki ja tuletistehingute tulu). Keskmine müügihind ei sisalda taastuvenergia toetusi ja jäätmete vastuvõtu tulusid

ELEKTRI MÜÜGITULU

● Toetused ja jäätmete vastuvõtu tulud
● Müügitulu (v.a toetused ja jäätmete vastuvõtu tulud)

ELEKTRI MÜÜGIMAHT**

● Jaemüük ● Hulgimüük
** Müügimahus sisaldub Auvere elektrijaama kogu müügikogus

Keskmine elektri müügihind

Keskmine elektri müügihind oli 39,0 €/MWh ehk 3,4% madalam (-1,4 €/MWh) kui 2016. aastal. Keskmine müügihind sisaldab muu hulgas tuletistehingute mõju. Ilma tuletistehinguteta oleks keskmine müügihind 2017. aastal olnud 37,9 €/MWh ehk 4,8% madalam (-1,9 €/MWh) kui aasta varem.

Tuletistehingutest teenitud tulu ulatus 9,5 mln euronit (+98,4%, +4,7 mln eurot).

Elektri müügimaht ja Eesti Energia turuosa

Müüsimise 2017. aastal 4,6% enam elektrit kui 2016. aastal. Jaemüük kasvas +0,1% ja hulgemüük +14,5%. Kokku müüsimise 9364 GWh elektrit (+408 GWh), sealjuures 6203 GWh sellest jaeturule (+7 GWh) ja 3161 GWh hulgiturule (+401 GWh).

Jaemüük jagunes turgude vahel: Eesti 4539 GWh (+47 GWh), Läti 1025 GWh (-127 GWh) ja Leedu 639 GWh (+86 GWh).

Klientide tarbitud elektrienergia mahu järgi oli Eesti Energia turuosa 2017. aastal Eestis 60% (+0,7 protsendipunkti võrreldes 2016. aastaga). Turuosa kasvatasime just suurärikliendi segmendis.

Klientide tarbitud elektrienergia mahu järgi oli Eesti Energia turuosa 2017. aastal Eestis 60%

Elektri üldteenust kasutati 2017. aasta lõpu seisuga 19% tarbimiskohtadest. Klientid usaldavad Eesti Energias: aasta lõpus, mil enamasti lepinguid uuendatakse, otsustas 98,4% meie Eesti klientidest oma elektrilepingut pikendada. Suurem osa kliente eelistab osaliselt või täielikult fikseeritud hinnaga pakette.

Eesti Energia tegutseb Lätis, Leedus ja Poolas Enefiti kaubamärgi all. Müügilepingute täitmiseks ostetakse elektrit börsilt.

Eesti Energia turuosa Lätis ja Leedus oli 2017. aastal vastavalt 13,9% ja 6,1%. Balti riikides kokku oli Eesti Energia turuosa elektri jaeturul 26%, jäädes aastataguse ajaga võrreldes samale tasemele.

JAEMÜÜK JAGUNES TURGUDE VAHEL:

EESTI
4539 GWh
 (+47 GWh)

LÄTI
1025 GWh
 (-127 GWh)

LEEDU
639 GWh
 (+86 GWh)

Elektri tootmismahut

2017. aastal tootsime 9736 GWh elektrienergia ehk 7,3% enam kui 2016. aastal (+665 GWh). Suuremat tootmiskogust võimaldas saavutada madalam kütusekulu ja madalam CO₂ heitmekvootide maailmaturu hind aasta esimeses pooles. Suurenenud tootmismahule aitas kaasa ka Auvere elektrijaama stabiilsem ja suurem elektritoodang (+305 GWh).

Taastuvenergia toodang kasvas 6,2%. Tootsime 403,7 GWh taastuvenergiat, sellest suurima osa ehk 214,9 GWh tuuleparkides. Tuulepargid olid ka peamiseks taastuvenergia kasvu allikaks, tootes tänu parematele tuuleoludele ning suuremale töökindlusele rohkem elektrienergiat kui eelmisel aastal (+15,8%, +29,4 GWh).

Taastuvenergia ja töhusa koostootmise toetust saime 16,3 mln eurot (+1,3 mln eurot).

Elektrienergia EBITDA

Elektri EBITDA kahanes 16,8% võrra 98,0 mln euroni (-19,8 mln eurot).

Marginaali muutuse mõju kokku oli -10,4 mln eurot. Sealjuures keskmine elektri müügitulu megavatt-tunni kohta (ilma tuletis-tehinguteta) vähenes 1,9 eurot (mõju -16,3 mln eurot). Keskmise muutuvkulu vähenemise mõju oli +5,9 mln eurot. Muutuvkulud alanesid enim väiksemate elektrienergia ostukulude ning kesk-konnakaitseliste maksude kulude tõttu, kasvuhoonegaaside emissioonikulud samas kasvasid.

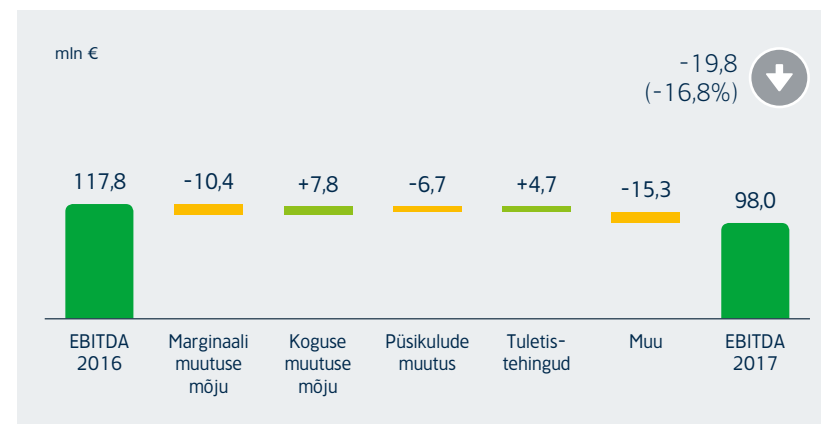
Elektri müügi mahu kasv suurendas EBITDA-t 7,8 mln euro võrra.

ELEKTRI PEAMISED TOOTENÄITAJAD

		2017	2016
Põhivarade tootlus*	%	7,7	9,7
Elektri EBITDA	€/MWh	11,5	14,4

* V.a tootmisvarade allahindlused 2013. aasta detsembris ja 2015. aasta detsembris

ELEKTRIENERGIA EBITDA MUUTUS

Püsikulude muutuse mõju EBITDA-le oli -6,7 mln eurot. Sealjuures suuremate remondikulude mõju oli -6,8 mln eurot tulenevalt suurematest plaanilistest remontidest. Suuremate tööjõukulude mõju oli -4,1 mln eurot ja laovarudega seotud püsikulude komponendi mõju +4,6 mln eurot.

Tuletistehingute tulu suurenemine suurendas EBITDA-t 4,7 mln euro võrra.

Muud mõjud summas -15,3 mln eurot tulenesid peamiselt tuletisinstrumentide väärtuse muutusest (mõju -12,6 mln eurot), kesk-konnakaitseliste reservide moodustamisest (mõju -2,2 mln eurot) ja varude ümberhindlusest (mõju -0,5 mln eurot).

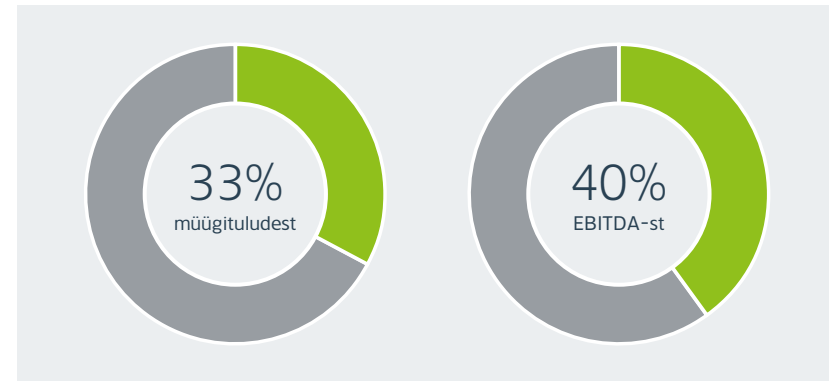
Võrguteenus

Võrguteenuse müügitulu, müügimaht ja hind

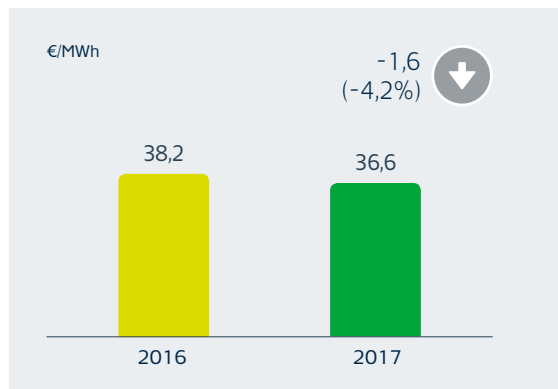
2017. aastal vähenes võrguteenuse müügitulu 2,1%, kuigi müügimaht kasvas 2,1% võrra. Võrguteenuse müügituluks kujunes 247,4 mln eurot (-5,3 mln eurot) ja müügimahuks 6757 GWh (+141,5 GWh). Müügimahu suurenemist mõjutasid soodne majanduskeskkond ja head ilmastikutingimused.

Keskmine võrguteenuse hind oli 36,6 €/MWh (-1,6 €/MWh, -4,2%). Aasta jooksul langetasime võrguteenuse tariife kahel korral: juulist alates 6,7% ja novembrist veel 2,3%.

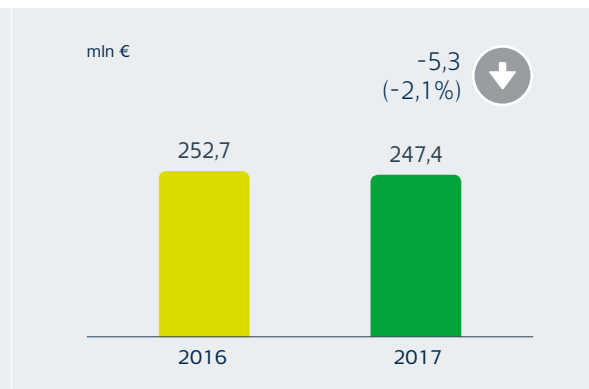
VÕRGUTEENUSE OSA KONTSERNI MÜÜGITULUDEST JA EBITDA-ST

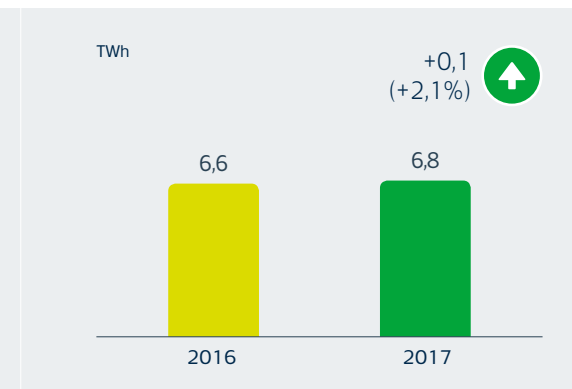
VÕRGUTEENUSE KESKMINNE MÜÜGIHIND

VÕRGUTEENUSE MÜÜGITULU

VÕRGUTEENUSE MÜÜGIMAHT

Võrgukaod

Võrgukaod olid 343,4 GWh ehk 4,7% võrku sisenenud elektrist (2016. aastal 293,4 GWh ehk 4,1%). Kaoenergia maht on jäänud stabiilselt madalale tasemele tulenevalt kaugloetavate arvestite kasutuselevõtuga saavutatud täpsemast elektrikoguse arvestusest.

Võrreldes 2016. aastaga kaoenergia kogus suurenes, kuna 2017. aasta novembri tulemustes kajastati Laagri alajaamas aastatel 2015–2017 mõõtmata jäänud energia 34 GWh ulatuses. Elektri-levi avastas Eleringi mõõteandmetes vea 2017. aasta sügisel.

Elektrikatkestused

Riketest tingitud elektrikatkestuste keskmine kestus oli 2017. aastal 105 minutit (163 minutit 2016. aastal). Plaaniliste katkestuste keskmine kestus oli 80 minutit (78 minutit 2016. aastal). Plaaniliste katkestuste kestus sõltub võrgu korraliste hoolduste ja uuendamise mahust.

Rikete arvu mõjutab eeskätt ilmastik, mis oli 2017. aastal soodsam kui aasta tagasi. Elektrikatkestusi aitab vähendada paljasjuhtmete asendamine ilmastikukindlate kaablitega. 2017. aasta lõpus oli ilmastikukindla võrgu osakaal Elektrilevi madalpingevõrgus 84% ja keskpingevõrgus 37%.

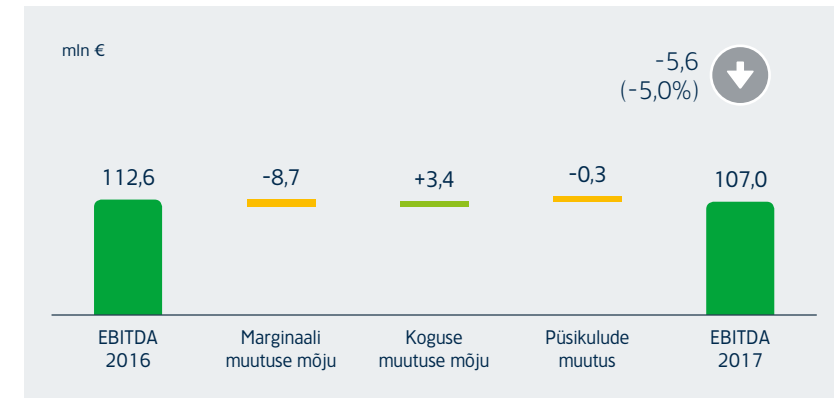
Võrguteenuse EBITDA

Võrguteenuse EBITDA kahanes 2017. aastal 5,0% võrra 107,0 mln euronit (-5,6 mln eurot).

VÕRGUTEENUSE PEAMISED TOOTENÄITAJAD

		2017	2016
Põhivarade tootlus	%	6,7	6,8
Võrgukaod	GWh	343,5	293,4
SAIFI	indeks	1,9	1,6
SAIDI (plaaniväline)	indeks	105,3	163,0
SAIDI (plaaniline)	indeks	79,6	78,3
Korrigeeritud RAB	mln €	777,7	757,0

VÕRGUTEENUSE EBITDA MUUTUS

Võrguteenuse EBITDA langus tuleneb peamiselt keskmise võrguteenuse müügihinna langusest. Marginaali muutuse mõju EBITDA-le oli kokku -8,7 mln eurot, sh madalama müügihinna mõju -10,7 mln eurot ning madalama muutuvkulu mõju +2,0 mln eurot.

Võrguteenuse müügiimaht kasvas 2,1%, mõju EBITDA-le oli +3,4 mln eurot.

Võrguteenuse püsikulud olid eelmise aasta tasemel, mõju EBITDA-le -0,3 mln eurot.

Vedelkütused

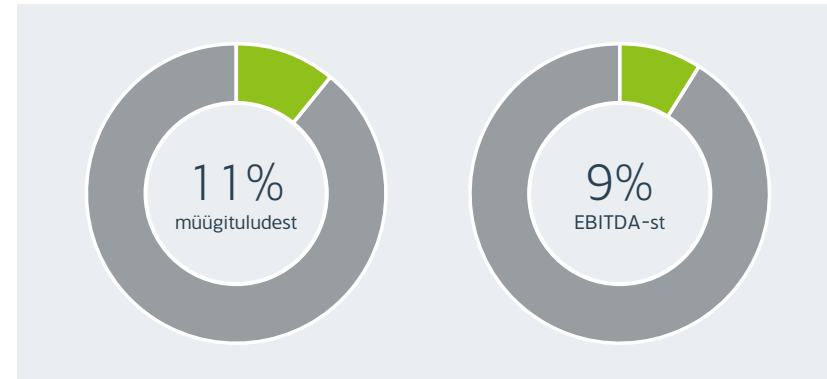
Vedelkütuste tootmine on tugeva potentsiaaliga tegevusvaldkond, mida mõjutab oluliselt turuhindade kõikumine.

Võrreldes 2016. aastaga kasvasid turuhinnad 2017. aastal märgatavalt, ca 39%.

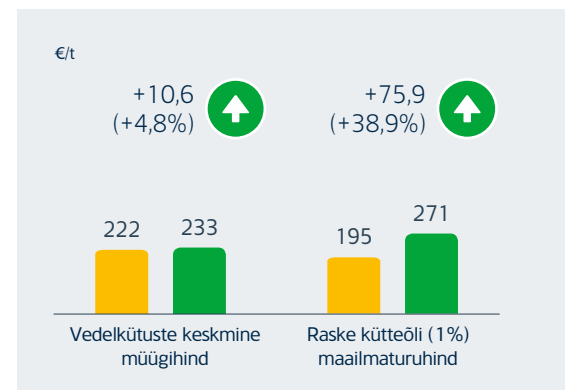
Vedelkütuste müügitulu ja müügimaht

2017. aastal müüsimise 370,2 tuhat tonni vedelkütuseid ja saime selle eest müügitulu 86,1 mln eurot. Vedelkütuste müügitulu suurenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 28,5% (+19,1 mln eurot) ja müügimaht 22,6% (+68,4 tuhat tonni). Vedelkütuste müügimaht ja müügitulu kasvasid seoses suurenenud toodangu ja vedelkütuste kõrgemate turuhindadega.

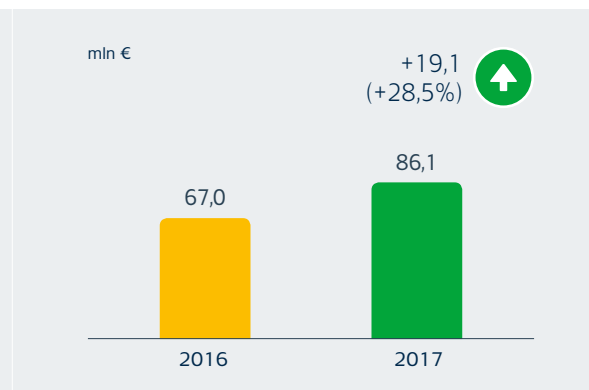
VEDELKÜTUSTE OSA KONTSERNI MÜÜGITULUDEST JA EBITDA-ST

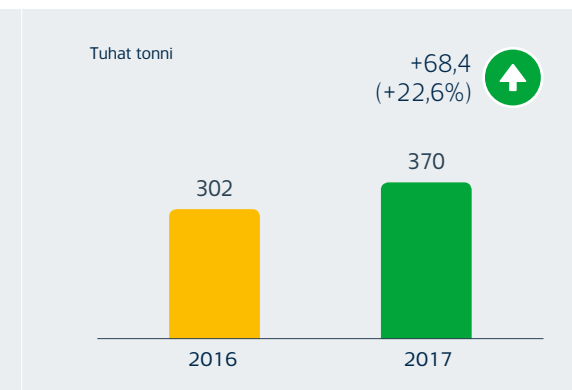
VEDELKÜTUSTE KESKMINNE MÜÜGIHIND

VEDELKÜTUSTE MÜÜGITULU

VEDELKÜTUSTE MÜÜGIMAHT

Vedelkütuste hind

Vedelkütuste keskmine müügihind (koos tuletistehingutega) kasvas 2017. aastal eelmise aastaga võrreldes 4,8% tasemele 232,5 €/t (+10,6 €/t). Müügihinna kasv tulenes eelkõige hindade taastumisest maailmaturul.

Tuletistehingutest teenisime 2017. aastal kahjumit 28,4 €/t. 2016. aastal teenisime tuletistehingutest tulu 12,7 €/t. Tuletistehingute mõju arvestamata oli vedelkütuste keskmine müügihind 2017. aastal 260,9 €/t (+24,7%, +51,7 €/t). Võrdlustoote, 1% väävlisaldusega kütteõli, maailmaturuhind kasvas aastataguse perioodiga võrreldes 39%.

Vedelkütuste tootmiskaht

2017. aastal tootsime 394,8 tuhat tonni vedelkütuseid. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga suurenes tootmiskaht 24,2% (+77,1 tuhat tonni). Tootmiskahu kasv oli peamiselt tingitud asjaolust, et 2016. aasta I poolaastal kehvade turuolude tõttu tegime tehastes ulatuslikke kapitaalremonte. Samuti paranes Enefit280 tehase efektiivsus.

Uue Enefit280 õlitechase toodang kasvas 186,4 tuhande tonnini (+45,7%, +58,4 tuhat tonni) ja Enefit140 õlitechaste toodang kasvas eelmise aastaga võrreldes 9,8% (+18,6 tuhat tonni).

Vedelkütuste EBITDA

Vedelkütuste EBITDA tõusis 2017. aastal 149,6% võrra 23,9 mln euronni (+14,3 mln eurot).

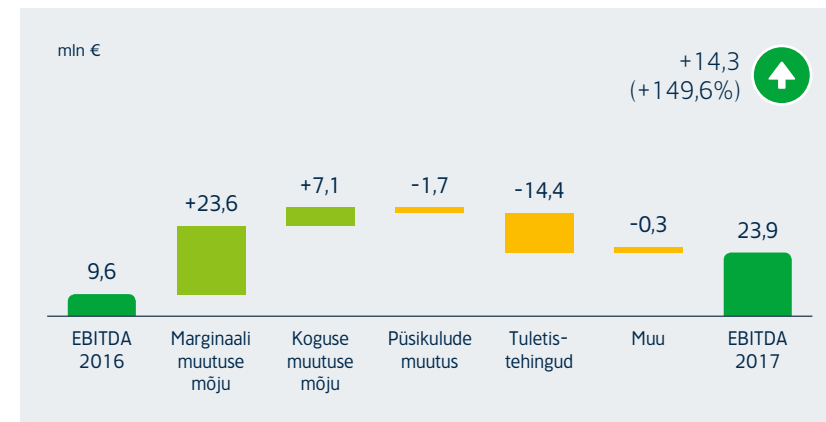
Marginaali suurenemise mõju oli +23,6 mln eurot (+63,9 €/t). Kõrgema keskmise müügihinna mõju EBITDA-le oli +19,1 mln

VEDELKÜTUSTE PEAMISED TOOTENÄITAJAD

		2017	2016
Põhivarade tootlus*	%	1,3	-3,6
Vedelkütuste EBITDA	€/tonn	64,6	31,7

* välja arvatud varade allahindlus 2015. aasta detsembris seoses Utah projektiga

VEDELKÜTUSTE EBITDA MUUTUS

eurot ning madalama keskmise muutuvkulu mõju +4,5 mln eurot.

Tuletistehingute tulu vähenemine kahandas vedelkütuste EBITDA-t 14,4 mln euro võrra. Tuletistehingutest saime 2016. aastal kasumit 3,8 mln eurot ning 2017. aastal kahjumit 10,5 mln eurot.

Vedelkütuste müügihahu suurenemise mõju oli +7,1 mln eurot.

Püsikulude muutuse mõju oli -1,7 mln eurot. Olulisim tegur sealjuures oli tööjõukulude suurenemine (mõju -1,8 mln eurot).

Muude tegurite mõju vedelkütuste EBITDA-le oli -0,3 mln eurot ja oli tingitud peamiselt tuletisinstrumentide väärtuse muutusest (mõju -0,2 mln eurot).

Muud tooted ja teenused

Muude toodete ja teenuste segmendi alla kuulub soojuse, maagaasi ja tööstusseadmete müük. Samuti kajastame selle segmendi all ühekordsete tehingute mõju.

Alates 2016. aasta oktoobrist müüb Eesti Energia maagaasi lisaks äriklientidele ka koduklientidele. Gaasi jaemüük Eestis oli 2017. aastal 524,5 GWh. Meie klientide tarbitud gaasienergia mahtude järgi oli Eesti Energia turuosa samal perioodil 16%.

Alates 2017. aasta aprillist müüb Eesti Energia maagaasi ka Läti äriklientidele. Gaasi jaemüük Lätis oli 2017. aastal 288,6 GWh. Tarbitud gaasienergia mahtude järgi oli meie turuosa Lätis samal perioodil 7%.

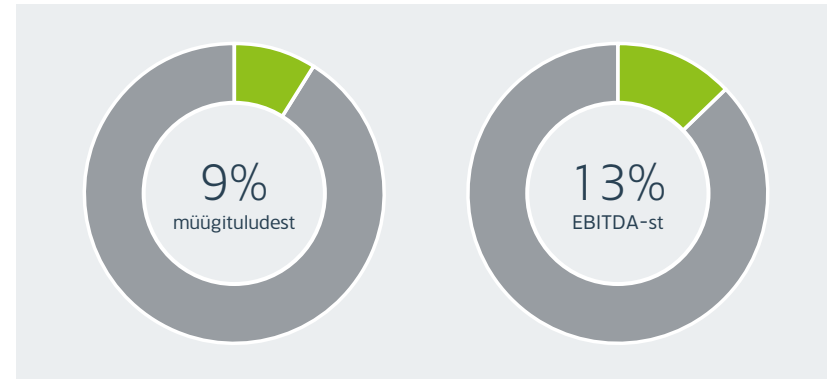
III kvartalis alustasime maagaasi müüki ka Poolas, kuid tärned toimuvad alates IV kvartalist.

Muude toodete ja teenuste müügitulu

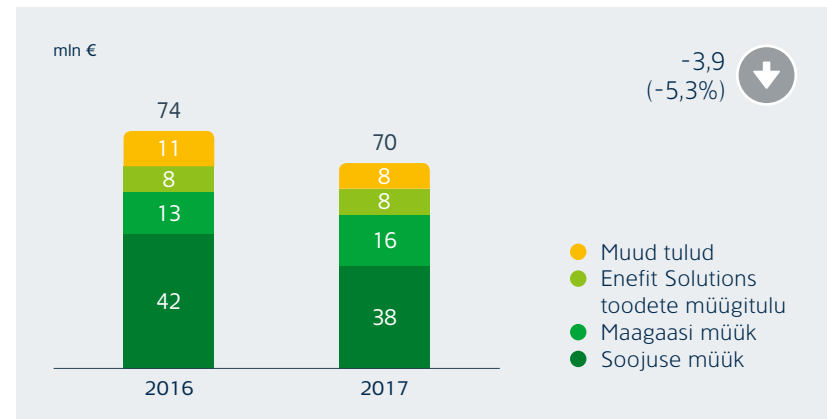
2017. aastal teenisime muude teenuste ja toodete müügist tulusid 69,6 mln eurot. Müügitulu kahanes eelmise aastaga võrreldes 5,3% (-3,9 mln eurot). Muude toodete müügitulud kahanesid eeskätt soojusenergia väiksema müügitulu tõttu (-4,1 mln eurot). Klientidele müüdud soojusenergia kogus vähenes 161 GWh võrra (-14,1%). Peamiselt oli see seotud Vão-2 soojuselektrijaama valmimisega, millega seoses vähenes tellimus Eesti Energiale Tallinna soojusenergiaga varustamiseks.

Gaasienergia müügitulu kasvas samal ajal 2,9 mln euro võrra.

MUUDE TOODETE JA TEENUSTE OSA KONTSERNI MÜÜGITULUDEST JA EBITDA-ST

MUUDE TOODETE JA TEENUSTE MÜÜGITULUDE JAGUNEMINE

Muude toodete ja teenuste EBITDA

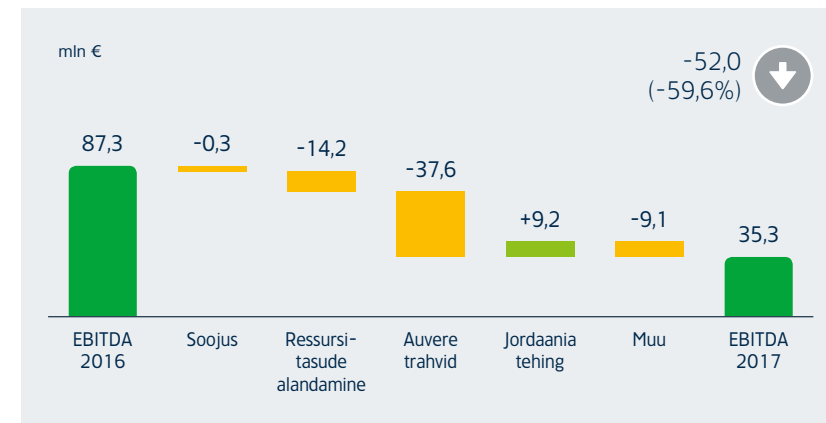
Muude toodete ja teenuste EBITDA vähenes 2017. aastal 52,0 mln euro võrra 35,3 mln euroni. Auvere elektrijaama üleandmise hilinemisega seotud leppetrahvi mõju EBITDA-le oli aastate võrdluses kokku -37,6 mln eurot. 2016. aasta EBITDA-s kajastati leppetrahve kokku 68,6 mln euro ulatuses, sh ühekordne 66 mln euro suurune makse. Kokkulepitud igakuine täiendav leppetrahvi arvestamine kuni elektrijaama vastuvõtmiseni andis 2017. aasta EBITDA-sse 30,9 mln eurot.

Ressursitasu määrade tagasiulatava alandamise mõju oli 2016. aasta EBITDA-s +14,2 mln eurot, aasta võrdluses on see näidatud EBITDA langusena.

Jordaania põlevkivielektri projektis osaluse vähendamise seotud mõjud 2017. aasta EBITDA-le olid summas +9,2 mln eurot.

Soojuse EBITDA vähenes 0,3 mln euro võrra tingituna väiksemast müügikogusest. Muud mõjud vähendasid EBITDA-d summaarselt 9,1 mln eurot.

MUUDE TOODETE JA TEENUSTE EBITDA MUUTUS

Rahavood

2017. aasta äritegevuse rahavood olid 268,8 mln eurot. EBITDA-ga võrreldes (264,2 mln eurot) kujunesid äritegevuse rahavood 2017. aastal 1,8% ehk 4,7 mln euro võrra suuremaks.

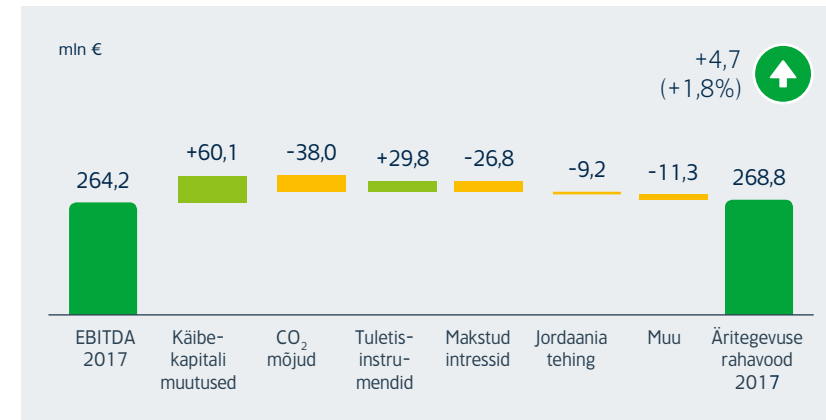
Võrreldes kontserni EBITDAga (264,2 mln eurot), kujunesid äritegevuse rahavood EBITDA-st suuremaks peamiselt seoses muutustega käibekapitalis. Auvere elektrijaama leppetrahvi laekumistest tingitud mõju käibekapitalile oli kokku summas 57,8 mln eurot.

CO₂ heitmekvootide arvelduste mõju EBITDA ja rahavoo võrdluses oli -38,0 mln eurot.

Tuletisinstrumentide tehingute mõju (v.a CO₂ instrumendid) oli +29,8 mln eurot, sh elektriga seotud instrumentide mõju +24,2 mln eurot ja õliga seotud instrumentide mõju +5,6 mln eurot. Tuletisinstrumentide mõjud kujunevad nii mitterahalistest kui ka rahalistest mõjudest EBITDA-le ja äritegevuse rahavoogudele.

Makstud laenuintresside mõjul vähenesid äritegevuse rahavood 26,8 mln eurot.

ÄRITEGEVUSE RAHAVOO KUJUNEMINE ALATES ÄRIKASUMIST ENNE KULUMIT

Jordaania tehing suurendas kontserni EBITDA-t võrreldes äritegevuse rahavooga 9,2 mln eurot.

Jordaania tehing suurendas kontserni EBITDA-t võrreldes äritegevuse rahavooga 9,2 mln eurot

Muud mõjud olid -1 1,3 mln eurot, millest varasemates perioodides laekunud Elektrilevi liitumistasude kandmine kasumiaruandes tuludesse oli 7,6 mln eurot.

Võrreldes eelmise aastaga suurenesid äritegevuse rahavood 34,2% (+68,5 mln eurot).

Käibekapitali muutuste mõju võrreldes 2016. aastaga oli +124,2 mln eurot. See oli tingitud peamiselt nõuete muutusest. 2016. aastal suurenesid nõuded 70,0 mln euro väärtuses, 2017. aastal vähenesid 54,1 mln euro väärtuses.

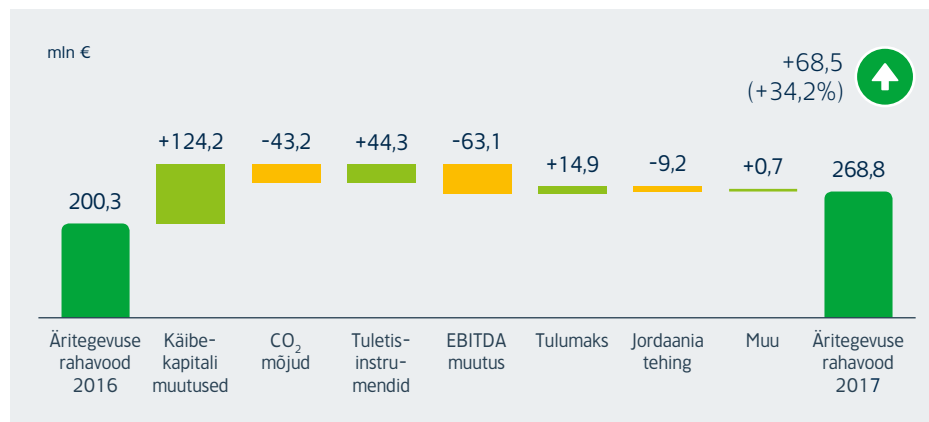
CO₂ heitmekvootide arvelduste mõju kokku oli -43,2 mln eurot. Peamiselt oli see tingitud suuremast heitmekvootide kogusest ja kallimast turuhinnast.

Tuletisinstrumentide mõju (v.a CO₂ instrumendid) oli +44,3 mln eurot, sh elektri tuletisinstrumentide mõju +52,9 mln eurot ja õli tuletisinstrumentide mõju -8,7 mln eurot.

2016. aasta I kvartalis tasusime dividendide tulumaksu. 2017. aastal sellist tehingut ei toimunud, mille positiivne mõju rahavoogudele oli +14,9 mln eurot.

Täiendavalt mõjutas 2017. aasta rahavoogude EBITDA komponenti Jordaania tehing +9,2 mln eurot. Muud mõjud olid kokku +0,7 mln eurot.

ÄRITEGEVUSE RAHAVOO MUUTUS

Investeeringud

Investeerisime 2017. aastal kokku 144,0 mln eurot (+2%, 3,3 mln eurot). Elektri-võrguga seotud investeeringud moodustasid 74,6 mln eurot (-16%, -13,9 mln eurot) ja baasinvesteeringud (v.a elektri-võrk) 28,5 mln eurot (+32%, +6,8 mln eurot).

2017. aasta suuremad arendusprojektid olid järgmised.

Eesti elektrijaama 8. ploki põlevkivigaasi põletamise osakaalu suurendamine

Ploki ümberehituse hanget alustati 2015. aastal. 2016. aastal kirjutas Enefit Energiatootmine AS alla „võtmed kätte“ (EPC ehk *Engineering, Procurement and Construction*) lepingu hanke võitja Sumitomo SHI FW-ga. 2017. aasta kevadel valmis tehniline lahendus ja augustist novembrini toimusid ehitustööd. 2017. aasta detsembris ja 2018. aasta esimesel poolaastal teeb Sumitomo SHI FW vajalikud seadistustööd ja testid.

Projekti eesmärk on suurendada 8. ploki 1. katlas põlevkivigaasi kasutusvõimekust olemasolevalt **13%-lt 50%-ni**

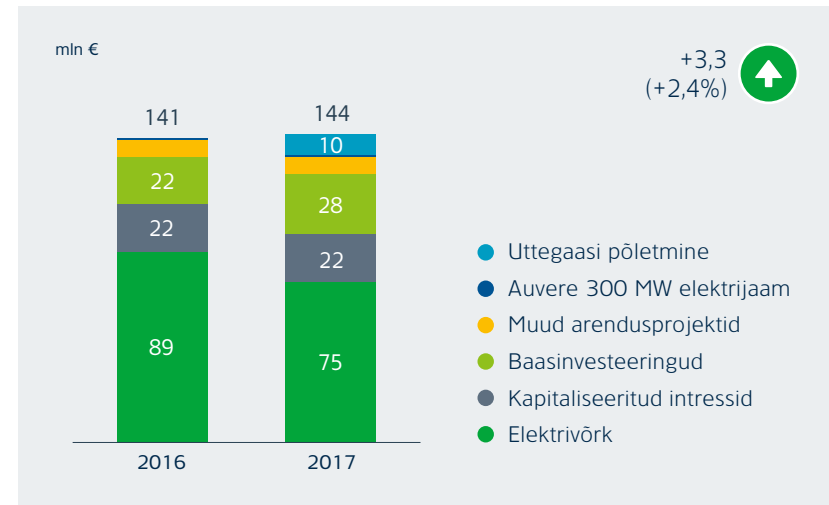
Projekti tööde üleandmine Eesti Energiale on planeeritud 2018. aasta suvesse.

Projekti eelarve on 15 mln eurot, millest 2017. aastal investeeriti 10,3 mln eurot. 2018. aastasse planeeritud investeeringute maht on ca 2,7 mln eurot.

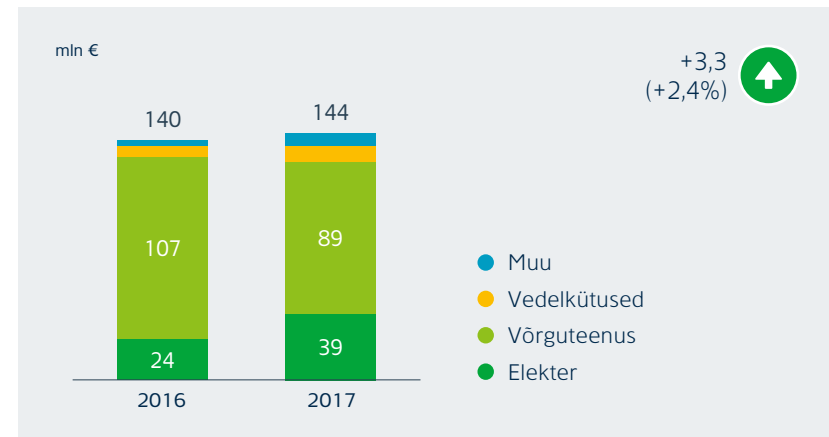
Auvere elektrijaam

Auvere elektrijaama ehitus algas 2011. aastal. Jaam alustas elektri tootmist juba 2015. aastal, aga tootmiskatsetuste käigus selgus, et suuremate tootmisvõimsuste korral ületavad tolmuheitmed

INVESTEERINGUTE JAGUNEMINE PROJEKTIDE LÕIKES

INVESTEERINGUTE JAGUNEMINE TOODETE LÕIKES

lubatud piirnorme. Tolmuheitmete vähendamiseks ehitas Auvere elektrijaama peatöövõtja General Electric 2017. aastal jaamale täiendavad kottfiltrid koos abiseadmetega. Ehitustööde ajal töötas elektrijaam osalisel koormusel, et vältida heitmepiirnormide ületamist.

Alates 2017. aasta augustist toimusid elektrijaama ja kottfiltrite seadistustööd ning mitmed katsed, mille tulemused kinnitasid, et paigaldatud lisaseadmetega vastasid heitmed piirnormidele.

Seoses vastuvõtukatsete ajalise nihkumisega toimub elektrijaama lõplik vastuvõtmine eeldatavalt 2018. aasta II kvartalis.

General Electric ja Eesti Energia sõlmisid 2016. aastal kokkuleppe, mille kohaselt tasub General Electric Eesti Energiale Auvere elektrijaama üleandmise hilinemise eest leppetrahvi kuni elektrijaama lõpliku üleandmiseni.

Nüüdisaegsel keevkihttehnoloogial töötavas Auvere 300 MW elektrijaamas on võimalik kasutada lisaks põlevkivile kuni **50%** ulatuses **hakkepuitu**, kuni **30%** ulatuses **turvast** ja kuni **10%** ulatuses **põlevkivi-gaasi**

2017. aasta eest on General Electricul kohustus tasuda leppetrahvi 30,9 mln eurot, millest 2017. aasta lõpuks oli laekunud 21,9 mln eurot.

Nüüdisaegsel keevkihttehnoloogial töötavas Auvere 300 MW elektrijaamas on võimalik kasutada lisaks põlevkivile kuni 50% ulatuses hakkepuitu, kuni 30% ulatuses turvast ja kuni 10% ulatuses põlevkivi-gaasi. See võimaldab alandada

Tolmuheitmete vähendamiseks ehitas Auvere elektrijaama peatöövõtja General Electric 2017. aastal jaamale täiendavad kottfiltrid koos abiseadmetega

elektrijaama heitmed tänapäevase gaasi-jaama tasemele. Jaama maksimaalne aastane netotoodang on ligikaudu 2,2 TWh ehk jaam suudab katta ligikaudu neljandiku Eesti aastasest elektritarbimisest.

Auvere elektrijaama ehituse finantseerimiseks andis Euroopa Komisjon Eestile loa eraldada Eesti Energiale 17,7 mln tonni tasuta CO₂ heitmekvoote aastateks 2013–2020. Sellest 5 mln tonni saime kätte 2014. aasta aprillis, 4,3 mln tonni 2015. aasta aprillis, 3,6 mln tonni 2016. aasta aprillis ja 2,8 mln tonni 2017. aasta aprillis.

Projekti eelarve on 638 mln eurot, millest 2017. aasta lõpuks oli investeeritud 568 mln eurot (89%).

Võrguteenuse kvaliteedi parandamine

Võrguteenuse kvaliteedi säilitamiseks ja järjepidevaks tõstmiseks investeeriti 2017. aastal 74,6 mln eurot (2016. aastal 88,5 mln eurot). 2017. aastal ehitati 221 uut alajaama ja 1572 km liini (253 alajaama ja 2699 km liini 2016. aastal).

Võrguteenuse kvaliteedi säilitamiseks ja järjepidevaks tõstmiseks investeeriti 2017. aastal **74,6 mln eurot**

2017. aasta lõpu seisuga oli Elektri-levi madalpinge võrgust ilmastikukindel 84% (2016. aasta lõpus 79%). Kokku suurenes aastaga ilmastikukindel võrk 1483 km ning paljasjuhtmetega võrk vähenes 1706 km võrra.

2017. aasta lõpu seisuga oli kogu madal- ja keskpinge võrgust ilmastikukindel 64% (2016. aasta lõpus 61%). Ilmastikukindla võrgu maht suurenes aastaga 1572 km.

„Tootmise efektiivisuse tõstmine ja mõjude minimeerimine on Enefit Energiatootmise üks prioriteete. Tänu 2017. aastal realiseeritud investeeringutele sai teostatud rida olulisi projekte. Osa neist võtsime 2018. aastasse kaasa. Investeeringutega kaasneb ka ettevõtte insener-tehnilise kompetentsi tõhustamine.“

ALEKSEI ZAIDENTSAL

Enefit Energiatootmise tehnoloogia ja investeeringute projektijuhtimise osakonna juhataja

Hõbemärk kategoorias „Väärtust kasvatav“

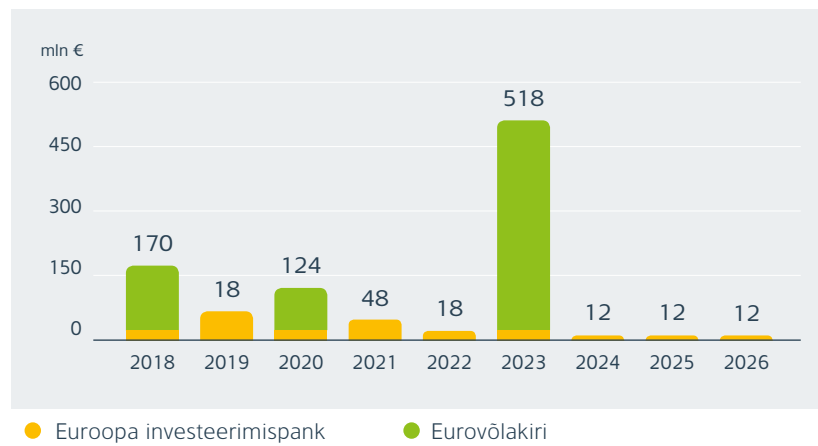
Finantseerimine

Eesti Energia on võõrkapitali kaasanud peamiselt rahvusvaheliselt võlakirjaturult ja laenude kujul Euroopa Investeeringuspangalt (EIB). Neid täiendavad likviidsuslaenu- ja garantiilimiidid regionaalselt pankadelt.

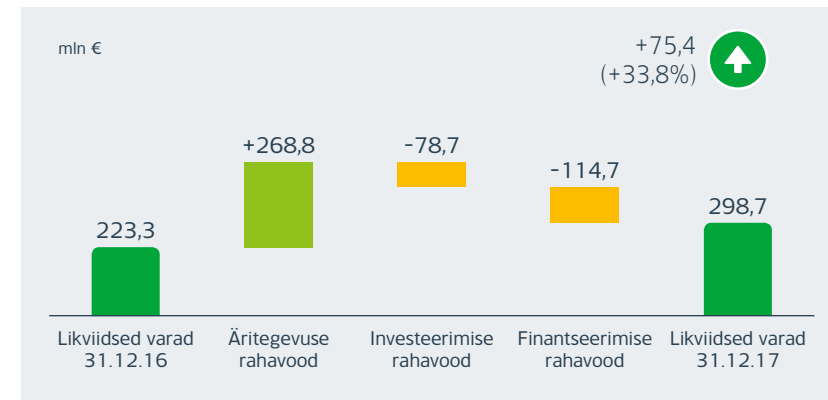
Kontserni võlakohustuste maht ulatus 2017. aasta lõpus nominaalväärtuses 932,9 mln euroni (999,2 mln eurot 2016. aasta lõpus). Korrigeeritud soetusmaksumuses oli võlakohustuste maht 881,1 mln eurot (939,9 mln eurot 2016. aasta lõpus). 2017. aasta lõpu seisuga kuulusid pikaajaliste võlakohustuste hulka Londoni börsil noteeritud eurovõlakirjad nominaalväärtuses 758,3 mln eurot ning EIB-lt saadud laenud nominaalväärtuses 174,6 mln eurot.

2017. aasta jooksul maksti EIB-le tagasi laene summas 66,3 mln eurot. Sellest 47,7 mln eurot moodustas kahe lähema tähtajaga ja ujuva intressimääraga laenude ennetähtaegne tagasimaksmine. III kvartalis teostatud ennetähtaegse tagasimakse kasuks otsustati tulenevalt ajutiselt kõrgest likviidsuse tasemest. Ülejäänud laenude tagasimaksete summa (18,6 mln eurot) on seotud laenude graafikujärgsete tagasimaksetega.

VÕLAKOHUSTUSTE TAGASIMAKSEGRAAFIK

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS 2017. AASTAL

Kontserni raha ja raha ekvivalentide saldo oli 2017. aasta lõpus 298,7 mln eurot. Kontserni rahavoog oli aasta jooksul prognoositust positiivsem ning raha ja raha ekvivalentide maht kasvas võrreldes 2016. aastaga 75,4 mln eurot. Oodatust parema rahavoo põhjustasid 2017. aastasse planeeritud Auvere elektrijaama vastuvõtmisega seotud maksete edasilükkumine, General Electricult igakuiste leppetrahvisummade laekumine ja kontserni mõjutavate turuhindade paranemine võrreldes 2016. aastaga. Tulenevalt heast likviidsuse tasemest on kontsernil plaanis 2018.aasta oktoobri tähtajaga võlakiri summas 152 mln eurot lunastada olemasolevate likviidsete vahendite arvelt.

Kontserni rahavoog oli aasta jooksul **prognoositust positiivsem**

Lisaks likviidsetele varadele oli kontsernil 2017. aasta lõpus kahelt regionaalselt pangalt (SEB ja OP Corporate Bank) 150 mln euro ulatuses väljavõtmata likviidsuslaenusid tähtajaga 2020. aasta juulis.

2017. aasta aprillis kinnitas Moody's Eesti Energia krediitireitingu olemasoleval Baa3 tasemel ja juulis kinnitas Standard & Poor's selle tasemel BBB. Kontserni krediitireitingud olid 2017. aasta lõpu seisuga tasemel BBB (Standard & Poor's, väljavaade negatiivne) ja Baa3 (Moody's, väljavaade stabiilne).

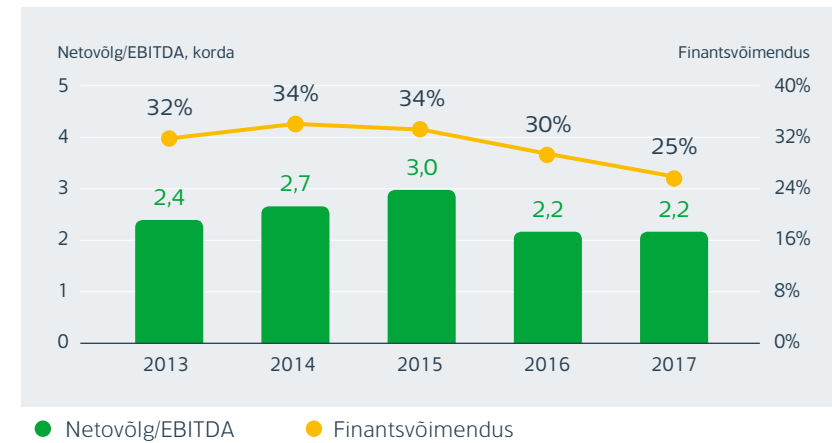
Eesti Energia võlakohustuste kaalutud keskmine intressimäär oli 2017. aasta lõpu seisuga 2,76%, (2,65% 2016. aasta lõpus). Pärast EIB ujuva intressimääraga laenude tagasimakset 2017. aasta juulis on 100% kontserni võlakohustustest fikseeritud baasintressimääraga kuni võlakohustuste tähtajani. Kontserni kõik võlakohustused on nomineeritud eurodes.

Eesti Energia aktsiate 100% omanik on Eesti Vabariik

Kontserni omakapitali maht oli 2017. aasta lõpus 1763,9 mln eurot. Eesti Energia aktsiate 100% omanik on Eesti Vabariik. 2017. aasta detsembris maksis kontsern aktsionäridele netodividende summas 47,0 mln eurot. 2018. aastal oodatakse Eesti Energialt dividende summas 15,8 mln eurot.

Kontserni netovõlg oli 2017. aasta lõpus 582,4 mln eurot (-134,2 mln eurot võrreldes 2016. aasta lõpuga). Netovõla ja EBITDA suhtarv oli 2017. aasta lõpus tasemel 2,2 (2016. aasta lõpus tasemel 2,2). Eesti Energia finantspoliitika eesmärk on hoida netovõla ja EBITDA suhtarv allpool taset 3,5. Laenulepingutega on Eesti Energia võtnud kohustuse mitte ületada teatud finants-suhtarvude piirmäärasid ja 2017. aasta lõpus olid kõik kontserni finantsnäitajad piirmääradega kooskõlas.

NETOVÕLG/EBITDA SUHTARV JA FINANTSVÕIMENDUS

2018. aasta väljavaade

Võrreldes 2017. aastaga, 2018. aasta müügitulud ja investeeringud prognoosi kohaselt kasvavad ja EBITDA langeb. Arvestamata Auvere elektrijaamaga seotud trahvi (30,9 mln eurot) ja Jordaania tehingu kajastatud kasumi (9,2 mln eurot) positiivset mõju 2017. aastal, jääb 2018. aasta EBITDA samale tasemele.

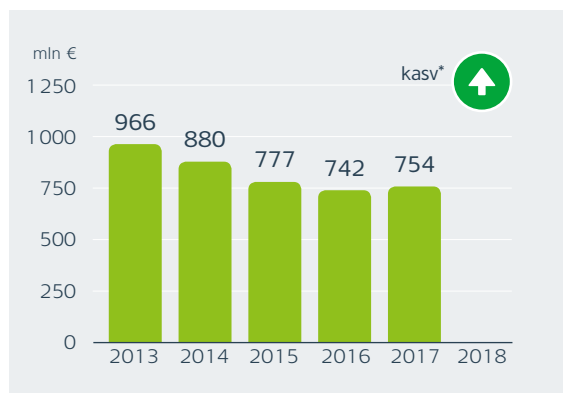
Elektri müügitulusid mõjutab positiivselt prognoositav elektri keskmise müügihinna tõus, mis avaldab mõju ka elektri müügist teenitavale EBITDA-le. Vedelkütuste müügimaht ja kasumlikkus tõenäoliselt suurenevad, tulenevalt kõrgemast vedelkütuste turuhinnast ja toodangust.

Võrreldes 2017. aastaga, 2018. aasta investeeringud kasvavad, peamiselt seoses osa 2017. aasta baasinvesteeringute

edasilükkumisega 2018. aastasse ja arendusprojektide mahtude suurenemisega. Suurim planeeritud investeering 2018. aastal on Auvere elektrijaama viimane makse.

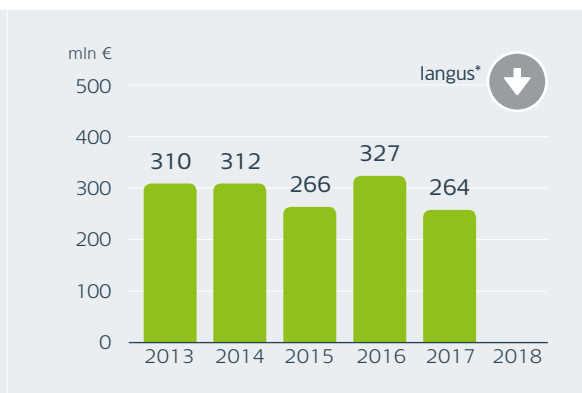
2017. aasta eest plaanime maksta omanikule dividende summas 15,8 mln eurot, millele lisandub tulumaks 4,0 mln eurot. Dividendimakse kinnitab lõplikult omanik.

MÜÜGITULU

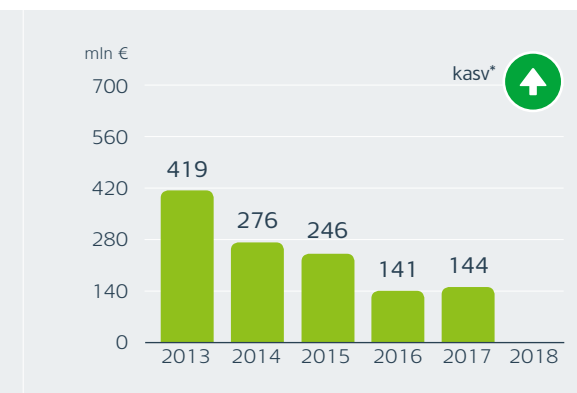
* Väike kasv/väike langus kuni 5%, kasv/langus >5%

EBITDA

* Väike kasv/väike langus kuni 5%, kasv/langus >5%

INVESTEERINGUD

* Väike kasv/väike langus kuni 5%, kasv/langus >5%

Eesti Energia
konsolideeritud
raamatupidamise
aastaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne	108
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	109
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	110
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	111
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	112
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	113

1. Üldine informatsioon	113
2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest	113
3. Finantsriskide juhtimine	137
4. Olulised raamatupidamishinnangud	146
5. Segmendaruandlus	148
6. Materiaalne põhivara	153
7. Kasutusrent	157
8. Immateriaalne vara	158
9. Investeeringud sidusettevõtjatesse	160
10. Tütarettevõtjad	161
11. Varud	162
12. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi	163
13. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	164
14. Tuletisinstrumendid	166
15. Finantsvarade krediitkvaliteet	167
16. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud ja päritolusertifikaadid	168
17. Raha ja raha ekvivalendid	169
18. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum	169
19. Dividend aktsia kohta	170

20. Muud reservid	170
21. Võlakohustused	171
22. Võlad hankijatele ja muud võlad	173
23. Tulevaste perioodide tulud	173
24. Eraldised	174
25. Müügitulu	176
26. Muud äritulud	176
27. Kaubad, toore, materjal ja teenused	176
28. Tööjõukulud	177
29. Muud tegevuskulud	177
30. Neto finantstulud (-kulud)	177
31. Tulumaksukulu	178
32. Äritegevusest saadud raha	178
33. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused	179
34. Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta	180
35. Sidusettevõtja osaluse müük	180
36. Tehingud seotud osapooltega	181
37. Finantsinformatsioon ematettevõtja kohta	182

Konsolideeritud kasumiaruanne

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER		Lisa
	2017	2016	
Müügitulu	753,9	742,1	5, 25
Muud äritulud	57,2	89,6	26
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	1,5	-14,5	11
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-325,9	-290,0	27
Tööjõukulud	-141,6	-130,2	28
Põhivara kulum ja amortisatsioon	-135,8	-143,4	5, 6, 8, 32
Muud tegevuskulud	-80,9	-69,7	29
ÄRIKASUM	128,4	183,9	
Finantstulud	0,8	0,3	30
Finantskulud	-19,7	-14,1	30
Neto finantstulud (-kulud)	-18,9	-13,8	5, 30
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse	2,7	1,0	5, 9, 32
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	112,2	171,1	5
Tulumaksukulu	-11,4	-0,1	31
ARUANDEAASTA KASUM	100,8	171,0	
sh emaettevõtja omaniku osa kasumist	100,7	170,9	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	0,1	0,1	
sh emaettevõtja omaniku osa kasumist	0,16	0,27	34
sh mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	0,16	0,27	34

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER		Lisa
	2017	2016	
ARUANDEAASTA KASUM	100,8	171,0	
Muu koondkasum			
Kirjed, mida võib edaspidi ümber klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	16,3	-45,3	20
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusel tekkinud valuutakursivahed	-3,3	0,9	20
Aruandeaasta muu koondkasum	13,0	-44,4	
ARUANDEAASTA KOONDKASUM KOKKU	113,8	126,6	
sh emaettevõtja omaniku osa kasumist	113,7	126,5	
sh mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	0,1	0,1	

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

miljonites eurodes	31. DETSEMBER		Lisa
	2017	2016	
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	2 474,5	2 469,3	6
Immateriaalne põhivara	38,7	40,2	8
Tuletisinstrumendid	0,2	-	12, 14, 15
Investeeringud sidusettevõtjatesse	35,6	2,0	5,9
Pikaajalised nõuded	1,3	39,1	13
Kokku põhivara	2 550,3	2 550,6	
Käibevara			
Varud	67,9	65,2	11
Immateriaalne käibevara	97,1	47,3	16
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	125,2	199,4	13
Tuletisinstrumendid	3,3	1,4	12, 14, 15
Raha ja raha ekvivalendid	298,7	223,3	12, 15, 17
Kokku käibevara	592,2	536,6	
Kokku varad	3 142,5	3 087,2	5

miljonites eurodes	31. DETSEMBER		Lisa
	2017	2016	
OMAKAPITAL			
Emaettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid			
Aktiivkapital	621,6	621,6	18
Ülekurs	259,8	259,8	
Kohustuslik reservkapital	62,1	62,1	18
Riskimaandamise reserv	-12,2	-28,5	20
Realiseerimata kursivahed	8,6	11,9	20
Jaotamata kasum	823,6	770,2	18
Kokku emaettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid	1 763,5	1 697,1	
Mittekontrolliv osalus	0,4	0,9	
Kokku omakapital	1 763,9	1 698,0	
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	711,2	920,6	12, 21
Muud võlad	1,5	1,8	22
Tuletisinstrumendid	-	6,1	12, 14
Tulevaste perioodide tulud	195,8	181,0	23
Eraldised	32,5	30,7	24
Kokku pikaajalised kohustused	941,0	1 140,2	
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	169,9	19,3	12, 21
Võlad hankijatele ja muud võlad	177,6	155,4	22
Tuletisinstrumendid	18,2	16,5	12, 14
Tulevaste perioodide tulud	0,3	-	23
Eraldised	71,6	57,8	24
Kokku lühiajalised kohustused	437,6	249,0	
Kokku kohustused	1 378,6	1 389,2	
Kokku kohustused ja omakapital	3 142,5	3 087,2	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER		Lisa
	2017	2016	
Rahavood äritegevusest			
Äritegevusest saadud raha	295,4	245,3	32
Makstud intressid ja laenukulud	-26,9	-30,3	
Saadud intressid	0,3	0,2	
Makstud tulumaks	-	-14,9	
Kokku rahavood äritegevusest	268,8	200,3	
Rahavood investeerimisest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-113,0	-126,7	
Laekunud liitumis- ja muud tasud	19,0	15,2	23
Laekunud materiaalse põhivara sihtfinantseerimisest	0,3	-	23, 26
Laekunud materiaalse põhivara müügist	2,2	4,9	6,26
Sidusettevõtetelt laekunud dividendid	1,6	2,0	
Sisse makstud sidusettevõtjate aktsiakapitali	-34,9	-	35
Piiratud kasutusega raha netomuutus	-	-6,9	13
Antud muud laenud	-0,8	-4,3	35
Antud laenude tagasimaksed	28,4	-	35
Laekunud sidusettevõtja osaluse müügist	18,5	-	35
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-78,7	-115,8	
Rahavood finantseerimisest			
Saadud laenud	0,2	-	21
Tagasi makstud pangalaenud	-66,3	-19,3	21
Tagasi makstud muud laenud	-0,6	-0,7	
Makstud dividendid	-47,0	-0,1	19, 31
Tasutud tütarettevõtja vähemusosaluse soetamisel	-1,0	-0,9	10
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-114,7	-21,0	
Puhas rahavoog	75,4	63,5	
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	223,3	159,8	12, 15, 17
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	298,7	223,3	12, 15, 17
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	75,4	63,5	

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes	EMAETTEVÖTJA OMANIKULE KUULUV OMAKAPITAL						Mitte-kontrolliv osalus	Kokku omakapital	Lisa
	Aktsiakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku			
Omakapital seisuga 31. detsember 2015	621,6	259,8	62,1	27,8	599,5	1 570,8	1,1	1 571,9	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	170,9	170,9	0,1	171,0	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	-44,4	-	-44,4	-	-44,4	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	-44,4	170,9	126,5	0,1	126,6	
Vähemusosa suurenemine seoses tütarettevõtja laenu konverteerimisega omakapitaliks	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6	
Tütarettevõtja vähemusosaluse omandamine	-	-	-	-	-0,2	-0,2	-0,9	-1,1	10
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-0,2	-0,2	-0,3	-0,5	
Omakapital seisuga 31. detsember 2016	621,6	259,8	62,1	-16,6	770,2	1 697,1	0,9	1 698,0	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	100,7	100,7	0,1	100,8	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	13,0	-	13,0	-	13,0	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	13,0	100,7	113,7	0,1	113,8	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-47,0	-47,0	-	-47,0	19, 31
Tütarettevõtja vähemusosaluse omandamine	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-0,6	-0,9	10
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-47,3	-47,3	-0,6	-47,9	
Omakapital seisuga 31. detsember 2017	621,6	259,8	62,1	-3,6	823,6	1 763,5	0,4	1 763,9	

Aktsiakapitali kohta on täiendav informatsioon toodud lisas 18.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Üldine informatsioon

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2017 lõppenud majandus aasta konsolideeritud raamatupidamise aasta aruanne hõlmab Eesti Energia ASi (emaettevõtja, õiguslikult vormilt aktsiaselts) ja tema tütarettevõtjaid (edaspidi „kontsern”) ning kontserni osalemist sidusettevõtjates. Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõtte, kes tegutseb Läänemere piirkonna energiaturul ja globaalsel õliturul. Eesti Energia tegeleb nii põlevkivi kaevandamise, elektri, soojuse ja õli tootmise, põlevkivitöötlemise oskusteabe ja tehnoloogiate arendamise kui ka klientidele teenuste ja toodete pakkumisega. Ettevõtte eesmärk on vääridada Eesti peamist maavara põlevkivi efektiivseimal moel ning vähendada põlevkivi energeetika keskkonna jalajälge. Lisaks põlevkivile toodetakse elektrit tuulest, veest, segaolmejäätmetest ja biomassist. Väljaspool Eestit tegutseb Eesti Energia kaubamärgi Enefit nime all. Kontsernil on finantsinvesteeringud sidusettevõtjatesse, mis tegutsevad Jordaanias.

Emaettevõtja registreeritud aadress on Lelle 22, Tallinn 11318, Eesti Vabariik.
Eesti Energia ASi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.
Eesti Energia ASi võlakirjad on noteeritud Londoni Börsil.

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 21. veebruaril 2018. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule peab majandusaasta aruande täiendavalt heaks kiitma emaettevõtja nõukogu ja kinnitama aktsionäride üldkoosolek.

2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestuspõhimõtetest. Nimetatud arvestuspõhimõtteid on kasu tatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1 Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumendid).

Finantsaruannete koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab teatud raamatupidamis-hinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt mitmete otsuste tegemist arvestuspõhimõtete rakendamise osas. Need valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuaril 2017:

- **Avalikustamise projekt** – IAS 7 muudatused. Standard on muutunud Kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018. Vastavalt standardi nõuetele on aastaaruandes avalikustatud informatsioon võlakohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste kohta.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2017 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2017 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- **IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine.** Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:
 1. Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
 2. Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelliga, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
 3. Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu

koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

4. Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
5. IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

6. Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Kontsern hindab, et IFRS 9 ei avalda olulist mõju finantsaruandlusele 1.01.2018 seisuga, kuna nõuete allahindlused on olnud ajalooliselt ebaolulised ning raha ja hoieuseid hoitakse kõrge reitinguga krediidasutustes; seetõttu oodatava krediidikahju mudel, sealhulgas tulevikku suunatud teabe hindamine, ei tekita olulist väärtuse langusest tulenevat kahjumit. Kõik finantsvarad (välja arvatud tuletisinstrumentid) vastavad APIM nõudele ja neid hoitakse sissenõudmise eesmärgil, seega jätkatakse nende kajastamist korrigeeritud soetusmaksumus. Tuletisinstrumentid kajastatakse nii käesoleva kui ka kehtima hakkava standardi alusel õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (kauplemisinstrumentid) või koondkasumiaruande (riskimaandamisinstrumentid).

Kontsern hindab, et IFRS 9 ei avalda olulist mõju riskimaandamisinstrumentide kajastamisele, kuna kõik 01.01.2018 seisuga riskimaandamisinstrumentidena kajastatud derivatiivid vastavad ka IFRS 9 riskimaandamiskriteeriumitele.

- “Investori ja tema sidus- või ühisettevõtte vahel toimuv varade müük või üleandmine” – IFRS 10 ja IAS 28 muudatud. Rakendamise kuupäev määratakse IASB poolt,

muudatused ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Muudatused eemaldavad vasturääkivuse IFRS 10 ja IAS 28 nõuetes, mis reguleerivad investori ja tema sidus- või ühisettevõtte vahelisi varade müüke või üleandmisi. Muudatuse peamine mõju seisneb selles, et kasum või kahjum kajastatakse täies ulatuses, kui tehing hõlmab äritegevust. Kui tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äritegevust, kajastatakse kasum või kahjum osaliselt, isegi kui need varad on tütarettevõtte omad ja tehingu käigus antakse üle tütarettevõtte aktsiad. Muudatused võivad avaldada mõju kontserni tehingute kajastamisele sidusettevõtjatega.

- **IFRS 16 „Rendilepingud“.** Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2019, ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks

ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Standard avaldab mõju kasutusrendilepingutest tulenevate kulude, varade ja kohustuste kajastamisele finantsaruannetes.

Kontsern hindab muudatuste mõju ebaoluliseks kuna rendimaksud ei ole olulised (vt lisa 7). Kontsern hindab, kas teatud lepingud, mida praegu rendilepingute kohaselt ei arvestata, kuuluvad uue standardi kohaldamisalasse ja kui on, siis kas kohaldada üleminekuvabadust selliste lepingute ümberhindamise suhtes.

- **IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“,** muudatus standardi IFRS 15 jõustamise osas. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Uue standardi põhi printsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

Kontsern hindab muudatuste mõju müügitulu eri liikidele ebaoluliseks. Juhatus on jõudnud järeldusele, et liitumistasud ei kujuta endast võrguteenuse osutamiseks eraldi teostamiskohustusi; seetõttu jätkab Kontsern liitumistasude tulude edasilükkamist.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

2.3 Konsolideerimine

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust asutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamismeetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse õiglasest väärtuses, mis arvutatakse omandaja poolt üleantud varade, omandaja kohustuste omandatava endiste omanike ees ja omandaja poolt emiteeritud omakapitali osaluste õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglasest väärtuses. Mittekontrolliv osalus omandatavas

tütarettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatava üksuse eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab kontsern talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasest väärtusesse; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Kontserni poolt ülekandmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtuses. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasest väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis.

Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on kontserni raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt. Konsolideeritud aruannete koostamisel on kontsernisisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid, mis on tekkinud

tehingutest kontserni ettevõtete vahel, elimineeritud. Samuti on elimineeritud realiseerimata kahjumid. Vajadusel on tütar-ettevõtjate finantsaruannete kajastatud summasid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütar-ettevõtjatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumuleeritud allahindlused.

(b) Muutused tütar-ettevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütar-ettevõtja üle ei kao, arvestatakse omakapitali tehingutena – see tähendab, kui tehinguid oma omanikeõigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglase väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütar-ettevõtjate müük

Kui kontsern kaotab kontrolli tütar-ettevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasesse väärtusesse ning bilansilise maksumuse muutusest tulenev vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algseks bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühisettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summasid selle tütar-ettevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui kontsern oleks seotud varad või kohustused

otse võõrandanud. See võib tähendada, et summad, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle kontsern omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20–50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeeringuobjekti omandamisjärgses kasumis (-kahjumis). Kontserni investeering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Kontserni osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja kontserni osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõtjate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeeringu bilansilise maksumuse korrigeerimisega. Kui kontserni osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta kontsern edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui kontsernil on seaduslik või faktiline kohustus täita sidusettevõtja kohustusi või ta on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Kontsern hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab kontsern väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjatelt”.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole” või „allapoole” suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

2.4 Segmendiaruandlus

Informatsioon ärisegmentide kohta on avaldatud nii, nagu aruandeid koostatakse kontsernisiseselt kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes vastutab ärisegmentidele vahendite eraldamise ning nende tegevuse tulemuste hindamise eest, on emaettevõtja juhatus.

2.5 Välisvaluuta konverteerimine

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Iga kontserni ettevõtja finantsaruannetes kajastatavad kirjed arvestatakse tema põhilise majanduskeskkonna valuutas, milles ettevõtja tegutseb (nn arvestusvaluuta). Konsolideeritud

raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on emaettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni esitusvaluuta. Aruanded on ümardatud lähima miljonini, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud ja saldod

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse kasutades tehingupäeval või väärtuse hindamise päeval (kui toimub ümberhindamine) kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud efektiivse riskimaandajana kajastatavate rahavoo riskimaandamisinstrumentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid, mida kajastatakse muus koondkasumis. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

(c) Kontserni kuuluvad ettevõtjad

Tütarettevõtjate, kelle arvestusvaluuta ei lange kokku esitusvaluutaga, finantstulemus ja -seisund arvestatakse ümber esitusvaluutasse, kasutades järgmisi protseduure:

- vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber aruande perioodi lõpu Euroopa Keskpanga kursi alusel;
- tulud ja kulud hinnatakse ümber perioodi keskmiste kurssidega (v.a juhul, kui seda keskmist ei saa lugeda tulude ja kulude tekkimise päeva kursside kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks; sel juhul tulud ja kulud hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga); ja
- kõik selle tulemusena tekkivad ümberhindluse vahed kajastatakse muus koondkasumis.

Välismaise tütar-ettevõtja omandamisel tekkinud firmaväärtust ning õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitatakse välismaise tütar-ettevõtja varade ja kohustustena ning hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu kursi alusel. Ümberhindluse vahed kajastatakse muus koondkasumis.

Ükski kontserni kuuluvatest tütar-ettevõtjatest ei tegutse hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

2.6 Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiaajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Lühiaajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

2.7 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalsed vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalsed põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumulieeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega. Ostetud põhivara soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele, teenustele ja tööjõule.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võla-instrumendiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale järgmiselt:

Hooned	30–40 aastat
Rajatised, sh elektriliinid	12,5–50 aastat
muud rajatised	10–60 aastat
Masinad ja seadmed, sh elektriülekaneseadmed	5–45 aastat
elektrijaamade seadmed	7–32 aastat
muud masinad ja seadmed	3–30 aastat
Muu põhivara	3–10 aastat

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aasta-inventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Vara bilansiline maksumus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui vara bilansiline maksumus on kõrgem tema hinnangulisest kaetavast väärtusest (lisa 2.9).

Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdüd varade jääkväärtus. Vastavad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“ või „Muud tegevuskulud“.

2.8 Immateriaalne vara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus) amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, samamoodi materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisega (v.a firmaväärtus). Määramata tähtajaga immateriaalse põhivara ning kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, võrreldes nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

(a) Firmaväärtus

Äriühenduses omandatud firmaväärtust ei amortiseerita, selle asemel jagatakse firmaväärtus väärtuse languse kontrollimiseks raha teenivatele üksustele ning viiakse iga aruandeperioodi lõpul (või tihemini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus sellele viitab) läbi raha teeniva üksuse väärtuse test. Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele, mis eeldatavasti saavad firmaväärtuse tekitanud äriühenduse sünergiast kasu. Firmaväärtus jagatakse raha teenivale üksusele või üksuste grupile, mis ei või olla suurem kui ärisegment. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlust edaspidi ei tühistata. Finantsseisundi aruandes kajastatakse firmaväärtust jääkmaksumuses (soetusmaksumus miinus väärtuse langus) (lisa 2.9). Tütarettevõtja müügist saadud kasumi või kahjumi arvestamisel arvestatakse firmaväärtuse jääkmaksumus müüdüd tütarettevõtja vara jääkmaksumuse hulka.

(b) Arendusväljaminekud

Arendustegevusega seotud kulutused on tekkinud uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja protsesside väljatöötamiseks. Arendustegevusega seotud kulutused kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38 kriteeriumid. Kapitaliseeritud arendustegevusega seotud kulutused amortiseeritakse perioodi jooksul, mil eeldatavasti uued tooted on kasutusel. Uue majandusüksuse asutamisega seotud välja minekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbiviidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskuludid ei kapitaliseerita.

(c) Lepingulised õigused

Äriühenduste käigus omandatud lepingulised õigused kajastatakse soetamise hetkel õiglases väärtuses ning pärast algset arvelevõtmist soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Lepingulised õigused amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil eeldatava lepingulise õiguse kehtivuse perioodi jooksul.

(d) Tarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel. Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arenduskulud, mis on otseselt seotud selliste eristatavate tarkvaraobjektide arendamise ja testimisega, mis on kontserni poolt kontrollitavad, kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tarkvara kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- juhatus kavatseb tarkvara valmis saada ja seda kasutada;
- tarkvara on võimalik kasutada;
- on võimalik näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;
- tarkvara arendustegevusega seotud kulutusi saab usaldusväärselt mõõta.

Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukuludid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arenduskulud, mis ei vasta eeltoodud tingimustele, kajastatakse kuludena. Arenduskuludid, mis on algselt kajastatud

kuludena, ei kajastata hilisemal perioodil varana. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 15 aastat.

(e) Maakasutusõigused

Immateriaalse varana kajastatakse kontserni kasuks seatud hoonestusõiguste ja servituutide eest tasutud väljamaksed, mis vastavad immateriaalse põhivarana kajastamise kriteeriumidele. Maakasutusõiguste kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil lepinguperioodil jooksul, mille pikkus võib olla kuni 99 aastat.

(f) Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Kontserni poolt kontrollitavaid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse immateriaalse käibevarana. Riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse nullmaksumuses. Juurde ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse ostuhinnas või ümberhindluse meetodil, kui kontsern on soetanud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud eeldatavast vajadusest rohkem ja need kavatakse müüa. Kasvuhoonegaaside emissioonikulu eraldi moodustatakse kontsernile kuuluvate või kontsernile tasuta eraldatavate kasvu hoonegaaside ühikute keskmises hinnas (lisa 2.24).

(g) Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena kajastatakse väljaminekuid, mis on seotud uuringuks õiguse omandamisega, topograafiliste, geoloogiliste, geokeemiliste ja

geofüüsiliste uuringutega, uurimusliku puurimisega, proovide võtmise ja maavarade kaevandamise tehnilise teostatavuse ja majandusliku tasuvuse hindamisega. Maavarade uuringu ja hindamise varad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Sõltuvalt varade olemusest liigitatakse maavarade uuringu ja hindamise varad kas immateriaalseteks või materiaalseks varadeks. Infrastruktuuri rajatiste ehitamise, paigaldamise ja komplekteerimise kulud võetakse arvele materiaalse põhivara objektidena, ülejäänud uurimise ja hindamise varad kajastatakse immateriaalsete varadena. Pärast algselt arvelevõtmist kajastatakse maavarade uuringu ja hindamise varasid soetusmaksumuse mudeli alusel. Maavarade uuringu ja hindamise varade väärtuse langust hinnatakse (lisa 2.9), kui on ilmnenud üks või mitu alljärgnevat asjaolu:

- periood, mil kontsernil on õigus teha uuringuid teatud piirkonnas, on lõppenud või lõpeb lähitulevikus ja selle pikendamist ei eeldata;
- olulisi väljaminekuid maavarade edaspidiseks uuringuks ja hindamiseks teatud piirkonnas ei ole eelarvestatud ega planeeritud;
- maavarade uuringu ja hindamise tulemusena teatud piirkonnas ei ole avastatud maavarade majanduslikult tasuvaid koguseid ja kontsern on otsustanud lõpetada sellise tegevuse antud piirkonnas;
- on olemas piisavaid andmeid, mis viitavad sellele, et kuigi arendustegevus teatud piirkonnas tõenäoliselt jätkub, on vähetõenäoline, et uuringu ja hindamise varade bilansiline maksumus kaetakse täielikult eduka arendustegevuse või müügi teel.

(h) Kaevandamisõigused

Kaevandamisõigusi kajastatakse finantsseisundi aruandes immateriaalse käibevarana või põhivarana sõltuvalt eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigilt tasuta saadud kaevandamisõigusi kajastatakse nullmaksumuses. Kaevandamisõiguste tasu, mida makstakse kaevandatud maavara koguse alusel, kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel (lisa 2.22).

2.9 Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid (näiteks firmaväärtust ja immateriaalseid varasid, mis ei ole veel kasutamiseks valmis) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas nende väärtuse langust. Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügi-kulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügi-kulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste raha voogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;
- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;
- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui kontsern tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohe kasumiaruandes kuluna.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara, v.a firmaväärtuse, kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti.

Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada. Firmaväärtuse väärtuse langusest kajastatud kahjumit järgmisel perioodil ei tühistata.

2.10 Põhivarade (või müügigruppide) liigitamine müügiks hoitavaks

Põhivara või müügigrupp liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiline jääkmaksumus kaetakse peamiselt müügi- tehinguga, mitte jätkuva kasutusega, ja müük on väga tõenäoline. Varasid hinnatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

2.11 Finantsvarad

2.11.1 Klassifitseerimine

Kontsernile kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse: õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ning laenud ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

(a) Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad on kauplemise eesmärgil hoitavad finantsvarad, mis on soetatud edasimüügiks lähitulevikus. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse ka tuletisinstrumente, v.a juhul, kui need on määratletud

ja efektiivsed riskimaandamisinstrumendid. Finantsseisundi aruandes kajastatakse kõiki sellesse kategooriasse kuuluvaid varasid käibevaradena.

(b) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruandeperioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Selliseid laenusid ja nõudeid kajastatakse põhivara- dena. Laenude ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid”, „Üle 3-kuulise tähta- ajaga deposiidid pankades”, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded”.

2.11.2 Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finants- varast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest. Õiglasel väärtuses muutustega läbi

kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglasel väärtusel. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kasumeid ja kahjumeid õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Finantstulud või -kulud” nende tekkimise perioodil (lisa 30). Intressitulu müügiotol finantsvaradelt ning laenudelt ja nõuetelt kajastatakse kasumiaruande finantstulude real (lisa 30). Kontsern ei ole saanud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil intressitulu ega dividenditulu õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt.

Börsil noteeritud finantsvarade õiglase väärtuse aluseks võetakse aruandeperioodi lõpul kehtinud pakkumishind. Börsil noteerimata finantsvarade õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse erinevaid hindamistehnikaid. Sõltuvalt finantsvara liigist võetakse aluseks sarnaste finantsvarade noteeritud turuhinnad, vahendajate noteeringud või hinnangulised diskonteeritud rahavood. Kontsern kasutab mitmeid erinevaid meetodeid ja teeb oletusi, mis põhinevad iga aruandeperioodi lõpu turutingimustel. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse leidmisel tuginetakse nii palju kui võimalik börsi noteeringutele.

2.12 Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvara ja finantskohustusi saldeeritakse ja esitatakse bilansis netosummana ainult siis, kui kontsernil on juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja kontsern kavatab neid kas saldeerida netoalusel või realiseerida vara

ja tasuda kohustuse samaaegselt. Juriidiliselt rakendatav õigus ei tohi olla sõltuv tulevatest sündmustest ning peab olema rakendatav tavalise äritegevuse käigus ning ettevõtte või tehingupartneri poolsete lepingurikkumiste, maksejõuetuse ning pankroti korral.

2.13 Finantsvarade väärtuse langus

Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavad finantsvarad. Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevase rahavoogusid, mida saab usaldusväärset prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste

tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Kui laenul või müügiotel finantsvaral on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära. Praktilistel kaalutlustel võib kontsern kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvatud turul jälgitavate hindade alusel.

Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidi reitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

2.14 Tuletisinstrumentid ja riskimaandamine

Tuletisinstrumente kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval ja hinnatakse edaspidi ümber nende õiglasele väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest. Kontsern kasutab rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on maandada vedelkütuste ja elektri hinna muutumise riski.

Tehingu sõlmimisel dokumenteerib kontsern riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte,

riskimaandamise eesmärgid ja erinevate riskimaandamistehingute sooritamise strateegia. Samuti dokumenteeritakse ja testitakse nii tehingu sõlmimisel kui ka jooksvalt seda, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumentid on efektiivsed maandatavate objektide rahavoogude muutuste tasaroveldamisel.

Riskimaandamise eesmärgil kasutatavate tuletisinstrumentide õiglased väärtused on esitatud lisas 14. Muus koondkasumis kajastatud riskimaandamisreservi liikumised on esitatud lisas 20. Riskimaandamise tuletisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on pikem kui 12 kuud, ja lühiajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on lühem kui 12 kuud. Kauplemise eesmärgil soetatud tuletisinstrumentid klassifitseeritakse lühiajalise vara või kohustusena.

(a) Rahavoo riskimaandamine

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseerivate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse (optsoonide puhul ainult sisemise väärtuse) muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumis. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse koheselt kasumiaruandes saldeeritult muude äritulude või muude tegevuskuludena.

Omakapitalis kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumisse või kahjumisse nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatav müük).

Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse või kui maandamine ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumidele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikul kajastamisel. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumendi kasum või kahjum kasumiaruandes kohe saldeeritult muu äritulu või muu tegevuskuluna.

Riskimaandamisinstrumendid, mis on kombineeritud erinevatest tuletisinstrumentidest kajastatakse kuni kõigi komponentide omandamiseni õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

(b) Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumente, mida ei ole määratletud riskimaandamisinstrumendina, kajastatakse õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande. Selliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes muu äritulu või muu tegevuskuluna.

(c) Tuletisinstrumendid oma tarbeks kaupade ostuks

Tuletisinstrumentide lepinguid, mis on sõlmitud ja mida edaspidi kasutatakse alusvaraks olevate kaupade saamiseks kooskõlas kontserni eeldatavate ostuvajadustega, kajastatakse analoogselt tavapärase kaupade ostuga. Näiteks futuurlepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks, mis on vajalikud kontserni elektritootmise eesmärgil, ei kajastata finantsseisundi aruandes tuletisinstrumentidena, vaid ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

kajastatakse futuurlepingute realiseerumise hetkel, kui ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud kantakse kontsernile üle, immateriaalsete varadena. Enne realiseerumise tähtaega tehingupartnerile tehtud maksed kajastatakse ettemaksetena immateriaalse põhivara eest.

Kui lepingute tingimused lubavad ühel osapoolel seda tasarveldada rahas või muu finantsinstrumendiga või lepingute sisuks olev alusvara on kergesti rahaks vahetatav, hinnatakse lepinguid, et teha kindlaks, kas nende suhtes saab rakendada arvestuspõhimõtteid, mida rakendatakse oma tarbeks kasutatavatele kaupadele. Lepinguid, mis ei vasta oma tarbeks kasutatavate kaupade arvestuspõhimõtete rakendamise tingimustele, kajastatakse tuletisinstrumentidena nagu eespool kirjeldatud.

2.15 Varud

Varud kajastatakse soetusmaksumusel või neto realiseerimisväärtuses, kui see on varude soetusmaksumusel madalam. Varude kulusse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata ja valmistoodangu soetusmaksumusel lülitatakse tooraine kulud, otsesed tööjõukulud ning muud otsesed ja kaudsed kulud (lähtudes tootmisprotsessi normaalkuludest). Varude soetusmaksumusel ei lülitata laenukasutuse kulutusi. Tooraine ja materjali varude soetusmaksumusel koosneb ostuhinnast, transpordikuludest ning muudest soetamisega otseselt seotud väljaminekutest.

Neto realiseerimisväärtuseks loetakse eeldatavat müügihinda, mida on vähendatud nende varude müügiga seotud kulutuste võrra.

2.16 Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või osutatud teenuste eest.

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse reservi. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Olulisi nõudeid hinnatakse individuaalselt. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas, mida korrigeeritakse lähtudes olemasolevatest tingimustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel ning selle arvutamiseks kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes muude tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse kasumiaruande rida „Muud tegevuskulud“.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtjani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.17 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse arvelduskontosid pankades ja raha teel pankadesse ning lühiajalisi kõrge likviidsusega investeringuid pankades.

2.18 Aktsiakapital ja kohustuslik reservkapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Uute aktsiate emiteerimisega otseselt kaasnevad vältimatud lisakulud kajastatakse omakapitalist mahaarvamisenä. Üldkoosoleku poolt otsustatud, kuid äriregistris veel registreerimata aktsiad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata aktsiakapital“.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab emaettevõtja moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuurus on 1/10 aktsiakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

2.19 Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuta hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglases väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.20 Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenulepingute sõlmimisel makstavaid teenustasusid kajastatakse laenukasutuse kuludena selles ulatuses, mille osas on tõenäoline, et kontsern laenu välja võtab. Sellised teenustasud kajastatakse finantsseisundi aruandes tulevaste perioodide kuludena ja kajastatakse laenukasutuse kuluna, kui laenu väljavõtmine aset leiab.

Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui kontsernil on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

2.21 Laenukasutuse kulutused

Üldotstarbelised ja kindla otstarbega laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud tingimustele vastavate varade soetamise, ehitamise ja tootmisega, milleks on vara, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, lisatakse varaobjektide soetusmaksumusse kuni hetkeni, mil varad on valmis nende ette nähtud kasutuseks või müügiks.

Kapitaliseeritavate laenukasutuste summat vähendatakse laenatud summade ajutisest investeerimisest teenitud tulu võrra.

Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kasumiaruandes kuludena nende tekkimise perioodil.

Rahavoogude aruandes on kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused kajastatud rea „Makstud intressid ja laenukulud“ koosseisus.

2.22 Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata. Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2015 on jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse

kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

(b) Muud maksuliigid Eestis

Kontserni kulused mõjutavad järgmised maksuliigid:

Maksuliik	Maksumäär
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	0,8% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	20/80 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Saastetasud	Saasteainete tonnimäärade alusel saasteainete viimise eest atmosfääri, veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse ning jäätmete keskkonda paigutamise eest
Põlevkivi kaevandamisõiguse tasu	0,275 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta (2016. aastal 0,275 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta)
Vee erikasutusõiguse tasu	1,62–171,78 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihist võetud vee kohta (2016. aastal 1,61–170,08 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihist võetud vee kohta)
Maamaks	0,1–2,5% maa maksustamishinnast aastas
Raskeveokimaks	3,50–232,60 eurot/kvartalis veoauto kohta
Elektrienergia aktsiisimaks	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta
Maagaasi aktsiisimaks	40,52 eurot/1000 m ³ maagaasi kohta (2016. aastal 33,77 eurot/1000 m ³ maagaasi kohta)
Põlevkivikütteõli aktsiisimaks	57 eurot/1000 kg põlevkivikütteõli kohta (2016. aastal 57 eurot/1000 kg põlevkivikütteõli kohta)
Põlevkivi aktsiisimaks	0,93 eurot gigadžauli kohta (2016. aastal 0,93 eurot gigadžauli kohta)
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	20/80 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludelt

(c) Tulumaksumäärad välisriikides, kus toimub kontserni tegevus

Läti	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Leedu	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Saksamaa	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 28,425% (kombineeritud äriühingu tulumaks ja ettevõtlustulumaks)
USA	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 35%
Jordaania	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 24%. Vastavalt Jordaania Kuningriigiga sõlmitud lepingutele on Jordan Oil Shale Energy täielikult ning Attarat Power Company 75%-i ulatuses vabastatud tulumaksust.
Holland	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 25%
Poola	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 19%
Soome	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 20%
Rootsi	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 22%

(d) Edasilükkunud tulumaks

Välismaal asuvates tütarettevõtjates kajastatakse edasilükkunud tulumaksu ajutistelt erinevustelt varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansiliste maksumuste vahel konsolideeritud aruannetes. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustuse kajastamisel kasutatakse bilansilise kohustuse meetodit. Edasilükkunud tulumaksukohustusi ei kajastata juhul, kui need tekivad firmaväärtuse esmasel arvelevõtmisel; samuti ei kajastata edasilükkunud tulumaksu, kui see tekib vara ja kohustuse esmasel arvelevõtmisel sellise tehingu puhul, mis ei ole äriühendus ja mis ei mõjuta tehingu toimumise ajal ei raamatupidamislikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit. Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäärasid, mis on jõustunud või realselt seadusega

sätetatud bilansipäeva seisuga ja mida eeldatavasti rakendatakse arvestuse aluseks oleva edasilükkunud tulumaksu vara realiseerimisel või tulumaksukohustuse tasumisel.

Edasilükkunud tulumaksu varasid kajastatakse kõigilt tütar- ja sidusettevõtjatesse tehtud investeeringutega seotud maharvatavatelt ajutistelt erinevustelt ainult sellises ulatuses, mille osas on tõenäoline, et ajutine erinevus tühistub tulevikus ja on küllaldaselt maksustatavat kasumit, mille vastu ajutist erinevust on võimalik kasutada.

Seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ega -kohustusi.

2.23 Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui kontsern otsustab lõpetada töösuhte töötajaga enne tavapärasest pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kontsern kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi varaseimal järgmisel kuupäeval: (a) kui kontsern ei saa enam tagasi võtta nende hüvitiste pakkumist ja (b) kui kontsern kajastab restruktureerimise kulusid, mis on IAS 37 reguleerimisalas ja mis hõlmab töösuhte lõpetamise hüvitiste maksmist. Kui töötajatele on tehtud pakkumine, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist, kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitised vastavalt pakkumise vastu võtnud töötajate

arvule. Hüvitised, mis makstakse välja hiljem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse. Restruktureerimiste käigus toimuvate koondamiste puhul moodustatakse koondamiseraldised (lisa 2.24).

Muud hüvitised töötajatele

Kollektiivlepingutest ja muudest lepingutest tulenevate endiste töötajate hüvitiste ning tervisekahjustuste hüvitiste katteks on moodustatud eraldised (lisa 2.24).

2.24 Eraldised

Eraldise kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine nõuab ressurssidest loobumist ja summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldise kajastatakse kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Eraldise suurenemist seoses realiseerumistähtaja lähenemisega kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna.

Eraldise kajastamisel lähtutakse juhtkonna hinnangust, kasutades vajadusel ekspertide abi. Eraldise ei moodustata tulevikus aset leidvate tegevuskahjumite katteks.

Mitmete sarnaste kohustuste olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalike väljaminekute tõenäosus kindlaks, vaadeldes kohustuste klassi kui üht tervikut. Kuigi iga üksiku objekti puhul võib ressursside vähenemise tõenäosus olla väike, võib kohustuste klassi osas tervikuna ressursside

teatav vähenemine osutada tõenäoliseks. Sellisel juhul eraldis kajastatakse (kui teised kajastamiskriteeriumid on täidetud).

Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korri-geeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldiste moodustamisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes äri kuludes või põhivara soetusmaksumuses, kui eraldise moodustamine on seotud demonteerimise, ümberpaigutamise või taastamis- või muu kohustusega, mis on tekkinud varaobjekti soetamise või varaobjekti teatud perioodi jooksul kasutamise tagajärjel.

Eraldise kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Kui eeldatakse, et teine osapool hüvitab mõned või kõik eraldise täitmiseks vajalikud kulutused, kajastatakse hüvitis juhul ja ainult juhul, kui hüvitise saamine pärast kohustuse täitmist kontserni poolt on praktiliselt kindel. Hüvitist käsitatakse eraldi varana. Hüvitisena kajastatud summa ei tohi ületada eraldise summat.

(a) Kollektiivlepingust tulenevate kohustuste ja tervisekahjustuste hüvitamise eraldised

Kui kontsernil on tekkinud kohustus maksta oma endistele töötajatele töösuhtejärgseid hüvitisi, moodustatakse nimetatud kulutuste katmiseks vastav eraldis. Eraldiste hindamisel võetakse arvesse võetud kohustustes seatud tingimused ning eeldatav väljamakseid saavate isikute arv.

Tervisekahjustuste hüvitamise eraldised moodustatakse kohutotsuste alusel väljamõistetud hüvitiste maksmiseks, võttes aluseks eeldatava väljamakse perioodi.

(b) Keskkonnakaitse eraldised

Keskkonnakaitse eraldised moodustatakse enne aruandeperioodi lõppu toimunud keskkonnakahjustuste suhtes juhul, kui nende kahjustuste likvideerimise nõue tuleneb seadusest või kui kontserni senine keskkonnaalane tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kahjustused vabatahtlikult likvideerida. Eraldiste määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning keskkonnakaitseliste tööde teostamisel saadud kogemusi.

(c) Mäetööde lõpetamise eraldised

Mäetööde lõpetamise eraldised moodustatakse kaevanduste ja karjäärade sulgemisega seotud kulutuste katmiseks, kui kulutuste tegemise nõue tuleneb seadusest. Eraldiste määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning mäetööde lõpetamisega seotud tööde teostamisel saadud kogemusi.

(d) Koondamiseraldised

Koondamiseraldised on moodustatud töötajate koondamisega seotud kulutuste katteks, kui kontsern on avalikustanud restruktureerimiskava, milles on kirjeldatud kavaga kaasnevaid kulutusi, mõjutatud äritegevust või äritegevuse osa, peamisi ümberstruktureerimisest mõjutatud asukohti, oma töölepingu lõpetamise eest hüvitist saavate töötajate asukohti, funktsioone ja hinnangulist arvu, plaani rakendamise ajakava, ning on tekitanud asjaomastes isikutes õigustatud ootuse, et kontsern teostab ümberstruktureerimise, olles kas alustanud

kõnealuse kava elluviimist või teavitanud asjaomaseid isikuid kava põhipunktidest.

(e) Varade demonteerimise kulude eraldised

Varade demontaažikulude eraldised moodustatakse varade tulevase demonteerimisega seotud hinnanguliste kulutuste katteks, kui varade demonteerimise kohustus tuleneb seadusest või kui kontserni senine tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kulutused teha. Varade demontaažikulude nüüdisväärtus kajastatakse põhivara soetusmaksumuses.

(f) Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldised

Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis moodustatakse kasvuhoonegaaside emissiooniga seotud seadusest tulenevate kohustuste katmiseks kontsernile kuuluvate või kontsernile tasuta eraldatavate kasvuhoonegaaside ühikute keskmises hinnas. Kui kontsern loovutab kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud riigile emiteeritud kasvuhoonegaaside katteks, vähendatakse võrdses koguses ja summas eraldist ja immateriaalset käibevara (lisa 2.8).

(g) Eraldis kahjulike lepingute suhtes

Eraldis kahjulike lepingute suhtes moodustatakse, kui kontsern on sõlminud lepingu, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku kasu. Eraldis moodustatakse summas, mis on väiksem kahest järgnevast: lepingu täitmisega kaasnev kahjum (lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud) või lepingu katkestamisega kaasnev leppetrahv.

(h) Lepingust tulenevate kohustuste eraldis

Lepingust tulenevate kohustuste eraldis moodustatakse selliste lepingust tulenevate kohustuste katmiseks, mille realiseerumise aeg või suurus ei ole kindlad.

2.25 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

2.26 Tulude arvestus

Tulu mõõdetakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglasel väärtuses. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra pärast kontsernisest tehingute elimineerimist. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et kontsern saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurus loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

(a) Elektrienergia ja võrguteenuste müügi arvestus

Müügitulu kajastamise aluseks on klientide arvestite näidud. Kliendid teatavad näidud tegeliku tarbimise alusel või need võetakse kauglugemise teel või prognoositakse tarbimisgraafikute alusel. Lisaks võetakse arvesse ka aruandeperioodi lõpu seisuga teatamata, hilinemisega teatatud ning hinnanguliselt

valesti teatatud näidud, mille tulemusena kajastab müügitulu täpsemalt tegelikku elektrienergia tarbimist.

(b) Liitumistasude arvestus

Elektrivõrguga liitumisel tasuvad kliendid liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks tehtavad kulutused. Liitumistasud kajastatakse tuluna liitumise tarvis soetatud varade keskmise eluea jooksul. Liitumistasude keskmine amortisatsiooniperiood on 32 aastat. Tuludesse kandmata liitumistasu kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajaliste tulevaste perioodide tuludena.

(c) Teenustasu kajastamine valmidusastme meetodil

Lõpetamata ja lõpetatud, kuid tellijatele veel üle andmata teenustelt saadud tulu kajastamisel rakendatakse valmidusastme meetodit. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu proportsionaalselt ja samades perioodides teenuse osutamisega kaasnevate kuludega. Valmidusastme meetodil arvestatud tulu, mille kohta ei ole tellijale arvet väljastatud, kajastatakse finantsseisundi aruandes viitlaekumisena. Kui aruandeperioodi lõpu seisuga ületab tellijale esitatud vahearvete summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse tellijatelt enamlaekunud summa viitvõlana.

(d) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärset hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

(e) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse, kui kontsernil on tekkinud dividendide saamise õigus.

2.27 Sihtfinantseerimine

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglasest väärtusest, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise arvel soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

2.28 Rendid

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalirendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

(a) Kontserni ettevõtja on rentnik

Kasutusrendi maksed (vähendatuna rendileandjalt saadud stiimulite võrra) kajastatakse võrdsetes osades kuluna kasumiaruandes rendiperioodi jooksul.

(b) Kontserni ettevõtja on rendileandja

Kasutusrendi tingimustel välja renditud varade suhtes kohaldatakse materiaalsele põhivarale kehtestatud arvestusprintsiipe. Rendiperioodi jooksul saadavad maksed kajastatakse kasumiaruandes tuluna rendiperioodi jooksul.

2.29 Dividendide maksmine

Dividende kajastatakse nende väljakuulutamisel jaotamata kasumi vähendamisenä ning kohustusena aktsionäri ees.

2.30 Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, Eesti Energia ASi nõukogu ja juhatuse liikmed ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada kontserni finants- ja äriotsuseid. Kuna Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse kontserni seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

3. Finantsriskide juhtimine

3.1 Finantsriskid

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finants-turu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Riskijuhtimise valdkonda kontsernis juhib juhatuse esimehele ja auditikomiteele alluv riskijuhtimise- ja siseauditi teenistus, kes vastutab kontserni riskijuhtimissüsteemi väljaarendamise, rakendumise ja töökorras hoidmise eest. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil. Kontserni likviidsus-, intressi- ja valuutariske juhitakse emaettevõtja finantsosakonnas.

3.1.1 Tururiskid

3.1.1.1. Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Valuutariskide vältimiseks sõlmitakse pikaajalised võlakohustused ning elektri ekspordi lepingud eurodes. Kontserni

peamine valuutarisk on seotud sidusettevõtjale USA dollarites antud laenuga (lisa 13), lisaks on mõned üksikud hanke- ja muud lepingud sõlmitud kontserni ettevõtjate arvestusvaluutast erinevas valuutas. Valdava osa sellistest tehingutest moodustavad USA dollarites sõlmitud tehingud.

Aruandeperioodi lõpu seisuga olid kontsernil järgmised USA dollarites fikseeritud finantsvarad ja -kohustused.

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 17)	2,7	0,3
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 35)	7,1	48,5
Võlad hankijatele ja muud võlad	3,5	0,3

Kui USA dollari vahetuskurss euro suhtes oleks seisuga 31. detsember 2017 olnud 14 % (31. detsember 2016: 10%) võrra kõrgem või madalam (kõigi muude näitajate samaks jäädes) oleks kontserni aruandeperioodi kasum olnud 0,4 mln euro võrra suurem/väiksem (2016: 4,6 mln euro võrra suurem/väiksem) tulenevalt raha ja raha ekvivalentide, ostjate nõuete ja muude nõuete ning hankijatele võlgnevuse ja muude võlgade saldode ümberhindlusest.

3.1.1.2 Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Hinnariskist on mõjutatud kontserni poolt toodetavate kaupade ja osutatavate teenuste müük vabaturutingimustes, tootmiseks vajalike ressursside ost ning õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

3.1.1.2.1 Kaupade ja teenuste hinnarisk

Olulisemad kaupade ja teenuste hinnariskid on elektrienergia ja vedelkütuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ning müügi hinnarisk. Kaupade ja teenuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu hinnariski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid tuletisinstrumente. Elektrienergia hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *forward*-lepinguid, mis on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks igal kauplemistunnil. Elektribörsi Nord Pooli kaudu müüdava elektrienergia tulevikutehingute maht sõltub elektrienergia turuhinna ja kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna vahest ning planeeritud elektrienergia tootmismahust.

Vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *swap*- ja optsoonitehinguid. Nende tehingutega kohustub kontsern või tehingupartner maksma fikseeritud hinna ja turuhinna vahe arvestusperioodil. Kontserni riskimaandamise põhimõtete kohaselt on riskimaandamistehingute teostamise eesmärgiks kindlustada etteantud kasum pärast muutuvkulusid. Alusvara kogus, mille riske maandatakse, määratakse iga perioodi kohta eraldi. Hinnariski maandamise tehingutele on seatud hinna alampiir, millest alates tehinguid võib sooritada. Tehingute sooritamise maht sõltub alusperioodi ajahorisondist ja pakutavast lepinguhinnast.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostmise vajadus tekib, kui CO₂ emissioon ületab riigi poolt tasuta eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna

muutuse riski maandamiseks kasutab kontsern optiooni- ja *futuur*-lepinguid (lisa 14). Vastavalt kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute riskijuhtimise strateegiale ostetakse puudujääv kogus hajutatult kogu aasta jooksul, lähtudes eeldatavast kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinnast ja puudujäägist.

3.1.1.3 Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu.

Rahavoogude intressimäära risk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Intressimäära riski hindamisel kasutatakse tundlikkuse analüüsi. Kontserni intressimäära riskide maandamisel järgitakse põhimõtet, et fikseeritud intressimääraga võlakohustuste osatähtsus portfellis peab olema üle 50%. Kontsern on suures osas lukustanud riski, mis tuleneb intressi baasmäär muutustest. Majandusaasta lõpu seisuga oli 100% võlakohustuste puhul baasintressimäär lukustatud võlakohustuse tähtajani (31. detsember 2016: 95% võlakohustuste puhul baasintressimäär lukustatud võlakohustuse tähtajani ning 5% puhul ujuva baasmääraga).

Sellest tulenevalt ei avalda turuintressimäära muutused olulist mõju kontserni võlakohustustele, küll aga võivad mõjutada võlakohustuste õiglast väärtust. Üleöödeposiidid ja tähtajalised

deposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski. Võimalikud muudatused muude intressi kandvate finantsvarade intressimäärades ei oleks avaldanud olulist mõju kontserni aruandeaasta kasumile.

3.1.2 Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et kontsernile tekib rahaline kaotus, mille on põhjustanud finantsinstrumendi teine osapool, kes ei suuda oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Kontserni vabade vahendite paigutamise põhimõtete kohaselt juhendatakse lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel järgmistest printsiipidest:

- kapitali säilimine;
- likviidsuse tagamine õigel ajahetkel äritegevuse vajadusteks;
- eelnevat kahte eesmärki arvestades optimaalne tootlus.

Lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada järgmistesse kodu- ja välismaistesse finantsinstrumentidesse:

- rahaturu- ja intressifondid, mille osakuid või aktsiaid on võimalik regulaarselt lunastada või müüa;
- krediidasutuste hoiused;
- vabalt kaubeldavad võlakirjad ja muud vabalt kaubeldavad võlakohustused.

Nõuded finantsinstrumendi (sh riskimaandamistingute) emitentidele/teingu vastaspoolte krediidiriski tasemele ning iga vastaspoole maksimaalsed positsioonid kehtestab kontserni finantsriskide komitee.

Vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada üksnes eurodes nomineeritud finantsinstrumentidesse. Lisaks on kehtestatud nõuded finantsinstrumentide tähtajale ning hajutamisele.

Klientide tähtjaks tasumata võlaga tegeldakse selleks moodustatud osakondades. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse automatiseeritud meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist, millele võib järgneda väljalülitamine elektrivõrgust. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Erikokkulepete sõlmimine on selleks moodustatud võlakomisjonide pädevuses.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa aruandeperioodi lõpu seisuga oli järgmine:

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 12 ja 13)*	123,9	232,8
Arvelduskontod ja raha ekvivalentidena kajastatavad deposiidid pankades (lisa 12, 15 ja 17)	298,7	223,3
Positiivse väärtusega tuletisinstrumentid (lisad 3.3, 12, 14 ja 15)	3,5	1,4
Kokku krediidiriskile avatud summa	426,1	457,6

* Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus ettemaksud

Nõuetest ostjate vastu on maha arvatud nõuete allahindlused. Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et puudub oluline kahjumi risk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat. Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Täiendav info krediidiriski kohta on avalikustatud lisades 13 ja 15.

3.1.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusrisi maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenu, võlakirjad ja kommertspaberid.

Kontsern jaotab likviidsusrisi lühiajaliseks ja pikaajaliseks likviidsusriskiks. Lühiajaline likviidsusrisk on risk, et kontserni pangakontodel ei ole piisavalt raha jooksvate maksekohustuste täitmiseks. Pikaajaline likviidsusrisk on risk, et kontsernil ei ole piisavalt vaba raha või muid likviidsuse allikaid, et katta tuleviku likviidsusvajadust oma äriplaani elluviimiseks ja kohustuste täitmiseks või et kontsern peab seetõttu vabu vahendeid kaasama kiirustades ja mitteoptimaalsetel tingimustel. Lühiajalist likviidsusrisi maandatakse sellega, et kontsern hoiab teatavat vaba raha puhvrit pangakontodel tagamaks piisavate vahendite olemasolu ka juhul, kui rahavoo prognoosist esineb kõrvalekaldeid. Pikaajalist likviidsusrisi maandatakse sellega, et kontsern prognoosib regulaarselt vähemalt järgneva 12 kuu likviidsusvajadust (sh võetakse arvesse rahavajadus investeringuteks, laenu tagasimakseteks ja dividendideks ning positiivsena äritegevusest teenitav rahavoog) ja hoiab piisavat

likviidsuspuhvrit likviidsusvajaduse teenindamiseks vabade rahaliste vahendite, väljavõtmata investeerimislaenude ja likviidsuslaenu limiitide näol. Likviidsusriski juhitakse kontserni tasandil emaettevõtja finantsosakonnas.

Seisuga 31. detsember 2017 oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 298,7 mln eurot (31. detsember 2016: 223,3 mln eurot). Lisaks oli majandusaasta lõpu seisuga väljavõtmata laenusid 150,0 mln euro ulatuses (31. detsember 2016: 220,0 mln eurot) (lisa 21). SEB ja OP Corporate

pangaga on sõlmitud muutuva intressimääraga kahepoolsed likviidsuslaenulepingud tähtajaga viis aastat (2020. aasta juuli).

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste (sh netomaksega tuletisinstrumentide) jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Aruandeperioodi lõpust 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate kohustuste summa, v.a võla-kohustused, on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2017 (miljonites eurodes):

miljonites eurodes	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 12 ja 21)*	195,6	272,3	568,4	1 036,3	881,1
Tuletisinstrumentid (lisad 3.3, 12 ja 14)	18,2	-	-	18,2	18,2
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 12 ja 22)	114,0	1,5	-	115,5	115,5
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 22)	62,5	-	-	62,5	62,5
Kokku	390,3	273,8	568,4	1 232,5	1 077,3

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2017 kehtinud intressimäärade alusel

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2016 (miljonites eurodes):

miljonites eurodes	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 12 ja 21)*	39,5	485,0	599,3	1 123,8	939,9
Tuletisinstrumentid (lisad 3.3, 12 ja 14)	16,5	6,1	-	22,6	22,6
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 12 ja 22)	95,7	1,8	-	97,5	97,5
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 22)	53,1	-	-	53,1	53,1
Kokku	204,8	492,9	599,3	1 297,0	1 113,1

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2016 kehtinud intressimäärade alusel

Informatsioon väljamakstavate dividendide kohta, mis kuulutatakse välja ja kuuluvad maksmisele pärast aruandeperioodi lõppu, on avalikustatud lisas 19.

3.2 Kapitali juhtimine

Eesti Energia ASi kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta teeb Eesti Vabariik (Rahandusministeeriumi kaudu). Igal majandusaastal määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega Eesti Energia ASi poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma (lisad 18 ja 19).

Kontsern järgib strateegiat, mille kohaselt ei tohi netovõlg ületada EBITDA-d rohkem kui 3,5 korda ning omakapitali suhe varadesse peab olema üle 50%. Seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 oli kontserni netovõla suhe EBITDA-sse ning omakapitali suhe varadesse järgmine (miljonites eurodes):

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Võlakohustused (lisad 3.1, 12 ja 21)	881,1	939,9
Miinus: raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 12, ja 17)	-298,7	-223,3
Netovõlg	582,4	716,6
Omakapital kokku	1 763,9	1 698,0
EBITDA*	264,2	327,3
Varad	3 142,5	3 087,2
Netovõlg/EBITDA	2,2	2,2
Omakapital/varad	56%	55%
Kapital kokku (netovõlg + omakapital kokku)	2 346,3	2 414,6
Võla- ja omakapitali suhe	25%	30%

* EBITDA kasum enne finants-, maksu-, ning põhivara kulumi- ja väärtuse languse kulusid

3.3 Õiglane väärtus

Kontserni hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatavatest jääkväärtustest, v.a võlakirjad (õiglase väärtus arvestatud õiglase väärtuse hierarhia tasemele 1 liigitatavate sisenditega, lisa 21). Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete ning laenuõuete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega. Avalikustamise eesmärgil leitakse finantskohustuste õiglase väärtus tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav kontserni sarnastele finantsinstrumentidele.

Alljärgnevat tabelites on toodud õiglases väärtuses kajastatavate finantsinstrumentide analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevaid tasemeid defineeritakse järgmiselt:

- identsete varade või kohustiste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel (tase 1);
- muud sisendid kui 1. tasemele liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad (tase 2);
- vara või kohustise puhul mittejälgitavad sisendid (tase 3).

Alljärgnevas tabelis on toodud kontserni varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglases väärtuses vastavalt õiglase väärtuse hierarhia tasemetele seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016:

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2017			
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Varad				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12, 14 ja 15)	0,6	2,1	-	2,7
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 12, 14 ja 15)	0,8	-	-	0,8
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 12, 14 ja 15)	1,4	2,1	-	3,5
Kohustused				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12, 14 ja 15)	-	1,3	-	1,3
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 12, 14 ja 15)	-	16,9	-	16,9
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 12 ja 14)	-	18,2	-	18,2

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2016			
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Varad				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12, 14 ja 15)	0,4	0,4	-	0,8
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 12, 14 ja 15)	-	-0,1	0,7	0,6
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 12, 14 ja 15)	0,4	0,3	0,7	1,4
Kohustused				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12, 14 ja 15)	-	2,0	-	2,0
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 12, 14 ja 15)	1,3	19,3	-	20,6
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 12 ja 14)	1,3	21,3	-	22,6

(a) Finantsinstrumendid tasemel 1

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on noteeritud turuhinnad aruandeperioodi lõpu seisuga. Turgu peetakse aktiivseks, kui noteeritud hinnad on lihtsalt ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusharu grupilt, hindamisteenistusel või regulatiivselt organilt ja need kujutavad tegelike ja regulaarselt aset leidvate turutingimustel toimuvate tehingute hindasid. Kontserni finantsvarade noteeritud turuhinnaks on nende hetke pakkumishind.

Tasemele 1 on klassifitseeritud kontserni Nasdaq OMX-is kliiritud elektri tuletistehingud.

(b) Finantsinstrumendid tasemel 2

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik kontserni enda hinnangutele. Instrument liigitatakse tasemel 2, kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse instrument tasemele 3. Kauplemisderivatiivide ja rahavoogude riskimaandamisinstrumentide väärtuse leidmisel kasutatakse Nasdaq OMX, ICE, Platt's European Marcetscani ning Nymexi noteeringuid.

- *Forward*-, *swap*- ja futuurlepingute õiglase väärtus on leitud bilansipäeva *forward*hindade alusel, mille alusel arvutatud väärtus on diskonteeritud tagasi nüüdisväärtusesse.

(c) Finantsinstrumendid tasemel 3

Kõik 3. taseme finantsinstrumendid on optsioonid. Optsiioonide õiglane väärtus on leitud Turnbull-Wakemani aasia tüüpi optsioonide hindamise analüütilise lahendiga, mille sisenditena kasutatakse futuuride hinda, täitmishinda, alusvara volatiilsuse

määra, riskivaba intressimäära, kehtivuse lõpuni jäänud aja-perioodi, keskmise arvutamise alguseni jäänud ajaperioodi ja eelnevalt realiseerunud keskmist futuuride hinda keskmise arvestamise perioodil.

Alljärgnevas tabelis on esitatud muutused tasemele 3 klassifitseeritud finantsinstrumentide osas 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaastal:

miljonites eurodes	Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	Kokku
Algsaldo	0,7	0,7
Laekumised (-) / tasumised (+) realiseerunud tehingutest	-0,7	-0,7
Lõppsaldo	-	-
<i>Kokku perioodi kohta arvestatud kasumid(+)/kahjumid(-) aruandeperioodi lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt, mis on kajastatud kasumiaruandes muude ärituludena või muude tegevuskuludena</i>	-	-
Kasumiaruandes kajastatud realiseerumata kasumi (+) / kahjumi (-) muutus aruandeperioodi lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt aruandeperioodil	-	-

Alljärgnevas tabelis on esitatud muutused tasemele 3 klassifitseeritud finantsinstrumentide osas 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaastal:

miljonites eurodes	Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	Kokku
Algsaldo	23,6	23,6
Kasumiaruandes kajastatud kasumid (+) / kahjumid (-)	4,8	4,8
Riskimaandamise reservis kajastatud kasumid (+) / kahjumid (-)	-7,3	-7,3
Laekumised (-) / tasumised (+) realiseerunud tehingutest	-20,4	-20,4
Lõppsaldo	0,7	0,7
<i>Kokku perioodi kohta arvestatud kasumid(+)/kahjumid(-) aruandeperioodi lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt, mis on kajastatud kasumiaruandes muude ärituludena või muude tegevuskuludena</i>	0,6	0,6
Kasumiaruandes kajastatud realiseerumata kasumi (+) / kahjumi (-) muutus aruandeperioodi lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt aruandeperioodil	-0,1	-0,1

3.4 Finantsvarade ja -kohustuste tasaarveldus

(a) Finantsvarad

Alljärgnevate finantsvarade osas on rakendatud tasaarveldust:

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2017				
	Finantsvarade brutosumma	Finantsseisundi aruandes tasaarveldatud finantskohustuste brutosumma	Finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansis saldeerimata summad	Netosumma
Tuletisinstrumendid	5,0	-1,5	3,5	-1,0	2,5

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2016				
	Finantsvarade brutosumma	Finantsseisundi aruandes tasaarveldatud finantskohustuste brutosumma	Finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansis saldeerimata summad	Netosumma
Tuletisinstrumendid	22,1	-20,7	1,4	-1,3	0,1

(b) Finantskohustused

Alljärgnevate finantskohustuste osas on rakendatud tasaarveldust:

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2017				
	Finantskohustuste brutosumma	Finantsseisundi aruandes tasaarveldatud finantsvarade brutosumma	Finantsseisundi aruandes kajastatud finantskohustuste netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansis saldeerimata summad	Netosumma
Tuletisinstrumendid	19,7	-1,5	18,2	-1,0	17,2

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2016				
	Finantskohustuste brutosumma	Finantsseisundi aruandes tasaarveldatud finantsvarade brutosumma	Finantsseisundi aruandes kajastatud finantskohustuste netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansis saldeerimata summad	Netosumma
Tuletisinstrumendid	43,3	-20,7	22,6	-1,3	21,3

Lepingud kontserni ja tehingupartnerite vahel lubavad reeglina tasaarvestust konkreetse üksikteingu lõikes kui vastastikud

nõuded on samas valuutas. Mõningates lepingutes on lubatud tasaarveldust teha kahe või enama teingu lõikes.

4. Olulised raamatupidamishinnangud

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

(a) Materiaalse põhivara kasuliku eluea hindamine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Seisuga 31. detsember 2017 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 2 474,5 mln eurot (31. detsember 2016: 2 469,3 mln eurot), aruandeperioodi amortisatsioonikulu oli 132,4 mln eurot (2016: 138,5 mln eurot) (lisa 6). Kui amortisatsioonimäärad muutuksid 10% võrra, muutuks aastane amortisatsioonikulu 13,2 mln euro võrra (2016: 13,9 mln euro võrra).

(b) Materiaalse ja immateriaalse põhivara kaetava väärtuse hindamine

Kontsernis on vastavalt vajadusele läbi viidud materiaalse ja immateriaalse põhivara kaetava väärtuse teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse mitmeid juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ning müügist tulenevate ning varade hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ja kasvumäärade ning toetuste saamise tõenäosuse kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, elektrienergia tarbimise ja müügihinna kohta, varade õiglase väärtuse määramisel kasutatakse ka eksperthinnanguid. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada täiendavate allahindluste tegemist või varem tehtud allahindluste osalist või täielikku tühistamist. Võrguteenuse osutamiseks kasutatava põhivara kaetavat väärtust mõjutab Konkurentsiamet, kes määrab nendelt varadelt teenitava tulu põhjendatud tootluse määra. Kui võrguteenuse osutamisega seotud tulud, kulud ja investeeringud jäävad ettenähtud piiridesse, tagab müügist saadav tulu nende varade põhjendatud tootlikkuse. Informatsioon aruandeperioodil arvestatud varade väärtuse languste kohta on avalikustatud lisades 6 ja 8.

(c) Eraldise moodustamine ja ümberhindamine

Seisuga 31. detsember 2017 oli kontsernis moodustatud keskkonnakaitselisi, mäetööde lõpetamise, varade demondeerimise, töötajate ja lepingutega seotud eraldisi kokku 39,0 mln euro eest (31. detsember 2016: 41,5 mln euro eest) (lisa 24). Nimetatud kohustuste realiseerumise aeg ja/või

summa ei ole kindlad. Eraldiste nüüdisväärtuse määramisel on kasutatud mitmeid juhtkonna hinnanguid ja eeldusi kulutuste suuruse, inflatsioonimäära, väljamaksete perioodi ning aja kohta. Tegelikud kohustused võivad osutuda siiski suuremateks või väiksemateks sõltuvalt muudatustest õigusnormides, arengust keskkonnareostuse likvideerimiseks vajalikus tehnoloogias ning kolmandate osapoolte finantseerimisest.

(d) Tingimuslikud varad ja kohustused

Tingimuslike varade ja kohustuste hindamisel kasutab juhtkond eelnevat kogemust, üldist informatsiooni majandus- ja sotsiaalkeskonna kohta ning tuleviku sündmuste eeldusi ja tingimusi, mis põhinevad parimatel teadmistel olukorrast. Täiendav info on avaldatud lisa 33.

(e) Riskimaandamisinstrumentide efektiivsuse hindamine

Kontsernil on olulises mahus tehtud tulevikutehinguid elektrienergia ja vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust, mis tähendab, et efektiivsete riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse muus koondkasumis. Riskimaandamise efektiivsuse hindamine tugineb juhtkonna hinnangutele eeldatavate tulevikus aset leidvate elektrienergia ja vedelkütuste müügitehingute ning muude tingimuste osas. Kui riskimaandamisinstrumendid peaksid osutama ebaefektiivseteks, tuleks kogu kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest kajastada kasumiaruandes. Seisuga

31. detsember 2017 oli riskimaandamise reservi summa -12,2 mln eurot (31. detsember 2016: -28,5 mln eurot) (lisa 20).

(f) Saadud leppetrahvi raamatupidamislik kajastamine

2017. aasta kasumiaruandes real "Muud äritulud" kajastati leppetrahvi kokku 30,9 mln eurot (2016: 68,6 mln eurot). General Electric (GE) (sh Alstom Estonia AS, GE Power Sp.z o.o ja Alstom Power Systems) ja Enefit Energiatootmine AS (Eesti Energia AS 100% tütarettevõtja) sõlmisid 2016. aastal kokkuleppe, mille kohaselt kohustus GE kompenseerima Enefit Energiatootmise AS-le Auvere elektriijaama üleandmise hilinemise eest leppetrahvi kuni elektriijaama lõpliku üleandamiseni. Varasemate kokkulepete alusel oli GE kohustatud lõpetama Auvere elektriijaama ehituse ning elektriijaama Eesti Energiale üle andma 2015.aasta novembris. Jaama üleandmine on lükkunud edasi, kuna elektriijaam ei vasta täielikult heitmete piirnormidele. Kompensatsioon katab Eesti Energia poolt saamata jäänud tulu perioodil jaanuar 2017 kuni detsember 2017 (2016. aastal kuni detsember 2016)

5. Segmendiaruandlus

Juhatus kasutab kontserni majandustulemuste hindamiseks ja juhtimisotsuste tegemiseks tootepõhist raporteerimist. Kontsern on määranud põhitooted ja -teenused ehk väärtustloovad üksused, mis toodavad kontserniväliseid tulusid ja kasumit, ning on üles ehitanud metoodika, mille alusel jaotatakse tulud ja kulud ning varad toodetele.

Kontsernis on eristatud kolm peamist toodet ja teenust, mida esitatakse eraldi avalikustatavate segmentidena, ja mitmed väiksemad tooted ja teenused, mis on esitatud koos kui "Muud segmentid":

1. elektrienergia (nii taastuvatest kui ka mittetaastuvatest allikatest elektrienergia tootmine ja müük ning energia-kaubandus);
2. võrguteenused (võrguteenuste müük reguleeritud turul ja Elektrilevi lisateenuste müük);
3. vedelkütused (vedelkütuste tootmine ja müük);
4. muud segmentid (sh soojuste tootmine ja müük, energeetikaseadmete ehitus ja sellega seotud teenused, vanametalli müük, kaevandustoodete müük, gaasienergia müük, muud tooted ja teenused).

Muud segmentid sisaldavad kõrvaltooteid, mille osakaal üksikult nii kontserni müügitulust kui ka EBITDA-st on ebaoluline. Ükski nendest kõrvaltoodetest ei ületa kvantitatiivseid kriteeriume, mille puhul oleks nõutav nende kohta eraldi informatsiooni avalikustamine.

Segmenti tulud hõlmavad ainult tulusid välistelt klientidelt, mis on saadud vastavate toodete ja teenuste müügist.

Kõik kontserni ärikulud on jagatud toodetele ja teenustele, mille tootmise või osutamisega need on seotud. Kui toode (näiteks elektrienergia) on toodetud mitme kontserni äriüksuse poolt vertikaalselt integreeritud väärtusahelas, siis sellega seotud kulud hõlmavad kõigi üksuste tootmiskulusid, mis on selle toote valmistamises osalenud (näiteks elektrienergia kulu hõlmab selle tootmiseks kasutatud põlevkivi kulu). Kontserni üldkulud on jaotatud toodetele ja teenustele proportsionaalselt vastavalt osutatud teenustele.

Juhatus hindab segmentide tulemusi peamiselt EBITDA alusel, aga jälgib lisaks ka ärikasumit. Finantstulusid ja -kulusid ning tulumaksukulu ei jaotata segmentide vahel.

Kontserni varad on jaotatud segmentidele samas proportsioonis kuludega. Kohustusi segmentidele ei jaotata, kuna neid juhitakse tsentraalselt kontserni finantsosakonna poolt.

Kuna segmentid põhinevad kontsernist välja müüdavatel toodetel ja teenustel (ja mitte juriidilistel isikutel), puuduvad segmentidevahelised tehingud, mida oleks vaja elimineerida.

Võrgutasude hinnad kuuluvad elektrituruseaduse kohaselt kooskõlastamisele Konkurentsiameti poolt. Konkurentsiamet on koostatud hindade kooskõlastamise metoodika, mis võtab arvesse kulusid, mis on vajalikud õiguslike kohustuste täitmiseks ning tagab põhjendatud tulukuse investeeritud kapitalilt. Reeglina loeb Konkurentsiamet investeeritud kapitaliks aasta

5. Segmendiaruandlus, järg

keskmist põhivarade jääkväärtust, millele on lisatud 5% välis- tuludest. Põhjendatud tulukuse määraks on ettevõtte kaalutud keskmine kapitali hind (WACC). Ülejäänud segmentide müü- gihinnad ei ole reguleeritud õigusaktidega.

Samuti peavad vastavalt kaugkütteseadusele Konkurentsi- ametiga kooskõlastama müüdava soojuse piirhinna soojus- ettevõtjad, kes müüvad soojust tarbijatele või võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijatele või toodavad soojust elektri ja soo- juse koostootmise protsessis.

Müügitulu

Emaettevõtja juhatusele esitatavates aruannetes on kontserni- väliste klientide müügitulu arvestamisel kasutatud samu arvestuspõhimõtteid nagu konsolideeritud kasumiaruande koostamisel.

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Kontserniväliste klientide müügitulu		
Elektrienergia	350,8	348,8
Võrguteenused	247,4	252,7
Vedelkütused	86,1	67,0
Muud	69,6	73,5
Kokku	753,9	742,1

EBITDA

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016*
EBITDA		
Elektrienergia	98,0	117,8
Võrguteenused	107,0	112,6
Vedelkütused	23,9	9,6
Muud	35,3	87,3
Kokku	264,2	327,3
Põhivara kulum ja amortisatsioon (lisad 6 ja 8)	-135,8	-143,4
Neto finantstulud (-kulud)	-18,9	-13,8
Investeeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	2,7	1,0
Kasum enne tulumaksustamist	112,2	171,1

*Võrdlusandmeid on muudetud seoses kulude jaotusmetoodika muutusega, mille tulemusena õlitöös- tuse kasum/kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse vedelkütuste segmendis. Varasemalt kajas- tati õlitööstuste kasum valuutakursi muutusest segmendis Muud ning kahjum valuutakursi muutusest oli kajastatud kui tootmiskulu komponent ehk kajastus segmentides vastavalt vedelkütuste müügile. Samuti on täpsustatud Kaevanduste põlevkivikonsentraadi tootmiskulude jaotust, mille tulemusena suunatakse kulud kontserni aruandluses igas perioodis tootesegmentidele vastavalt põlevkivi müügi- ja tarbimiskogustele MWh ühikus.

miljonites eurodes	muudetud	esialgne*	vahe
EBITDA			
Elektrienergia	117,8	118,0	-0,2
Võrguteenused	112,6	112,6	
Vedelkütused	9,6	7,8	1,8
Muud	87,3	88,9	-1,6
Kokku	327,3	327,3	-0,0

Segmendi „Muud” EBITDA sisaldab Jordaania põlevkivielektri- jaama projekti, 55%-lise APCO osaluse, võõrandamise eest teenitud kasumit summas 9,2 mln eurot ning sidusette- võtjatele antud laenu ümberhindlust summas 0,2 mln eurot (2016: 0,9 mln eurot) (lisa 13, 26, 32, 35).

5. Segmendiaruandlus, järg

Auvere elektrijaama ehitamisega seotud leppetrahv summas 30,9 mln eurot (2016. aastal 68,6 mln eurot) on kajastatud segmentis „Muud”, kuna tegemist on erakorralise tuluga, mis ei ole seotud teiste segmentide tavapärase äritegevusega (lisa 4, 26).

Muud kasumi ja kahjumi avalikustatavad näitajad

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER 2017		1. JAANUAR – 31. DETSEMBER 2016	
	Põhivara kulum ja amortisatsioon	Eraldiste moodustamine (-) ja ümberhindamine (+)	Põhivara kulum ja amortisatsioon	Eraldiste moodustamine (-) ja ümberhindamine (+)
Elektrienergia	-55,3	60,9	-61,7	42,8
Võrguteenused	-45,2	0,1	-51,2	0,9
Vedelkütused	-20,8	5,7	-18,9	3,5
Muud	-14,5	1,7	-11,6	1,2
Kokku	-135,8	68,2	-143,4	48,4

Intressitulused ja -kulusid, tulumaksukulu ja kasumit (kahjumit) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse segmentide vahel ei jaotata ning seda informatsiooni emaettevõtja juhatusele ei esitata.

Lisainformatsioon arvestatud põhivara väärtuse languse, põhivara kulumi ja amortisatsiooni kohta on avalikustatud lisa 6 ja 8 ning eraldiste moodustamise ja ümberhindamise kohta lisa 24.

5. Segmendiaruandlus, järg

Varad

Emaettevõtja juhatusele esitatavates aruannetes on varade summade arvestamisel kasutades samu arvestuspõhimõtteid nagu konsolideeritud finantsaruannete koostamisel.

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER 2017			1. JAANUAR – 31. DETSEMBER 2016		
	Kokku varad	Investeeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)	Investeeringud põhivarasse (lisad 6 ja 8)	Kokku varad	Investeeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)	Investeeringud põhivarasse (lisad 6 ja 8)
Elektrienergia	1 300,2	3,7	39,0	1 271,2	1,5	24,4
Võrguteenused	1 069,4	-	89,3	1 048,1	-	107,4
Vedelkütused	280,6	0,7	8,8	305,0	0,4	6,0
Muud	492,3	31,2	6,9	462,9	0,1	2,8
Kokku	3 142,5	35,6	144,0	3 087,2	2,0	140,7

Kontserni äritegevus toimub valdavalt Eestis, kuid elektrienergiat, põlevkiviõli ning mõningaid muid kaupu ja teenuseid müüakse ka väljapoole Eestit.

„Muud” segmendis ei ole ühtegi segmenti, mille osakaal oleks rohkem kui 10% kontserni tulemustest.

5. Segmendiaruandlus, järg

Kogu kontserni kohta esitatav informatsioon

Kontserniväline müügitulu klientide asukoha järgi

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Eesti	657,5	633,0
Läti	46,8	54,9
Leedu	29,5	23,4
Põhjamaad	15,2	11,3
Šveits	4,1	0,1
Suurbritannia	-	18,6
Muud riigid	0,8	0,8
Kokku kontserniväline müügitulu (lisa 26)	753,9	742,1

Põhivarade jaotus varade asukoha järgi*

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Eesti	2 477,3	2 469,6
USA	24,6	27,7
Läti	8,1	8,4
Muud riigid	3,2	3,8
Kokku põhivarad (lisad 6 ja 8)	2 513,2	2 509,5

* välja arvatud finantsvarad ja investeeringud sidusettevõttesse

Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil kliente, kellega sõlmitud tehingutelt teenitav tulu oleks moodustanud 10% või rohkem kontserni tuludest.

6. Materiaalne põhivara

miljonites eurodes	Maa	Hooned	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muud	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2015							
Soetusmaksumus	43,6	256,6	953,5	2 024,9	5,9	610,0	3 894,5
Akumuleeritud kulum	-	-103,6	-385,0	-927,8	-4,2	-	-1 420,6
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2015 (lisa 4)	43,6	153,0	568,5	1 097,1	1,7	610,0	2 473,9
2016. aastal toimunud liikumised							
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	0,2	0,1	-	8,3	0,3	129,2	138,1
Arvestatud kulum ja allahindlus (lisad 4, 5 ja 32)	-	-6,0	-26,6	-105,2	-0,5	-0,2	-138,5
Müüdü põhivara jääkväärtuses	-1,1	-1,4	-0,1	-0,3	-	-0,8	-3,7
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,1	-	-	-	-	-	0,1
Ümberklassifitseeritud	0,2	1,2	39,4	92,5	0,1	-134,0	-0,6
Kokku 2016. aastal toimunud liikumised	-0,6	-6,1	12,7	-4,7	-0,1	-5,8	-4,6
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2016							
Soetusmaksumus	43,0	249,3	989,7	2 061,7	6,2	604,2	3 954,1
Akumuleeritud kulum	-	-102,4	-408,5	-969,3	-4,6	-	-1 484,8
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2016 (lisa 4)	43,0	146,9	581,2	1 092,4	1,6	604,2	2 469,3
2017. aastal toimunud liikumised							
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	0,2	0,1	0,1	5,4	0,1	133,4	139,3
Arvestatud kulum ja allahindlus (lisad 4, 5 ja 32)	-	-5,5	-27,1	-99,1	-0,5	-0,2	-132,4
Müüdü põhivara jääkväärtuses	-	-0,4	-0,3	-0,6	-	-	-1,3
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-0,4	-	-	-	-	-	-0,4
Ümberklassifitseeritud	0,1	2,1	55,3	74,6	0,1	-132,2	-
Kokku 2017. aastal toimunud liikumised	-0,1	-3,7	28,0	-19,7	-0,3	1,0	5,2
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2017							
Soetusmaksumus	42,9	248,4	1 041,5	2 116,9	6,2	605,2	4 061,1
Akumuleeritud kulum	-	-105,2	-432,3	-1 044,2	-4,9	-	-1 586,6
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2017 (lisa 4)	42,9	143,2	609,2	1 072,7	1,3	605,2	2 474,5

6. Materiaalne põhivara, järg

2017. aastal viidi läbi vara väärtuse testid Auvere elektri- jaamale ning Narva elektri- jaamadele. Antud kahte tootmis- üksust käsitletakse eraldi raha genereerivate üksustena, kuna Auvere elektri- jaam on teistest energiaplokkidest oluliselt efektiivsem ning erineva kulubaasiga. Auvere energiaplokk ei ole ettevõtte müügistrateegias asendatav teiste tootmisüksustega. Seetõttu langetatakse Auvere juhtimisotsused ning remondi- ja investeerimisplaanid puudutavad otsused eelkõige lähtuvalt turuprognosidest ning sõltumatult teistest tootmisüksustest.

Auvere elektri- jaama varade bilansiline jääkväärtus on seisuga 31. detsember 2017: 528,8 mln eurot (31. detsember 2016: 527,6 mln eurot). Auvere elektri- jaama vara väärtuse testi põhjal ei tuvastatud vajadust varade allahindluseks ega varasema allahindluse tühistamiseks, kuna leitud kasutusväärtus oli võrreldav varade bilansilise jääkväärtusega. Varade kaetava väärtuse leidmisel kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 9,0% (2016. aasta võrreldav näitaja 9,0%). Diskontomäär 1% kasvu mõju varade väärtusele on 86 mln eurot (2016. aastal 82 mln eurot).

Auvere elektri- jaama varade väärtus on tundlik elektri, kütuse (põlevkivi) ja CO₂ kvootide hinna muutuse ning paindlike koostöömehhanismide rakendumise, aja, hinna ning mahu suhtes.

Vara väärtuse testis on elektri lähiaastate turuhinna prognoosimisel kasutatud nii kolmanda osapoole ekspert-hinnangut kui ka *forward*-hindadele tuginevat prognoosi. Alates 2020. aastast on eeldatud järkjärgulist Eesti elektrituru hinnatasemete

ühtlustumist ümberkaudsete turgudega. Juhul, kui antud eeldus ei rakendu, on selle mõju varade kaetavale väärtusele kuni 248 mln eurot (2016. aastal kuni 85 mln eurot). Tulenevalt ettevõtte müügistrateegiast, millest lähtuvalt on soov müüa enam elektrit tiputundidel, on võrreldes Nord Pool Eesti hinnaga saavutatud 2017. aastal kvartalite lõikes keskmiselt 3-5% turuhinnast kõrgem müügihind (2016. aastal 4-15%). Seda strateegiat plaanitakse järgmistel aastatel jätkata. Varade väärtuse testi koostamisel on võetud arvesse ka järgmiste aastate riskimaandamistehinguid.

Taastuenergia tulude määra prognoosides on lähtutud võimalusest eksportida taastuenergiat alates 2018. aastast teistesse Euroopa riikidesse täiendava tulu teenimise eesmärgil (üle-euroopaline taastuenergia ühikute oksjon riikide vahel, kelle seadusandlus seda toetab, lähtudes direktiivist 2009/28/EC, edaspidi "paindlik koostöömehhanism"). Sellest tulenevalt on võimalik kuni 50% (kuni 1 TWh) Auvere elektri- jaamas toodetavast elektrist toota biomassist ning teenida täiendavaid tulusid paindlike koostöömehhanismide abil. Biomassist toodetava elektri täiendavaks tulumääraks on eeldatud vahemikku 11-16 eur/MWh. (2016. aastal 20-30 eur/MWh). Juhul kui antud eeldus ei rakendu, oleks selle mõju varade väärtusele kuni 40 mln eurot (2016. aastal kuni 64 mln eurot).

CO₂ turuhinna prognoosis on lähtutud lähiaastatel *forward*-hindadest ning alates 2023. aastast on eeldatud 2,0% kasvu (põhineb Rahandusministeeriumi tarbijahinnaindeksi prognoosil seisuga 2. oktoober 2017), (2016. aastal 2,7%

6. Materiaalne põhivara, järg

kasvumäära alusel). Põlevkivi hinna puhul on lähtunud eeldusest, et läbi tootmisprotsessi efektiivsuse kasvu on võimalik kütuse hinda hoida tulevikus stabiilsena. Juhul kui eeldus põlevkivi hinna osas ei rakendu, on selle mõju varade väärtusele 27 mln eurot (2016. aastal kuni 50 mln eurot).

Narva Elektriijaamade varade bilansiline jääkväärtus on seisuga 31. detsember 2017 jääkväärtuses 210,3 mln eurot (31. detsember 2016: 222,1 mln eurot). Narva Elektriijaamade vara väärtuse testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks (2016. aastal ei tuvastatud vajadust allahindluseks). Varade kaetava väärtuse leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 9,0% (2016 võrreldav näitaja 9,0%). Diskontomäär 1% kasvu mõju varadega kaetavale väärtusele on 56 mln eurot (2016. aastal 53 mln eurot). 1% kõrgema diskontomäär puhul ei ületaks varade bilansiline jääkväärtus nende kaetavat väärtust.

Narva elektriijaama varade väärtus on tundlik elektri ja CO₂ turuhinna muutuse, kütuse hinna muutuse ning pindlike koostöömehhanismide rakendumise määra suhtes. Narva elektriijaama varade väärtuse testis kasutatud turueeldused on kooskõlas Auvere testis kasutatud eeldustega. Narva elektriijaamade vara väärtusele on hinnaeeldustest suurim mõju elektri hinnal. Juhul kui ümberkaudsete turgudega hinnataseme ühtlustumise eeldus ei rakendu, on selle mõju varade väärtusele 265 mln eurot. Antud eelduse mitterakendumise ületaks varade bilansiline jääkväärtus nende kaetavat väärtust kuni 108 mln eurot.

2017. majandusaastal viidi läbi Enefit280 õlitehase vara väärtuse test, millega hinnati Enefit280 õlitehase varade, seisuga 31. detsember 2017 bilansilises jääkväärtuses 235,1 mln eurot (31. detsember 2016: 245,1 mln eurot) kaetavat väärtust. Vara testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks (2016. aastal ei tuvastatud vajadust allahindluseks). Varade kaetava väärtuse leidmisel lähtuti õiglasest väärtusest, millest olid maha arvatud müügikulutused (2016. aastal lähtuti õiglasest väärtusest, millest oli maha arvatud müügikulutused). Õiglase väärtuse aluseks on varade prognoositavad rahavood, mis võtavad arvesse ka põlevkivi gaasist bensini eraldamise seadmega seotud rahavoogusid. Arvestus põhineb 3. tasandi sisenditel õiglase väärtuse hierarhias. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 9,0% (2016. aastal võrreldav näitaja 9,0%). Diskontomäär 1% kasvu mõju varade kaetavale väärtusele on 27 mln eurot (2016. aastal 52 mln eurot). 1% kõrgema diskontomäär puhul ei ületaks varade bilansiline jääkväärtus nende kaetavat väärtust.

Õlitehase varade väärtus on tundlik põlevkivi hinna muutuse ning 1% väävlisisaldusega raske kütteõli maailmaturu hinna muutuse suhtes.

Õlitehase toodangu turuhinnad on prognoositud lähtudes referentstoote 1% väävlisisaldusega raske kütteõli *forward*-hindadest ja suletud riskimaandamisinstrumentide positsioonidest (2016. aastal rakendati sama eeldust) ning alates 2021. aastast on eeldatud 2,0% kasvu aastas (põhineb Rahandusministeeriumi tarbijahinnaindekis prognoosil seisuga

6. Materiaalne põhivara, järg

2. oktoober 2017). Muus osas kasutati vara väärtuse testi koostades Auvere elektriijaama väärtuse testi juures kirjeldatud turuhinna prognoose. Õlithase toodangute prognoosimisel on eeldatud, et 2019. aastal alustab tööd põlevkivi gaasist bensiini eraldamise seade, mis suurendab õlithase vedelkütuste tootmiskahtu 10% võrra. Juhul kui antud eeldus ei rakendu, on selle mõju varade kaetavale väärtusele kuni 42 mln eurot (2016. aastal kuni 67 mln eurot). Antud eelduse mitterakendumise puhul ei ületa varade bilansiline jääkväärtus nende kaetavat väärtust.

Õlithase kaetava väärtuse arvestusel on eeldatud, et alates 2018. aastast on Eesti Energial võimalik taotleda tasuta CO₂ kvoote ning täiendavaid kvoote ei ole vajalik turult soetada. (2016. aastal on CO₂ kvootide kulu arvestatud *forward*-hindade baasil) Juhul kui antud eeldus ei rakendu, on selle mõju varade kaetavale väärtusele kuni 42 mln eurot. Antud eelduse mitterakendumise puhul ei ületa varade bilansiline jääkväärtus nende kaetavat väärtust.

Põlevkivi hinna puhul on lähtunud eeldusest, et läbi tootmisprotsessi efektiivsuse kasvu on võimalik kütuse hinda hoida tulevikus stabiilsena. Juhul, kui põlevkivi hind kasvab pikaajaliselt tarbijahinnaindeksi kasvumääraga, ulatub selle mõju varade kaetavale väärtusele kuni 27 mln eurot (2016. aastal kuni 28 mln eurot). Antud eelduse mitterakendumise puhul ei ületaks varade bilansiline jääkväärtus nende kaetavat väärtust (2016. aastal ei ületanud antud eelduse muutmine bilansiline jääkväärtus kaetavat väärtust).

2017. majandusaastal viidi läbi Eesti Energia tuuleparkide väärtuse testid (Aulepa, Paldiski, Narva), millega hinnati tuulikute varade kaetavat väärtust. Vara väärtuse testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks (2016. aasta ei tuvastatud vajadust allahindluseks). Varade kaetava väärtuse leidmisel kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 6-7,0% (2016 võrreldav näitaja 6,0%). Vara väärtuse testi koostades on kasutatud eeltoodud elektri turuhinnaprognose. Tuuleparkide varad on eelkõige tundlikud elektri turuhinna muutuste suhtes. Juhul, kui eeldus Eesti ja ümberkaudsete elektriturude hinnataseme ühtlustumise osas 2020. aastal ei rakendu, siis ulatuks Aulepa ja Narva tuuleparkide allahindlus vastavalt kuni 4,1 mln ja 5,2 mln euroni (2016. aastal Aulepa tuuleparkide puhul 1,1 mln euroni ja Narva tuulepargi puhul 1,3 mln euroni). Vara testi tulemusena ei tuvastatud vajadust Paldiski tuulepargi allahindluseks (2016. aastal ei tuvastatud vajadust allahindluseks).

2017. majandusaastal viidi läbi Enefit American Oili varade väärtuse test, mille tulemusel ei tuvastatud vajadust allahindluseks või varasema allahindluse tühistamiseks. Enefit American Oili varade kaetava väärtuse hindamiseks kasutati sama metoodikat, mis 2016. aastal, kus varad hinnati maa väärtusesse. Selleks leiti Utah osariigi Vernal piirkonna lähiümbruse (20 miili) kümne võrdväärse müügil oleva maatüki keskmine hind (3. tasandi sisend). Hindamise aluseks kasutati Hard Rock Consulting LLC poolt 2015. aastal tehtud Enefit American Oil ettevõtte väärtuse analüüsi.

6. Materiaalne põhivara, järg

Aruandeaastal kapitaliseeriti varadele laenukasutuse kulusid summas 22,3 mln eurot (2016: 21,7 mln eurot). Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimismääraks oli aruandeaastal 3,8% (2016: 3,8%) (lisa 30).

Kasutusrendi tingimustel rendile antud varad

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Soetusmaksumus	7,0	7,1
Akumuleeritud kulum aruandeaasta alguses	-3,9	-3,8
Aruandeaasta kulum	-0,2	-0,2
Jääkväärtus	2,9	3,1

Rendile antud varasid kasutatakse osaliselt oma äritegevuses ning osaliselt renditulu saamise eesmärgil. Soetusmaksumus ja kulum on arvestatud vastavalt rendile antud vara osale. Rendile antud varadelt saadud tulud on avalikustatud lisas 7.

7. Kasutusrent

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Vara rendi ja hoolduse tulu		
Hooned	1,0	1,3
<i>sh tingimuslik rent</i>	0,5	0,5
Kokku vara rendi ja hoolduse tulu (lisa 25)	1,0	1,3
Rendikulu		
Hooned	2,1	2,3
Transpordivahendid	0,6	0,6
Muud masinad ja seadmed	2,3	2,2
Kokku rendikulu (lisa 29)	5,0	5,1

Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Renditulu		
< 1 aasta	0,5	0,5
1–5 aastat	1,9	2,0
> 5 aasta	5,0	5,6
Kokku renditulu	7,4	8,1

Mittekatkestatava rendilepingu alusel on rendile antud masuudi majand.

Kasutusrendilepingud, kus kontsern on rentnik, on valdavalt lühiajalise etteteatamistähtajaga katkestatavad.

8. Immateriaalne vara

miljonites eurodes	Firma- väärtus	Tarkvara	Maa- kasutus- õigused	Maavarade uuringu ja hindamise varad	Lepingulised õigused	Arendus- väljaminekud	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2015							
Soetusmaksumus	3,5	36,1	2,6	1,6	21,6	0,4	65,8
Akumuleeritud kulum	-	-24,5	-0,7	-	-	-	-25,2
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2015	3,5	11,6	1,9	1,6	21,6	0,4	40,6
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	0,5	-	-	-	-	0,5
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2015	3,5	12,1	1,9	1,6	21,6	0,4	41,1
2016. aastal toimunud liikumised							
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	-	1,9	-	0,3	-	0,4	2,6
Arvestatud amortisatsioon ja allahindlus (lisad 5 ja 32)	-	-4,7	-0,1	-	-0,1	-	-4,9
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	-	0,8	-	0,8
Ümberklassifitseerimine	-	0,5	-	-	0,1	-	0,6
Kokku 2016. aastal toimunud liikumised	-	-2,3	-0,1	0,3	0,8	0,4	-0,9
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2016							
Soetusmaksumus	3,5	37,8	2,6	1,9	22,5	0,8	69,1
Akumuleeritud kulum	-	-29,1	-0,8	-	-0,1	-	-30,0
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2016	3,5	8,7	1,8	1,9	22,4	0,8	39,1
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	1,1	-	-	-	-	1,1
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2016	3,5	9,8	1,8	1,9	22,4	0,8	40,2
2017. aastal toimunud liikumised							
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	-	4,2	-	0,2	-	0,3	4,7
Arvestatud amortisatsioon ja allahindlus (lisad 5 ja 32)	-	-3,2	-0,1	-	-0,1	-	-3,4
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	-0,1	-2,7	-	-2,8
Ümberklassifitseerimine	-	-	-	-	1,0	-1,0	-
Kokku 2017. aastal toimunud liikumised	-	1,0	-0,1	0,1	-1,8	-0,7	-1,5
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2017							
Soetusmaksumus	3,5	39,9	2,6	2,0	20,8	0,1	68,9
Akumuleeritud kulum	-	-32,2	-0,9	-	-0,2	-	-33,3
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2017	3,5	7,7	1,7	2,0	20,6	0,1	35,6
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	3,1	-	-	-	-	3,1
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2017	3,5	10,8	1,7	2,0	20,6	0,1	38,7

8. Immateriaalne vara, järg

Firmaväärtus

Firmaväärtuse jagunemine raha teenivate üksuste lõikes

miljonites eurodes	Kaevandused	Valka koostootmisjaam	Paide koostootmisjaam
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2017	2,5	0,6	0,4
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2016	2,5	0,6	0,4

Varade kaetav väärtus leitakse kasutusväärtuse alusel lähtudes järgmiseks kuni 20 aastaks koostatud rahavoogude prognoosist. Perioodide valikul on lähtutud elektriäris tavapäraselt kasutatavatest investeerimishorisontidest. Rahavoogude prognoosimisel kasutatakse ajaloolisi andmeid ja Eesti energiabilansi prognoosi. Diskontomäärana kasutatakse kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC), mis on määratud lähtudes ettevõtte tegevusalast ja riskiastmest. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Kasutusväärtuse leidmisel kasutatud põhieeldused

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Diskontomäär		
Kaevandused	9,0%	9,0%
Valka koostootmisjaam	7,0%	6,0%
Paide koostootmisjaam	7,0%	6,0%

Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena on kajastatud kulutused USAs Utah' osariigis omandatud põlevkivivarude uurimiseks.

Lepingulised õigused

Lepinguliste õigustena on kajastatud USAs Utah' osariigis omandatud kaevandamisõiguste väärtus, mille eeldatavaks elueaks loetakse 20 aastat.

9. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Sidusettevõtjatesse tehtud investeeringute kirjeldus 2017. ja 2016. aastal:

Ettevõtja nimi	Asukoht	Osalus seisuga 31.12.2017	Osalus seisuga 31.12.2016	Seotuse kirjeldus	Kajastamise meetod
Orica Eesti OÜ*	Eesti, Holland	35,0%	35,0%	Märkus 1	Kapitaliosaluse meetod
Enefit Jordan B.V. kontsern	Jordaania, Eesti	65,0%	65,0%	Märkus 2	Kapitaliosaluse meetod
Attarat Mining Co BV	Holland	10,0%	50,0%	Märkus 3	Kapitaliosaluse meetod
Attarat Power Holding Co BV kontsern	Holland	10,0%	65,0%	Märkus 3	Kapitaliosaluse meetod
Attarat Operation & Maintenance Co BV	Holland	10,0%	25,0%	Märkus 3	Kapitaliosaluse meetod

* Orica Eesti OÜ majandusaasta on 1. oktoobrist kuni 30. septembrini.

Märkus 1: Orica Eesti OÜ tegeleb lõhkeainete tootmise ja müügiga ning on strateegiliseks partneriks Eesti Energia Kaevandused AS-le.

Märkus 2: Enefit Jordan B.V. kontsern tegeleb põlevkivi arendusprojektiga Jordaania. Enefit Jordan B.V. kontserni kajastatakse sidusettevõtjana, kuna vastavalt aktsionäride lepingule ei ole kontsernil võimalik ilma teise või mõnel juhul ka mõlema ülejäänud 35% osade omaniku nõusolekuta vastu võtta olulisi Enefit Jordan B.V. kontserni puudutavaid otsuseid. Lähtudes hääletuskvoorumi nõuetest ühist kontrolli ei ole kehtestatud.

Märkus 3: 16. märtsil 2017 viis Attarat Power Company („APCO“) lõpule Jordaania põlevkivielektrijaama rahastamise, mille käigus vähendas Eesti Energia oma varasemat 65% osalust APCO's 10%-le. Eesti Energia säilitas olulise mõju peale 55% enamusosaluse müügitehingut (lisa 26, 35).

Sidusettevõtjate summeeritud finantsinformatsiooni võrdlus bilansilise maksumusega

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Sidusettevõtjate summeeritud netovara perioodi algul	-19,6	-32,4
Aruandeperioodi kasum/kahjum	11,4	23,4
Muu koondkasum	-2,1	-0,4
Sissemaksud kapitali	39,4	-
Firmaväärtuse kajastamine muudes reservides	-4,3	-
Väljakuulutatud dividendid	-	-10,2
Sidusettevõtjate summeeritud netovara perioodi lõpul	24,8	-19,6
Kontserni osalus	19,9	-14,5
Arvestuslik firmaväärtus	12,3	12,3
Kontserni osalus negatiivses netovaras, mida kontsern ei kajasta	3,4	4,2
Bilansiline maksumus perioodi lõpul (lisa 5)	35,6	2,0
Kontserni osalus sidusettevõtjate aruandeperioodi kasumist/kahjumist (lisad 5 ja 32)	2,7	1,1

10. Tütarettevõtjad

Tütarettevõtja nimi	Riik ja tegevuskoht	Äritegevuse sisu	Kontsernile kuuluvad lihtaktsiad (%)		Mitte-kontrollivale osale kuuluvad lihtaktsiad (%)	
			31. DETSEMBER		31. DETSEMBER	
			2017	2016	2017	2016
Elektrilevi OÜ	Eesti	Võrguettevõtja	100,0	100,0	-	-
Enefit Kaevandused AS	Eesti	Põlevkivi kaevandamine	100,0	100,0	-	-
Enefit Energiatootmine AS	Eesti	Elektrienergia tootmine	100,0	100,0	-	-
AS Narva Soojusvõrk	Eesti	Soojusenergia jaotamine ja müük	100,0	100,0	-	-
Enefit Solutions AS	Eesti	Metallkonstruktsioonide, energeetika- ja töös- tusseadmete valmistamine	100,0	100,0	-	-
Enefit Green AS (kuni 6.12.2017 Enefit Taastuvenergia AS)	Eesti	Tuuleparkide rajamine ja käitamine	100,0	100,0	-	-
Pogi OÜ	Eesti	Soojus- ja elektrienergia tootmine ning müük	-	83,3	-	16,7
Attarat Holding OÜ	Eesti	Varahaldus	100,0	100,0	-	-
Enefit Outotec Technology OÜ	Eesti ja Saksamaa	Uue põlvkonna põlevkiviõli tootmise tehnoloogia Enefit arendamine ja litsentseerimine	60,0	60,0	40,0	40,0
Enefit SIA	Läti	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	100,0	-	-
Enefit Power & Heat Valka SIA	Läti	Soojus- ja elektrienergia tootmine ning müük	100,0	100,0	-	-
Enefit UAB	Leedu	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	100,0	-	-
Enefit U.S., LLC	USA	Varahaldus	100,0	100,0	-	-
Enefit American Oil Co.	USA	Vedelkütuste tootmise arendamine	100,0	100,0	-	-
Enefit Sp. z o.o.	Poola	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	100,0	-	-
Enefit AB	Rootsi	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	-	-	-
Enefit OY	Soome	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	-	-	-

10. Tütarettevõtjad, järg

Eesti Energia omandas 23. mail 2017 osaühingult Tootus OÜ 16,75% vähemusosaluse Paide koostootmisjaama haldavas ettevõttes Pogi OÜ, mille järel kuulus Pogi OÜ 100% osalus emaettevõttele. Juunis 2017 müüs Eesti Energia AS osaluse ettevõttes Pogi OÜ Enefit Green AS-le (endine Enefit Taastuenergia AS). Augustis 2017 ühendati Pogi OÜ Enefit Green AS-ga.

Kõik tütarettevõtjad kuuluvad konsolideerimisele. Hääl-õiguste osakaal emaettevõtjale kuuluvates tütarettevõtjates ei erine lihtaktsiate osakaalust. Emaettevõtja ei oma eelisaktiaid üheski tütarettevõttes. Ühegi mittekontrolliva osaluse bilansiline maksumus seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 ei olnud oluline.

Olulised piirangud

Kuni võrguettevõtja (Elektrilevi OÜ) investeeringud ei ületa heakskiidetud rahastamiskava, ei tohi Elektrituruseaduse kohaselt emaettevõtja sekkuda võrguettevõtja igapäevasesse majandustegevusse ega võrgu ehitamise või uuendamisega seotud otsustesse.

11. Varud

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Tooraine ja materjal ladudes	34,8	33,7
Lõpetamata toodang		
Ladustatud põlevkivi	27,2	26,8
Paljandustööd karjäärides	1,4	1,8
Muu lõpetamata toodang	0,1	0,1
Kokku lõpetamata toodang	28,7	28,7
Valmistoodang		
Põlevkiviõli	4,2	2,4
Muu valmistoodang	0,2	0,4
Kokku valmistoodang	4,4	2,8
Kokku varud (lisa 32)	67,9	65,2

Aruandeperioodil hinnati ladudes riknenud ja vähekasutatavaid tooraine- ja materjalivarusid alla 0,7 mln euro eest (2016: 0,2 mln euro eest).

12. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi

miljonites eurodes	Laenud ja nõuded	Finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Kokku
Seisuga 31. detsember 2017				
Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes				
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisad 3.1 ja 13)	123,9	-	-	123,9
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 14 ja 15)	-	2,7	0,8	3,5
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 15 ja 17)	298,7	-	-	298,7
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	422,6	2,7	0,8	426,1
Seisuga 31. detsember 2016				
Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes				
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisad 3.1 ja 13)	232,8	-	-	232,8
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 14 ja 15)	-	0,8	0,6	1,4
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 15 ja 17)	223,3	-	-	223,3
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	456,1	0,8	0,6	457,5

miljonites eurodes	Muud finantskohustused	Finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Kokku
Seisuga 31. detsember 2017				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 21)	881,1	-	-	881,1
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 22)	115,5	-	-	115,5
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3 ja 14)	-	1,4	16,8	18,2
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	996,6	1,4	16,8	1 014,8
Seisuga 31. detsember 2016				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 21)	939,9	-	-	939,9
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 22)	97,5	-	-	97,5
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3 ja 14)	-	2,0	20,6	22,6
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	1 037,4	2,0	20,6	1 060,0

13. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved (lisa 32)	106,1	160,6
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 4)	-1,7	-2,1
Kokku nõuded ostjate vastu	104,4	158,5
Viitlaekumised		
Arvestuslik nõue valmidusastme meetodil	1,7	0,8
Muud viitlaekumised	0,3	0,3
Kokku viitlaekumised	2,0	1,1
Ettemaksed hankijatele		
Ettemaksed	2,6	5,8
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 36)	-	1,6
Piiratud kasutusega raha	15,7	12,4
Muud nõuded	0,5	20,0
Kokku lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	125,2	199,4
Pikaajalised nõuded		
Laenu nõuded sidusettevõtjatele (lisa 36)	10,9	50,1
Ebatõenäoliselt laekuvad laenu nõuded sidusettevõtjalt (lisad 29 ja 32)	-10,9	-12,2
Muud pikaajalised nõuded	1,3	1,3
Kokku pikaajalised nõuded	1,3	39,2
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 3.1 ja 12)	126,5	238,6

Nõuded sidusettevõtjatele sisaldavad sidusettevõtjale Enefit Jordan B.V antud tähtajatut laenu intressimääraga 15% (2016: 15%).

2017. aastal hinnati ümber sidusettevõtjale Enefit Jordan B.V antud laenu summas 0,2 mln eurot (2016. aastal summas 0,9 mln eurot) (lisad 5, 29, 32 ja 36).

Aruandeaastal realiseerusid enamusosaluse müügitehingu käigus sidusettevõtte Attarat Power Holding Co BV kontsernile antud laenud (lisad 9 ja 35).

Piiratud kasutusega rahana kajastatakse rahalisi vahendeid, mida hoitakse tehingute tagatisena erinevate finantspartnerite kontodel. Nõuete ja ettemaksete õiglased väärtused ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest. Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Valdav osa kontserni nõuetest ja ettemaksetest on eurodes. USA dollarites fikseeritud nõuete summa on avalikustatud lisas 3.1. Info nõuete krediitkvaliteedi kohta on avalikustatud lisas 15.

2017. aastal on nõuded ostjate vastu kajastatud Auvere elektri- jaama ehitamisega seotud leppetrahvi nõude jääk summas 9,9 mln eurot (2016 aastal 57,8 mln eurot).

Muud nõuded all on 2016. aastal kajastatud Nasdaqile antud kauplemistagatisi tulenevalt elektri riskimaandustehingutest summas 19,5 mln eurot.

13. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, järg

Ostjatelt laekumata arvete analüüs

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg ei ole saanud (lisad 4 ja 15)	92,5	151,1
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saanud, aga mida ei ole hinnatud ebatähtselt laekuvateks		
maksetähtajast möödunud 1–30 päeva	7,0	6,4
maksetähtajast möödunud 31–60 päeva	1,7	0,7
maksetähtajast möödunud 61–90 päeva	1,1	0,1
Kokku ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saanud, aga mida ei ole hinnatud ebatähtselt laekuvateks	9,8	7,2
Ostjatelt laekumata arved, mis on alla hinnatud		
maksetähtajast möödunud 3–6 kuu	0,6	0,2
maksetähtajast möödunud üle 6 kuu	3,2	2,1
Kokku ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtajast on möödunud üle 3 kuu	3,8	2,3
Kokku ostjatelt laekumata arved	106,1	160,6

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt hinnatakse reeglina nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, alla täies ulatuses. Üle 90 päeva maksetähtaega ületavate nõuete allahindluse kogusummat korrigeeritakse tuginedes varasemale kogemusele selle kohta, kui palju ebatähtselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Samuti võetakse nõuete hindamisel arvesse muid individuaalseid ja erakorralisi mõjusid nagu globaalne majandusolukorra halvenemine.

Muutused ebatähtselt laekuvates nõuetes ostjate vastu

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Ebatähtselt laekuvad nõuded ostjate vastu perioodi algul	-2,1	-2,1
Aruandeperioodil ebatähtselt laekuvateks loetud ja laekunud ebatähtselt laekuvad arved	-0,4	-0,6
Lootusetuks tunnistatud arved	0,8	0,6
Ebatähtselt laekuvad nõuded ostjate vastu perioodi lõpul (lisa 4)	-1,7	-2,1

Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Tulu valmidusastme meetodil

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Lõpetamata projektid aruandeaasta lõpul		
Lõpetamata projektide müügitulu kokku alates projektide algusest	19,7	15,6
Esitatud vahearved kokku alates projektide algusest	-18,9	-15,8
Lõpetamata projektid, mille eest on arved esitamata	1,7	0,8
Lõpetamata projektid, mille eest on ette makstud	-0,9	-1,0
Lõpetamata projektide kulud kokku	-19,5	-15,3
Lõpetamata projektidelt arvestatud kasum/kahjum	0,2	0,3
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud tulu aruandeaastal	8,1	8,2
Kokku ehitusprojektide kulud aruandeaastal	-11,5	-10,7
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud kasum	-3,4	-2,5

Pikaajalised ehitusprojektid on põhiliselt seotud energeetika-seadmete tootmise ning võrguseadmete projekteerimise ja ehitamisega.

14. Tuletisinstrumendid

miljonites eurodes	31. DETSEMBER 2017		31. DETSEMBER 2016	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
Elektrienergia ostu ja müügi futuur-lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	0,8	-	-0,1	1,3
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> - ja futuur-lepingud – kauplemisderivatiivid	1	1,6	0,6	1,4
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi futuur-lepingud – kauplemisderivatiivid	0,1	0,2	-	0,6
Gaasi ostu ja müügi <i>swap</i> - ja futuurlepingud - kauplemisderivatiivid	0,1	0,2	-	-
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> -, <i>forward</i> - ja optsoonilepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	-	16,8	0,7	19,3
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> - ja optsoonilepingud – kauplemisderivatiivid	1,5	-0,6	0,2	-
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 12, 15 ja 20)	3,5	18,2	1,4	22,6
sealhulgas pikaajaline osa				
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> -, <i>forward</i> - ja optsoonilepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	0,2	-	-	6,1
Kokku pikaajaline osa	0,2	-	-	6,1
Kokku lühiajaline osa	3,3	18,2	1,4	16,5

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud on sõlmitud eesmärgiga maandada elektrienergia hinnamuutumise riski või teenida tulu elektrienergia hinna muutustelt. Kõik *forward*-lepingud on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks või ostuks igal kauplemistunnil ning nende hind on nomineeritud eurodes. Tehingud, mille eesmärgiks on elektrienergia hinna muutumise riski maandamine, on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad elektrienergia müügitehingud elektribörsil Nord Pool. Riskimaandamise eesmärgil tehtud tehingute õiglase väärtuse muutuseefektiivset osa kajastatakse läbi muu koondkasumi

ning arvestatakse kasumiaruandes müügituluna või müügitulu vähendamisenä elektrienergia müügitehingute toimumise hetkel või muu äritulu/-kuluna juhul, kui on selgunud, et müügitehingute toimumine mingil perioodil ei ole tõenäoline.

Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud realiseeruvad aastal 2018 (31. detsember 2016: 2017). Seisuga 31. detsember 2017 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2018. aastaks 1,86 TWh ulatuses (31. detsember 2016: 2017. aastaks 1,7 TWh ulatuses). Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Nasdaq OMX noteeringud.

14. Tuletisinstrumendid, järg

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi futuur-lepingud ning lepingud fondidega

Kauplemisderivatiividena on klassifitseeritud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi futuur-lepingud (v.a oma tarbeks sõlmitud tehingud) ning lepingud fondidega CERide (certified emission reductions) ostuks. Tehingute õiglase väärtuse muutusi kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina. Õiglase väärtusemääramise aluseks on ICE EUA noteeringud ja rahavoogude prognoosid. Tehingute hinnad on nomineeritud eurodes.

Vedelkütuste müügi riskimaandamislepingud

Riskimaandamisinstrumentideks klassifitseeritud vedelkütuste müügi *swap*-de eesmärgiks on vedelkütuste hinna muutumise riski maandamine. Tehingud on sõlmitud kindla koguse vedelkütuste müügiks tulevastel perioodidel ning need on määratletud rahavoogude riskimaandamisinstrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad vedelkütuste müügitehingud. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on ICE ja Platt's European Marcetscani noteeringud. Riskimaandamisinstrumente, mis on kombineeritud erinevatest tuletisinstrumentidest, kajastatakse kuni kõigi komponentide omandamiseni õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Kauplemisderivatiivideks on klassifitseeritud likviidsus *swapi* tehingud, mille eesmärgiks on varasemalt tehtud tehingute väärtuse muutuste üleviimine partnerite juurde, kellega kauplemine ei nõua turuväärtuste igapäevast katmist. Tehingute

hinnad on noteeritud eurodes ja USA dollarites. Seisuga 31. detsember 2017 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2018. aastaks 296 967 tonni, 2019. aastaks 142 779 tonni ulatuses (31. detsember 2016 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2017. aastaks 286 843 tonni, 2018. aastaks 179 561 tonni ja 2019. aastaks 23 856 tonni ulatuses).

15. Finantsvarade krediitkvaliteet

Finantsvarade, mille maksetähtaega pole ületatud ja mida pole alla hinnatud, krediitkvaliteedi hinnangu aluseks on reitinguagentuuride poolt antud krediitdireitingud või nende puudumisel klientide ja muude lepingupartnerite varasem krediitkäitumine.

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Nõuded ostjate vastu		
Nõuded uute klientide vastu (arveldatud alla 6 kuu)	2,1	0,5
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes viimase 6 kuu jooksul ei ole maksetähtaega ületanud	49,0	113,0
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes on viimase 6 kuu jooksul maksetähtaega ületanud	41,2	37,6
Nõuded klientide vastu, kellega on arveldatud rohkem kui 6 kuud, kuid kellega ei ole viimase kuue kuu jooksul arveldatud	0,2	-
Kokku nõuded ostjate vastu (lisa 13)	92,5	151,1

Real „Nõuded olemasolevate klientide vastu“ seisuga 31. detsember 2017 saldo sisaldab leppetrahvi nõude jääki GE vastu summas 9,9 mln eurot (31.12.2016 seisuga 57,8 mln eurot).

15. Finantsvarade krediitkvaliteet, järg

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Arvelduskontod ja lühiajalised hoised pankades		
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut Aa3	273,6	172,6
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut Aa2	-	50,0
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A1	25,0	0,2
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A2	0,1	0,3
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A3	-	0,2
Kokku arvelduskontod ja lühiajalised hoised pankades (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 17)	298,7	223,3
Muud nõuded ja viitlaekumised		
Muud nõuded, mis omavad Moody's krediireitingut Aa3	7,1	12,4
Muud nõuded, mis omavad Moody's krediireitingut Ba3	1,7	-
Muud nõuded läbi Nasdaq OMX kliiringsüsteemi	6,9	-
Nõuded ilma sõltumatu osapoole krediireitinguta	3,8	61,9
Kokku muud nõuded (lisa 13)	19,5	74,3
Tuletisinstrumendid		
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut Aa3	-	0,1
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut A1	0,1	0,6
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut A2	-	0,2
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut Baa2	0,1	-
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid läbi Nasdaq OMX kliiringsüsteemi	1,9	0,3
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid ilma sõltumatu osapoole krediireitinguta	1,4	0,2
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 12 ja 14)	3,5	1,4

Nasdaq OMXi näol on tegemist riiklikule finantsregulatsioonile allutatud *clearing house*'iga, kelle puhul rakendatakse mitmekülgseid riskijuhtimise meetmeid, millest kõige olulisem on

see, et *clearing house* liikmetelt nõutakse tagatise nende kohustuste katteks. Samuti kehtivad *clearing house*'idele nõuded minimaalse omakapitali osas, mistõttu võib nende krediidiriski hinnata väga madalaks.

Juhatuse hinnangul ei esine muude nõuete ja viitlaekumiste puhul, mille osas puudub sõltumatu osapoole krediireiting, olulist krediidiriski, kuna ei ole ilmnenud asjaolusid, mis viitaks nõuete väärtuse langusele.

16. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud ja päritolusertifikaadid

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi algul		
Soetatud	47,3	33,5
Tagastatud riigile kasvuhoonegaaside emissiooni katteks (lisa 24)	96,3	42,0
	-46,8	-28,2
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi lõpul	96,8	47,3
Päritolusertifikaadid aruandeperioodi algul		
Soetatud	-	-
	0,3	-
Päritolusertifikaadid aruandeperioodi lõpul	0,3	-
Kokku kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud ja päritolusertifikaadid aruandeperioodi lõpul	97,1	47,3

Ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute väärtus on kajastatud immateriaalse käibevarana. 2017. majandusaastal soetati 15 798 000 tonni (2016: 6 267 000 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid ning

16. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud, järg

müüdi 10 000 tonni (2016: 10 000 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid. 2017. majandusaastal tagastati riigile 11 356 171 tonni (2016: 9 867 612 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid.

Aruandeperioodil sõlmiti kolmepoolne CO₂ kvootide laenu-tehing 3,3 miljonile tonnile koguväärtuses 19,9 miljonit eurot tagastamistähtajaga 23. märts 2018.

17. Raha ja raha ekvivalendid

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Arvelduskontod pankades	201,6	113,3
Lühiajalised hoiused	97,1	110,0
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 15)	298,7	223,3

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Euro	295,9	222,9
USA dollar	2,7	0,2
Poola zlott	0,1	0,2
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 15)	298,7	223,3

Lühiajaliste tähtjaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 0,01–0,8% (2016: 0,1–0,5%).

18. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum

Seisuga 31. detsember 2017 oli Eesti Energia ASil registreeritud 621 645 750 aktsiat (31. detsember 2016: 621 645 750 aktsiat). Aktsia nimiväärtus on 1 euro. Kõik seltsi aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Rahandusministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul rahandusminister. Eesti Energia ASi põhikirjas fikseeritud miinimumaktsiakapital on 250,0 mln eurot ja maksimumkapital 1000,0 mln eurot. Seisuga 31. detsember 2017 moodustas kontserni kohustuslik reservkapital 62,1 mln eurot (31. detsember 2016: 62,1 mln eurot).

Seisuga 31. detsember 2017 oli kontserni vaba omakapital 823,6 mln eurot (31. detsember 2016: 770,2 mln eurot). Kasumi jaotamisel aktsionäridele tuleb maksta tulumaksu 20/80 netosummast.

Kogu jaotamata kasumi jaotamisel dividendideks tuleks maksta 164,7 mln eurot (31. detsember 2016: 154,0 mln eurot) tulumaksu. Netodividendidena oleks võimalik välja maksta 658,9 mln eurot (31. detsember 2016: 616,2 mln eurot).

Juhatus teeb ettepaneku maksta peale 2017. aastaaruande kinnitamist aktsionäride üldkoosoleku poolt dividendidena 15,8 mln eurot. Sellega kaasnev dividendide tulumaks on 4,0 mln eurot (lisa 19).

18. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum, järg

Järgnevas tabelis on esitatud vaba omakapitali, võimaliku dividendisumma ja sellega kaasneva dividendi tulumaksu arvutuse alus:

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Jaotamata kasum (lisa 37)	823,6	770,2
Vaba omakapital	823,6	770,2
Tulumaks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel	164,7	154,0
Võimalikud netodividendid	658,9	616,2

19. Dividend aktsia kohta

2017. aastal maksis Eesti Energia Eesti Vabariigile dividende 47,0 mln eurot, dividend aktsia kohta oli 0,08 eurot (2016 aastal dividende ei makstud) (lisa 36).

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta eest välja maksta dividende 0,03 eurot aktsia kohta kogusummas 15,8 mln eurot (lisa 18). Käesolevas aastaaruandes ei ole seda dividendisummat kohustusena kajastatud, sest seisuga 31. detsember 2017 ei olnud dividend välja kuulutatud.

20. Muud reservid

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Muud reservid perioodi algul	-16,6	27,8
Rahavoogude riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutus	15,3	-36,7
Kajastatud müügitulu suurendamisena <i>sh kajastatud elektrienergia müügitulu suurendamisena</i>	1,0	-8,6
<i>sh kajastatud põlevkiviõli müügitulu suurendamisena</i>	-9,5	-4,8
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusel tekkinud valuutakursivahed	10,5	-3,8
	-3,3	0,9
Muud reservid perioodi lõpul	-3,6	-16,6

21. Võlakohustused

Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

miljonites eurodes	Lühiajalised võlakohustused		Pikaajalised võlakohustused		Kokku
	Pangalaenu	Emiteeritud võlakirjad	Pangalaenu	Emiteeritud võlakirjad	
Võlakohustused seisuga 31.12.2016					
Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses seisuga 31.12.2016 (lisad 3.1, 3.2 ja 12)	19,3	-	221,4	699,2	939,9
2017. aastal toimunud liikumised					
Laenukulude amortisatsioon	-	-	-	7,5	7,5
Laenu tagasimaksmine	-1,4	-	-64,9	-	-66,3
Ümberklassifitseeritud	-	152,0	-	-152,0	-
Kokku 2017. aastal toimunud liikumised	-1,4	152,0	-64,9	-144,5	-58,8
Võlakohustused seisuga 31.12.2017					
Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses seisuga 31.12.2017 (lisad 3.1, 3.2 ja 12)	17,9	152,0	156,5	554,7	881,1

Võlakirjade ja pangalaenude õiglase väärtus:

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Võlakirjade nominaalväärtus (lisa 3.1)	758,3	758,3
Võlakirjade turuväärtus noteeritud müügihinna alusel (lisa 3.3)	817,8	816,0
Fikseeritud intressimääraga pangalaenude nominaalväärtus (lisa 3.1)	174,6	192,5
Fikseeritud intressimääraga pangalaenude õiglase väärtus (lisa 3.3)	177,4	197,1
Ujuva intressimääraga pangalaenude nominaalväärtus (lisa 3.1)	-	48,4
Ujuva intressimääraga pangalaenude õiglase väärtus (lisa 3.3)	-	48,4

Võlakirjad on nomineeritud eurodes ning noteeritud Londoni börsil. Võlakirjade turuväärtuse leidmisel on kasutatud õiglase

21. Võlakohustused, järg

väärtuse hierarhia tasemele 1 vastavaid sisendeid.

Juhtkonna hinnangul ei erine ujuva intressimääraga laenude õiglase väärtus võrreldava perioodi lõpu seisuga nende bilansilisest väärtusest, kuna riskimarginaalid ei ole muutunud. Fikseeritud intressimääraga pangalaenude õiglased väärtused leiti kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit diskontomääradega vahemikus 0,649%–1,116% (2016: 0,557%–1,010%), mis on tasemele 3 vastavad sisendid õiglase väärtuse hierarhias.

Pikaajalised pangalaenud nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
< 1 aasta	17,9	19,3
1–5 aastat	101,7	148,7
> 5 aasta	55,0	72,9
Kokku	174,6	240,9

Kõik laenud on nomineeritud eurodes. Seisuga 31. detsember 2017 olid laenude intressimäärad vahemikus 1,1–3,1% (31. detsember 2016: 0,3–3,1%).

Laenude kaalutud keskmine intressimäär oli seisuga 31. detsember 2017 1,5% (31. detsember 2016: 1,4%). Eesti Energia ASi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Kontsern ei ole piirmäärasid ületanud (lisa 33).

Seisuga 31. detsember 2017 oli kontsernil väljavõtmata laenusid 150,0 mln euro eest (31. detsember 2016: 220,0 mln eurot), mis koosnes SEB ja OP Corporate pangaga sõlmitud muutuva intressimääraga kahepoolsetest likviidsuslaenulepingutest tähtajaga viis aastat (2020. aasta juuli).

Võlakohustused intressimäärade fikseerimise perioodi järgi

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
< 1 aasta	170,2	66,3
1–5 aastat	176,7	329,2
> 5 aasta	534,2	544,4
Kokku (lisad 3.1, 3.2 ja 12)	881,1	939,9

Varasem periood kuni järgmise intressimäära ümberhindamiseni või tagasimaksetähtajani.

Võlakohustuste kaalutud keskmised efektiivsed intressimäärad

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Pikaajalised pangalaenud	1,5%	1,4%
Võlakirjad	4,3%	4,3%

22. Võlad hankijatele ja muud võlad

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades		
Võlad hankijatele	98,5	84,2
Viitvõlad	8,1	7,8
Võlad sidusettevõtjatele (lisa 36)	3,2	3,3
Muud võlad	5,7	2,2
Kokku finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades (lisa 3.1 ja 12)	115,5	97,5
Võlad töötajatele (lisa 3.1)	18,9	19,2
Maksuvõlad (lisa 3.1)	43,6	33,9
Ettemaksud	1,1	6,6
Kokku võlad hankijatele ja muud võlad	179,1	157,2
<i>sh lühiajalised võlad hankijatele ja muud võlad</i>	<i>177,6</i>	<i>155,4</i>
<i>sh pikaajalised võlad hankijatele ja muud võlad</i>	<i>1,5</i>	<i>1,8</i>

Võlad hankijatele saldo sisaldab seisuga 31. detsember 2017 võlgnevust põhivara eest summas 29,2 mln eurot (2016: 24,1 mln eurot).

23. Tulevaste perioodide tulud

Liitumis- ja muud teenustasud

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	174,9	164,9
Laekunud liitumis- ja muud teenustasud	19,0	15,2
Liitumistasu katteks üle antud varade maksumus	3,6	1,8
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisad 25 ja 32)	-7,6	-7,0
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	189,9	174,9

24. Eraldised

miljonites eurodes	Algjäak 31. detsember 2016	Moodustamine ja ümberrhindamine (lisa 5)	Arvestatud intressikulu (lisa 30)	Kasutamine	Lõppjäak 31. detsember 2017	
					Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 29)	27,6	2,3	0,8	-2,0	5,1	23,6
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisad 28 ja 29)	0,8	-	-	-	-	0,8
Töötajatega seotud eraldised (lisa 28)	5,3	0,5	0,1	-0,6	0,9	4,4
Varade demonteerimise kulude eraldis	3,5	-	0,2	-	-	3,7
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisad 8, 16 ja 27)	47,0	64,9	-	-46,8	65,1	-
Eraldis kahjulike lepingute suhtes	-	0,5	-	-	0,5	-
Lepingutest tulenevate kohustuste eraldis	4,3	-	-	-4,3	-	-
Kokku eraldised (lisa 4)	88,5	68,2	1,1	-53,7	71,6	32,5

miljonites eurodes	Algjäak 31. detsember 2015	Moodustamine ja ümberrhindamine (lisa 5)	Arvestatud intressikulu (lisa 30)	Kasutamine	Lõppjäak 31. detsember 2016	
					Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 29)	28,3	0,3	0,8	-1,8	5,6	22,0
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisad 28 ja 29)	0,7	0,1	-	-	0,1	0,7
Töötajatega seotud eraldised (lisa 28)	6,6	0,3	0,1	-1,7	0,8	4,5
Varade demonteerimise kulude eraldis	3,3	-	0,2	-	-	3,5
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisad 8,16 ja 27)	28,3	46,9	-	-28,2	47,0	-
Lepingutest tulenevate kohustuste eraldis	3,5	0,8	-	-	4,3	-
Kokku eraldised (lisa 4)	70,7	48,4	1,1	-31,7	57,8	30,7

Eraldiste moodustamise ja ümberrhindamise kuludest 2017. majandusaastal tulenes 2,6 mln eurot (2016: 0,4 mln eurot) diskonto-määrade muutusest.

Keskkonnakaitselised ja mäetööde lõpetamise eraldised on moodustatud:

- kaevandatud maa-alade rekultiveerimiseks;
- pinnase puhastamiseks;
- kaevandamise tegevuse tagajärjel rikunud veevarustuse taastamiseks;

- lõhketöödega ehitistele tekitatud kahjude väljaselgitamiseks ja kompenseerimiseks;
- jäätmeväljade sulgemiseks ja üleliigse vee neutraliseerimiseks;
- suletud tuhaväljade järelhooldustööde tegemiseks;
- tööstusjäätmete prügilade sulgemiseks;
- asbesti likvideerimiseks elektrijaamades;
- kaevandamisõiguse tasu maksmiseks;
- seadmete ja rajatiste demonteerimiseks ja kokku kogumiseks.

24. Eraldised, järg

Pikaajalised keskkonnakaitselised kohustused realiseeruvad Eesti Energia Kaevandustes aastatel 2017–2038 ning Narva Elektriijaamades 2017–2058. Mäetööde lõpetamisega kaasnevad kohustused realiseeruvad aastatel 2017–2038.

Töötajatega seotud eraldised on moodustatud:

- kollektiivlepingutes ning muudes kokkulepetes sätestatud toetuste maksmiseks;
- tervisekahjustuste hüvitamiseks;
- koondamishüvitiste maksmiseks;
- stipendiumite maksmiseks.

Pikaajalised töötajatega seotud eraldised realiseeruvad lepingutes sätestatud tähtaegade jooksul või töötajate järelejäänud eluea jooksul, mille määramise aluseks on võetud Statistikaameti andmed prognoositavate eluigade kohta vastavalt vanusele. Kaevanduste ja karjääride koondamishüvitiste eraldised moodustatakse siis, kui on välja kuulutatud kaevanduste ja karjääride lõppsulgemisplaanid.

Varade demonteerimise kulude eraldis on moodustatud Narva Elektriijaamades renoveeritud 8. ja 11. ploki ning tööstusjäätmetepürgila tulevase demonteerimisega seotud kulutuste katteks. Varade demonteerimise kulude nüüdisväärtus on arvestatud põhivara soetusmaksumusse. Varade demonteerimise kulude eraldised realiseeruvad aastatel 2034–2035.

Kasvuhoonegaaside emissioonikulu eraldis on moodustatud kontsernile kuuluvate või soojusenergia tootmise eest või elektritootmise moderniseerimiseks tasuta eraldatavate kasvuhoonegaaside ühikute keskmises hinnas.

Aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil on kontsernile tasuta eraldatud järgmised kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute kogused:

- a) elektritootmise moderniseerimiseks tehtud investeeringute eest 2017. aastal tehtud investeeringute eest 1 997 203 tonni, mis laekub 2018. aastal; 2016. aastal tehtud investeeringute eest eraldati 2 856 499 tonni kvooti, mis laekus 2017. aastal.
- b) soojuse tootmise eest 2017. aastal soojuse tootmise eest 212 310 tonni, 2016. aastal soojuse tootmise eest 242 660 tonni. Tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud võetakse arvesse eraldise arvutamisel perioodil, mille eest ühikud on eraldatud, sõltumata nende tegelikust ülekandmise ajast (lisa 33).

Lepingust tulenevate kohustuste eraldis oli moodustatud kaugloetavate arvestite paigaldustööde lepingu alusel peale süsteemi töölerakendamist tasumisele kuuluva tööde maksumuse katteks. Eraldis realiseerus 2017. aastal.

Eraldised on diskonteeritud diskontomääraga 0,19%–4,11% (2016: 0,28%–4,60%). Eraldiste diskonteerimisel kasutatakse diskontomäärade kõverat, mis võimaldab anda täpsema hinnangu erinevates ajahorisontides paiknevatele eraldistele.

25. Müügitulu

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Tegevusvaldkondade lõikes		
Kaupade müük		
Elektrienergia müük	348,4	345,8
Põlevkiviõli müük	86,1	67,0
Soojusenergia müük	32,4	37,1
Energeetikaseadmete müük	7,2	6,9
Muu kaupade müük	20,0	17,8
Kokku kaupade müük	494,1	474,6
Teenuste müük		
Võrguga seotud teenuste müük	235,6	242,9
Liitumise teenustasud (lisad 23 ja 32)	7,6	7,0
Remondi- ja ehitusteenuste ning elektritööde müük	5,5	6,2
Vara rent ja hooldus (lisa 7)	1,1	1,4
Muude teenuste müük	10,0	10,0
Kokku teenuste müük	259,8	267,5
Kokku müügitulu (lisa 5)	753,9	742,1

26. Muud äritulud

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Saadud viivised, trahvid, hüvitised	34,0	71,2
Kasum sidusettevõtja osaluse müügist	9,2	-
Kasum valuutakursi muutusest	11,1	2,0
Kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest	1,4	14,4
Kasum materiaalse põhivara müügist (lisa 32)	0,9	1,2
Sihtfinantseerimine (lisa 23)	0,3	0,3
Muud äritulud	0,3	0,5
Kokku muud äritulud	57,2	89,6

Saadud viivised, trahvid, hüvitised all on kajastatud Auvere elektriijaama ehitamisega seotud leppetrahv summas 30,9 mln eurot, (2016. aastal 68,6 mln eurot) mille kohaselt nõustus GE kompenseerima Eesti Energiale saamata jäänud tulu (lisa 4).

27. Kaubad, toore, materjal ja teenused

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Ülekandeteenused	80,6	81,3
Kasvuhoonegaaside emissioonikulu (lisa 24)	64,9	47,0
Hooldus- ja remonditööd	38,2	32,7
Materjalid ja varuosad toodangu valmistamiseks	27,5	26,6
Elektrienergia	20,8	26,4
Tehnoloogiline kütus	20,5	26,2
Ostetud gaas edasimüügiks	15,1	12,1
Loodusvarade ressursimaks	15,3	1,3
Muud kaubad, toore, materjal ja teenused	43,0	36,3
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	325,9	289,9

28. Tööjõukulud

	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Töötajate arv		
Töötajate arv perioodi algul	5 840	6 015
Töötajate arv perioodi lõpul	5 807	5 840
Keskmine töötajate arv	5 708	5 696

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Tööjõukulud		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	116,5	105,3
<i>Keskmine töötasu kuus (eurodes)</i>	<i>1 700,8</i>	<i>1 540,6</i>
Muud tasud ja toetused töötajatele	3,1	3,4
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	40,2	36,6
Töötajatega seotud eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 24)	0,5	0,3
Kokku arvestatud tööjõukulud	160,3	145,6
sh arvestatud nõukogudele ja juhatustele (lisa 35)		
Palgakulu, preemiad, lisatasud	2,7	2,1
Erisoodustused	0,2	0,1
Kokku arvestatud nõukogudele ja juhatustele	2,9	2,2
Kapitaliseeritud oma jõududega ehitatud materiaalse põhivara maksumusse	-18,7	-15,2
Kaetud mäetööde peatamise ja keskkonnanakitselistest eraldistest (lisa 24)	-	-0,2
Kokku tööjõukulud	141,6	130,2

Emaettevõtja juhatuse liikmed valib emaettevõtja nõukogu. Juhatuse liikmed valitakse tähtajaliselt kuni 5 aastaks.

29. Muud tegevuskulud

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Keskkonnanakitselised saastemaksud	28,7	30,3
Kahjum valuutakursi muutustest	11,1	2,1
Mitmesugused bürookulud	7,2	6,2
Rendikulud (lisa 7)	5,0	5,1
Mäetööde lõpetamise ja keskkonnanakitseliste eraldiste moodustamine (lisa 24)	2,3	0,1
Uurimis- ja arengukulud	1,9	2,4
Kahjum ebatõenäoliselt laekuvatest laenuõuetest (lisad 5, 13 ja 32)	0,2	0,9
Muud tegevuskulud	24,5	22,6
Muud tegevuskulud	80,9	69,7

30. Neto finantstulud (-kulud)

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Finantstulud		
Intressitulud	0,2	0,3
Kasum valuutakursi muutusest	0,6	-
Kokku finantstulud (lisa 32)	0,8	0,3
Finantskulud		
Intressikulud võlakohustustelt		
Intressikulud võlakohustustest	-34,3	-36,2
Kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused (lisa 6)	22,3	21,7
Kokku intressikulud võlakohustustelt (lisa 32)	-12,0	-14,5
Intressikulud eraldistelt (lisa 24)	-1,1	-1,1
Kokku intressikulud	-13,1	-15,6
Kahjum valuutakursi muutustest	-6,5	1,6
Muud finantskulud	-0,1	-0,1
Kokku finantskulud	-19,7	-14,1
Neto finantstulud (-kulud)	-18,9	-13,8

31. Tulumaksukulu

Vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele maksustatakse Eestis äriühinguid dividendide jaotamisel. Alates 1. jaanuarist 2015 kehtib tulumaksumäär 20/80 dividendide netosummast. Maksustamisele ei kuulu jaotatavad dividendid, mida makstakse teistelt äriühingutelt saadavate dividendide arvel, tingimusel, et dividendide saajale kuulus dividendide maksmise ajal vähemalt 10% suurune osalus.

Keskmine tegelik tulumaksumäär

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Eesti		
Dividendide netosumma	47,0	0,1
Dividendidele rakendatav tulumaksumäär	20/80	20/80
Teoreetiline tulumaks antud tulumaksumääraga	11,8	0,0
Sidusettevõtjatelt saadud dividendide ja likvideerimisjaotise mõju	-0,4	-
Tegelik tulumaks dividendidelt	11,4	0,0
Keskmine efektiivne tulumaksumäär	19%	20%
Tütarettevõtjate tulumaksukulu	-	0,1
Kokku tulumaksukulu	11,4	0,1

2016. aasta dividendide netosumma koosneb tütaretevõtte makstud dividendidest mittekontrollivale osalusele. Seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustusi.

32. Äritegevusest saadud raha

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Kasum enne maksustamist	112,2	171,1
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus (lisad 5 ja 6)	132,4	138,5
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisad 5 ja 8)	3,4	4,9
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisad 4, 23 ja 25)	-7,6	-7,0
Kasum materiaalse põhivara müügist	-0,8	-1,1
Kasum sidusettevõtja osaluse müügist	-9,2	-
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon (lisa 23)	-0,3	-0,3
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-2,7	-1,1
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	9,8	4,3
Kahjum ebatõenäoliselt laekuvatest laenuõuetest (lisad 5, 13, 29 ja 35)	0,2	0,9
Kasum/kahjum valuutakursi muutustelt välisvaluutas antud laenudelt	4,7	-1,3
Intressikulu võlakohustustelt (lisa 30)	12,0	14,5
Intressi- ja muud finantstulud (lisa 30)	-0,3	-0,3
Korrigeeritud kasum enne maksustamist	253,8	323,1
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Äritegevusega seotud nõuete muutus (lisa 13)	54,1	-70,0
Varude muutus (lisa 11)	-2,6	6,7
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-31,3	-36,5
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	20,2	-99,8
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus (lisa 24)	15,7	17,0
Võlgnevuse muutus hankijatele (lisa 22)	9,3	5,4
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-3,6	-0,4
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	21,4	22,0
Äritegevusest saadud raha	295,4	245,3

33. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused

(a) Bilansivälised varad

Põlevkivivarud

Kontserni ja tema sidusettevõtjate valduses olevate põlevkivivarude ülevaade on esitatud alltoodud tabelis. Eesti Vabariigi põlevkivivarud kajastavad riikliku maavaradebilansi kohaseid põlevkivivarusid. Rahvusvaheliste arendusprojektide põlevkivivarude kajastamisel on lähtutud rahvusvaheliste standardite nõuetest avalikustatud varudele ja varadele. Varude klassifitseerimine ja usaldusväärsuse määramine on teostatud volitatud ekspertide pooltnii uurituse taseme kui majandusliku väljavaate osas. Sõltuvalt projekti arendusetapist on varude kajastamisel kohandatud ja arvesse võetud teadaolevaid tehnilisi, keskkonkaitselisi ja sotsiaalmajanduslikke piiranguid.

miljonites tonnides	31. DETSEMBER	
	2017	2016
Eesti		
kõrge usaldusväärsus*	286	508
Jordaania		
APCO***		
kõrge usaldusväärsus*	924	924
prognoos**	295	295
JOSE		
kõrge usaldusväärsus*	-	-
prognoos**	2 309	2 309
Ameerika Ühendriigid**		
kõrge usaldusväärsus**	3 500	3 500
usaldusväärne**	2 300	2 300
prognoos**	230	230

* Varu on osa uuritud geoloogilisest varust, mille määramisel on arvesse võetud teadaolevad tehnilised, keskkonna-kaitselised ja sotsiaalmajanduslikud piirangud.

** Varu on geoloogilise uuringu tulemusel määratud kõrge majandusliku potentsiaaliga põlevkivi kogus maapöues, mille puhul pole arvesse võetud võimalikke kasutamist limiteerivaid piiranguid.

APCO*** Eesti Energiale kuulub ettevõttes 10%-ne osalus.

Eesti põlevkivivarude vähenemine on tingitud Uus-Kiviõli kaevandamisloa kehtetuks kuulutamisest 2017 aasta veebruaris riigikohtu poolt.

Emissiooniõigused

EU Emissions Trading System'i artikkel 10c rakendamisel võib kontsern oma elektritootmise moderniseerimiseks saada ajavahemikul 2013-2017 kokku kuni 17,7 mln tonni tasuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikut. Lisaks on kontsernil võimalik vastavalt artiklile 10a saada ajavahemikul 2013-2020 tasuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid soojuse tootmiseks kokku kuni 2,1 mln tonni (lisad 16 ja 24).

(b) Tingimuslikud kohustused

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

Eesti

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserni ettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

33. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused, järg

Välisriigid

Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

(c) Laenukovenandid

Kontserni poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Piirmäärasid ei ole ületatud (lisa 21).

(d) Siduvad tulevikukohustused

Ehituslepingutest tulenevad siduvad tulevikukohustused

Seisuga 31. detsember 2017 oli kontsernil põhivara soetamiseks sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi 102,7 mln euro (31. detsember 2016: 86,2 mln euro) eest.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostulepingud

Seisuga 31. detsember 2017 oli kontsernil sõlmitud lepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks 2018. aastaks summas 96,2 mln eurot (31. detsember 2016: 51,3 mln eurot).

Jordaania põlevkivielektriijaamaomakapitali finantseerimiskohustus

Peale Attarat Power Company („APCO“) Jordaania põlevkivielektriijaama rahastamise lõpule viimist on APCO omanikud 45% ulatuses YTL Power International (Malaisia), 45% Guangdong Yudean Group Co. Limited (Hiina) ja 10% Eesti Energia.

Aktsionärid on võtnud kohustuse panustada elektriprojekti omakapitali 528 mln USD, millest Eesti Energia finantseerimise suurus moodustab 53 miljonit USD. Eesti Energia on tänaseks finantseerinud projekti 37,1 mln USD ulatuses (34,9 mln euro ulatuses), ülejäänud osa 15,9 mln USD (13,3 mln eurot) finantseeritakse vastavalt projektiplaanile (lisa 35).

34. Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta on puhaskasum jagatud kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kuna potentsiaalseid lihtaktsiaid ei ole, on lahustunud puhaskasum kõigil perioodidel võrdne tava puhaskasumiga. 2016. ja 2017. aastal aktsiakapitalis muutusi ei olnud.

	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Emaettevõtja omaniku osa kasumist (mln eurot)	100,7	170,9
Kaalutud keskmine aktsiate arv (mln)	621,6	621,6
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,16	0,27
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,16	0,27

35. Sidusettevõtja osaluse müük

16. märtsil 2017 viis Attarat Power Company („APCO“) lõpule Jordaania põlevkivielektriijaama rahastamise. Seoses Jordaania põlevkivielektriijaama projekti rahastamise lõpule viimisega jõustus ka aktsiate müügileping, millega Eesti Energia vähendas oma varasemat 65% osalust APCO's 10%-le. Eesti Energia sai aktsiate müügist ja projekti arenduskulude tagastusena kokku 50,4 mln USD (46,9 mln eurot), millest 30,6 mln USD (28,4 mln eurot) moodustasid antud laenude tagasimaksed. Kogu tehingu kasumiks kujunes 9,7 mln USD (9,2 mln eurot).

Eesti Energia AS säilitas olulise mõju peale 55% osaluse müügitehingu, mis annab õiguse omandiväärtusega seotud tuludele, mistõttu kajastatakse allesjäänud 10% osalust jätkuvalt investeringuna sidusettevõttesse. APCO aktsionärid on võtnud kohustuse panustada elektri projekti omakapitali 528 mln USD, millest Eesti Energia finantseerimise suurus moodustab 53 mln USD (lisad 9 ja 26).

36. Tehingud seotud osapooltega

Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Kontserni aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, emaettevõtja juhatuse ja nõukogu liikmed ning muud ettevõtjad, kelle üle nimetatud isikutel on kontrollvõi oluline mõju. Samuti on loetud seotud osapoolteks kõik üksused, kus riigil on kontroll või valitsev mõju.

Tehingud sidusettevõtjatega

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Kaupade ost	18,0	17,2
Teenuste ost	0,4	-
Tulu teenuse müügist	0,2	0,3
Tulu kaupade müügist	-	0,1
Antud laenud	0,2	4,3

2017. aastal realiseerusid enamusosaluse müügitehingu käigus sidusettevõtte Attarat Power Holding Co BV kontsernile antud laenud. Lisaks finantseeriti Jordaania elektri projekti omakapitali summas 34,9 miljoni eurot (lisad 9, 32 ja 35).

2017. aastal hinnati ümber Enefit Jordan B.V antud laenu summas 0,2 mln eurot (2016. aastal 0,9 mln eurot) (lisad 5, 13, 29 ja 32).

Tehingud üksustega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Kaupade ja teenuste ost	0,4	1,5

Kontsern müüb teistele riigi kontrolli või olulise mõju all olevatele üksustele elektrit, võrguteenust ja soojusenergiat tavapärase äritegevuse käigus. Kontsern on teinud aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil olulises summas ostu- ja müügitehinguid Elering AS-ga, mis on 100%-liselt riigile kuuluv äriühing.

36. Tehingud seotud osapooltega, järg

Tehingud Elering AS-iga

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Teenuste ost	81,3	82,2
Kaupade ost	13,1	9,2
Põhivara ost ja ettemaksud põhivara eest	3,0	1,3
Kaupade ja teenuste müük (sh taastuenergia toetus)	19,8	20,7

Nõuded Elering AS-i vastu ning kohustused Elering AS-i ees

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Nõuded (lisa 13)	2,6	2,8
Kohustused (lisa 22)	20,6	19,9

Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud on avalikustatud lisas 28. Nõuded sidusettevõtjatele on avalikustatud lisas 13 ning võlad sidusettevõtjatele lisas 22. Võrreldaval perioodil ei ole hinnatud alla nõudeid seotud osapoolte vastu.

Juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on teenistuslepingutes ette nähtud kolme kuu hüvitise maksmine.

Võrguteenuse ostul-müügil kasutatakse Konkurentsiameti poolt kinnitatud hindu.

37. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud emaettevõtja eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega. Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse soetusmaksumuses.

Kasumiaruanne

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Müügitulu	257,2	288,0
Muud äritulud	20,7	62,2
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-214,1	-218,1
Mitmesugused tegevuskulud	-38,1	-17,7
Tööjõukulud	-32,8	-29,9
Põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse langus	-2,7	-10,2
Muud ärikulud	-15,3	-4,4
ÄRIKASUM	-25,1	69,9
Finantstulud	68,2	17,6
Finantskulud	-44,6	-32,7
Kokku finantstulud ja -kulud	23,6	-15,1
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	-1,5	54,8
ARUANDEAASTA KASUM	-1,5	54,8

37. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Koondkasumiaruanne

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
ARUANDEAASTA KASUM	-1,5	54,8
Muu koondkasum		
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	2,2	-7,4
Aruandeaasta muu koondkasum	2,2	-7,4
ARUANDEAASTA KOONDKASUM KOKKU	0,7	47,4

Finantsseisundi aruanne

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
VARAD		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	25,8	25,5
Immateriaalne põhivara	5,6	4,4
Tuletisinstrumentid	0,2	-
Investeeringud tütarettevõtjatesse	524,7	524,2
Investeeringud sidusettevõtjatesse	-	13,2
Nõuded tütarettevõtjatele ja muud nõuded	210,7	253,1
Kokku põhivara	767,0	820,4
Käibevara		
Varud	1,2	1,6
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud	96,8	42,1
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	1 075,2	1 250,6
Tuletisinstrumentid	3,6	4,1
Raha ja raha ekvivalendid	254,4	211,5
Kokku käibevara	1 431,2	1 509,9
Kokku varad	2 198,2	2 330,3

miljonites eurodes	31. DETSEMBER	
	2017	2016
OMAKAPITAL		
Aktiivkapital	621,6	621,6
Ülekurs	259,8	259,8
Kohustuslik reservkapital	62,1	62,1
Riskimaandamise reserv	2,2	-
Jaotamata kasum	297,7	346,5
Kokku omakapital	1 243,4	1 290,0

KOHUSTUSED		
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	711,2	920,6
Eraldised	0,5	0,5
Kokku pikaajalised kohustused	711,7	921,1
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	169,9	19,3
Võlad hankijatele ja muud võlad	63,7	92,7
Tuletisinstrumentid	9,2	7,1
Eraldised	0,3	0,1
Kokku lühiajalised kohustused	243,1	119,2
Kokku kohustused	954,8	1 040,3
Kokku kohustused ja omakapital	2 198,2	2 330,3

37. Finantsinformatsioon emattevõtja kohta, järg

Rahavoogude aruanne

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Rahavood äritegevusest		
Kasum enne maksustamist	-1,5	54,8
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum	1,4	8,4
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	1,3	1,8
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	-0,1	-0,2
Kasum tütarettevõtja müügist	-1,4	-37,7
Kahjum ebatüüpiliselt laekuvatest laenuõuetest	17,0	0,9
Muud kasumid/kahjumid investeeringutelt	-47,0	-0,2
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	4,5	0,1
Kasum/kahjum valuutakursi muutustelt välisvaluutas antud laenudelt	8,2	-1,3
Intressikulu võlakohustustelt	34,3	36,1
Intressitulu	-20,7	-17,4
Korrigeeritud puhaskasum	-4,0	45,3
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Kahjum ebatüüpiliselt laekuvatest nõuetest	0,3	0,6
Äritegevusega seotud nõuete muutus	3,4	0,9
Varude muutus	0,4	-1,6
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-33,0	-75,3
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-28,9	-75,4
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus	0,2	-0,1
Võlgnevuse muutus hankijatele	0,9	-1,3
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-29,9	1,8
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-28,8	0,4
Makstud intressid ja laenukulud	-26,9	-30,3
Saadud intressid	16,2	13,7
Kokku rahavood äritegevusest	-72,4	-46,3

miljonites eurodes	1. JAANUAR – 31. DETSEMBER	
	2017	2016
Rahavood investeerimisest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-4,8	-2,5
Laekunud materiaalse põhivara müügist	1,0	2,6
Piiratud kasutusega raha netomuutus	-	-6,9
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-34,9	-
Finantsinvesteeringutelt laekunud dividendid	47,0	0,2
Sisse makstud tütarettevõtjate aktsiakapitali	-2,6	-3,7
Laekunud tütarettevõtjate müügist	4,2	208,8
Tütarettevõtjatele antud nõuete ümberklassifitseerimine	-	-1,7
Tütarettevõtjatele antud laenud	-0,8	-
Tütarettevõtjatele antud laenude tagasimaksud	31,8	0,3
Tütarettevõtjatele antud laenu kandmine ebatüüpiliseks	5,7	-
Tütarettevõtjatele antud arvelduskrediidi muutus	149,0	-63,7
Antud muud laenud	-0,9	-4,4
Laekunud finantsinvesteeringute müügist ja lunastamisest	34,9	-
Kokku rahavood investeerimistegevusest	229,6	129,0
Rahavood finantseerimisest		
Tagasi makstud pangalaenud	-66,3	-19,3
Tagasi makstud muud laenud	-	-0,6
Tasutud tütarettevõtja vähemusosaluse soetamisel	-1,0	-0,9
Makstud dividendid	-47,0	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-114,3	-20,8
Puhas rahavoog	42,9	61,9
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	211,5	149,6
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	254,4	211,5
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	42,9	61,9

37. Finantsinformatsioon emattevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes	Aktia- kapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riskimaandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2015	621,6	259,8	62,1	7,4	-	291,7	1 242,6
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-533,0	-533,0
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				9,4	11,0	840,8	861,2
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2015 (lisa 19)				16,8	11,0	599,5	1 570,8
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	-	54,8	54,8
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	-7,4	-	-	-7,4
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	-7,4		54,8	47,4
Omakapital seisuga 31. detsember 2016	621,6	259,8	62,1	-	-	346,5	1 290,0
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-537,4	-537,4
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-28,5	11,9	961,1	944,5
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2016 (lisa 19)	-	-		-28,5	11,9	770,2	1 697,1
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	-	-1,5	-1,5
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	2,2	-	-	2,2
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	2,2		-1,5	0,7
Makstud dividendid						-47,0	-47,0
Tütarettevõtja vähemusosaluse omandamine	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-	-47,3	-47,3
Omakapital seisuga 31. detsember 2017	621,6	259,8	62,1	2,2	-	297,7	1 243,4
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-524,7	-524,7
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-14,4	8,6	1 050,6	1 044,8
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2017 (lisa 19)				-12,2	8,6	823,6	1 763,5

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne AS-i Eesti Energia aktsionärile

Aaruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i Eesti Energia ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

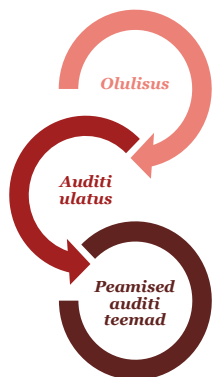
Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Auditi olulisus Kontserni tasandil on 6,6 miljonit eurot, mis moodustab ligikaudu 2,5% kasumist enne intresse, makse ja kulumit (EBITDA).

Auditi ulatus

Kohandasime auditi ulatust lähtudes Kontserni kuuluvate ettevõtete riski tasemest ja suuruselt ning viisime läbi kas täismahus auditi või eraldiseisvad auditiprotseduurid oluliste kasumiaruande või bilansiridade osas. Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimist ning teostasime täiendavad analüütilised protseduurid nende Kontserni ettevõtete osas, mida eespool nimetatud protseduurid ei hõlmanud, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärkajastamiste puudumises.

Peamised auditi teemad

- Materiaalse põhivara väärtuse languse hindamine

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni olulisus	6,6 miljonit eurot
Kuidas me selle määrasime	Ligikaudu 2,5% kasumist enne intresse, makse ja kulumit (EBITDA), mida on korrigeeritud ühekordsete tehingute mõjuga.
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Olulisuse arvestuse aluseks on valitud EBITDA, kuna meie hinnangul on see võtmemõõdikuks Kontserni tulemuslikkuse hindamisel nii juhatuse kui ka väliste huvigruppide poolt.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema

Materiaalse põhivara väärtuse languse hindamine

Juhatuse poolt tehtud olulised eeldused ning nende mõju materiaalse põhivara kaetavale väärtusele on kirjeldatud aastaaruande lehekülgedel 146 ning 154-156.

Seisuga 31. detsember 2017 moodustavad Kontserni materiaalsed põhivarad kokku 2 475 miljonit eurot, millest põhiline osa asub

Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis

Esmalt hindasime, kas on varasid, mille puhul esinevad väärtuse languse indikatsioonid, mida juhtkond ei ole tuvastanud. Hindamisel lähtusime meie teadmistest Kontserni ja selle äritegevuse kohta ning tööstusharude kohta, kus Kontsern tegutseb. Lisaks viisime läbi intervjuud Kontserni juhatuse liikmete ja võtmetöötajatega ning vaatasime läbi Kontserni sisemise aruandlusega seotud dokumendid. Leidsime, et juhatuse järeldused varade osas, mille puhul esinevad väärtuse languse indikatsioonid, on kooskõlas meie poolt omandatud tõendusmaterjaliga.

Eestis ja on seotud põlevkivi kaevandamise ning põlevkiviõli ja elektri tootmisega. Keeruline ülemaailmne majanduskeskkond ning nafta ja elektri madalad turuhinnad on osutanud jätkuvat negatiivset mõju Kontsernile ning on indikatsiooniks, et varade kaetav väärtus võib olla madalam nende bilansilisest jääkväärtusest.

Kontserni materiaalse põhivara kaetava väärtuse aluseks on kas kasutusväärtus või õiglane väärtus, millest on maha arvatud müübiga seotud kulutused. Mõlemad arvestused põhinevad tulevaste perioodide diskonteeritud rahavoogudel.

Kuna tulevaste perioodide rahavoogude prognoosimine ja diskonteerimine on paratamatult seotud ebakindlusega, siis on varade väärtuse hindamine subjektiivne ning tugineb oluliste eelduste kasutamisel. Mitmeid vara väärtuse testi aluseks olevaid olulisi eelduseid mõjutavad globaalsed ja siseriiklikud majanduspoliitilised tegurid. Hinnanguliste eelduste kasutamise tõttu eksisteerib oluline risk, et potentsiaalne varade väärtuse langus võib jääda tuvastamata või olla ebakorrektselt arvestatud. Sellest tulenevalt on antud valdkond üheks peamiseks auditi teemaks.

Hindasime põhilisi juhatuse poolt varade kaetava väärtuse arvestamisel kasutatud eeldusi ja hinnanguid, sealhulgas majandustegevusega seotud eeldusi, nagu prognoositavad tegevuskulud, elektri ja põlevkiviõli tootmismahud ja tootmiseadmete töökindlus. Kontrollisime juhatuse eelduseid, võrreldes neid äritasandi juhtidelt saadud informatsiooniga, Kontserni tegelike tulemuste ja sisemiste dokumentidega, nagu näiteks eelarveprognoosid ja juhtorganite koosolekuprotokollid. Valdkondades, kus juhatuse oli lähtunud turusisenditest, nagu näiteks nafta, elektri ja CO₂ heitmekvootide hinnad, võrdlesime neid väliste infoallikatega, nagu näiteks toormehindade prognoosid. Kaasasime PwC hindamisspetsialiste, kes aitasid meil hinnata juhatuse poolt rakendatud diskontomäärade asjakohasust. Võrdlesime neid määrasid välise info ja kontrollisime nende aluseks olevaid eelduseid lähtudes meie teadmistest Kontsernist ja selle tööstusharudest. Tuginedes eespool kirjeldatud protseduuride alusel kogutud tõendusmaterjalile, ei tuvastanud me olulisi vigu, vastuolusid või arvesse võtmata informatsiooni kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud põhilistes eeldustes ja hinnangutes.

Teostatud auditiprotseduuride põhjal järeldasime, et juhatuse hinnangud on kooskõlas kättesaadava informatsiooniga ja aastaaruandes avalikustatud info peegeldab asjakohaselt hindamismudeli sensitiivsust ja võimalikku mõju vara kaetavale väärtusele lähtudes IAS 36 ja IAS 1 nõuetest.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Antud eesmärgi saavutamiseks teostasime täismahus auditi Kontserni järgmiste üksuste finantsaruannete osas, tingituna nende suurusel ja riski tasemel: Enefit Energiatootmine AS (elektrienergia ja põlevkiviõli tootmine), Enefit Kaevandused AS (põlevkivi kaevandamine), Elektrilevi OÜ (ülekandevõrgud), Eesti Energia AS (emaettevõtte), Enefit Green AS (taastuvelektrienergia tootmine). Lisaks teostasime ka eraldiseisvad auditiprotseduurid Enefit SIA (elektri müük Lätis) müügitulu ning Enefit American Oil (põlevkivi arendusõigused USAs), Enefit Solutions AS (metallkonstruktsioonide valmistamine) ja Enefit Outotec Technology OÜ (Enefit tehnoloogia testtehas) varade võimaliku väärtuse languse osas. Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimist ning teostasime täiendavad analüütilised protseduurid nende Kontserni ettevõtete osas, mida eespool nimetatud protseduurid ei hõlmanud, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärtkajastamiste puudumises. Kirjeldav informatsioon Kontserni struktuuri osas on esitatud aastaaruande lisa 10.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub aastaaruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt AS-i Eesti Energia kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 31. detsembril 2005 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäride otsustele ning meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood AS-ile Eesti Energia kui avaliku huvi üksusele on kokku 13 aastat.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

Jüri Koltsov
Vandeaudiitor, litsents nr 623

21. veebruar 2018

Kasumi jaotamise ettepanek

Juhatus teeb äriseadustiku § 332 alusel ettepaneku jaotada Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2017 järgmiselt:

1. maksta aktsionärile dividendidena 15 800 000 eurot;
2. seoses Eesti Energia kontserni jätkuva finantseerimisvajadusega jätta ülejäänud jaotamata kasum summas 807 719 039,29 eurot jaotamata.

Juhatusel liikmete allkirjad 2017. majandusaasta aruandele

Eesti Energia juhatus on 2017. majandusaastal täitnud nõuetekohaselt juhatuse liikmete kohustusi ning juhtinud Eesti Energia kontserni seatud eesmärkide suunas. Juhatus on regulaarselt andnud aru nõukogule, on lähtunud oma volitustest ja esitanud kõik vajaliku nõukogule otsustamiseks. Juhatus teadvustab ja kinnitab käesolevaga oma kohustust majandusaasta aruande ettevalmistuse ning selles sisalduvate andmete eest.

21. veebruar 2018

Juhatusel esimees

Hando Sutter

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, audiitori järeldusotsusest ja kasumi jaotamise ettepanekust. Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

Juhatusel liikmed

Andri Avila

Raine Pajo

Andres Sutt

Margus Vals

Sõnastik

Baasinvesteeringud – investeeringud, mis on vajalikud olemasolevate tootmisvõimsuste hoidmiseks

MWh – megavatt-tund. 1 MWh on energiahulk, mille toodab (või tarbib) ühe tunni jooksul ühtlase 1 MW (megavatt) võimsusega töötav seade

1 000 000 MWh = 1 000 GWh = 1 TWh

Clean Dark Spread (CDS) – Eesti Energia põlevkivi ja CO₂ kulu vaba marginaal. Elektri börsihinnast (NP Eesti) on maha arvatud põlevkivi täiskulud ja CO₂ kulud (arvestades CO₂ detsembri futuuri hinda ning elektrienergia MWh tootmisel tekki- vat CO₂ kogust)

CO₂ heitmekvoot – tulenevalt Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemist (ETS) annab üks heitmekvoot omanikule õiguse ühe tonni süsinikdioksiidi (CO₂) emiteerimiseks. Kvootide hulk on piiratud, mistõttu kujuneb kvootidele rahaline väärtus

EBITDA (ingl k *Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization*) – äriksum enne intressikuluseid, makse, põhivara väärtuse langust ja amortisatsiooni (immateriaalse põhivara kulum).

EBITDA marginaal – äriksum enne kulumit (EBITDA) jagatud müügituluga

FFO – ingl k *Funds From Operations*. Äritegevuse rahavoog, v.a käibekapitali muutused

Finantsvõimendus – netovõlg jagatud netovõla ja omakapitali summaga

Futuur – osapoolte vahel sõlmitud leping, mis kohustab kokkulepitud alusvara (näiteks toorainet) ostma või müüma varem kokkulepitud hinnaga

Hüdroressursside tase – hüdroelektrijaamade reservuaaride täituvuse tase protsendina maksimaalsest võimalikust tasemest. Suurim osa Põhjamaade elektrienergia toodangust põhineb hüdroenergial, mille tootmismahd sõltub hüdroreservuaaride veetasemest

Juhitavad energiatootmisvarad – tootmisvarad, mis töötavad energiaallikatel nagu põlevkivi, põlevkivigaas, hakkepuit, turvas, rehvihake

Keevkihttehnoloogia (CFB) – keevkihtpõletuse tehnoloogia (ingl k *circulating fluidised bed*), kus toimub suuremate (põlemata) osakeste tagasitoides kolde

Likviidsus – likviidsete varade maht. Raha ja ekvivalentide, lühiajaliste finantsinvesteeringute ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiitide summa

Maksujalajälg – näitaja, mis väljendab maksude maksmise kaudu loodud ettevõtte panust ühiskonda

Muutuvkasum – kasum pärast müügituludest muutuvkulude lahutamist

Netovõlg – võlakohustused (amortiseeritult) miinus raha ja raha ekvivalendid, rahaturu fondiosakud ja intressivõlakirjad

NP süsteemihind – Nord Pooli elektribörsi hind, mille arvutamise aluseks on kõik tehtud ostu ja müügi pakkumised, arvestamata sealjuures ülekandevõimsuste piiranguid

OHSAS, ISO 14001, HAZOP – rahvusvahelised standardid, mis käsitlevad riskide juhtimist töötervishoiu ja ohutuse, keskkonnajuhtimissüsteemi ja õnnetuste ennetamise valdkondades

Põhivarade tootlus – ingl k *Return On Fixed Assets* – ROFA. Jooksva 12 kuu äriksum jagatud keskmise põhivarade mahuga, v.a lõpetamata ehitused (jaotatud tootele)

Põlevkivi ressursitasu – tasu, mis tuleb maksta riigile maardlas asuva ühe tonni põlevkivi kasutamise eest

RAB – ingl k *Regulated Asset Base* ehk reguleeritud varade maht

ROIC – ingl k *Return On Invested Capital* ehk äriksum jagatud keskmise investeeritud kapitaliga

SAIDI – ingl k *System Average Interruption Duration Index* ehk süsteemi katkestuskestuse indeks. Kliendikatkestuste kogukestus minutites jagatud teenindatud klientide arvuga

SAIFI – ingl k *System Average Interruption Frequency Index* ehk süsteemi katkestussageduse indeks. Kliendikatkestuste koguarv jagatud teenindavate klientide arvuga

Tulevikutehing – osapoolte vahel sõlmitud leping, mis kohustab kokkulepitud alusvara (näiteks toorainet) ostma või müüma varem kokkulepitud hinnaga

Tulevikutehingutega kaetud positsioon – tulevaste perioodide müüdava elektrienergia ja vedelkütuste ning ostetavate heitmekvootide kogus, mille ulatuses hind on eelnevalt fikseeritud

Tööstuspoliitika roheline raamat – koostöös riigi ja tööandjate organisatsioonidega koostatud dokument, milles on kaardistatud tööstuse kitsaskohad ning pakutud lahendusettepanekud nende liikvideerimiseks ja tööstuse arenguks

Võrgukaod – tarbijateni jõudev elektrienergia kogus on mõnevõrra väiksem elektrijaamadest võrku antud kogusest, kuna ülekandmisel muundub osa elektrienergiast elektriliinides ja trafodes soojuseks. Väiksemal määral põhjustavad kadu ka elektrivargused ja ebatäpne mõõtmine. Võrguettevõtte peab kaoenergia kompenserima ning selleks on vaja osta igal tunnil vastav kogus elektrienergiat

Investori informatsioon

Kontserni 2018. majandusaasta tulemused avalikustatakse järgnevalt:

- I kvartali vahearuanne – 27. aprill 2018
- II kvartali vahearuanne – 27. juuli 2018
- III kvartali vahearuanne – 30. oktoober 2018
- Kontserni 2018. majandusaasta auditeeritud tulemused – 28. veebruar 2019

Eesti Energia majandustulemused ning investorsuhete kontaktid on leitavad kontserni veebilehel:
<https://www.energia.ee/et/ettevottest/investorile>

Eesti Energia AS

Lelle 22, 11318 Tallinn

tel: 715 2222

info@energia.ee

www.energia.ee